

Še en glas vpijočega v puščavi?

TOM z Mirne se upira

MIRNA — Prejšnji teden so v mirenki tovarni TOM ostali brez električnega toka vse dotlej, dokler niso poravnali razlike za elektriko. V Tovarni opreme so namreč za elektriko plačali le toliko, kot je v decembru napovedoval tedanji energetski minister mag. Franc Avberšek, ki je zatrjeval, da ne bo podražitev električnega toka. Tako so januarja in februarja plačali le toliko, kot je bila obljubila decembra.

S tem ko so se uprli 120-odstotni podražitvi elektrike, so poskušali pokazati, kako brezpazen je položaj tistih podjetij v Sloveniji, ki danes še dobro delajo, vendar bodo zaradi različnih pritiskov in bremen, če bo šlo tako naprej, morale zagotovo kloniti. »Elektro Celje je, poslovna enota Krško niti nista bili pravi naslov za ta upor,« pravi direktor podjetja TOM Janez Dulc in dodaja, da so se želeli upreti vsem nelogičnim razmeram in vse slabšim pogojem gospodarjenja, kamor spadajo banke z nemogočimi obrestnimi merami. Država pa noče ničesar slišati o tem, da bi pobirala manjše davke. Poleg tega zahtevajo njihovi kupci znižanje cen, delavci zahtevajo višje plače, razni monopolisti dvigajo svoje cene neomejeno, večjim porabnikom in izgubljajo razne storitve in obveznosti odpisujejo, in tako bodo bolj uspešne firme zopet potegnile krajši konec.

Po odklopu elektrike so razliko v Tomu poravnali, čez dve uri so zopet lahko delali. So s tem kaj dosegli? V Tomu se že nekaj časa upirajo temu gospodarskemu brezumju, vendar se jim zdi, da je njihov glas le glas vpijočega v puščavi.

J. D.

PRVI UČINKI SANACIJE BANKE

LJUBLJANA - Ljubljanska banka napoveduje s 1. aprilom letos znižanje realnih obrestnih mer za kratkoročne in dolgoročne kredite pravnim in fizičnim osebam. Tako bo znašala splošna obrestna mera za kratkoročne kredite prvotnim komitentom po novem 13,5 odst. (sedaj v razponu od 15 do 20 odstotkov), za dolgoročne kredite pa 15 odst. (sedaj med 15 in 26 odst.). Banka bo do nadaljnjega še uveljavljala tudi indeksiranje glavnice kredita z uporabo ali revalorizacijske ali valutne klavzule. Druge aktivne obrestne mere bo LB, d.d., prilagajala gibanju splošnih obrestnih mer. Konkretna obrestna mera za posamezni kredit bo odvisna od namena kredita, bonitete komitenta in oblike zavarovanja kredita. Banka bo spremembe svojih posojilnih obrestnih mer redno objavljala.

SLUŽBA STIKOV
Z JAVNOSTJO

Mariborsko pismo

Štihovalna oznaka bledi, tovarne pa propadajo

Provincia ali metropola?

MARIBOR - V slovenski javnosti je Maribor že vrsto let sinonim za nekakšno "industrijsko puščavo". Ta vzdevek je dal mestu Bojan Štih, ki je prišel pred približno desetletjem in pol za nekaj let ravnatelj v mariborsko Dramo iz takrat in še danes kulturno živahne in včasih že kar malce ošabne slovenske metropole. Tako je pač doživljal in iskreno opisal življenje v Mariboru. Z Mariborčani pa je tako: eni so se teh Štihovih besed oklenili in že leta in leta ob vsaki priložnosti Mariborčanom (in sebi?) očitajo, da živijo v dolgočasni kulturni provinci, drugi pa se ob tem pridružajo - med slednjimi je tudi rektor mariborske univerze dr. Alojz Križman - da številnim najplavnejšim Mariborčanom manjka samozavesti ter da premalo cenijo domače strokovnjake in ustvarjalce.

Medtem ko se starejši pričajo ali živijo v slovenski provinci ali štajerski metropoli, pa mariborska mladina vse bolj živi življenje, primerno za življenje mla-

PROTEST PROTI PREKUPČEVANJU IN BREZPOSELNOSTI — Za sobotni protestni shod v Mokronogu zoper domnevne nepravilnosti pri preprodaji oz. oddaji stanovanj beguncem, njihovo zaposlovanje itd. so organizatorji raznosili po hišah okrog 500 vabil. Pred Cvetanovo mesnico se je zbrala približno desetina tega števila neposredno vabljenih ljudi. Demonstranti so bili dobro opremljeni s številnimi transparenti, med drugim tudi z napisi Ne bodi, kjer te ni nimamo radi!, Zbirno mesto je Čatež!, Ne izdajamo delovnih viz zaradi groženj!, Delovna mesta Slovencem, ne beguncem!, Prekupčevalce stanovanj je treba kaznovati! itd. Tako opremljeni so, potem ko so prek megafona prebrali z vsebino transparentov ubrano protestno pismo, ki ga bodo poslali na več naslovov, disciplinirano odšli na sprehod po mokronoških ulicah, pozivali krajanke, naj se jim pridružijo, a se jih je za to odločilo le nekaj, in se nato razšli. To naj bi bil predvsem socialni protest, so poudarili. (Foto: P. Perc)

ZAHTEVAJO IZREDNO SEJO OBČINSKE SKUPŠČINE — 76 delavcev Tehnoloških sistemov Sevnica (TSS), razjarjenih, ker niso dobili januarskih plač, je 10. marca jutraj sklenilo, da ne bodo izpustili iz tovarniške hale novepčenege direktorja TSS Milana Senice (na sliki med delavci), dokler jim ne zagotovi izplačila OD. S pomočjo posojila Sklada za razvoj, kateremu je prejšnji direktor Dušan Borštar proti volji delavcev prodal TSS, mu je to tudi uspelo. Kovinarji TSS terjajo izredno sejo SO o TSS. (Foto: P. Perc)

Kmetov se že loteva obup

Na semiški okrogli mizi o kmetijstvu se kmetje niso mogli potožiti predstavnikom republiške vlade

SEMIČ — Čeprav so si v Slovenski ljudski stranki zamislili, da bo okrogla miza v Semiču pogovor kmetov o njihovih problemih z vladnimi predstavniki, pa slednjih v Belo krajino ni bilo. To so ocenili kot dokaz več, da ima vlada vse manj poslušna za kmete. Alojz Metelko, podpredsednik kmečke zveze pri SLS je dejal, da od lanskega aprila, ko je prišla na oblast Liberalno-demokratska stranka, le-ta vodi v kmetijstvu anarholiberalistično politiko. Vse težave v državi hoče naprtiti na pleča 8 odst. prebivalcev, ki se ukvarjajo s kmetijstvom.

Podpredsednik združne zveze Slovenije Franc Pribožič, ki je bil na vseh pogajanjih z vlado, je dejal, da je dobil občutek, da v naši državi kmet ni potreben. Obregnil se je tudi ob poceni uvoz kmetijskih pridelkov, ki je prinesel masne dobičke le posameznim uvoznikom, ne pa državi. Sekretar SLS

Franci Feltrin je ponovil, da kmetje ne zahtevajo dražjih živil na policah, ampak le, da dajo kmetom več denarja od razlike med ceno pridelka pri kmetu in v prodajalni. Predsednik metliške SLS Slavko Dragovan pa je prilepil obliž na kmetijsko ministrstvo, češ da se zaveda problemov, a je nemočno, ker je vse odvisno od Kračunovega ministrstva.

Kmet Tone Pezdirc-Mikolaš s Krasinca je obžaloval pičlo udeležbo kmetov na okrogli mizi. To je po njegovem dokaz pomanjkanja kmečke stanovske zavesti in kmečkega obupa, ker ne verjamejo več, da jih bo lahko še kdo izvelkel iz kmečke revščine. »Očitno ni na vrhu nikogar, ki bi lahko trezno razmišljal o razmerah v kmetijstvu in se zavedal posledic, ki grozijo. Edino, kar

• Kmetje so spomnili poslanca v državnem zboru Alojza Metelka, naj se v parlamentu zavzame, da bodo kmetom priznali delovno dobo tudi pred letom 1972. Po drugi strani pa so potalnari, da so nekateri kmetje zaradi pomanjkanja prenehali plačevati prispevke za SPIZ ter pozabili na to, da bi sploh kdaj dobili pokojnino.

nam ostane, je, da nismo delati, saj protesti teh ljudi očitno ne bodo spame-tovali« je dejal Mikolaš ter pristavil, da je na kmetijah danes tako kot pred drugo svetovno vojno. »Razočarani smo tako starejši, ki smo se zavezali zemlji, kot naši potomci, ki na kmetijah ne vidijo prihodnosti. Za to smo krivi tudi sami, ker na volitvah nismo stavili na ljudi, ki bi spremenili razmere.«

Predsednik črnomaljskih krščanskih demokratov Franc Stariha ni odrekal kmetom pomembne vloge, ki jo imajo tudi pri poseljenosti in urejenosti krajin, vendar mu ni bilo razumljivo, zakaj želijo kmetje že po 30 dneh rušiti novo vlado. Pribožič mu je oporekal, da vlada ni nova, temveč stara, z nekaj novimi ministri. »Ne gre za rušenje vlade,« je zagotovil. »Če pa že, kmetje ne bodo edini, ki jo bodo zrušili, ampak tudi sindikati in gospodarska zbornica. Sicer protest kmetov ni politična zadeva, ampak ekonomska nuj.«

M. BEZEK-JAKŠE

BAJŽELJ ZAPUŠČA NOVOLES

NOVO MESTO - Z marcem se od Novolesa na lastno željo posavlja zdajšnji generalni direktor Milan Bajželj. V podjetje, ki je bilo pred sanacijo ali stečajem, je prišel junija 1991. Novoles je že to leto zaključil z dobičkom, leto 1992 pa z manjšo izgubo. Lani se je realizacija v Novolesu sicer povečala za petino, delež izvoza iz 45 na 61 odstotkov in produktivnost za 31 odstotkov, merjena s številom delavcev, po delovnih urah pa kar za 44 odstotkov. Novoles je preživel tudi januar 1993, čeprav so mnogi napovedovali, da ne bo, saj so zapadli v poravnavo dolgovi iz prisilne poravnave. Milan Bajželj, ki s 1. aprilom odhaja v kranjsko Iskro - Električno ročno orodje, je ob pomoči Jožeta Kneza, Eda Resmana in drugih sodelavcev opravil sanatorsko nalogo, zaradi katere je prišel v Novoles. Tudi novo vodstvo pa čaka reševanje še mnogih problemov.

Kmetijstvo propada, vlada pa nič

Okrogla miza v Trebnjem

TREBNJE — Na petkovi okrogli mizi z naslovom Ali kmetje potrebujejo kmetijstvo v Trebnjem so se poleg predsednika Slovenske kmečke zveze dr. Franca Zagožna in trebanjskega poslanca v državnem zboru Alojza Metelka na okroglo mizo prišli tudi predstavniki ministrstva za kmetijstvo in združne zveze ter predstavniki trebanjske občine, župan Ciril Pungartnik, predsednik IS Jože Rebolj in drugi.

Predsednik SKZ dr. France Zagožen je v uvodu najprej predstavil kritično stanje v slovenskem kmetijstvu in poudaril, da so bili dosedanja pogovori z vlado neuspešni. V Sloveniji imamo le 2,5 odst. najbolj produktivnih kmetij, vendar tudi tem kmetom odkupne cene mleka pokrivajo le še 60 odst. stroškov. Tudi narasle dajatve najbolj prizadenejo čiste kmete. Mnogi kmetje se zaradi tega odpovedujejo zavarovanju in se zadožujejo.

Predstavniki ministrstva za kmetijstvo g. Obal je podprl zahteve kmetov in povedal, da ministrstvo z vsakim svojim predlogom naleti na odgovor, da se inflacija ne sme sprostiti, čeprav sprememba odkupnih cen ne bi smela vplivati na ceno hrane. Dejali so, da je treba jasno pokazati, da je protest uperjen proti vladni politiki in ne proti porabnikom.

Polna dvorana trebanjske občinske skupščine pa je z aplavzom pozdravila misli tajnika Združne zveze Slovenije inž. Viktorja Marince, ko je dejal, da je kmetijstvo treba ohraniti in spraviti na prejšnjo. Javnosti je potrebno odpreti oči, da se zave, da kmetijstvo propada, vlada pa ne stori ničesar.

VZORNA PODRUŽNICA DVD

ŠENTRUPERT - V podružnici Društva vinogradnikov so pripravili pokušnjo lanskega vin, na katero so vinogradniki s tega območja prinesli 72 vzorcev. Najvišje ocene so prejeli vzorci: renski rizling 16,80, rose 15,84, dolensko belo 16,60, cviček 15,30 in žametna črnina 15,20 točke. Zaradi izrazitih napak je bilo izločenih 8 vzorcev. V nedeljo je bil na Veseli Gori redni letni zbor vinogradnikov te podružnice. Sprejeli so program dela in podelili odličja. Predsednik DVD Peter Brear je še posebej pohvalil prizadevnost članov te podružnice. Na koncu je bilo družabno srečanje, ki je trajalo pozno v noč ob pokušanju vzorcev vin in zakuski, ki so jo pripravili člani turističnega društva.

• Navada je močnejša kot pravica. (Nemški pregovor)

• Lonec bolje kuha na svoji peči. (Indijski pregovor)

• Navada je najprej lahka kot pajkova mreža, kmalu pa postane močna kot žica. (Talmud)

Zavarovalnica TILIA obvešča, da so od 15. marca dalje cenitve avtomobilskih škod v prostorih tehničnih pregledov AVTOHIŠE PIONIR v Ločni. Tam uredite tudi vse ostalo v zvezi s škodnim dogodkom. Cenitve so od ponedeljka do petka od 7.30 do 13. ure, po 13. uri pa so ogledi na terenu.

OBVESTILO!

naša anketa

Nova nada za brezposelne?

Število brezposelnih je v Sloveniji naraslo že na dobrih 120 tisoč, kar je za 27,6 odst. več kot v začetku lanskega leta. Zmanjševanje števila delovnih mest naj bi bilo v resnici še večje, saj statistika kasni z beleženjem dogajanj. Nezaposlenost naj bi bila že skoraj 18-odstotna. Za primerjavo povejmo, da je bilo pred desetletjem v Sloveniji 16.556 nezaposlenih, brezposelnost pa dveodstotna. Ekonomski (Bajtov) inštitut je v januarskem pregledu gospodarskih gibanj med drugim opozoril, da je lanska eksplozija plač in pokojnin prispevala k opaznemu povečanju brezposelnosti in onemogočila težko pričakovano spodbujanje rasti. Tako je očitno mislila tudi slovenska vlada in se odločila zamrzniti plače kot najpomembnejši narodnogospodarski strošek. Če tega ne bi storili, naj bi šel slovenski razvoj (pravijo vladni predstavniki) svojo dose-danjo pot poglobljanja recesije in tudi brezposelnosti. Parlament je pritegnil vladi in potrdil ponujeno zamrznitev plač, a le tistih pod kontrolo. To pa so plače revnejšega sloja slovenskega prebivalstva, ki pa je še zmeraj presrečno, da si sploh lahko samo služi kruh. Na to, ali bo zamrznitev plač resnično prispevala k prenehanju recesije in ali bo prinesla novo upanje dobrim 120 tisoč nezaposlenim, ki bi dali marsikaj, da bi lahko delali, pa bomo morali še počakati. Žal! V tem času lahko tudi le upamo, da se armada brezposelnih ne bo bistveno povečala. Ka-že pa slabo.

ROMAN LESAR, strugar iz Ribnice: »Že dve leti sem prijavljen na zavodu za zaposlovanje. Ker imam opravljeno le pripravništvo, je za službo še težje, saj povsod zahtevajo delovne izkušnje. Z desetimi tisočaki, ki jih dobivam, brez materine pomoči ne bi mogel preživeti. Hudo je, zato si pomagam s priložnostnimi deli. Upam, da bo bolje in da bom dobil kakšno redno zaposlitev. Da bi se rešil brezdelja, sem pripravljen prijeti za vsako delo.«

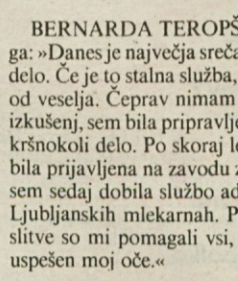
JOŽICA SIMONIČ, kuharica iz Mozlja pri Kočevju: »Nobene prihodnosti ne vidim. Mislim, da bo celo še slabše. Ne vem, koliko smo sploh še sposobni prenesti. Ne razumem, da se nihče ne vpraša, kako lahko človek živi s 14 tisočaki. S tem ne moreš ne živeti ne umreti, kaže pa, da to nikomur ni nič mar. To me boli, ker mislim, da si tega nismo zaslužili. Sram me je, da moram po 28 letih dela zdaj čakati na pakete Rdečega križa.«

JOŽE ZIDAR z Malega Kamna, Krško: »Kot presečni delavec sem brez službe in že dve leti na borzi dela. Vmes so me enkrat poklicali nazaj v Kovinarsko, a le za nekaj tednov, potem me niso več potrebovali. Kako bo naprej, ne vem. Podjetja ne bom ustanovil. Kako naj ga? Čakal bom pač, da se kaj najde. Pripravljen sem prijeti za vsako delo, da je le človeku primerno in pošteno plačano.«

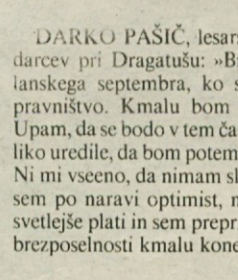
LJUBICA UDOČ, ekonomska tehničarka iz Tržišča: »Devet mesecev sem bila zaposlena v krmeljski Metalni, zdaj pa sem že tretje leto brezposelna. Pri zavodu za zaposlovanje dobivam denarno pomoč, kar je gotovo bolje kot nič, a raje bi si sama služila kruh. V bližnji prihodnosti ne vidim nobene možnosti za zaposlitev. Precej trda bi mi predla, če moj življenjski sopotnik ne bi imel rednega dela pri zasebniku.«

BERNARDA TEROPISČ iz Kronovega: »Danes je največja sreča, če človek dobi delo. Če je to stalna služba, pa je za 'znoret' od veselja. Čeprav nimam nobenih pravih izkušenj, sem bila pripravljena prijeti za kakršnokoli delo. Po skoraj letu dni, kar sem bila prijavljena na zavodu za zaposlovanje, sem sedaj dobila službo administratorko v Ljubljanskih mlekarh. Pri iskanju zaposlitve so mi pomagali vsi, na koncu je bil uspešen moj oče.«

IVAN VUČAJNK, direktor Agrarie, proizvodnja in trgovina, Brežice: »Bodočnost nezaposlenih niti v prihodnjem letu še ne bo rožnata. Število brezposelnih se bo še povečalo. Republiški programi so nerealni, saj ne povečujejo fizičnega obsega proizvodnje. Razvija se samo preprodajanje, ki ne zagotavlja razvoja in večjega števila novih delovnih mest. Manjkajo spodbudni krediti ali državne garancije za tuje kredite.«

DARKO PAŠIČ, lesarski tehnik iz Brdarcev pri Dragatušu: »Brez dela sem od lanskega septembra, ko sem končal pripravništvo. Kmalu bom šel k vojakom. Upam, da se bodo v tem času razmere že toliko uredile, da bom potem našel zaposlitev. Ni mi vseeno, da nimam službe. Vendar pa sem po naravi optimist, na svet gledam s svetlejšo platjo in sem prepričan, da bo moje brezposelnosti kmalu konec.«

BORIS JURAJEVČIČ, obdelovalec lesa iz Rosalnice pri Metliki: »Ker je prišlo v delavnici, kjer sem delal poltretje leto, do prenosa obrti z očeta na sina, pri čemer je bilo treba v delavnici odpraviti nekatere pomanjkljivosti, sem se znašel na zavodu za zaposlovanje. Upam, da le začasno. Sedaj bom dobil nadomestilo v višini 70 odst. moje bruto plače. S tem bo težko preživeti, zato si želim, da bi lahko spet čimprej delal.«

KRŠKO — V nedeljo je bila tu letna konferenca Slovenske ljudske stranke in Kmečke zveze podružnice Krško. Zbrani so poudarjali, da je kljub nekaterim svojim težavam stranka v zadnjem obdobju delovala uspešno.

Za uspeh šteje med drugim to, da so v krški občini lani ustanovili 7 kmečkih združenj. Poleg splošnih, tj. Kmečke zadruge Kostanjevica, Splošne kmečke zadruge Krško in Kmečke zadruge Bohor Koprivnica, so oblikovali štiri branžne. Tako so se povezali v združenje vinogradniki, sadjarji, živinorejci in prašičerejci. Prve tri odkupujejo mleko in oskrbujejo člane z reprodukcijskim materialom in postopoma širijo dejavnost. Vse to kaže, da se razmere v kmetijstvu spreminjajo. O tem je na letni konferenci dejal Branimir Vodopivec, predsednik podružnice SLS Krško: »Res je, da še ni urejena delitev dosedanjega skupnega premoženja, pa vendar da mislijo oportunistom bivšega TOK-a, da se bo treba prilagoditi novi zakonu.

nodaji in novi organiziranosti kmečke ekonomije.«

Udeleženci konference so kritizirali sedanjost vladno politiko, ki močno siromašča kmetijstvo. Kriza grozi predvsem živinorejci, kjer nedavna zapa meje zaradi domnevne kužne bolezni utesne »katastrofalno načeti že tako ogroženi živinorejski položaj«. Država vse prej kot štiti domačo kmetijstvo. Tako dovoli, da nekateri uvozijo jabolka, čeprav jih imajo v Posavju toliko, da zanje iščejo kupce celo v Nemčiji, kar je navedel Vodopivec.

Med kmeti so tudi po krivdi Drnovške vlade v najbolj negotovem položaju hribovski, kar je med drugimi posebej poudaril Janez Podobnik iz

zbor in svet razpravlja o nuklearki. Slovenija na pravno uredi s Hrvaško prav vse glede nuklearke, in to ne v svojo škodo.

M. LUZAR

149 VZORCEV

TRŠKA GORA - Minuli petek so ocenjevali vina v podružnici Novo mesto-Trška gora. V oceno so vinogradniki prinesli skupaj 149 vzorcev. Največ med njimi je bilo dolenskega belega vina in sicer, 58 vzorcev, čivka 44 vzorcev, 17 je bilo vzorcev rdečega vina, 14 sortnega rdečega vina, 10 sortnega belega vina in 6 vzorcev rozeja. Komisija, ki jo je vodil inž. Darko Marjetič, je zaradi napak izločila 38 vzorcev. Med najpogostejšimi napakami so bili: oksidacija vina, okus po miševini, zaznava tujega vonja in napake sode, premočne hlapne kisline, cik in vonj po žvepovodiku. V soboto so v prostorih jeditnice v Srednji kmetijski šoli Grm pripravili zbor vinogradnikov, na katerem so pregledali preteklo delo in si zastavili program za naprej. Po uradnem delu, ko so najuspešnejšim vinogradnikom podelili priznanja za oddane vzorce vin, je bilo na vrsti družabno srečanje.

POSKUŠALI BODO

STRAŽA - Pokušnjo lanskega vinskega pridelka pripravljajo tudi v tej podružnici Društva vinogradnikov Dolenjske. Vzorce bodo pobirali v straškem gasilskem domu v petek, 19. marca, med 18. in 20. uro, ocenjevali pa v soboto, 20. marca. V nedeljo bo letna konferenca vinogradnikov te podružnice, ki imajo svoje vinograde in zidanice na pobočjih Riglja, Nove gore, Stare gore, Straške gore, Ljubna in Soteske.

VZORCE BODO POBIRALI V PETEK

TREBNJE - V tej podružnici Društva vinogradnikov Dolenjske bodo vzorce lanskega pridelka vina ocenjevali to soboto dopoldan v gostilni Opara. V oceno jih bodo sprejemali dan prej, v petek, od 18. do 21. ure. V gostilni Opara bo v nedeljo ob 14. uri tudi občni zbor vinogradnikov tega območja in razglasitev rezultatov ocenjevanja vin.

SAD ŠT. 2

KRŠKO - Izšla je druga letošnja številka revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo. Posvečena je predvsem priporočilom za varstvo jablanovih in hrusevih nasadov pred boleznimi, za kar so napisali prispevke prof. dr. Stojan Vrabl, mag. Konrad Beber in mag. Gustav Matis. Reviji je priložena barvna priloga firme Weiss, ki predstavlja svoje izdelke, namenjene kletarstvu, pa tudi drugim kmetijskim panogam.

DNEVI KMETIJSKE MEHANIZACIJE

NOVO MESTO - V organizaciji Srednje kmetijske šole Grm in zasebnega podjetja Tabakum bodo spet potekali dnevi kmetijske mehanizacije. Prvi dan, 19. marca, bo pred šolo od 11. ure naprej na ogled sodobna sadjarska, vinogradniška in vinarska oprema, pri čemer organizatorji posebej opozarjajo na moderne škropilne in namakalne naprave, posebno sadjarsko orodje in pršilne sisteme proti pozebi. Naslednji dan bo, prav tako od 11. ure naprej, posvečen poljedelskemu programu ter razstavi traktorjev in priključkov. Vabljeni!

Pripravimo travinje brez ognja

Pred novo rastjo

Pašnike in travnike moramo zaradi pomanjkanja krme čim hitreje pripraviti na novo rastno dobo. Če v jesenskem času nismo travne ruše pokosili oziroma popasali in so nam ostale oaze ali kar celotne nabrežine, košenice s staro, dolgo suho travo, jih moramo očistiti. Očistimo jih tako, da pograbimo staro suho travo z ruše, da bo lahko mlada trava hitreje odgnala. Takšne površine kmetje največkrat kar požgejo. To je res najlažji, hkrati pa tudi najdražji način čiščenja travinja. Zaradi nepredvidljivih posledic nikar ne uporabljajte ognja za čiščenje travinja! S tem, ko požgemo staro travo, nam toplota ognja poškoduje rastne vršičke kakovostnih trav, hkrati pa nam toplotno obdela seme plevela in manjvrednih trav, ki potem hitreje vzkalijo in zadušijo kvalitetnejše vrste rastlin. Zato na požganih površinah vidimo veliko hitrejši vzik (ozelenitev) kot na nepožganih, vendar so na teh površinah same nekalitne, manjvredne rastline, predvsem pleveli.

Toplota ognja nam v vrhnjem sloju zemlje ne uniči samo rastnih vršičkov kvalitetnih trav, ampak tudi koristne organizme, kot so deževniki, pršice, hrošči in drugo. Uniči tudi mikroorganizme, ki spreminjajo organsko snov v hranila, ki bogatijo tla in so dostopna rastlinam.

inž. TATJANA PEVEC
Zavod za živinorejo in veterinarstvo Celje

KDO BO POPUSTIL - Petkove okrogle mize, ki sta jo na Srednji kmetijski šoli v Sevnem pod Trško goro v petek organizirala občinski odbor SKZ in novomeški upravni odbor ZZZ, so se udeležili višjeji predstavniki kmetov in kmetijskih organizacij (na sliki) pa tudi veliko število kmetov. Sklepa ugotovitve mize je bila, da kmetje za svoje pridelke dobivajo le 60 odst. proizvodne cene, kar je nevzdržno. O tem so se v ponedeljek z vlado predsednika dr. Drnovška pogovarjali tudi v Ljubljani in dosegli določen napredek, saj je »vladna stran pokazala zanimanje in željo, da pomaga kmetijstvu«, vendar je vprašanje, koliko od želja bo v teh zamrzničenih časih zares lahko udejanila. Kmetje ne nameravajo popustiti. (Foto: T. Jakše)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanič

Kaj delamo narobe, moramo šele ugotoviti

(Nadaljevanje)

Podajam pregled poizkusov in del, ki jih je potrebno izvesti po posameznih občinah, da bomo ugotovili, kako različni ukrepi vplivajo na življenjsko moč trsa in s tem na občutljivost oz. odpornost trte proti boleznim in škodljivcem.

1. OBČINA NOVO MESTO

Ugotavljanje dejanske ter ustrezne založenosti tal in trte z vsemi makro in mikro hranili. Analiziranje tal (več vzporednih vzorcev po različnih metodah), analiziranje vzorcev listja (dvakrat letno).

Ugotavljanje ustreznih odmerkov foliarnih gnojil za doseganje usklajene prehrane vinske trte (na osnovi razlike med dejansko in potrebno vsebnostjo hranil v listih).

2. OBČINI METLIKA IN ČRNOMELJ

Preizkušanje različnih načinov preprečevanja in odpravljanja bolezenskih znakov do sedaj pri nas neznanih pojavov na trti.

Vpliv gnojenja z mikroelementi skozi tla in listje na življenjsko moč trsov ter s tem izboljšanje odpornosti.

Preizkušanje do sedaj neuporabljenih pripravkov in ukrepov za preprečevanje pojavov boleznih ali škodljivcev vinske trte.

3. OBČINA TREBNJE

Vpliv obremenitve trsa v različnih talnih razmerah (fizikalne, mikrobiološke, kemične) na odpornost trte.

Izvajanje različnih načinov rezi od drugega leta rasti naprej,

večletno spremljanje vpliva različnih obremenitev na življenjsko moč trsa.

Vpliv lastnosti tal na doseganje primerne odpornosti proti boleznim in škodljivcem.

4. OBČINA BREŽICE

Določanje potrebnih ukrepov pri pripravi tal pred sajenjem glede na čas, potreben za počivanje tal po krčivni vinograde, glede na način izboljšanja fizikalnih in kemičnih lastnosti tal, medsebojnega vpliva načina priprave tal in kakovosti cepljenke.

5. OBČINA KRŠKO

Pomen kakovosti cepljenke za izboljšanje odpornosti trte, vpliv stopnje selekcije in predvsem klonsko odbranega sadilnega materiala.

Vpliv razvitosti korenin cepljenke na odpornost trte.

Koliko način cepljenja vpliva na odpornost trsa.

6. OBČINA SEVNICA

Primerenost gojitvenih oblik in učinkov izvajanja zelenih del na zvečanje odpornosti trte proti boleznim in škodljivcem.

Vpliv redčenja poganjkov ali samo grozdov na življenjsko moč trsov in s tem na izboljšanje odpornosti.

Preverjanje primernosti posevne in dvoetažne vzgojne oblike.

Zlasti prosim, da občine prevzamejo skrb za izobraževanje oz. ozaveščanje prebivalstva.

Vinogradnike, ki želijo po svojih močeh sodelovati v tem obsevnem programu iskanja prave poti iz sedanjih težav, prosim, da sporočijo svojo pripravljenost na sodelovanje svetovalni službi svoje občine. Potrebno se je kmalu odločiti, ker moramo delo začeti že letošnjo pomlad. Vsem, ki so pripravljene sodelovati in pomagati v tem odločilnem in težkem času za vinogradniško panogo, se vnaprej prisrčno zahvaljujem.

Inž. JOŽE MALJEVIČ
svetovalec za vinogradništvo

RAZBURLJIV BOJ SEVNICAŃOV IN KRČANOV — Na sobotnem regijskem tekmovanju Mladi in kmetijstvo se je pomerilo 6 najboljših ekip, po dve iz vsake posavske občine. Šele po tretjem dodatnem vprašanju je prva ekipa Sevnice (Helena Spec, Bojan Kopal in Cvetka Kunšek) zmagala pred drugo ekipo Krškega (Marko Marinič, Tatjana Rostohar, Peter Račič), tretja je bila ekipa Sevnica 2, četrta ekipa Brežice 2 itd. Na republiško tekmovanje poidejo le zmagovalci (na posnetku jim predstavnica organizatorja, Kmetijske svetovalne službe Sevnica Slavica Sušterič izroča nagrade). Glavni pokrovitelj prireditve, na kateri so tekmovalci pokazali precej znanja o sadjarstvu, razvoju podeželja, higieni pri pridobivanju mleka, vrtninah in škodljivcih v okopavinah, je bil Breza biro, d.o.o., iz Sevnice, pri organizaciji pa je pomagala tudi kmečka mladina iz Tržišča. (Foto: P. Perc)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Spoznajmo kuharske izraze (1)

Mnogo je med vami takšnih, ki si radi napravite zbirnik receptov za pripravo raznovrstnih jedi. Včasih pa vam veselo do priprave nekoliko usadne, če naterite v receptu na izraz, kateremu ne veste pravega pomena.

Najbolj pogost strokovni kuharski izraz je UMEŠAVANJE, katerega namen je, da snov zrahlja. To dosežemo, če v maso, ki jo mešamo, umešamo zrak. Tako umešamo masčobo, rumenjake in beljake same ali s sladkorjem, rumenjake z masčobo in podobno. Za umešavanje je najprimernejša posoda z dnom, ki zaokroženo prehaja v steno sklede.

Naslednji izraz je STEPANJE; s stepanjem prav tako maso zrahljamo. Stepamo testo, beljake v sneg, kreme itd. Pri različnih testih je navedeno tudi visoko ali nizko stepanje, odvisno od potrebne količine vtepenega zraka.

Po pomeni je precej podoben izraz ŽVRKLJANJE, ž žvrklja-

njem mehanično razbijemo notranje vezi v živilu in maso še nekoliko zrahljamo. Primer je jajce, ki ga žvrkljamo. Smeraj ali pa z mlekom in moko.

Pri peki zasledimo izraz MAZANJE. Mažemo različne podlage pred peko z oljem, mastjo ali s surovim maslom. Pogosto potrebujemo po maslobi še drobtine in moko, kadar je testo mokro. Premazemo pa tudi testo, bodisi z jajcem, mlekom ali s sladko vodo; mesne sekanice pa premazemo z beljakom, da obdrže lepo obliko.

Živilu ohranimo sočnost po cvrenju, če ga predhodno PANIRAMO. To je postopno oblaganje živila z moko, jajcem in drobtinami, lahko pa ga oblijemo z žvrkljanim testom. Paniranih kosov ne polagamo drugega na drugega, če ocvrtih pa ne pokrivamo, ker obloga odstopi. Za cvrenje paniranih živil je najprimernejši cvrtnjak (friteza).

ZA NAJBOLJŠO KMEČKO MALICO

ŠENTJERNEJ - Gostilna Majzelj pripravlja 1. tekmovanje za najboljšo kmečko malico. Tekmovali bodo lahko vsi, ki imajo doma domačo klobaso, liter rdečega vina in "štikele" kruha. Vzorce bodo pobirali in ocenjevali na jožefovo, 19. marca, do 16. ure v gostilni Majzelj. Razglasitev rezultatov bo prav tam v soboto ob 20. uri.

Z NOVOMESKE TRZNICE

V ponedeljek so branjevke ponujale regrat po 600 tolarjev za kilogram, jajca po 12, repo in koren po 100, sirček je veljal 300, smetana 400, kozarec domačih ocvirkov 200, med 350, propolis 150, orehi 650 do 800, solata 200, jabolka 60 do 80, mandarine 130, pomaranče 70, čebula 50, limone 60, zelje 80, banane 120, kivi 120, slive 250, čebulček 300 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi je Bernarda prodajala pomaranče po 60 tolarjev, limone po 109 in 139, banane 126, kivi 113, čebulček 300, krompir 38, korenje 129, hren po 475 tolarjev. Pri Deladiniji so pomaranče stale 90 tolarjev, mandarine brez koščic 180, fižol 160, banane 100 in 120, slive 250, arašidi 180, suhe fige 130, paradižnik 250, kumare 250, paprika 250, mlada čebula (šopek) 150, grozdje 590, čebula 60, krompir 40, solata 180, sokovi Bravo 105 in 115.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem rednem tedenskem sejmu so prodajci ponujali 168 do tri mesece starih in 43 starejših prašičev. Prvih so prodali 97 po 300 do 330, drugih pa 14 po 160 do 200 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Dušik ne sme izostati

Res je tako, kot pred napovedanim vseslovenskim kmečkim puntom trdijo kmetje in kmetijski strokovnjaki: kmetijstvo je v stiski, kakršni že dolgo ni bilo. Škarje cen mleka in mesa so mu odstrigle najzanesljivejši del dohodka, kar pa ne pomeni, da se kmet sme odreči gnojenju z mineralnimi gnojili. To bi gospodarski položaj le še poslabšalo. Za dognovanje o ozimnem žitu vsekakor mora biti denar, sicer bo tudi dosedanj vložek ostal brez pričakovanega rezultata.

Ko se v marcu povprečna dnevna temperatura dvigne nad 5° C, začno ozimna žita spet rasti. Potrebujemo več dušika, ki je tedaj zaradi zmrznenih spodnjih plasti zemlje težje dostopen, zlasti še, če jeseni ob setvi posevek ni bil pognojen z dušičnimi gnojili. Več dušika potrebuje mlada rast tudi zaradi zimskega mraza, ki je razredčil in oslabil posamezne rastlinice. Marsikje namreč ugotavljajo, da so ozimne slabo prezimile in da zato potrebujejo pomoč (če je manj kot 300 rastlin na kvadratni meter, je posevek boljše kar preorati).

Dognojiti je treba takoj, ko talne razmere to dovoljujejo in ko je zemlja toliko suha, da prenese traktorske gume, ne da bi uničile strukturo. To poudarjamo zato, ker je običajno spomladi potrebno posevke tudi poveljati. Zimski mraz dvigne zemljo in potrga nežne koreninice, tako da je posevek preslegast in vidno prizadet. Z valjanjem je mogoče stvar izboljšati; če kdo ne verjame, se lahko sam prepriča. Razlika v pridelku poveljanega in nepoveljanega posevka je dovolj velika.

Ker so gnojila draga in ob poslabšanem ekonomskem položaju kmetiji še manj dostopna, je seveda treba gnojiti in dognovati kar se da smotrno. Upoštevati je treba gnojenje ob jesenski setvi in pridelek prepoučiti vsega dušika, res pa je tudi, da so hitro delujoča dušična gnojila lahko topljiva in da jih lahko dež izpere v podtalnico ali celo v vodotoke.

In kakšne so priporočene količine? Za dognovanje žita sta najprimernejši gnojila KAN in urea. Za slednjo je potrebno več padavin in ker v sušcu (!) dežja ne pričakujemo dosti dežja, je bolj priporočljiv KAN. Za en hektar posevka poljedelec potrebuje 200 do 250 kg tega gnojila, ki ga potrosi v enem ali dveh obrokih, kar je boljše. Ob kolenčenju namreč vnovič nastopi večja potreba po dušiku in tedaj je "lačno" rastlino spet dobro dognojiti.

Inž. M. L.

Gospodična uokviri umetnine

Razširjena dejavnost prodajne galerije — Najboljši materiali, 50 profilov

NOVO MESTO — Novomeška »Gospodična« iz Ulice talcev ni bila zadovoljna s svojo podobo in jo je spremenila. Gre za lanske sprejembo Gospodične iz trgovine z mešanim blagom, predvsem s tekstilom in drobnimi predmeti za darila, v prodajno galerijo. Njena lastnica, Tina in Slavko Pavlenč, sta dejavnost nedavno razširila še na uokvirjanje slik in fotografij z najboljšimi uvoženimi materiali.

Slavko Pavlenč

Prve slike, za povrh sponosne, so prišle v Gospodično le zato, da bi stene trgovine ne bile tako prazne. Stvar je počasi sama prerasla v nekaj več in lani v čisto prodajno galerijo. »Imeli smo že nekaj tematskih razstav, v decembru in januarju pa prodajno razstavo del dolenjskih in belokranjskih umetnikov v korist gradnje nove novomeške porodnišnice. Otvoritev nove razstave na temo Kapitlja bomo imeli v Gospodični v začetku aprila. Poleg tega odkupujemo in komisijsko prodajamo slike in ostale umetnine. Pri nas se dobi (in proda) vse, od posterja do slik višjega cenovnega razreda znanih slovenskih umetnikov: Slane, Jakca, Miheliča, Beroviča in drugih,« pravi Slavko Pavlenč.

Nekaj zaradi tega, da bi lažje preživela — umetnine, posebno dražje, se v Novem mestu ne prodajajo vsakodnevno kot kruh — še bolj pa zaradi potrebe tako strank kot slikarjev sta se Pavlenčeva odločila in de-

javnici poleg galerije dejavnost razširiti na uokvirjanje slik, fotografij, plakatov, posterjev, gobelinov in sploh vsega, kar potrebuje okvir. Slavko uporablja pri tem delu uvožene materiale, ki veljajo za najboljše v Evropi. Na voljo je 50 različnih profilov, tako da se da narediti okvir, ki še poudari lepoto vsake posamezne slike ali druge umetnine. S tem, kateri bi bil najprimernejši, si ni treba beliti glave lastniku umetnine, saj ga svetuje Slavko, ki delo potem tudi takoj opravi, če stranka potrebuje sliko takoj. Ponudbo bodo razširili še na aluminijaste okvire in druge sodobne materiale, razmišljajo pa tudi o pripravi unikatnih okvirov za posameznega slikarja ter o izdelavi ogledal, ki prav tako kot umetnina lahko prispelajo k polepšanju prostora.

Z. L.-D.

Težko, a uspešno poslovno leto

Proizvodnja in prodaja se je lani v Krki nekoliko zmanjšala — Dobiček je — V prvih dveh mesecih letos za 18 milijonov dolarjev izvoza

NOVO MESTO — V novomeški tovarni zdravil Krka ugotavljajo, da je bilo leto 1992 eno najtežjih poslovnih let. Podrta sta se dva trga, Jugoslavije in Sovjetske zveze, ki sta bila za Krko zelo pomembna, zaradi česar se je zmanjšala proizvodnja in prodaja. Kljub vsemu ocenjujejo, da je Krka lani dobro poslovila.

V letu 1992 je Krka ustvarila za 13,3 milijarde tolarjev prihodkov, kar je za 3 odst. več, kot so načrtovali. Več kot polovico tega so ustvarili z izvozom, dobro tretjino v Sloveniji, na trgih nekdanje Jugoslavije pa slabih 19 odst. Uspešne so bile tudi vse tri Krkine družbe. Kozmetika je dobro polovico izdelkov prodala doma, 42 odst. na trgih nekdanje Jugoslavije, po večletnih prizadevanjih pa je prvič izvozila za dober milijon mark izdelkov. V Zdraviliščih so dosegli 300 tisoč nočitev, kar je v Dolenjskih Toplicah za 6 odst. več kot leto poprej, v Šmarjeških Toplicah za 26 in v Strunjanu za 18 odst. več. Žal je bilo nočitev tujih gostov le 13 odst., medtem ko naj bi jih bilo letos 30 odst. Novoterm, ki je še 20-odstotno v Krkini lasti, je lani prav tako dobro posloval in je ustvaril 3 milijone tolarjev dobička.

K pozitivni sliki lanskega poslovanja Krke prispevajo: dobiček, ki je bil večji od načrtovanega; zmanjšanje terjatev; povečanje deleža lastnih virov obratnih sredstev na dobre štiri petine; izboljšanje likvidnosti in majhna zadolženost. Manj razveseljivo je zmanjšanje fizičnega obsega proizvodnje in prodaje, manjši dohodek na zaposlenega, povečana vezava zalog in nekoliko slabša pokritost uvoza z izvozom, čeprav je bil

izvoz še vedno za 22 odst. večji od uvoza.

V Krki ocenjujejo, da je 16-odstotni delež bruto dobička v celotnem prihodku dober. Najuspešnejše farmacevtske firme v svetu, ki imajo lastna zdravila, ga imajo do 22 odst. Ta uspeh je po njihovem predvsem rezultat pametnega obračanja denarja in zmanjšanja števila zaposlenih za okrog 200 delavcev. Letošnji cilj pa je predvsem povečanje do-

hodka na zaposlenega. Formula za to je le na videz enostavna: povečanje prodaje in dodatno zmanjšanje števila zaposlenih za 250. Slednjega naj ne bi dosegli z odpustitvijo (navsezadnje je dela v proizvodnji vsaj zaenkrat dovolj), ampak s stimuliranjem upokojevanja in z izločitvijo oz. privatizacijo posameznih služb, ki jih podjetje ne potrebuje nujno.

V novomeški Krki se ukvarjajo tudi z lastninjenjem. Posebna komisija, ki jo vodi januarja imenovani namestnik ge-

• Prvi letošnji poslovni rezultati so v tovarni zdravil Krka spodbudni. V prvih dveh mesecih je izvozila za 18 milijonov dolarjev, v Sloveniji je prodala za 10 milijonov dolarjev izdelkov, v državah nekdanje Jugoslavije pa za okrog 9 milijonov dolarjev. Uspešno jim je tudi dobiti plačano večino terjatev v državah nekdanje Sovjetske zveze.

neralnega direktorja Jože Colarič, bo program lastninjenja Krke pripravila do zakonsko določenega datuma. Že sedaj je jasno, da obstaja interes, da bi zaposleni postali večinski lastniki Krke. Ker pa je Krka veliko vredna, verjetno ne bo najlažje zbrati denar za odkup večinskega deleža, ki bi jim omogočal prevladujoč vpliv na upravljanje.

Z. L.-D.

KRKIN TRIM KLUB VABI

NOVO MESTO - Planinska skupina Krkinega trim kluba vabi v soboto, 20. marca, na pot po Trdinovi poti. Na pot bodo odšli z avtobusom z novomeške avtobusne postaje malo pred 7. uro zjutraj. Vrnili se bodo v popoldanskih urah. Izstopili bodo v Karteljevem, od tam jo mahnil na grad Hmeljnik, Trško goro, Stari grad od Otočca ter po desnem bregu Krke nazaj v Novo mesto. Zmerno napore hoje bo za okrog šest ur. Vsi, ki se jim želijo pridružiti, pridite na avtobusno postajo. Popotnike bo vodil Anton Kralj.

ZA MATERINSKI DAN

ŠENTJERNEJ - Pihalni orkester Iskra priredi v soboto, 20. marca, ob 19.30 v prostorih osnovne šole slavnostni koncert v počastitev materinskega dne.

CICIDAN V NOVO MESTU

NOVO MESTO - Uredništvo revije Ciciban skupaj z Zvezo prijateljev mladine občine Novo mesto priredi v četrtek, 25. marca, ob 10. uri v Športni dvorani »Cicidan v Novem mestu«. Na prireditvi so vabljeni vsi malošolarci in otroci nižjih razredov osnovnih šol. Na prireditvi bodo otroci spoznali, kako nastaja revija Ciciban in tiste, ki jo pripravljajo. Nastopili bodo: ansambel Peter Pan, Božo Vovk in Karel Brišnik iz lutkovnega gledališča iz Ljubljane, prireditve bo vodila Blažka Müller. Organizatorji bodo med udeležence razdelili bogate nagrade.

DELOVNI OBISK IZ KITAJSKE — Že od ponedeljka je na enotedenskem obisku v novomeški občini delegacija kitajskega mesta Yixing iz ene najbolj razvitih kitajskih pokrajin Nanking. Prvi stiki med mestoma so bili navezani že lani, ko sta se mudila v Novem mestu dva profesorja s tamkajšnje univerze, zdajšnji obisk pa je namenjen razvijanju medsebojnega kulturnega, ekonomskega in drugega sodelovanja. Podpisano bo pismo o nameri, zvrstila pa se je tudi vrsta pogovorov (v Krki, Labodu, GIP Pionir, Revozu) o možnostih neposrednih povezav med posameznimi podjetji oz. industrijskimi panogami. V ta namen so bili v delegaciji poleg vodje Gan Fuhua, podpredsednika mestne vlade Yixinga, in vodje oddelka za zunanje zadeve v mestni vladi Feng Chunjina še trije direktorji: Shi Quanlin, direktor tovarne gradbenega materiala, Dong Guoliang, direktor tovarne zdravil, in Liu Zhengde, direktor tovarne oblačil. Na sliki: vodja delegacije Gan Fuhua izroča podpredsedniku novomeške občinske skupščine dr. Antonu Starcu informativni material o mestu Yixing.

Pretehtati vse tehtne pripombe

O ukinjenih, prestavljenih, priključenih in na novo imenovanih ulicah in trgih

NOVO MESTO — Za konec zapisa o zgodovini novomeških uličnih imen, ki je dalj časa tekel v našem časopisu, si pogledajmo še, kakšne spremembe osnutek odloka o ulicah v Novem mestu, ki je v javni razpravi do začetka prihodnjega meseca, predlaga pri poimenovanju oz. poteku novomeških ulic.

Kot smo že zapisali, naj bi od 128 novomeških ulic in trgov več kot pol, natančno 71, na novo imenovali, preimenovali, priključili ali prestavili. Pri teh 71 spremembah pa naj bi po osnutku šlo kar v 47 primerih za novoimenovalne ulice; prestavili, ukinili ali spremenili pa naj bi 24 ulic. Oglejmo si jih.

Za novoimenovalne ulice osnutek ponuja tale imena: Šentjernejska cesta, Šmarješka cesta, Mirnopoška cesta, Straška cesta, Topliška cesta, Breckerfeldova cesta, Seidlova cesta, Rudolfova cesta, Kapitljaska cesta, Stanetova ulica, Komelejeva ulica, Linhartova ulica, Košičkova ulica (najnovejši predlog je Turkova ulica), Florjanov trg, Grosova ulica, Stražno, Trdanova ulica,

Markljeva ulica, Župnca, Dodičeva ulica, Zobečeva ulica, Vodnikova ulica, Medičeva ulica, Povhova ulica, Gregoričeva ulica, Zwitterova ulica, Kočevarjeva ulica, Klemenčičeva ulica, Ciglerjeva ulica, Aškerčeva ulica, Šaljeva ulica, Westrova ulica, Vorančeva ulica, Nahtigalova ulica, Krallova ulica, Kocanova ulica, Rosinova ulica, Finžgarjeva ulica, Krajčeva ulica, Avšičeva ulica, Drgančeva, Levičnikova ulica, Smrečnikova ulica, Školova ulica, Jakčeva ulica, Cerovci, Obrtniška ulica.

S predlogom za ukinjena, spremenjena in prestavljena ulična imena pa je tako: Kratkot ulico naj bi priključili k Vrhovčevi ulici, »K sodišču« h Komelejevi ulici, Kidričev trg naj bi bil vklju-

čen v Pršernov trg, Društveni trg pa priključen k Cvelbarjevi ulici; Partizanska cesta naj bi bila priključena h Kandijski in Topliški cesti, Kurirska pot h Kočevarjevi ulici in Ljubljanski cesti, Cesta herojev k Seidlovi in Šmarješki cesti, Karlovska cesta pa naj bi bila priključena h Kandijski cesti; Kosovo ulico bi preimenovali v Košičkovo oz. po zadnjem predlogu v Turkovo ulico, Jerbovo v Komelejevo ulico, Cesto komandanta Staneta naj bi preimenovali v Stanetovo ulico, Ulico Majde Silc v Jakčevovo ulico, Kotarjevo v Levičnikovo, Slakovo v Klemenčičevo, Runkovo v Finžgarjevo, Ulico Milke Šobar naj bi preimenovali v Rosinovo, del pa priključili k Šegovi ulici; Ulico XII. udarne brigade naj bi preimenovali v Krajčevovo ulico, Kristanovo v Smrečnikovo in Školovo, del pa je naj bi priključili k ulici Nad mlino; Cesto brigad naj bi pre-

• Vsekakor gre za velik poseg v poimenovanje in tudi potek novomeških ulic in trgov. In to je verjetno tisto, kar ljudi najbolj plaši ali bega, če že ne pripomore k temu, da se odkriti postavijo proti spremembam. Vendar je zaradi nereda, ki je na tem področju v Novem mestu nastajal več desetletij, treba nekaj ukreniti.

imenovali v Aškerčev, Roško cesto v Topliško cesto, Vavpotičevo naj bi prestavili v Bršljin, Škrabčovo na Košenice, prav tako Dalmatinovo.

Pomembnost projekta pa predlagatelj osnutka odloka še toliko bolj zavzema, da skrbno pretehta vsako pobudo.

A. BARTEJ

Naše peči grejejo tujce

Lončene peči Pionirjeve Keramika prodaja v Avstrijo, Nemčijo, Italijo — Vse boljše kakovost

NOVO MESTO — Ena od enajstih delniških družb v lasti GIP Pionir (in eno tistih novomeških podjetij, ki ga čaka denacionalizacija) je tudi Keramika, ki nadaljuje že stoletno novomeško tradicijo proizvodnje keramičnih pečnic, ukvarja pa se tudi z zaključnimi tlakar-skimi deli v gradbeništvu. Čeprav si prizadevajo, da bi sezono razpotegnili, je prvo še zmeraj predvsem delo za jesen in zimo, drugo, ki jim ga polovično preskrbi lastnik Pionir, polovico pa sami, pa za poletje. Keramika je danes 56-članski kolektiv, medtem ko je bilo še pred petimi leti 120 zaposlenih, realizacija pa ne bistveno večja.

»Proizvajamo predvsem pečnice in sestavne dele za lončene peči, ki so že stoletja pojem zdravega in varčnega ogrevanja. Gre za 20 različnih modelov s 40 različnimi barvnimi odtenki glazur, tako da se pri enem tipu peči, za katerega je potrebnih 12 različnih sestavnih delov, pojavi do 300 različnih izdelkov. Mesečno smo sposobni narediti 110 peči. Že nekaj let pa je proizvodnja organizirana tako, da ne delamo na zalogo, ampak v glavnem za znanega kupca. To se je pokazalo kot dobro. Stranki svetujemo, in ko se odloči, naredimo projekt. Šele potem gre peč v proizvodnjo. Po želji peč tudi postavimo,« pravi Siniša Milojevič, pomočnik direktorja Pionirjeve Keramike, ki ima na skrbi proizvodnjo in prodajo.

V Keramiki so že pred nekaj leti posodobili proizvodnjo in začeli izdelovati pečnice po novi tehnologiji, vendar jo še stalno izboljšujejo in izpopolnjujejo. Stalen razvoj in spremljanje novosti na tem področju je nujna, saj tržišče zahteva vedno kvalitetnejše izdelke. Keramiki na ta način uspeva dosežati s peči srednji evropski kakovostni razred in temu primerno dokaj ugodno ceno. To jim je uspelo v zadnjem času od 50 šilingov dvigniti na 78 šilingov za posamezno pečnico.

Ocenjevanje vrednosti v šilingih ni naključje, ampak izhaja iz dokaj

Siniša Milojevič

dobre dosedanje prodaje izdelkov Pionirjeve Keramike v Avstriji. Poleg nje sta za tega novomeškega izdelovalca lončenih peči pomembna tudi nemški in italijanski trg, medtem ko se možnost prodaja v ZDA šele nakazuje. Našli so resnega kupca, vendar za sklepanje posla manjka atest pristojnega inštituta. Dobili naj bi ga na Dunaju, saj v Sloveniji ni inštituta, katerega potrdilo o kakovosti keramike bi veljalo. Prodajanje na trgu je tudi za Keramiko nujnost, saj je izgubila nekdanj

• V sodelovanju z avstrijsko firmo Rath je Pionirjeva Keramika nedolgo tega razvila novo bio kurilnico, ki je zgrajena tako, da se v kurilnici avtomatsko dovaja več zraka, če aparature pokaže preveliko prisotnost monoksida. Tudi zato, ker se naša država noče odreči davku na tak bio izdelek, je bio kurilnica Rath-Pionir za širšo uporabo še predrago.

veliko jugoslovansko tržišče, prodaja na majhnem domačem trgu pa se je precej zmanjšala. Predvsem manjka kupcev za manjše oz. cenejše peči, od tisoč do dva tisoč mark vrednosti. Letos zaenkrat kaže Keramiki malo slabše, na osnovi temeljite propagandne akcije pa računajo, da se bo prodaja peči doma, predvsem pa zunaj slovenskih meja, povečala.

Z. L.-D.

Ena gospa je slišala, da je občinska vlada družno podpisala častno izjavo voznika. Se obeta delo še kakšnemu šoferju za prevoz domov z raznih službenih obveznosti?

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

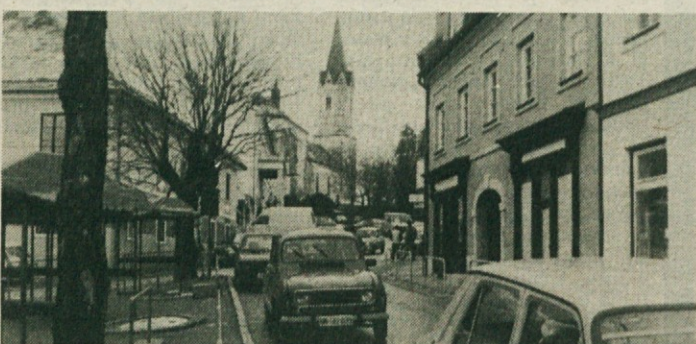
V času od 2. do 7. marca so v novomeški porodnišnici rodile: Silva Barbič iz Dobruške vasi - Tejo, Janja Bajt-Smrekar iz Črnomlja - Matejo, Majda Košak iz Poljan - Darjo, Milojka Hudorovac z Lokev - Sandija, Jožefa Dragan iz Brezja - Tino, Majda Jakopič iz Učakovcev - Blaža, Vlasta Tomanič iz Črnomlja - Jerneja, Anica Senica iz Dol. Sušic - Boštjana, Renata Butala iz Metlike - Patricijo, Sandra Milas iz Metlike - Marijana, Sonja Vukčević iz Bojanecv - Dejana, Jožica Radkovič iz Drče pri Šentjerneju - Gregorja, Mojca Žagar iz Golobinja - Anjo, Barica Stajdohar iz Vel. Nerajca - Laro, Vanja Butala iz Kanižarice - Jana, Barbara Kukman iz Šentjerneja - Ano, Martina Stupar iz Vel. Lipovca - Tino, Alenka Salmič z Gmajne - Jožico, Antonija Mrak iz Vel. Brusnice - Matica, Sonja Mihelič iz Bereče vasi - dečka, Ljudmila Robida iz Stranske vasi pri Žužemberku - dečka, Doroteja Koren iz Žužemberka - dečka, Marica Kobe iz Dobindola - dečka, Silva Kotar iz Zabukovja - dečka, Zdenka Slobodnik iz Slamne vasi - dečka.

Iz Novega mesta: Majda Mavrič, Majde Silc 4 - Majo, Alenka Flisar, Majde Silc 20 - Leo, Marjeta Krofelin s Ceste herojev 24 - Barbaro.

Čestitamo!

TRGOVINA NOVOTEHNE Z RAČUNALNIŠKO OPREMO

NOVO MESTO - Lokal trgovine Novotehne Barve - laki na Kidričevem trgu v Novem mestu je bil dalj časa prazen, odkar so to dejavnost preselili v novi Trgovsko-poslovni center. Sedaj pa so to poslovalnico št. 8 povsem prenovili in jo v ponedeljek odprli kot trgovino z računalniško in biro opremo.

SPET FLORJANOV TRG? — Starodavni trg pod Kapitljem naj bi spet dobil svoje staro ime Florjanov trg. (Foto: A. B.)

SMOLA - Na okroglo mizo o problemih v kmetijstvu, ki jo je Slovenska ljudska stranka pripravila v Semiču, je prišla le peščica kmetov. Očitno je bilo, da je za kmete 18. ura prezgodna za sestanke, posebno še, če je tako lepo vreme, kot je bilo minulih petek. "Se vidi," je zavzdihnil eden izmed članov SLS, "da ima naša stranka slabe odnose s krščanskimi demokrati. Če ne bi bilo tako, bi jih lahko prosili, da bi za petek priskrbeli dež ali celo sneg, da bi kmetje namesto na polja in v vinograde prišli na okroglo mizo."

POZNAVANJE - Enemu od kmetov na prej omenjeni okrogli mizi, ki je imel silno željo, da bi vodil razpravo in pokomentiral izjavo vsakega razpravljalca, je od časa do časa celo uspelo, da je prevzel moderatstvo v svoje roke. Tako je med drugim povabil tudi "našega predstavnika in svetovne službe Ivana Simončiča, da bi nekaj rekel". To seveda ne pomeni, da Simončič, ki je bil pred časom res vodja črnomaljske kmetijske svetovne službe, sedaj pa je že nekaj mesecev direktor kmetijske zadruge Črnomelj, sedi na dveh stolčkih hkrati, kaže pa, da nekaterim očitno še vedno ni povsem jasno, kdo je kdo v kmetijstvu.

LEŽEČI POLICAJI - Ko so po novomeških ulicah položili nekaj "ležečih policajev", so Novomeščani zagnali vik in krik. Kako šele bi se morali pritoževati ljudje iz vasi od Osojnika do Jugorja, ki morajo vsak dan voziti po makadamski cesti, polni reber ali, če bi se izrazili bolj sodobno, ležečih policajev. Pa še kakšna policajka se najde vmes.

Sprehod po Metliki

PRED DNEVI SE JE CELOTNA metliška vlada odpeljala v zidnico v romski gori, pa ni šlo za praznovanje rojstnega dne, ampak za podpis pogodbe. Na mizi v vinski kleti so podpisali listine za izgradnjo avtobusne postaje. Metliški občinarji so pridrveli v Semič po novoasfaltirani cesti skozi Streklejceve, predstavniki Bgrade, ki bo v novem poslovno trgovskem središču v Metliki gradil težko pričakovani objekt, pa so priskakali v "Šokarijo" po luknjičavi cesti skozi Gradac. Podpisane pogodbe bodo veljale kot pribite, saj se je nekaj Metličanov vrnilo v rojstni kraj v zgodnjih jutranjih urah naslednjega dne. Videti so bili izčrpani in utrujeni.

KAR SEDEM UR JE TRAJAL sestanek med vodstvom Studia D in delom pripravljalnega odbora Vinske vigredi. Može so se v potu lastnega obraza in od kozarčih dobrega Badovincevega vina pogovarjali o pokroviteljstvu dolensko-belokranjskega kričarja. Studio D je bil to že lani. Zaradi nezaračunanih, a objavljenih reklam so Metličani prihranili najmanj 10.000 mark. Letos naj bi bilo podobno, novost pa bo še lokalni radio, ki bo hrumel med fešto po Metliki. Prek njega bo mogoče čestitati, iskati prijatelje, reklamirati, predvsem pa ne bo manjkalo dobre glasbe v času, na trgih ne bodo brenkali številni narodnozabavni ansambli.

NEKAJ VIDNIH BELOKRANJEV TRDI, da so prebivalci ob Kolpi četrto razredni državljani. V prvi kakovostni razred sodijo Ljubljanci, v drugega prebivalci ob zahodni slovenski meji, v tretjega tisti blizu severne slovenske meje in končno "bregašarji".

Trebanjske iveri

ŽOGOBRC MINISTROV - Prejšnji teden so imeli v Trebnju v trebanjski osnovni šoli posebne vrste športno srečanje. Dobrodelna prireditelj - s plakata se ni dalo jasno razbrati, ali je njen organizator SDSS ali Društvo paraplegikov novomeške regije - je v Trebnje privabila tudi tri ministre. Izkupičke športne prireditve so namenili Društvu paraplegikov novomeške regije. Na začetku športnega srečanja sta se pomerili reprezentanci paraplegikov Dolenjske in Gorenjske v košarki; zmagali so Gorenjci. Temu je sledil mali nogomet z ekipama SDSS z ministrom Janezom Janšem in SKD z ministroma Ljetožem Peterleto in Ivom Bizjakom. Začetek tekme se je malo zavlekel, saj so čakali na ministra Peterleta, ki je v Trebnje prišel naravnost iz Zeneve. Lepo, da si ministri vzamejo čas vsaj za športna srečanja in tako ni kaj dosti videti v Trebnju. Sicer pa, kaj bi delali tu, saj so volitve že za nami!

OGRAJA - Cesta, ki pelje iz magistralne ceste Zagreb - Ljubljana v Trebnje, gre najprej čez mostiček, pod njim teče Temenica, pod naslednjim mostom pa je speljana železnica. Pri prvem mostičku nad Temenico je bila pred kratkim prometna nesreča in ograja na mostu je precej poškodovana in zvita, takšna je tudi ostala, čeprav kar kliče po popravilu. Tisti, ki gredo peš čez ta most, so verjetno že opazili, da lahko skozi luknjo pade otrok. Se splača igrati z usodo?

IZ NAŠIH OBČIN

REVLIJA OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN

ČRNOMELJ - V črnomaljskem Kulturnem domu bo v soboto, 20. marca, ob 18. uri revija otroških folklornih skupin Bele krajine. Na reviji, katere organizator je ZKO Črnomelj, bo nastopilo osem folklornih skupin iz Bele krajine in ena iz Maribora.

KRAJINSKI PARK LAHINJA V KRIŽANKAH

LJUBLJANA - V Kulturno-informacijskem centru Križanke na Trgu francoske revolucije 7 v Ljubljani bo v petek, 19. marca, ob 11. uri odprta razstava "Krajski park Lahinja", ki je nastala v sodelovanju med novomeškim in republiškim Zavodom za varstvo narave in kulturne dediščine in Mestnim muzejem Ljubljana.

BREZPOSELNIH VEČ KOT TUJIH DELAVCEV

ČRNOMELJ - V črnomaljski občini so izdali tujcem 534 delovnih dovoljenj, od tega 40 za nedoločen čas, ostala pa za največ eno leto. Večinoma gre za osebnostna delovna dovoljenja tujcem s I., II. in IV. stopnjo izobrazbe, prevladujejo pa ne kvalificirani delavci. Največ tujcev je na seznamih zaposlenih v Beltu, Bgradu, rudniku rjavega premoga Kanižarica, Novoteku in Iskri. Med tujci z začasnimi dovoljenji je kar 414 dnevnih migrantov, prevladujejo pa moški, ki jih je kar 295. Sicer pa je bilo ob koncu lanskega leta na zavodu za zaposlovanje iz črnomaljske občine prijavljenih 794 iskalcev zaposlitve. Čeprav je torej brezposelnih več kot tujcev z začasnimi dovoljenji, pa vseh tujcev ne bo moč nadomestiti z brezposelnimi. Predvsem bo primanjkovalo zidarjev, voznikov avtobusov in konfektionarjev. Zato so na Zavodu za izobraževanje in kulturo že pričeli z izobraževanjem brezposelnih za poklice šivilje.

ROMI DELAJO VOZNIŠKI IZPIT

TREBNJE - V trebanjski občini je nekaj čez 200 Romov, od tega jih več kot polovica živi na Hudejahu. Zadnje čase občina Trebnje skupaj s trebanjskim Centrom za socialno delo poskuša rešiti probleme Romov, teh pa ni malo, saj se od ostalih prebivalcev razlikujejo po jeziku, načinu sporazumevanja, odnosu do svoje in tuje lastnine itd. V okviru programa za kvalitetnejše življenje, ki so ga začeli izvajati letos v večnamenskem prostoru na Hudejahu, že tečejo tečaji opismenjevanja, predšolske vzgoje in tečajji iz zdravstvene vzgoje. Šola in predavanja bodo do meseca aprila. Najraje pa so Romi obiskovali predavanja o cestnoprometnih predpisih. Test je naredilo 12 od 14 Romov.

RAZSTAVA DOMAČE OBRTI

TREBNJE - Društvo izdelovalcev domače obrti bo v Trebnju organiziralo šesto razstavo domače obrti in kulinarike v avli stare trebanjske osnovne šole. Otvoritev razstave se bo pričela v četrtek, 25. marca, ob 12. uri s krajšim kulturnim programom, na koncu pa bo spregovoril nekaj besed tudi etnolog dr. Janez Bogataj. Razstava bo na ogled do nedelje, 28. marca. V teh dneh bodo izdelki domače obrti tudi naprodaj v samopostrežni trgovini trebanjske kmetijske zadruge na Starem trgu in v trgovini Gorca pri Petru Brarju zraven avtobusne postaje.

Iz vlekli dva kontejnerja odpadkov

Trebanjski ribiški pododbor se je lotil čiščenja Temenice — Pregledali so njen vodotok od Vel. Gabra do mirnopoškega konca — V vodi največ plastike

TREBNJE — Večjo ekološko zavest ljudi je na žalost še vedno čutiti zgolj na papirju, veliko manj pa v dejanjih. Najbolj žalostno je to, da smo se na razno nesnago okrog svojega praga že tako navadili, da nas nič več ne moti.

Trebanjski ribiči — pododbor šteje 70 članov in 4 mladince — so se februarja odločili, da se bodo lotili čiščenja Temenice, ker do sedaj tega še nobeden ni storil. Skupina, ki je pregledovala vodotok Temenice, je ugotovila, da so na več krajih speljane odtočne cevi iz hiš in gnojšč neposredno v Temenico. V bližini Temenice so odkrili luknjo, ki jo je nekdo nedolgo tega skopal z rovkopacem ter vanjo zlil neko tekočino. Prav tako so na ogledu videli polno divjih odlagalšč odpadkov nedaleč stran od vode.

Ugotovili so, da je cel vodotok močno onesnažen. Med odpadki, ki se valjajo v vodi in na bregovih reke, pa je naj-

Marko Bosiljevac

Optik v Metliki

Ob petkih tudi okulišni pregledi

METLIKA — Konec februarja je Marko Bosiljevac odprl v metliškem trgovsko-poslovnem centru poslovalnico optike. Zanimivo je, da je mladi optik prišel iz Ljubljane, kjer si je nabral že veliko izkušenj, za Metliko pa se je odločil prav zato, ker mesto doslej ni imelo optika.

Poleg okvirjev, tako domačih, uvoženih kot celo iz lastne proizvodnje, stekel ter vsega, kar sodi k naočnikom, bodo vsak petek od 10. ure naprej tudi okulišni pregledi. »Zelo sem zadovoljen, ker bo zdravstva lahko napisala tudi recepte, kar v Ljubljani v zasebnih optikah ni mogoče,« pravi Bosiljevac. Poleg prodajalne ima še delavnico, kjer bo naočnike tudi popravil ter prostor za okulišne preglede z vso potrebno opremo. Jutri pa bodo, tako kot so tudi pretekli petek, v »Optiki M«, kakor jo je poimenoval Marko, demonstrirali Canoneve računalniško vodene aparature za pregled vida. So najnovejši dosežek tehnike na tem področju in če bo imel Bosiljevac v bodoče dovolj strank, pravi, da se bo odločil celo za nakup.

»Res je, da sedaj mnogi še ne vedo, da je v Metliki optik, vendar so tisti, ki so me obiskali, zelo zadovoljni s to pridobitvijo, saj jim bo prihranjena pot v Črnomelj ali Novo mesto. Potrudil se bom, da bom z natančnim delom upravičil njihovo zaupanje,« zagotavlja optik. M.B.-J.

Črnomelj je v znamenju črnega

Črni vinotoči, smetišča, sečnje, gradnje, zaposlovanje — Obilo dela za inšpektorje — Petkrat več predlogov sodniku za prekrške

ČRNOMELJ — Na novomeški upravi inšpekcijskih služb imajo tri inšpektorje manj kot še nedavno, medtem ko se število inšpekcijskih pregledov, izdanih odločb in predlogov sodniku za prekrške naglo povečuje. Samo slednjih je bilo lani v črnomaljski občini skoraj petkrat več kot leto poprej. Toda črnomaljska vlada meni, da to ni opravičilo za neopravljeno delo. Predlagala je, naj na UIS sklenejo honorarne pogodbe, če pač nimajo dovolj inšpektorjev, da bi bili kos naraščajočim problemom.

Da je neresenih problemov v črnomaljski občini res veliko, se je pokazalo na nedavni seji izvršnega sveta. Zlasti veliko dela čaka inšpektorja za delo, ki je žal za celo Dolenjsko le eden. Vse več je primerov nekorektnega odpuščanja delavcev in nepravilnega izplačevanja plač, medtem ko se je zaposlovanje na črno prav razbohotilo. Slišati je bilo celo za primer, ko je človek prijavljen na zavodu za zaposlovanje, kjer dobiva nadomestilo, na črno pa dela pri zasebniku, ki mu plača le razliko med višino nadomestila in neto plačo, ki bi jo sicer zaslužil pri njem.

Na področju urbanizma v Črnomlju najbolj bodeta v oči dve črni gradnji, Ivanetičev kiosk na avtobusni postaji in večnadstropna stavba Srečka Kosa na Trdinovi ulici. Vendar so pri obeh prišli postopki že tako daleč, da mora za kiosk inšpektor izdati le še odločbo o odstranitvi, medtem ko bi za Kosovo poslopje moral izvršni svet skleniti pogodbo s podjetjem, ki bi zgradbo porušilo. Tržna inšpekcija bo morala pljuniti v roke, če bo hotela stopiti na prste vsem, ki odpirajo vinotoče na črno, gozdarska pa, če bo hotela biti kos črnim posekom. Samo lani so zabeležili v

PREDSTAVITEV VAKA

ČRNOMELJ - Uspešno črnomaljsko podjetje Vako včeraj in danes v ljubljanskem grand hotelu Union predstavlja hladilno in klimatsko tehniko, ki jo prodaja v Sloveniji in Hrvaški. Poleg proizvodnega programa Vaka, torej sušilnikov komprimiranega zraka, hladilcev piva ter ledomata, predstavljajo tudi programe številnih tujih podjetij, ki jih zastopajo.

Priložnost za tiste z denarjem

V poslovno-trgovskem centru SKB Nepremičnine & leasing ugodne prodaje 2.700 kv. metrov poslovnih površin — Zazeljena pestra ponudba v majhnih lokalih

METLIKA — V novem metliškem trgovsko-poslovnem centru, ki je bil zgrajen pred dobrima dvema letoma, je 7.000 kv. metrov poslovnih površin. Od tega jih je kar 2.700 kv. metrov kupilo podjetje SKB Nepremičnine & leasing iz Ljubljane. Sedaj so se odločili, da prostore, ki so bili ves ta čas prazni, gradbeno dokončajo in prodajo po 800 do 1.400 DEM kv. meter, kar je po mnenju SKB zelo ugodna cena.

Prostori, ki so v prvem in drugem nadstropju ter v mansardi, so primerni za različne dejavnosti, predvsem za trgovino, gostinstvo, storitvene dejavnosti, a tudi za čisto in mirno proizvodnjo. Poslovno-trgovski center je bil sicer projektiran v časih maloštevilnih trgovin. Vendar v SKB ne bodo vztrajali pri tem, ampak želijo prostore ponuditi in nakup predvsem manjšim podjetjem in

O DOHODNINI

ČRNOMELJ - Kmetijska svetovna služba bo jutri, 19. marca, ob 9. uri v sejni sobi občinske skupščine priredila predavanje Tanje Strniša iz Novega mesta o dohodnini in prometnem davku v kmetijstvu. Vabljeni!

podjetnikom. Ne nazadnje bo prav zaradi tega lahko tudi ponudba veliko bolj pestra. Zato bo arhitektka Nada Matičič iz Studia Line estetsko in hkrati atraktivno preuredila velike prostore v več manjših. Tako bodo naprodaj gradbeno povsem dokončani prostori. Ker pa bodo zaključnimi deli pričeli te dni, bodo pri ureditvi upoštevali tudi želje tistih kupcev, ki bodo pohiteli z nakupom.

V SKB Nepremičnine & leasing so prepričani, da bo Metlika potem, ko se uredijo razmere v nekdanji Jugoslaviji, prevzela vlogo, kakršno imajo sedaj majhna južnoavstrijska mesta. Po besedah Srečka Koritnika iz SKB bi prav na tem morali graditi svojo poslovno dejavnost tudi mladi podjetniki. Zato so

blizu treh kilometrov. Ob čiščenju Temenice od Trebnjega do Ponikev so v neposredni bližini vode odkrili tudi nekaj divjih odlagalšč, na katerih je bi-

• V prihodnjih dneh bodo čistili tudi mirnopoški del Temenice, zatem bo prišel na vrsto še vodotok Temenice od Vel. Gabra do Trebnjega in ribnik Blato. »To ni ravno delo nas ribičev, vendar smo se odločili, da nekdo mora s čiščenjem začeti,« pravi Marjan Likar. Ribiči upajo, da bodo z akcijo spodbudili tudi vse tiste, ki živijo ob Temenici, kot tudi vse ostale, ki bi lahko kaj storili za čistejšo reko, pa še niso.

la med drugimi odpadki tudi embalaža od škropiv.

J. DORNIŽ

občini več kot 6.000 prost. metrov na črno posekanega lesa, širi pa se tudi lubadar.

Požarna inšpekcija opozarja, da so zaradi kroničnega pomanjkanja denarja gasilska društva slabo opremljena. V podjetjih in stanovanjskih blokih primanjkuje protipožarnih sredstev, kar pa je najbrž mačji kašelj proti temu, da celo kotlovnica v Lesu nima uporabnega dovoljenja. Ekološkim bombam v obliki divjih smetišč so se pridružile še deponije livarskega peska iz Belta, za katerega so nekdanj trdili, da je nenevaren, zadnje čase pa je vse pogostejše slišati, da ni povsem nedolžen. Sicer pa bodo imeli v črnomaljski občini gotovo še leta

PROTI UKINITVI ZELENEGA VLAKA

ČRNOMELJ - Ker je železniško gospodarstvo prisiljeno racionalizirati prevoze, namerava ukiniti zeleni vlak od Ljubljane do Metlike. Lanskega junija je bil namreč v smeri proti Ljubljani zaseden le 24 odst., septembra pa 28 odst. V smeri proti Ljubljani niso krili niti desetine stroškov, v nasprotni smeri pa komaj 5,7 odst. Toda v črnomaljskem izvršnem svetu so proti ukinitvi vlaka. Menijo, da Republika Slovenija ne sme pustiti Bele krajine brez boljše poslovne zveze, če že ne da denarja za modernizacijo cest. Zato so predlagali RS, naj subvencionira zeleni vlak proti Beli krajini, tako kot daje denar tudi za marsikaj neracionalnega v Ljubljani.

jih povabili iz vse Slovenije, prav tako pa tudi domače trgovske hiše vsih vrst, tuje trgovske verige in male obmne trgovce. Vsak petek pripravlja SKB za vse, ki se prej prijavijo, ogled prostorov in razgovore z morebitnimi kupci in najemniki. Pričakujejo, da bodo glede na dosedanje zanimanje in ceno, ki je nižja od dejanske vrednosti, prostori hitro prodani.

M. BEZEK-JAKŠE

Kmeta ne bodo nikoli razumeli

Kar 3,3 l mleka za liter Radenske

BREZJE PRI TREBELNEM — V današnjih časih, ko je kmetovanje težko tudi za tistega slovenskega kmeta, ki ima najboljšo zemljo, je kmetovati po trebeljanskih holmih in gričih še veliko težje. Ker pa so tukajšnji ljudje že od nekdaj navajeni težkega življenja, bodo le malokdaj potožili o svojih križih in težavah.

Vasica Brezje pri Trebelnem leži na jugu trebanjske občine. Pokoljevi se v tej vasi že od nekdaj ukvarjajo s kmetovanjem. Gospodar Franc Pekolj je za delo skorajda sam, z njim živi še njegov oče, večkrat pa mu na pomoč prikoči tudi brat, ki pa ne pomeže priskoči v vlogo imam 6 pitancev in 6 krav, vendar sem v dvomih, koliko časa bom imel krave še v hlevu, saj je predvsem zadnje tri mesece plačilo za oddano mleko zelo majhno,« pravi Pekolj. Izračunal je, da mora oddati 3,3 l mleka, da si lahko kupi liter radenske. Tudi prireja pitancev ni bolje plačana, za pitanca, ki ga redi dve leti, dobi 500 do 600 nemških mark. »Kje je gorivo, obraba strojev, krma, da o svojem delu ob petkih in svetkih niti ne govorim!« razlaga Franc. Naši kmetje so sicer vajeni mačehovskega odnosa države do njih, vendar pravijo, da tako

probleme v zvezi z vodo, bodisi da se tičejo zajetij pitne vode v Vinici in Adlešičih ali pogina rib v Lahinji, ki jih ne bo konec, dokler ne bo zgrajena čistilna naprava.

Vse naštetu je le vrh ledene gore. Bolj skrita očem je še vrsta problemov, ki jih bi bilo zagotovo manj, če bi bile zagrožene strožje kazni.

M. BEZEK-JAKŠE

Zakaj naenkrat najemnine za kulturni dom?

Konec samoprispevka

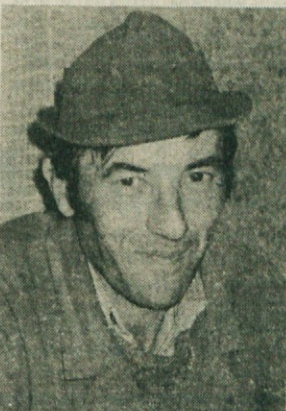
TREBNJE — Zadnje čase je bil nemalokdo, ki je želel imeti v trebanjskem kulturnem domu predstavo, presenečen, ko je bil postavljen pred dejstvo, da bo moral za najetje dvorane plačati najemnino. Le malo jih je vedelo, da se je konec januarja iztek samoprispevek, iz katerega je šel del denarja tudi za vzdrževanje dejavnosti v kulturnem domu.

S samoprispevkom zbrani denar, za katerega so se Trebanjci odločili leta 1989 in se je iztek letos konec januarja, so vsa ta leta namenjali za sofinanciranje ureditve prostorov za potrebe otroškega varstva, modernizacijo cest in ulic, za sanacijo vodovodnega omrežja, za sofinanciranje izgradnje gasilskega doma, vzdrževanje dejavnosti kulturnega doma, ureditev parka, zasaditev dreves ob pokopališču, izgradnjo otroškega igrišča, ureditev avtobusne postaje. Sedaj je s tem dotokom denarja konec, svet KS Trebnje se je znašel pred vprašanjem, ali naj kulturni dom zapre ali pa določi najemnino. Odločili so se za drugo, in sicer stane najemnina za zunanje uporabnike doma za dve uri 10.000 tolarjev, vsaka nadaljnja ura pa še 2.000 tolarjev, za domače porabnike so cene za polovico nižje.

Namenskega denarja, kot nam je povedal predsednik sveta KS Trebnje Alojz Podboj, za vzdrževanje kulturnega doma krajevna skupnost ne dobiva, pa tudi denar, ki ga dobijo iz občinskega proračuna za delo krajevne skupnosti in denar iz prispevkov za mestna zemljišča ne omogoča, da bi z njim vzdrževali ceste in komunalno omrežje ter poleg tega pokrivali še stroške dvorane.

S koncem samoprispevka pa ne bo prikrajšana le trebanjska kulturna dejavnost, ampak je prenehalo tudi urejanje ulic, vodovoda, skratka, prenehalo se je z urejanjem mesta. V svetu KS nameravajo predlagati še en krajevni samoprispevek, da bi z urejanjem mesta nadaljevali, saj vedo, da jim za to ne bo dal denarja nobeden drug.

J. D.

Franc Pekolj

slabo, kot kaže za kmeta po zadnjih volitvah, leta nazaj ni bilo. »Sicer pa v vladi našega položaja ne bodo nikoli razumeli, pa tudi kako bi ga, saj težkega kmečkega kruha niso vsi okusili,« pravi Franc.

Pri Pekoljevih so še leta nazaj, ko je krompir odkupovala Kolinska, pridelali 25 do 30 ton krompirja. »Čeprav je bila cena nizka, smo vsaj vedeli, da ga bomo lahko prodali,« se spominja Franc. Ko je Kolinska prenehala odkupovati, se je Franc preusmeril na živinorejo, pa tudi tu ni pravega zadovoljstva. Rad bi popravil hišo, vendar ne gre, še predtem bo treba nabaviti škropiva, navito in kakšen del za traktor. »Je sploh kaj upanja, da bo jutrišnji dan boljši za kmeta?« se sprašuje Franc Pekolj iz Brezja pri Trebelnem.

J. D.

Šahn najboljši

Igradnja odlagališča odpadkov bo stala 6 milijonov mark

KOČEVJE — Komunala Kočevje, ki opravlja administrativno-tehnična dela za načrtovano izgradnjo regijskega odlagališča odpadkov za občini Kočevje in Ribnico, je v teh dneh posredovala krajanom krajevnne skupnosti »Ivan Omerza« pojasnila na njihove pripombe k predlagani lokaciji odlagališča v Šahnu. Direktorica Komunale Bernarda Poje upa, da s potrditvijo lokacije ne bo težav.

»Lokacijo v Šahnu so predlagali gozdarji in je od vseh do sedaj pregledanih možnih lokacij na področju kočevske in ribniške občine najprimernejša že po naravnem varovanju zaradi neprepustnosti zemlje. Odlagališče se bo gradilo in opremilo po najsoodobnejših, ekološko nespornih merilih, razumem pa nezaupanje krajanov Livolda, da bo res tako. V preteklosti so bili že večkrat prepeljani žejni prek vode, zato je danes kakršne koli izboljšave težko uresničiti,« pojasnjuje Pojetova in pravi, da bi premestitev odlagališča na manj primerno lokacijo, kjer so vode, kaverne ali vrtače, pomenila še toliko več vlaganj v zavarovanje okolja, za kar pa bi bilo 6 milijonov mark, kolikor predvidevajo, da bo stala izgradnja odlagališča v Šahnu, verjetno premalo.

Za odlagališče bi potrebovali 10 ha zemlje, na kateri bi bili poleg deponije komunalnih odpadkov tudi prostor za kompostiranje, bazeni za zajetje meteoritnih in ocednih vod, deponija prekrivnega materiala, prostor za odpadke, ki ne sodijo med komunalne, ter poslovni prostori. Ker gre za izredno drag projekt, v katerega je vključena tudi razširitev obstoječe čistilne naprave ali izgradnja manjše za potrebe odlagališča, bodo odlagališče, ki bo zadostovalo najmanj za 30 let, gradili fazno. Da bi bila gradnja odlagališča cenejša, so se odločili za skupen projekt z ribniško občino, ki trenutno išče najugodnejše možnosti za sortirano zbiranje odpadkov. Odlagališče naj bi bilo zgrajeno do leta 1995, kar bi tudi sovpadalo z naplinitvijo sedanjega smetišča v Mozlju in nujnostjo odlaganja smeti drugod.

M. L.-S.

PREDAVANJE O PRAVICAH INVALIDOV

RIBNICA - V soboto, 27. marca, bo ob 9. uri dopoldan v dvorani Glasbene šole v Ribnici (zgradba stare občine) predavanje o aktualnih problemih varstva pravic invalidov I., II. in III. kategorije. Predaval bo namestnik predsednika Delovnega sodišča dr. Ivan Žužek. Predavanje in razgovor z dr. Žužkom pripravljata SKD in Slovenska ženska zveza iz Ribnice.

POSVET AKTIVISTOV RK

KOČEVJE - V soboto dopoldan je bil v Domu starejših občanov v Kočevju posvet aktivistov krajevnih organizacij občinskega odbora Rdečega križa Kočevje. Osrednja tema razgovora so bile težave kočevskih socialno ogroženih družin in posameznikov. Aktivisti RK bodo namreč v bodoče sodelovali pri delu socialne komisije pri RK, ki pripravlja spiske za razdelitev paketov.

Prednost telefonom ali dvorani?

Živahna razprava o predvidenih naložbah v sevniški občini — Polemika med zagovorniki dokončanja telefonije v Mirenski dolini in telovadnice v Sevnici

SEVNICA — Sevničani se ne mislijo odpovedati dolgoletni želji in potrebi ljudi, ki živijo v občinskem središču in tudi v drugih krajevnih skupnostih; gre seveda za telovadnico oz. večnamensko dvorano, ki bi jo zgradili ob osnovni šoli Sava Kladnika in naj bi zanj sprva iz občinskega proračuna primaknili 25 milijonov tolarjev. Krajan v Mirenski dolini pa so na javni predstavitvi predvidenih naložb, ki naj bi prispevale k razvoju občine, prejšnji teden odločno in še bolj gorečo kot Sevničani dopovedovali dokaj številnemu občinstvu v dvorani sevniškega gasilskega doma, da ne morejo več čakati na dokončanje izgradnje telefonskega omrežja.

V Šentjanžu, Krmelju in Tržišču zdaj predvsem pričakuje večjo družbeno pomoč, da bi bilo izmed 4.700 prebivalcev Mirenske doline vsaj okrog 400 krajanov sposobnih prispevati okrog 4.000 nemških mark za telefonski priključek. Kot je povedal predsednik sveta KS Krmelj, Jože Knez, si zaenkrat tako izdatnega zalogaja ne morejo privoščiti ob povprečni plači delavcev tukajšnjih podjetij, ki znaša od 400 do 450 mark. Iz obupa in v znak protesta, ker se pet let akcija za telefonijo v Mirenski dolini ni premaknila z mrtve točke (v zemeljski kabel naložen kapital, okrog 200.000 mark, pa bi znali ljudje bolje obrniti, tudi če bi vsako gospodinjstvo po 1.000 DEM pustilo na bančnem računu), so nameravali v Sevnico pripeljati večino izmed 600 prtdrtih, zdaj pa

Napetost v Riku se še stopnjuje

Čakanje na 25.marec

RIBNICA — V Riku trenutno dela 368 delavcev, vendar proizvodnja teče v zelo neurejenih razmerah. K zaostritvi, ki je privedla do zahteve ribniške občinske skupščine, da mora Riko v 10 dneh določiti tehnološke presežke, so prejšnji teden prispevali Rikovi delavci, ki so na čakanju. Od direktorja Rika Mirka Jančigaja so zahtevali ureditev svojega brezpravnega položaja, saj so nekateri delavci na čakanju že do 10 mesecev, tudi brez odločb in brez izplačila nadomestila plač za december in januar.

Zakaj so odgovorni tako dolgo čakali z ukrepi, direktor Jančigaj pojasnjuje s težavami pri določanju, kateri ljudje naj bi glede na tržne razmere in možnosti ostali v tovarni. Delavci, ki direktorjevemu »nepredvidnemu optimizmu« (kot je njegove obljube in izjave poimenoval Dušan Vajde z občinskega odbora Svobodnih sindikatov Slovenije, ki skupaj s predstavniki okoli 500 Rikovih delavcev, ki so na čakanju, vodi razgovore z direktorjem), ne zaupajo več, imajo o tem svoje mnenje.

Kar vodstvu in strokovnim službam v več kot pol leta pod Jančigajevim vodstvom ni uspelo, naj bi jim v tem tednu. Jančigaj pravi, da bodo do konca tedna določili tehnološke presežke in da bo v letošnjem letu v Riku delalo 700 ljudi, vendar pa delavci v to ne verjamejo. Težko tudi verjamejo, da bodo dobili plače do 25. marca, kot jim je to direktor obljubil. Delavci, ki so na čakanju, so se tokrat pripravljni poslužiti najostrejših ukrepov za dosego svojih pravic.

M. LESKOVŠEK-SVETE

• *Kamor vrag ne more osebno, tja pošlje vino.*

• *Sedanost je najbolj vznemirljiva od vseh pustolovščin. (Laxness)*

• *Samo z nemožnim kot ciljem pridemo do možnega. (Unamuno)*

PRVA ZASEBNA PEKARNA — Karel Kozole, pek z več kot 20-letnimi delovnimi izkušnjami v Merxovi pekarni, je v svoji hiši pri sevniški osnovni šoli odprl prvo zasebno pekarno v občini. Peč in ostalo rabljeno opremo za pekarno, v kateri lahko speče 200 kg kruha na uro, je uvozil iz Švice. Zantmanje med ljudmi za 7 vrst kruha, prav toliko vrst peciva in za žemljice je veliko, iako da ima tudi žena Olga (na posnetku ob možu) dosti dela v prodajalni, ki je tudi pod streho Kozoletovih. Cene so konkurenčne, Karel pa peče kruh dvakrat dnevno, tako da so zmeraj naprodaj sveži izdelki. (Foto: P. P.)

Podaljševanje agonije ali rešitev?

Deljena mnenja poslancev o stanju v Riku — V zameno za pomoč zahtevali opredelitev tehnoloških viškov — Poročila o delu sprejeli

RIBNICA — V petek dopoldan so se v dvorani doma TVD Partizan v Ribnici zbrali poslanci vseh treh zborov občinske skupščine. Zunan predvidenega dnevnega reda so obravnavali stanje v podjetju Riko, prisluhnili pa so tudi republiškemu poslancu Benjaminu Henigmanu, ki je spregovoril o svojem delu v državnem zboru.

Direktor Riko Holdinga Mirko Jančigaj je ob pojasnitvi trenutno izredno zaostrenih razmer v Riku na primeru Rikostroja opisal neuspešnost dolgotrajnega reševanja Rika. Dejal je, da so mu bili določeni podatki iz njemu neznanih razlogov do pred kratkim prikrivani. Na osnovi teh, sedaj menda objektivnih podatkov je poslanecm zatrdil, da bo lahko Rikostroj v letošnjem letu zaposlil 368 delavcev in da bo v tej smeri začel delovati že od ponedeljka dalje.

Jančigajeva obrazložitev v ugotovitvijo, da je ob dolgotrajnem in trdem delu vseh zaposlenih Riko možno rešiti, je med poslanci naletela na različna mnenja: od tega, da gre le za podaljševanje agonije Rikovih delavcev, do izražene presenečenja nad navduševanjem za stečaj oz. likvidacijo Rika. Na predlog izvršnega sveta so sklenili tako: občina bo vodstvu podjetja pomagala, da bo do 25. marca priskrbelo denar za decembrske, januarске in februarске plače delavcem, ki so na čakanju. Svojo po-

moč so pogojevali z zahtevo, da mora vodstvo podjetja v naslednjih desetih dneh opredeliti tehnološke presežke. Skupščina se je zavezala, da bo za reše-

• **Predsednik ribniške občinske skupščine Franc Mihelič je v imenu delegatov čestital predsedniku družbenopolitičnega zbora ribniške skupščine in republiškemu poslancu Benjaminu Henigmanu k njegovi izvolitvi v državni zbor. Henigman je povedal, da državni zbor čaka veliko dela: letos naj bi menda sprejeli kar okoli 250 novih zakonov. Dejal je, da je kot poslanec na voljo vsem občanom ne le v svoji pisarni v Ljubljani, ampak tudi na domu.**

vanje presežka delavcev dala pobudo pristojnim ministrstvom.

Po zagotovitvi sklepčnosti skupne seje občinske skupščine so poslanci sprejeli vse predlagane odloke, niso pa po-

Obljubljen denar za Faro

Obisk predstavnikov ministrstva za šolstvo

KOČEVJE — Na nedavnem razgovoru s predstavniki kočevske občine, osnovnih in srednjih šol ter Glasbene šole sta se državna sekretarka mag. Teja Valenčič in Niko Žibert, ki ima na skrbi investicije v šolstvo, podrobneje seznanila s prostorsko problematiko osnovnega in srednjega šolstva v kočevski občini. Predstavniki ministrstva za šolstvo so si ogledali stavbo stare gimnazije in osnovne šole ob Rinži ter šolo v Fari.

Kočevci so goste opozorili na razkrojnost učnih delavnic Srednje šole Kočevje širom Kočevja in na probleme, ki izvirajo iz tega, ker sta Srednja šola in Gimnazija združeni pod isto streho. Kot možno rešitev teh problemov so predstavili zamisel o preselitvi Gimnazije v

stavbo nekdanje gimnazije, v kateri trenutno domujeta Glasbena šola in Delavska godba in jo bo potrebno prej ali slej adaptirati.

Kot problem, ki ga kočevska občina sama ni sposobna rešiti, so navedli obe kočevski osnovni šoli, ki imata pouk v obeh stavbah — nekdanji Bračičevi šoli in v stavbi na Trgu zbora odposlancev, in sicer v dveh izmenah. Ker je rešitev predvidena v republiškem planu, po katerem naj bi v nekaj letih razrešili prostorsko problematiko štirih velikih šol v Sloveniji, so se s predstavniki ministrstva za šolstvo dogovorili, da bodo proučili obe možnosti: nadgradnjo Bračičeve šole in gradnjo nove šole. Glede šole v Fari, ki so jo zato, ker je na demografsko ogroženem in obmejnem območju, posebej omenjali, so se dogovorili, da bodo za njeno obnovo in dograditev še letos zagotovili enake deleže iz republiškega in občinskega proračuna.

M. L.-S.

KOČEVJE ŠE V ZNAMENJU LUTK

KOČEVJE - Ta teden bodo razstavo "V svetu lutk - poskus otroškega muzeja", ki gostuje v Šeškovem domu, spremljale sledeče otroške prireditve: "Naredimo lutkovno predstavo", lutkovni abonma (I. Robič) VVZ Kočevje, bo na sporedu v petek, 19.3., ob 16. uri, ponedeljek, 22. 3., ob 16. uri, torek, 23. 3., ob 16.30 in v četrtek, 25. 3., ob 16. uri; v petek, 12. 3., ob 18. uri bo na sporedu lutkovna igrice "Moja Pokraculja" (OŠ Zbora odposlancev Kočevje); v torek, 23. 3., ob 16. uri bo na sporedu lutkovna igrice "Zgodbica zaspanka" lutkovne skupine Papilu Ankan; v sredo, 24. 3., ob 9.30 bo na sporedu lutkovna igrice "Levja zgodba" lutkovne skupine Zoom iz Ljubljane, ob 11. uri istega dne pa bo na sporedu Lutkovna delavnica s skupino Zoom iz Ljubljane. V četrtek, 25. 3., ob 10. uri bo še lutkovna igrice "Plačilo za laž" (OŠ Zbora odposlancev Kočevje).

NOV VODOVOD ZA 24 HIŠ — Takole so prejšnji petek na Prešni Loki (na posnetku) vaščani hoteli z zasipavanjem jarkov, v katere so v Žabjeku, na Konjski Glavi in Prešni Loki položili blizu 6 km vodovodnih cevi. Predsednik vašekega odbora Vlado Jagodič je povedal, da je bilo doslej 5 gospodinjstev odvisnih zgolj od kapnice, nekaj velikih kmetij pa je bilo ob sleherni suši močno prizadetih zaradi pomanjkanja vode. Vodovod za 24 hiš, ki so ga naredili s pomočjo sevniške krajevne skupnosti (prispevala je načrte in ves material za zajetje na Padežu že leta 1991!), naj bi bil dokončan septembra. Vaščani bi za zaključek naložbe, vredne okrog 5 milijonov tolarjev, potrebovali še okrog 14.000 mark. Doslej so opravili več kot 3000 prostovoljnih ur. (Foto: P. Perc)

Sole, pa tudi vrta, OŠ Ana Gale, Srednje tekstilne šole, člani številnih društev in drugi.

P. PERC

Drobne iz Kočevja

DELAVNICE ZA VODILNE - Ljudska univerza Kočevje poleg standardnih programov izobraževanja odraslih v zadnjem času posveča veliko skrb tudi izobraževanju vodilnih delavcev. Izobraževanje vodilnih, za katere se ugotavlja, da jim primanjkuje znanj iz sodobnega podjetništva, poteka v obliki izobraževalnih delavnic. Pred kratkim so se končale izobraževalne delavnice iz managerskih znanj za vodilne iz Kovinarja, v teh dneh pa se bodo začele delavnice za vse zainteresirane vodilne iz kočevske in ribniške občine. Priznani slovenski strokovnjaki jih bodo seznanili s sodobnimi načini vodenja podjetja.

ODPLINJAVANJE - Kočevski komunalci se bodo letos lotili sanacije odplinjavanja kočevskega smetišča pri Mozlju. Čeprav bo smetišče že najkasneje čez dve leti polno, saj se zaradi rednega zasipavanja smeti, ki ga izvajajo v zadnjih dveh letih, sedaj še hitreje polni, komunalci menijo, da je omenjena investicija potrebna. Potrebna je ne le zato, da do samovžigov ne bi prišlo v času, dokler bodo na smetišče še dovažali smeti, marveč predvsem zato, da bi preprečili, da bi do tega prišlo kdaj kasneje. Ne gre torej le zato, da bi "enkrat za vselej" končana fama o gorenju na mozeljskem smetišču, kot pravijo komunalci, ki zatrjujejo, da do gorenja na smetišču v zadnjih dveh letih ni prišlo, marveč tudi iz povsem varnostnih razlogov.

Ribniški zobotrebci

GOSTINCEM NE GRE - Gostinci so vedno med tistimi obrtniki, ki se najglasneje pritožujejo, da jim gre počisto slabo. Če so resnične govorice, da nameravajo sedanji najemniki restavracije Jelka ali po novem hotela Helena odstopiti od najema, ki so ga šele pred kratkim sklenili, bi bila to lahko nekakšna potrditev, da gostincem res ne gre. Ne vemo, če so govorice resnične in če so, tudi ne, kakšni so vzroki. Restavracija oz. hotel se nahaja v samem središču Ribnice in zato na skoraj idealni lokaciji za gostince. Ima velik parkirni prostor in hotelske sobe. Pa vendar trgovskemu podjetju Mercator, ki je lastnik restavracije, ni šlo. Prav tako je z izgubo posloval tudi donedavni najemnik Dejan Djuričič.

AKTIVNOST - Ribniški krščanski demokrati so po tem, kar se v Ribnici dogaja, edina resnično aktivna stranka v občini. Za ta mesec imajo že pripravljenih nekaj aktivnosti, namenjenih širšemu krogu ljudi. Skupaj z ribniškimi ženskami iz Slovenske ženske zveze bodo ob materinskem dnevu pripravili razgovor z mag. Angelco Žerovnik o družini, konec meseca pa v okviru priprav na leto turizma razgovor s Slavkom Zgoncem o vzgoji in oskrbi okenskih in balkonskih rastlin.

• *Zmerno uživanje alkohola tudi v večjih količinah ne škoduje. (Jurč)*

• *Edini resnično zagreti borci proti goloti so tisti, ki jih zebe. (Jurč)*

• *Tisk je že marsikomu povečal pritisk. (Fridauer)*

V GRAFIKI, TEKSTLU IN OBLAČILIH

SEVNICA - V Galeriji na sevniškem gradu bo danes, v četrtek, 18. marca, ob 18. uri otvoritev razstave "Odrzi lastnih podob v grafiki, tekstilu in oblačilih" ustvarjal Almir Sadar in Marije Jenko, ki sta obe zaposleni kot asistentki na Tekstilni fakulteti v Ljubljani. Razstavo sta pripravili ZKO Sevnica in njena Galerija. Ob otvoritvi bo igrala harfistka Mojca Zlobko.

Sevniški paberki

MEGLA - V Tehnoloških sistemih se najstarejši delavci, ki so okrog 30 let zaposleni v tem podjetju, sprašujejo, kaj bo z njimi, kako se bodo preživljali zdaj, ko so se po dolgih letih naporenega dela pod milim neboom znašli na cesti. Še zdravnik si ne morejo privoščiti. Medtem ko oni zategujejo pasove, jih drugi popuščajo. Čeprav so od občine kupili službeni avto, se je direktor rajje voziral s svojim avtomobilom in veselo nabijal kilometrino. Svojemu bivšemu direktorju so delavci očitali, da jim je ukradel stanovanje Pod Vrtačo. Gospod Borštar je že vedel, zakaj se je zadnje čase silno malo zadrževal v podjetju. V januarju so mu našli le 96 ur.

SAMOPRISPEVEK - Krajan Mirenske doline Sevnčanom radi očitajo neuspešen referendum za krajevni samoprispevek. V Šentjanžu, Krmelju in Tržišču pravijo, da jim želje Sevnčanov po novi športni dvorani oz. telovadnici ne bi šle tako v nos, če bi v mestnem središču plačevali še samoprispevek, tako kot morajo oni iz žepa primakniti že kakšnih 2.000 DEM, če hočejo količjak urediti makadamske ceste.

Krške novice

KDO? - Pred Vidmom Krško visita vsaka na svojem drogu slovenska in Pergamova zastava. En drog je tam še prazen. Pravijo, da čaka na švedsko zastavo, samo zdaj ni nikogar v Krškem, ki bi jo obesil.

POMAGA - V Leskovcu so šolniki nedavno gostili Toneta Pavčka. Poet, ki se je tega dne na šoli predstavil s pesniško zbirko, je rekel, naj bi ljudje več brali in se na splošno več ukvarjali s tovrstnimi rečmi. Leskovčani bodo v večini to upoštevali. Prepričali so se namreč, da pesmi človeku pomagajo. Tone Pavček se namreč vozi naokoli v prav lepem avtomobilu.

NEKDO JE KRIV - Delavce Vidma zaslišujejo. Jasnjo je, da jih morajo, saj je potrebno najti grešnika, ki je kriv, da je Videm uničen. Bodo že našli kakega Lojzeta, ki je šel v tovarniški menzi dvakrat na ričet in se tako dobesedno zažrl v Vidmovo premoženje. Kajti Franceljini so jo pravočasno popihali. In tudi ričeta oni niso jedli.

COPATI - V parku pred spomenikom dr. Mencingerja, pisatelja in advokata, so bili 11. marca popoldne copati. Ker je šlo za manjšo številko, domnevajo, da so ostali za gospodom Personom mlajšim, potem ko jo je na jasno pobudo jernih Vidmovih sindikalnih straž jadrno popihal iz krške papirnice. Pred advokatovim spomenikom se je Anders tik pred izginotjem znašel baje zato, ker še ne pozna dobro Krškega. Če bi dobro poznal mesto, bi se zatekel raje v Ljubljansko banko k Dejanu Avscu, ker ta izpričano rad pomaga tujim menedžerjem.

SMETI - V Velikem Podlogu je zabojnik za smeti čisto poln. Odpadki so že tudi okrog kontejnerja, kar verjetno pomeni, da je bruhal zaradi vse tiste nesnage.

Novo v Brežicah

MED IN MINISTER - Na posavskih sadjarskih dnevih je marsikdo pogrešal ministra za kmetijstvo. Prišlo je precej strokovnjakov iz vse Slovenije in še nekaj njihovih kolegov iz včasih kar preveč čašcene tujine. Ministra ni mogel nadomestiti nihče. Pravzaprav tistega, kar bi tak visoki obisk lahko dal kmetijski prireditvi: prizvok pomembnosti in večjo pozornost javnosti. Je pač tako, da minister Osterc za Posavje ni našel časa. Ne bo pa zato zamudil obiska v dolenjski prestolnici. Zagnanim Posavcem ne preostane drugega, kot da za recept vprašajo novomeške kolege, če to seveda ni poslovna skrivnost. Morda bi kakšen koristen napotek izdali tudi novopečeni uspešni podjetniki. K tem se ministri in drugi funkcionarji lepijo kot muhe na med.

KJE JE TO? - V svetovljanski Ljubljani, kjer se zbira vsa smetana slovenske dežele, kjer mesto kar poka od samega znanja, so verjetno v zadregi, ko kdo omeni Brežice ali kako drugo odročno mestce. V svojem pohlepu po čim večjem zalogaju znanja so verjetno preskočili kakšno lekcijo zemljepisa. Podobno se spozabljajo tudi naši kolegi v jutranjem sporedu Vala 202. Ko z velikim navdušenjem preštevajo, koliko otrok je privekalo na dan v slovenskih porodnišnicah, ne štejejo tistih iz brežiške ali trboveljske porodnišnice. Slovenija je majhna, a za mnoge še prevelika.

KRIVEC JE ZNANI! - Tako so rekli poslanci brežiške skupščine in se z dolgimi nosovi razšli. Ko so tako odhajali, so že vedeli, da so za popačenje njihovih obrazov krivi delavci v združenem delu. Nekateri so raje ostali združeni ob delu, kot pa da bi prišli na sejo. Sram jih bodil! Delajo, namesto da bi lepo sedeli v klopi in nalagali delo drugim.

PREDAVANJA ZA BREŽISKE KMETE

BREŽICE - Kmetijska svetovalna služba je v februarju in marcu že organizirala celo vrsto strokovnih predavanj in praktičnih prikazov, da bi čimbolj opremila kmete z znanjem. V prihodnjem tednu bo tako kmetijski svetovalec Jože Vovk predaval o namakanju vrtnin in o potrebah po vodi v posameznih tehnoloških fazah razvoja. V ponedeljek bo predavanje ob 16. uri v sejni sobi Kmečke zadruge Brežice, v sredo ob 19. uri pri Martinu Lepšini v Globokem in prihodnji petek ob 19. uri še v gasilskem domu v Armovem selu. 2. aprila bo dipl. ing. Stane Bevc iz Novega mesta predaval o siliranju krmnih dozevkov. Predavanje bo ob 16. uri v sejni sobi KZ Brežice.

POMOČ PO SUŠI

KRŠKO - Za odpravljanje posledic suše bo dobila krška občina 39 milijonov tolarjev državne pomoči. Poleg teh sredstev bo kmetijstvo namenil krški izvršni svet iz proračuna 30 milijonov tolarjev. Del teh skupno zbranih sredstev bodo v krški občini namenili za nakup koruze, ki bo na voljo že naslednji teden in bo za polovico cenejša od tiste, ki je sicer na trgu.

IZ NAŠIH OBČIN

Ali bo »Jordan« pod eno streho?

Zaposlovanje invalidov — Posavska gospodarska zbornica zahteva za to področje državne olajšave — Težave in uspehi podjetja Jordan — Zamenjava prostorov

KRŠKO — V območni posavski gospodarski zbornici so pred nedavnim govorili o delu invalidov. Če Slovenija misli drugače, kot mislijo v posavski zbornici, je ta pogovor ne bo spremenil. Dejstvo pa je, da so na omenjeni seji zahtevali, da mora država za invalidske delavnice zagotavljati olajšave.

Če bi družba preko svojih ustanov res vestno ukrepala, kot so zahtevali v zbornici — pogovor v zbornici pač tu nastopa kot najbolj sveži lokalni primer tovrstne razprave — bi to pomenilo

prehod od besed k dejanjem. Dolej na tem področju namreč prevladujejo besede, kot ugotavlja tudi Marjan Jordan, lastnik krškega invalidskega podjetja Jordan d.o.o.

O tem se je prepričal ob zagonu podjetja leta 1991. »Skupaj s petimi delavci sem začel delati z denarjem, ki ga je dal republiški sklad. Vložil sem tudi svoj družinski kapital,« utemeljuje Jordan svojo slabo oceno na rovaš družbe. Večkrat pomisli, da bi bil sedaj poslovno uspešnejši, če bi takrat vložil denar v kak visoko produktiven stroj. »Ker nisem ravnal tako, imam v tem trenutku firmo z 18 ljudmi, kjer je 50 odst. invalidov. Borimo se iz dneva v dan za preživetje. Kajti poslovni svet preračunava ceno in trg ne loči dveh vrst delovne sile. Naročnikom naših izdelkov je vseeno, narejeno hočejo imeti v istem času, z isto kvaliteto. Po drugi strani hočejo doseči pri invalidih čim nižjo ceno,« meni Jordan.

Direktor krškega invalidskega podjetja pravi, da so s petimi ljudmi drzno začeli izvajati program za usposabljanje invalidov, ki je bil samo na pol dorečen in nestabilen. Izdelovali so elektroelemente za Iskro. Tri mesece po tistem, ko so začeli delati, je bilo posla konec. »In sem ostal s petimi ljudmi brez dela. Doživeli smo šok in bili smo tik pred tem, da kot firma propademo. Moram reči, da sem se dosti angažiral po Sloveniji, da smo takrat pričeli šivati. Šivati smo začeli brez lastnih strojev, brez vse-

Bodo potrdili nova imena za občinski vrh?

Danes seja skupščine

BREŽICE — Pretekli četrtek je bila seja občinske skupščine nesklepčna, k čemur je prispeval zbor združenega dela, ki sta mu manjkala dva poslanca. Seja je ponovno sklicana za danes popoldne, ko bodo obravnavali informacijo o tekočih aktivnostih izvršnega sveta in upravnih organov. Razpravljali bodo o reorganizaciji v občinski upravi, o zaključnem računu, poročilu o razdelitvi občinskih sredstev za razvoj gospodarstva ter o poročilih sodnika za prekrške, medobčinskega inšpektorata in sodišča združenega dela.

Še danes naj bi izvolili in imenovali nekatere nove člane IS in predstojnike sekretariatov, saj so po nedavnih razrešitvah na prazna mesta imenovali le vršilce dolžnosti. Najprej naj bi razrešili člana IS za področje zdravstva in socialnega skrbstva dr. Andreja Zidariča, ki je v začetku leta odšel na delovno mesto izven Brežic. Namesto njega naj bi to nepoklicano funkcijo v IS opravljal dr. Slavko Sušin. Predsednik IS Ciril Kolečnik predlaga poslanca, naj za člana IS za področje gospodarstva in hkrati za sekretarja za gospodarski razvoj izvolijo oz. imenujejo Braneta Musarja, sedaj svetovalca za ekonomska vprašanja v občinski upravi. Na predlog izvršnika naj bi skupščina izvolila tudi Hrvoja Oršaniča, dipl. ing. gozdarstva, za člana IS za področje varstva okolja. Poslanci naj bi izvolili še člana IS za področje komunalne infrastrukture in urejanje prostora ter imenovali sekretarja Sekretariata za urejanje prostora in varstvo okolja. Obe funkciji naj bi opravljal dipl. pravnik Bogdan Matjašič, sedaj zaposlen v občinski upravi.

B. D.-G.

DANES SKUPŠČINA V BREŽICAH

BREŽICE - Danes dopoldne se je v restavraciji blagovnice v Brežicah začela 2. redna letna skupščina Poslovne skupnosti za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije, ki ji predseduje domačin Karl Recer, sicer direktor Vina Brežice.

POLOVIČ ODPIRA POSLOVNE PROSTORE

DOBOVA - Podjetje AFP Dobova, last družine Polovič, je jeseni postalo ekskluzivni zastopnik in nosilec licence firme Adidas za Slovenijo, balkanske države in za del držav vzhodne Evrope. Jutri dopoldne bodo v Dobovi slovesno odprli novi večnamenski poslovni objekt tega podjetja, ki bo služil proizvodnji in trgovini.

ga. Mislim, da mi gre zahvala, da smo to v enem mesecu zadeve uredili,« pravi Jordan.

Zdaj je prepričan, da so najhujšo krizo preboleli. To je obdobje, ki bi ga najraje pozabili. Toda direktorja zdaj 19-članskega kolektiva tolaži, da so bili oni vendarle uspešnejši kot nekatere

• **Vodstvo podjetja Jordan se boji, da bo ostalo brez primernih prostorov, o čemer so že govorili. Razpravljali so o menjavi, s katero bi podjetje Jordan dobilo ustrežnejše prostore, v katerih bi lahko opremilo delavnice tudi za usposabljanje težjih invalidov. V zvezi z menjavo se bodo morali dogovoriti do konca marca, drugače bo glede na zakon prepozno. Če bo namena s prostori uspeša, bo podjetje prišlo pod eno streho. To bi bilo še kako dobrodošla rešitev, zlasti po zahtevku za denacionalizacijo stare dolenjevaške šole, ki jo je Jordan sicer najel od gasilcev.**

dosti večje firme s tega območja, čeprav so imeli »majhne plače in težke trenutke«.

Jordan, d.o.o., se v zadnjem času usmerja predvsem v šivanje. Ta del podjetja bo verjetno zagotovil večji dobiček kot drugi del, ki pa je tipično invalidski del, s katerim je podjetje predlani začelo proizvajati.

M. LUZAR

“SVET KNJIGE” V KRŠKEM

KRŠKO - Jutri ob 13. uri bodo v tukajšnji knjigarni Opus odprli klubski center "Svet knjige". V krajšem kulturnem programu bosta sodelovala Stanka Macur in Janko Avenak. Knjigarna Opus, ki jo vodi direktor Silvester Mavsar, pripravlja otvoritev centra v okviru 300. obletnice smrti Janeza Vajkarda Valvasorja.

TEČAJ IZ RADIESTEZIJE

KRŠKO - V krškem Domu obrtnikov je bil tečaj o temeljih radiestezijske, ki ga je organiziral Dane Mižigoj prek Društva radiestezistov Ljubljana. Udeleženci so se podrobno naučili s pripomočki iskati nevarna sevanja v prostorih in se poučili o diagnosticiranju človekovih bolezni preko glavnih energetskih centrov. Ob zaključku 4-dnevnega tečaja smo se dogovorili, da bo v soboto, 20. marca, ob 10. uri v Domu obrtnikov v Krškem spet tečaj za poglabljanje pridobljenega znanja. Udeležijo se ga lahko tudi simpatizerji alternativne medicine, ki še nimajo znanja o teh vedah. Udeleženci nedavnega tečaja izražamo zahvalo Obrtni zbornici in Zadrugi Resa, Krško, za prostore ter Dolenjskemu listu za objavo oglasa in Danetu Mižigoju za organizacijo tečaja.

IZGNANCI SE ORGANIZIRAJO

BREŠTANICA - Danes ob 17. uri se bodo v tukajšnji osnovni šoli na ustanovnem občnem zboru sešli izgnanci iz krajevnih skupnosti Breštanica, Rožno-Presladol, Senovo in Koprivnica. Na ustanovni zbor vabi iniciativni odbor že včlanjene izgnance in druge.

Okrepiti carino na južni meji

V Slovenski vasi naj bi začasno uredili konsignacijsko skladišče — Hitrejši blagovni promet — Bo ob južni meji sedež nove carinarnice?

SLOVENSKA VAS — Sredi preteklega tedna so v Brežicah razpravljali o možnostih za ureditev carinarnice v upravni stavbi bivšega remontnega zavoda. Pogovorov z izvršnim svetom sta se med drugim udeležila tudi direktor Republiške carinske uprave Franc Košir in Milan Ozmeč, upravnik Carinarnice Ljubljana, v katero spadata tudi carinski izpostavi v Krškem in v Dobovi. Občina je carini poleg prostorov pripravljena ponuditi kadre in prevozna sredstva ter možnost javne prehrane.

Kot je po sestanku povedal predsednik brežiškega IS Ciril Kolečnik, so z razgovori z Republiško carinsko upravo zadovoljni. Obe strani sta se strinjali, da je treba okrepiti carinske službe na južni meji in tako gospodarstvu omogočiti boljše možnosti za delo. Dogovorili so se, da vsaj začasno, dokler ne bo republika zgradila carinarnice neposredno na meji, uredijo konsignacijsko skladišče v Slovenski vasi. Tako skladišče bo omogočilo večji in hitrejši pretok blaga, carinska izpostava v Slovenski vasi pa bo tudi bistveno skrajšala čakalno dobo ob vstopu in izstopu v državo.

Novo lahko zidajo v oblakih

Zakaj Dolenja Lepa vas ni Blatna vas

DOLENJA LEPA VAS — V teh dneh, ko so poti po deželi razmočene od zimske mokrote, v Dolenji Lepi vasi najbrž marsikdo poroča: »Sto sreč, da imamo asfaltirano cesto.« Tudi če domačini tega ne pravijo, drži, da se v Dolenjo Lepo vas človek pripelje po asfaltu. Cesto so posodobili v zadnjem obdobju. V tem času so v krajevni skupnosti Veliki Trn, kamor spada tudi Dolenja Lepa vas, asfaltirali precej nedanjen poti. Lahko bi rekli kolovoz in ne bi pretiravali, saj je še Krajevni leksikon Slovenije leta 1976 sporočil tole: »V Dolenjo Lepo vas se pride po kolovozu s ceste Krško—Veliki Trn.

Kateri od domačinov bo povedal, kako je bilo to videti v praksi. Pavla in Terezija Starc, naključni sogovornici iz Dolenje Lepe vasi, sta pred časom o tem rekli tako: »Ime kraja smo že mislili spremeniti, ker bi bilo boljše Blatna vas. No, dolgo smo upali na asfalt in zdaj je.

Pavla in Terezija Starc

GLASBA, PLES IN MODA

KRŠKO - Društvo za plesno dejavnost Krško in Hotel Sremič Krško priredi ob materinskem dnevu večer glasbe, plesa in mode. Začetek v petek, 26. marca, ob 20. uri. Sodelovali bodo Avia band iz Ljubljane, Big band Videm, plesna skupina Divi s formation, mlada plesalca Sebastian in Urška. Predstavili se bodo šiviljstvo in trgovina AS Krško z maturantskimi oblekami, trgovina Taja Krško z izdelki za dojenčke in šolarje z oblekami za obhajilo in birmo, trgovina Gala Krško kot ekskluzivni zastopnik ameriške firme Dansk in športno in plesno opremo, modni salon Amadea Brežice s poročnimi oblekami in športna hiša forma iz Brežic. Na prireditvi bodo podelili zlat prstan Zlatarstva Jandras iz Brežic. Program bo povezovala Tamara Vonta.

“ZAPOSLOVANJE V POSAVJU”

KRŠKO - Jutri ob 10. uri bo v hotelu Sremič okrogla miza z naslovom Zaposlovanje v Posavju. Organizirata jo društvo kadrovskih delavcev v Posavju in sevniška območna enota zavoda za zaposlovanje. Razpravljali bodo o izvajanju Zakona o zaposlovanju tujcev, prihodnji politiki zaposlovanja in sedanjih nezaposlenosti. Znano je, da v krški občini na zavodu za zaposlovanje čaka 145 ljudi, od teh 28 žensk, ki so prišli iz stečajnih podjetij. Na zavodu je tudi 255 državljanov - od teh 87 žensk - ki so jih v njihovih matičnih podjetjih poslali na cesto kot trajni presežek.

Prej smo se počutili prikrajšane. Da imamo zdaj boljše ceste, se moramo zahvaliti vodstvu krajevne skupnosti Veliki Trn. « To hvalo je slišal tudi Franc Lekše, predsednik sveta te krajevne skupnosti, zato k lepim besedam dodaja: »Že, že, ampak če ne bi pri asfaltiranju pomagali domačini, ne bi bilo nič.«

Medtem ko je dostop »po kolovozu« torej že preteklost, je v Dolenji Lepi vasi vse do tega trenutka ostal problem v zvezi z gradnjami. Starčevi o tem razmišljata takole: »Če je nekeje po več rodov v hiši, se razume, da bi kateri rad zidal na novo. Tega pa ne dovolijo graditi. To je škoda. Če bi ljudje lahko gradili, bi tudi raje ostali v rojstnem kraju.«

Pri vodstvu KS Veliki Trn potrjujejo, da so v Dolenji Lepi vasi dovoljene samo nadomestne gradnje, ne pa tudi novogradnje. Toda to je red, ki ga delajo v občini v Krškem, tem pa ukazujejo iz Ljubljane. Tudi če je drugače, lahko precej zanesljivo domnevamo, da uradništvo, razen pred kakimi volitvami, poredko zaide v različne slovenske Lepe in druge vasi.

Kar zadeva gradnje v Dolenji Lepi vasi, bo menda kmalu bolje. V občini v Krškem so nam povedali, da pravkar nastaja dolgoročni občinski razvojni načrt. Še pred poletjem bo plan narejen do te stopnje, da ga bodo dali v javno razpravo.

M. LUZAR

TRETJA — Člana Društva za plesno dejavnost Krško Sebastian Vodlan in Urška Klakočar sta na kvalifikacijskem turnirju v športnih plesih, ki je bil 6. marca v Slovenj Gradcu, dosegla 5. mesto in s tem 9 novih točk za prehod v višji tekmovalni razred. V soboto, 13. t. m., pa sta dosegla doslej največji uspeh v zelo močni konkurenci: med 28. pari sta se uvrstila na odlično 3. mesto in s tem prišla do novih 16 točk. V nedeljo, 21. marca, ju čaka njuno prvo državno prvenstvo v latinskoameriških plesih, ki bo v Ljubljani.

POLETNA PLESNA ŠOLA

KRŠKO - Plesni studio Krško bo izvedel drugo poletno plesno šolo in prvo plesno šolo razgibanega življenja pri Ambrožu pod Kravcem od 24. do 31. julija. Prijave sprejemajo do 31. marca v Plesnem studiu Krško, in to vsak dan od 15. do 20. ure, ter v OŠ Krško med 17. in 20. uro. Podrobnejše informacije daje Dušan Vodlan.

tekalo blagovno carinjenje za podjetja. Za carinske prekrške po novem ne bi bila več potrebna pot v Ljubljano in tudi nekatere carinske upravne postopke za tujce bi lahko opravljali tu. Še pred odprtjem nove carinarnice v Slovenski vasi bo treba do bivšega remontnega zavoda in sedanje industrijske cone napeljati vodovod in nove telefonske priključke. Obe napeljavi že gradijo. Cariniki tudi opozarjajo, da bi za carinarnico na južni meji potrebovali nove ljudi, vendar jih zaradi odredbe vlade zdaj ne smejo zaposliti. Na omenjenem sestanku so se zato tudi dogovorili, da bo IS Brežice obvestil vlado in finančnega ministra Gasparja o gospodarski škodi, ki nastaja zaradi neustreznosti postavljenih carinskih služb. Carinske službe na južni meji so še vedno namreč precej slabše opremljene in organizirane kot službe na drugih mejah.

B. D.-G.

Metlika nikoli ne bo imela praznika?

V Metliki sta minili že dve leti brez občinskih praznikov. Potem ko so delegati skupščine občine izglasovali, da dosedanji praznik, ki je bil posvečen napadu na belogardiščno postojanko na Suhorju, ne ustreza več, je bil odpravljen na nov, ideološko manj oporečen dogodek. Takšen, ki bi bil vreden praznovanja vseh občanov. Toda takrat si najbrž še nihče ni mislil, da bi bilo v metliški občini lažje zadeti medveda kot pravi datum za praznik. To se je pokazalo šele pozneje, ko se od petih predlogov, ki so prišli na prvi javni natečaj za nov praznik, občinski delegati niso strinjali z nobenim. Še bolj žalostno je bilo ob ponovljenem natečaju, saj se nanj ni odzval nihče.

Predsednik občinske skupščine Branko Matkovič je prišel na novo idejo. Z dopisi se je osebno obrnil na več kot 150 krajanov, znane Belokranjce ter nekatere, ki so poznani kot prijatelji Bele krajine. Poprosil jih je, naj z idejami priskočijo na pomoč. In glej ga, zlomka, tokrat je bil odziv presenetljivo velik. Ljudje so poslali kar 18 različnih predlogov za občinski praznik. Medtem ko bo ožji izbor med njimi opravilo predsedstvo občinske skupščine, bodo končni žegen dali zopet delegati.

Več kot polovica predlagateljev se je zavzela, da bi Metličani po novem praznovali 29. aprila, ko naj bi bile pred več kot šestimi stoletji Metliki podeljene mestne pravice. Vendar je že slišati oporekanja nekaterih, da ta datum ne drži povsem in da pravzaprav sploh ni natančno znano, kdaj je Metlika dobila mestne pravice. Zanimivo je, da so delegati o tem datumu že odločali, a se zanj niso ogreli, tako kot tudi ne za predlog, naj bi ostal kar dosedanji praznik, torej 26. november. Vendar je tudi ta datum tokrat dobil precej glasov. Po dva predlagatelja sta se zavzela za dneve, ko je pripeljal v Metliko prvi vlak, ko je bila odprta tovarna Beti, pa za 18. september, začetak gasilstva na Slovenskem, ter za 11. november, martinovo.

Težko je reči, ali bi se bilo lažje odločiti za pravi datum, če bi bilo predlogov malo, ali bo delo lažje sedaj, ko jih je veliko. Presoja bo zagotovo nekoliko lažja tam, kjer so ljudje natančno navedli datume novih praznikov. Na primer 1. julij, ko je bil ustanovljen metliški srez, ali 28. september, ko je bila ustanovljena XV. SNOUB, ali 15. oktober, začetak prve čitalnice v Metliki. Vprašanje pa je, kaj so imeli v mislih tisti, ki so predlagali obnovo vinogradov, prihod prednikov v naše kraje, zadnji boj proti Turkom. Menda niso pričakovali,

da bo praznovanje trajalo več kot en dan? Povrh pa ni zagotovo, ali je vsem tem dogodkom sploh moč določiti natančen datum.

Odločitev najbrž ne bo lahka. Bo vsaj uspešna? Upajmo, da se ne bo uresničila napoved enega metliških delegatov, ki je ob zadnjem odločanju o prazniku na zasedanju občinske skupščine dejal, da kolikor on pozna uglašenost delegatov, Metlika nikoli ne bo imela praznika.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Meje naivnosti, potrpežljivosti in revolta

Ali se zaupanju v vodilne menedžerje lahko reče naivnost? To velja tudi za podjetje Tehnološki sistemi Sevnica (TSS), ki je nastalo pred 5 leti tako rekoč na pogorišču nekdanje Tovarne konstrukcij STT. V teh nekaj letih so zamenjali za krnilom kar nekaj vodilnih v upanju, da bo tovarna se splavala. Zaradi tega se je kovinarjev na občini že oprjel vzdevek, da so večni nergači, da zanje očitno ni več noben direktor dober, da pa so oni pijanci, lopovi in kradljivci. To mnenje se ohranja do danes in jasno je, da v takšni podobi podjetje oz. kolektiv ne more v javnosti uživati velike podpore.

Zadnjemu direktorju Dušanu Borštarju so delavci TSS dolgo verjeli in so bili pripravljeni delati neplačane nadure, celo ob sobotah in nedeljah. Takih ur je bilo lani čez 14.000. Toda delavcem je vse manj jasno, kako se lahko dogaja, da so imeli dela čez glavo, direktor jih je prepričeval, da je tudi denarja dosti, da pa je bolje, da počaka zunaj, na varnem. Direktor je tudi proti volji zbora delavcev in brez soglasja delavskega sveta potisnil TSS na smetišče republiškega sklada za razvoj. Ravno zaradi domnevnih, pravno nesprejemljivih postopkov delavci TSS zahtevajo revizijsko komisijo in izredno zasedanje občinske skup-

ščine. Hočejo vodstvo, ki jim bo dalo delo in zanj tudi primerno plačilo. Zdaj delavec TSS zasluži okrog 1000 mark, a žal šele v 3 mesecih.

V Sevnici se širijo govorice, da hoče TSS poceni kupiti sevniki podjetnik, trgovec Milan Senica, lastnik Lucie. Ta naj bi se sam hvalil v nekem lokalu, da je že kupil TSS, kar pa zdaj odločno zanika. Je zgolj naključje, da je sklad za razvoj ravno Senico imenoval za novega direktorja in da on že po nekaj dnevih piše prve odločbe oz. sklepe o pošiljanju 17 delavcev med presežke, od teh 7 med trajne. Sklad in agencija republike Slovenije za pospeševanje prestrukturiranja gospodarstva in spodbujanje prenove podjetij sta javno razpisala zbiranje ponudb za nakup sredstev podjetja TSS. Do 22. marca naj bi bilo že jasno, ali bo med zainteresiranimi tudi ponudba Milana Senice.

Senica pravi, da ne drži govorice, da bi rad spremenil eno izmed hal TSS v skladišče, ker takega v Posavju preprosto ne potrebuje. Po kapljicah prihaja z zelo megljenimi obeti, da ima po njegovem TSS prihodnost in da bi lahko bilo namesto 76 že 100 zaposlenih. Od kod tak optimizem, ve verjetno le on, delavci pa tega preprosto ne morejo verjeti, ker so jih že prevečkrat žejne prepeljali čez vodo. Zato so pripravljeni ob podpori svobodnih sindikatov Posavja celo na najhujše.

PAVEL PERC

Kupujemo tudi mačka v žaklju

Bežen pogled na police slovenskih trgovin, trgovin in različnih drugih podobnih lokalov človeka prepriča, da imajo prodajalci na zalogi obilo najrazličnejšega blaga vseh mogočih dobaviteljev in izdelovalcev. Ker je blaga veliko in so si različni primerki robe celo zelo podobni, je včasih kar težko razbrati, kaj se pravzaprav ponuja s polic. Kupcu naj bi bile v pomoč

t. i. deklaracije na blagu. Tovrstni listki tam so ali pa niso, zato so stvari vzeli v roke tudi inšpektorji, ki preverjajo, ali trgovci označujejo, kaj prodajajo.

Na eno takih akcij so republiški in medobčinski inšpektorji odšli pred nedavnimi tudi v trgovino v krški občini. Pregledovali so predvsem deklaracije na živilih. Odkrili so kar precej blaga, ki je bilo pomanjkljivo označeno. V vse trgovine niso šli, kar je po svoje razumljivo, saj se hitro raznese novica, da na vrata trkajo inšpektorji, in obisk izpade smešen.

Kot ocenjujejo inšpektorji, je stanje glede obravnavanih oznak na blagu dokaj neurejeno, vendar trgovci sami gledajo na to, da bi prodajali predpisno deklarirano blago. Za zdaj v glavnem dodajajo v trgovini slovensko napisano spremni listič s podatki o nazivu artikla, proizvajalcu oziroma pridelovalcu, uvozniku, o sestavinah, roku trajanja in o načinu uporabe. To namreč med drugim sodi v deklaracijo, odvisno od vrste blaga. Najboljši trgovci so že dosegli, da jim tuji dobavitelji blago opremijo z deklaracijo v slovensščini. V nedavni akciji v Krškem so to ugotovili na primer pri ananasovem kompotu.

Deklaracijo v jeziku, razumljivem slovenskemu kupcu, mora imeti v naši državi vse trgovsko blago od avtomobila do kvasa, kot bi lahko rekli. Gre za spoštovanje predpisa, a tudi za praktične razloge, ki pomenijo, da nihče ne želi kupiti mačka v žaklju. V trgovini, kjer je spremni list napisan v nerazumljivem jeziku, bi lahko kupec zamenjal, rečeno karikirano, pašteto in hrano za mačko ali pa čistilo z globlinskim delovanjem in pecilni prašek. Praktični razlogi pridejo v poštev tudi pri različnih elektronskih aparaturnah. Te pa vsakovrstni uvozniki prodajajo pogosto brez garancij in brez navodil, kot lepo kaže vsakdanja praksa. Če kdo misli, da je še zmeraj bolje, zdaj, ko je na pretek različnih aparaturn z angleškimi, nemškimi in "taivanskimi" deklaracijami, kot je bilo v preteklosti, ko aparaturn na Slovenskem sploh ni bilo moč kupiti, ima celo prav. Toda prav imajo tudi tisti, ki mislijo, da na Ponte rossu ali v Samoboru noben Slovenec ne zahteva k poceni kupljenemu blagu tudi deklaracijo v slovenskem jeziku.

MARTIN LUZAR

Babica je vseeno naš človek

KRŠKO — Rosana Rijavec iz nacionalne zveze pri SLS je pred nedavnim v Krškem povedala, kaj nas dela Slovence. Nacionalna zveza pri SLS v okvirnem programu delovanja v prid slovenstva predlaga med drugim tole: doslej pridobljena državljanstva je potrebno revidirati, pri tem pa upoštevati obvezno aktivno znanje slovenskega jezika, znanje zgodovine slovenskega naroda ter preveriti lojalnost državi Sloveniji.

Je kar upravičena tale predloga na preverka, da ne bi Slovence tlačila čizma ali »šuh«. Bolj problematičen je predlog o slovenščini, zgodovini in lojalnosti in me v zvezi z njim skrbi za staro mamo, ki se sicer ima za Slovenko, odkar je več ne kopajo v banjici. Stara mama živi bolj na jugu Slovenije. Govori zelo aktivno, toda po dolensko, natančneje, po podgorsko. Zavija po svoje, kot so jo učili njena stara mama, in sicer zavija — kot pač zna — tako izrazito kot svojo dolensko izrazito razlaga tole minister Janša. Tega potem zasmehujejo zaradi njegove izvirne materinščine ljubljanske mala gospoda, štajerski klajnpurgeraj in druga slovenska malomeščanska srenja.

No, omenjena babica Slovenka ve nekaj o Urhu Celjskem in še nekaj drugega o slovenski zgodovini, kolikor so pač gospod povedali, ko je šla hodila k verouku. Lojalna pa ni, saj pravi, naj se gre vsaka oblast solit, če ji ne bo dala niti toliko pokojnine, da bi si lahko na starost kupila po mili volji vsaj Hofmanovega gajsta in svežih žemelj. Mogoče se bo babica vseeno izvlekla, ko bodo merili, kdo je pravi Slovenec. Babica ima namreč rada cviček. Cviček je pravo slovensko vino. Zato je babica prava Slovenka. Je torej popolnoma naš človek.

Bog živi slovenski narod in vse njegove nacionalne zveze in zvezde! MARTIN LUZAR

Dogodki v sliki in besedi

SREČANJE Z ROJAKOM — V četrtek je prišel med svoje prijatelje v Novo mesto znani dolenski partizanski aktivist, poznejši slovenski diplomat Bogdan Osolnik. V hotelu Metropol je bila namreč predstavitev njegove knjige "Med svetom in domovino", ki je pred kratkim s sodelovanjem Dolenjske založbe izšla pri založbi Obzorja v Mariboru. Zanimive avtorjeve spomine na čas, ki ga opisuje v svoji dokumentarno avtobiografski knjigi, so vsak s svoje strani dopolnili še predstavniki Dolenjske založbe Franci Šali, Staša Vovk, ki je iz knjige prebrala najbolj značilne odlomke, in zgodovinar ter recenzent knjige dr. Janko Pleterski. (Foto: T. Jakše)

»IMAJ SRCE, DA PRESOJAŠ« — To je bilo geslo nedeljske zelo dobro obiskane in koristne prireditve v sevnškem Slomškovem domu. Beseda je presenetljivo sproščeno tekla o raznih oblikah odvisnosti oz. zasvojenosti, zlasti o zagatah mladih, ki so zabredli v močvirje uživalcev mamil, a so nekateri vendarle našli pot, bodisi s pomočjo družin oz. skupnosti don Pierina ali gibanja Izživ mladih, ki ga poznajo v ZDA. Tega je predstavila vokalno-instrumentalna skupina Krizma iz ZDA, v kateri nastopajo bivši zasvojenosti (na posnetku), don Pierinovo metodo pa župnik Franc Prelec iz Portoroža in starši, ki imajo izkušnje s pomočjo zasvojenca, saj so bili na tej poti njihovi otroci. (Foto: P. Perc)

ŠE BOLJ ODLOČNO ZOPER KAJENJE — Predsednica Zveze društev nekadilcev Slovenije (ZDNES), dr. Marija Djudjevič, je prikrati sklicala sejo predsedstva v Sevnici. To je bilo hkrati priznanje prizadevanju Društvu nekadilcev Sevnice, še zlasti pa njegovemu neutrudnemu tajniku Janku Blasu in predsedniku dr. Pavlu Zagodu. Temu je dr. Djudjevičeva izročila posebno priznanje ZDNES (na posnetku), podobno priznanje pa je dobila še dipl. vet. Nives Višnar, profesorica na srednji agroživilski šoli, kjer so uspešno uveljavili prepoved kajenja. V Sloveniji je tudi vse več gostinskih lokalov za nekadilce, denimo Medexov Troj na Miklošičevi v Ljubljani, gostilni Pri Mraku v Ljubljani in Brinovec med Črnučami in Domžalami. Državni svetnik Franc Glinšek je na predsedstvu ZDNES v Sevnici obljubil, da bo dal v slovenskem parlamentu pobudo za sprejem zakona proti kajenju. (Foto: P. Perc)

GOSTINCI! TRGOVCI! GOSPODINJE!

ostali gostinski in gospodinjinski program na debelo in drobno vam nudi novoodprta specializirana trgovina na debelo

STIL COMMERCE d.o.o.
BTC — JAVNA SKLADIŠČA
Ljubljanska 27, Novo mesto

VABLJENI!

trimo

»TRIMO« TREBNJE p.o., Prijateljstva 12, 68210 Trebnje

razpisuje natečaj za zbiranje ponudb za oddajo v najem obrata družbene prehrane in čiščenje upravnih prostorov z opremo.

Kaj nudimo v najem?

OBROT DRUŽBENE PREHRANE:

- 3 jedilnice,
- opremljena kuhinja,
- 3 shrambe in sanitarije.

In kaj pričakujemo od prevzemnika obrata družbene prehrane?

- priprava in kuhanje dnevnih toplih obrokov (malic) v 2 izmenah s cca 400 obroki,
- priprava in kuhanje jedi po naročilu,
- prevzem vseh zaposlenih v obratu družbene prehrane.

In kaj pričakujemo od prevzemnika čiščenja prostorov?

- čiščenje vseh upravnih in sanitarnih prostorov ter prevzem zaposlenih.

Dodatne informacije v zvezi s ponudbo dobite po tel. 44-321 (int. 229) ali osebno na sedežu podjetja. Rok za ponudbe je 15 dni od dneva objave.

Mirna čaka na epidemijo

V trebanjski občini imajo večino manjših, vaških vodovodov. Ponavadi so ti vodovodi slabo vzdrževani, ljudje, ki zanje skrbijo, se v glavnem na delo z vodo ne spoznavajo. Lani je na pobudo občine Trebnje novomeški Zavod za socialno medicino in higieno vse te vodovode tudi pregledal. Slaba pitna voda pa ne teče le iz vaških vodovodov, zelo slabo vodo že nekaj let pijejo tudi Mirenci.

Mirenski vodovod je eden največjih v trebanjski občini, nanj je priključenih več kot 2.500 ljudi. Vodovod je že pred leti zgradila tovarna Dana za svoje proizvodne potrebe, potem pa so se nanj priključili tudi drugi prebivalci Mire. Ker potrebuje Dana za proizvodnjo naravno, neklorirano vodo, gre takšna tudi naprej k ostalim porabnikom. Ker seveda voda ni klorirana, se pogosteje pojavljajo črevesne bolezni. Pravo epidemijo črevesnih bolezni so na Mimi imeli pred letom in pol, takrat je zbolelo več kot 200 ljudi. Leto poprej je bilo opaziti veliko primerov nalezljive zlatenice. Po močni epidemiji črevesnih bolezni je na pobudo Dane prišlo 27. septembra 1991 do sestanka, na katerem so se poleg vodstva Dane zbrali predstavniki mirenske krajevne skupnosti, vodstvo trebanjske občine, prisotni pa so

bili tudi predstavniki novomeškega Zavoda za socialno medicino in higieno, republiški in lokalni inšpektorji in hidrogeolog. Dogovorili so se, da bo Dana Mima obvestila ljudi, da morajo do preklica vodo prekuhavati. Sklenili so, da se mora v roku, ki ne sme biti daljši od enega meseca, zagotoviti nevtralen nadzor nad vodo, občina Trebnje pa se je obvezala, da bo poiskala ustrezne rešitve za sanacijo vodovoda.

Do tega sestanka je - sicer ne ravno pogosto - nadzor nad vodovodo opravljal novomeški Zavod za socialno medicino in higieno. Več vzorcev so vzeli takrat, kadar se je pojavila epidemija, in ob rednih pregledih vode v šolah in vrtcih. Letos so vodo pregledali konec februarja, ko so v mirenski osnovni šoli vzeli vzorec vode in ga analizirali. Ugotovili so, da je voda mikrobiološko kontaminirana in da so v njej prisotne klice, ki so ali so lahko fekalnega porekla. Takšno vodo je potrebno prekuhavati. Nekateri Mirenci so bili nad tem presenečeni, čeprav do preklica, ko naj bi prenehali prekuhavati vodo, še od leta 1991 ni prišlo. Prav tako še ni prišlo do uresničitve tedanjih sklepov.

Dr. Dušan Harlander iz novomeškega Zavoda za social-

no medicino in higieno je od konca predlanskega leta do danes poslal že precej dopisov, v katerih je tiste, ki so na sestanku obljubili, kaj vse bodo storili za kvalitetnejšo mirensko vodo, vsakokrat opomnil, da je mirenska pitna voda zelo nevarna in da je nujno potrebno nekaj storiti. Na dopise dr. Harlander ni dobil niti enega odgovora, dobil je le prošnjo za mnenje o klorirni napravi, ki jo je Dana na zavod poslala lani maja. Na sestanku so se sicer dogovorili, da bodo po pridobitvi ustrezne tehnične rešitve za sanacijo vodovoda sklicali sestanek zaradi usklajevanja, vendar tega do sedaj še ni bilo.

Kje so že po več kot letu in pol tisti, ki so obljubljali, da bodo v najkrajšem času poiskali rešitev za mirenski vodovod? Kje so krajan s pobudami in predlogi? Pri vsem skupaj ima človek občutek, da je še največ volje do rešitve pokazala Dana, čeprav bi bilo prav, da bi pokazali največ zagnanosti in energije krajan sami, njihovo krajevno vodstvo in tudi občina. Predsednik IS Jože Rebolj je povedal, da rešitev za mirenski vodovod pospešeno iščejo, za nakup naprave za sanacijo vodovoda so že namenili tudi denar. Upajmo, da bo naprava vgrajena prej, preden se bo pojavila nova epidemija.

JOŽICA DORNIŽ

TEŽKO, A LEPO - Rutiniranemu Toniju Gašperiču seveda ni bilo težko predstaviti novo knjigo belokranjske kmečke pisateljice Marije Nemanič z Lokvice, saj tudi Marija ponavadi ne ostane brez besed, zato je bila predstavitev njene knjige "Težko, a lepo" sproščen in prijeten kulturni dogodek. (Foto: T. Jakše)

Pripoved naše kmetice in matere

Predstavitve knjige "Težko, a lepo" belokranjske kmečke pisateljice Marije Nemanič z Lokvice - Že druga avtobiografska knjiga te avtorice

JUGORJE - Pred štirinajstimi dnevi je bila v Badovinčevi gostilni na Jugorju Milena Stojkovič, zadnji petek pa Marija Nemanič. Nepoučeni bi morda sodili, da so gostile Belokranjke pač prišle v navado ali razvado, številni, ki so jima delali družbo ob njunem gostilniškem obisku, pa so bili veseli, da sta prišli. Vsak njun obisk namreč pomeni, da smo še za eno knjigo bogatejši.

Tako je bilo tudi v petek zvečer. Kot zadnjič Mileno je tudi tokrat Marijo spremljal zgovorni in uglašeni kavalir Toni Gašperič in gostja se je v gostilniškem vzdušju kaj hitro znašla. Pri tem sta mu pridno pomagala znana belokranjska kulturnika Silvester Mihelčič, mojster na elektronski harmoniki, in violinist Anton Corbič, ki sta s sabo pripeljala blagovlasni šopek mladih Belokranj - dekliški sekstet glasbene šole iz Črnomlja.

Našteto je že dovolj za sklepanje, da so imeli obiskovalci petkovega večera v gostilni Badovinac prijetno in sproščeno kulturno doživetje. Posvečeno je bilo predstavitvi knjige "Težko, a lepo" Marije Nemanič, domačinke iz Lokvice. Izšla je pri Mohorjevi družbi v Celovcu kot 47. knjiga v zbirki Družinskih večernic, sicer pa je to že druga knjiga avtobiografskih pripovedi te kmečke pisateljice, ki jo poznamo tudi bralci Dolenjskega lista kot redno gostjo v naši rubriki "Vaša zgodba", kjer, to sama rada poudari, je pričela pisateljici in pobrala tudi nekaj nagrad. Ker ni bil zgovoren samo povezovalac programa Toni Gašperič, ampak tudi njegova sobesednica, so

številni gostje večera lahko v približno uro trajajočem programu zvedeli marsikaj zanimivega o tem, kako in zakaj pisateljice preprosta kmečka ženica - ki s tem seveda ni več samo to - prisluhnili so odlomkom iz njene zadnje knjige in se nasmejali ob avtoričinih recitacijah humorističnih in satiričnih pesmic, ki jih je zložila ob različnih priložnostih.

V čem je vrednota knjige Marije Nemanič "Težko, a lepo", zelo odkrito pove urednik založbe Vinko Ošlak v spremnem besedilu, kjer je med drugim zapisal: "S svežnjem spominov in črtic belokranjske kmetice Marije Nemanič se mi je godilo podobno kakor z obsežnim tipkopisom koroškega ljudskega pisatelja Petra Moharja. Že po nekaj strahih sem se nehal vznemirjati zaradi težav s slovenščino, saj me je prevzela tekoča, predvsem pa pretresljiva pripoved več ko značilne slovenske kmetice in matere. Da je ta pripoved prihajala iz slovenske pokrajine, ki nam je nekoliko odmaknjena in jo po večini slabo poznamo, je moje zanimanje za besedilo samo še povečalo."

T. JAKŠE

kultura in izobraževanje

MADRIGALISTI TUDI V KRŠKEM

KRŠKO - V soboto, 20. marca, ob 19. uri bodo v Kulturnem domu v Krškem gostovali ljubljanski madrigalisti, po stažu sicer mlad mešani pevski zbor, po uspehih in kvaliteti pa eden najboljših v Sloveniji. Pod vodstvom zborovodje Matjaža Ščka bodo iz svojega programa predstavili dela J. Gallusa, odlomke iz Maše za štiriglasna zbora V. Martina in še dvanajst bisserov iz slovenske umetne glasbene zakladnice.

● Svoj gnus nad strašnim etičnim čiščenjem izražam tako, da z glasbo poplujvam tiste, ki so si ga zamislili. (Globokar)

Kapiteljske dragocenosti na ogled

Razstava portretov kapiteljskih proštov, cerkvenega posodja, oblačil in arhivskega gradiva bo 23. aprila odprta v Galeriji Dolenjskega muzeja

NOVO MESTO - Zdaj so že znane podrobnosti o razstavi "Dragotine kapiteljske cerkve v Novem mestu", ki jo pripravlja Dolenjski muzej in bo ena od najpomembnejših obeležij 500-letnice novomeškega Kolegiatnega kapitlja. Kot je na tiskovni konferenci ob predstavitvi razstave, ki bo odprta 23. aprila ob 20. uri v Galeriji Dolenjskega muzeja, povedal ravnatelj muzeja Bojan Božič, so se nanjo pričeli pripravljati že pred tremi leti in v tem času pritegnili k sodelovanju številne svoje in zunanje strokovnjake in institucije. Razstava bo odprta do 15. septembra, po predvidevanjih pa naj bi jo obiskalo kakih 40 tisoč ljudi.

Prvotna zamisel, naj bi galerijo slik kapiteljskih proštov razstavili ločeno od dragocenosti kapiteljske cerkve, je ščasoma dozorela v odločitev o eni razstavi, na kateri bi hkrati prikazali galerijo portretov kapiteljskih proštov, cerkveno posodje in cervena oblačila ter dragoceno arhivsko gradivo. Vse bo na posebnih panojih in vitrinah razstavljeno v treh razstavnih prostorih Galerije po zamisli muzejskega svetovalca Marjana Lobode, ki je naredil tudi zasnovo za oblikovanje plakata razstave, vabila in posebnega kataloga razstave, ki je tudi že v tisku. V njem bodo v sliki in besedilu predstavljeni razstavljeni predmeti. Ker je razstava zamisljena tako, da je možna tudi njena

selitev, bodisi na gostovanje doma, bodisi v tujini, je v katalogu tudi rezime tekstov v nemškem in italijanskem jeziku. Marjan Laboda je zbranim strokovnjakom in novinarjem nazorno predstavil načrt razstave in spremljajočih publikacij, posebej še plakat za razstavo, ki je zapisan v obliki rebusa in je likovno blizu srednjeveškemu stilu, torej tistemu iz časov ustanovitve novomeškega Kapitlja.

Tako široko in strokovno temeljito zasnovana razstava seveda ne bo poceni. Po ocenah naj bi stala najmanj 300 tisoč nemških mark. Ker je eden od dveh večjih letošnjih kulturnih projektov v Sloveniji, bo del stroškov nosilo ministrstvo za kulturo, del bo

iz svojega proračuna prispevala novomeška občina, tretji del pa bodo pokrili sponzorji. Kakšno bo razmerje med temi prispevki, pa zaenkrat še ni znano.

Proslavitev 500-letnice Kolegiatnega kapitlja spremlja še cela vrsta prireditvev. O nekaterih smo že pisali, o drugih še bomo, omenimo pa, da ima tudi razstava svoje spremljajoče prireditve, to so tečaj oblikovanja, krojenja in vezenja liturgičnih oblačil ter predavanja in okrogle mize o restavriranju galerije kapiteljskih proštov.

Kapiteljski prošt Jože Lap je na tiskovni konferenci dodal še en pomen razstave: "Ljudem bo predstavila tudi predkonično in pokonično cerkev. Tako bodo starejši lahko obujali spomine na mašo, kakršna je bila včasih, mlajši pa bodo spoznali, kako je bila liturgija nekdanj nekaj mojčnega in jo primerjali z današnjo."

T. JAKŠE

PRENOVLJENI KRES SE PREDSTAVLJA

NOVO MESTO - V petek, 19., in v soboto, 20. marca, obakrat ob 19.30, se bo novomeški publikli predstavil močno prenovljeni, zdaj kar devetdesetčlanski ansambel "Kres", tokrat prvič tudi s svojimi tamburaši, ki skupaj vadijo šele dober mesec, s pevci, pri katerih pojejo predvsem nekdanji plesalci, ter otroško skupino. Posebej je treba poudariti, da je širši javnosti namenjen predvsem petkov nastop, medtem ko bo sobotni namenjen predvsem družinskim članom nastopajočih in bo naprodaj le omejeno število vstopnic.

Razstava Konečnikovih fotografij

Slike oživile prostor

KOČEVJE - Prejšnjo sredo so v poslovnih prostorih podjetja Kovinar v Kočevju odprli razstavo fotografij Janeza Konečnika "Slike iz narave in v skrbi za naravo". Za Kovinarja je bila to prva iz niza podobnih razstav, ki jih namerava postaviti v svojih poslovnih prostorih.

Mojstrske fotografije kočevskega ustvarjalca Janeza Konečnika predstavljajo obiskovalcu bogato kočevsko gozdnato krajino, raznovrstnost, pestrost in barvitost pa tudi milino in krutost življenja v njej. Za svoja dela, pri katerih prevladujejo motivi živali, je Konečnik prejel številna priznanja in nagrade doma in v tujini. Razstavljene slike posamično in v celotnem izboru govore o avtorjevi veliki potrpežljivosti, ljubezni in skrbi za naravo, ki mu je kot gozdarju dostopna in poznana tudi v tistih podrobnostih, ki jih naključni sprehajalec v gozdu ne opazi. Na otvoritvi razstave, ki bo odprta dva meseca, je direktor Kovinarja Alojz Ivančič poudaril vzajemno korist, ki jo imajo takšne razstave, saj omogočajo avtorjevo predstavitve, v hladne poslovne prostore pa vnašajo prijaznost in toplino.

M. L.-S.

V SREDO "UGRABLJENO JUTRO"

NOVO MESTO - Ljubiteljem nežne ženske ljubezenske poezije se obeta v novomeški študijski knjižnici Mirana Jarca v sredo, 24. marca, ob 19. uri lepa priložnost. Staša Vovk jim bo v tamkajšnji čitalnici predstavila zbirko "Ugrabljeno jutro", ki jo je v samozaložbi izdala primorska pesnica Darja Mozetič-Kravanja. Avtorica bo svoje stihle recitala tudi sama.

ČAROVNIK IZ OZA V NOVEM MESTU

NOVO MESTO - V sredo, 24. marca, ob 16. uri bo v Domu kulture gostovalo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja z otroško predstavo Čarovnik iz Oza.

LETNA KONFERENCA KUD "ŽUMBERAK"

NOVO MESTO - V petek, 19. marca, bo ob 18. uri v Galeriji Dolenjskega muzeja redna letna konferenca Kulturno-umetniškega društva "Žumberak". Ob poročilu o delu in nadaljnjih načrtih bodo tudi volitve v nove organe društva in potrdilo uredniškega odbora glasila "Žumberak", zatem pa bo skromna zakuska ob glasbi tamburaškega orkestra.

VALOVANJE RAZBITE OBLIKE - Na sobotni otvoritvi razstave keramik karlovske umetnice Lidije Maček-Stanič v metliškem Ganglovem razstavišču je njene glinene skulpture organizator razstave Martin Skoliber, tudi sam kipar, okarakteriziral med drugim kot "valovanje razbite oblike". S tem je hkrati poudaril lahкотnost in ubogljivost materiala, način umetničnega ustvarjanja in čas, v katerem dela nastajajo. Ta je na njih pustil jasno prepoznavne destruktivne sledi, tako da je umetnica ta del poimenovala kar "Posode boga Marsa". Martin Skoliber je številnim udeležencem otvoritve pojasnil tudi skrivnost dogodka "M", v katerega simbolu je bila razstava organizirana. To je projekt osmih razstav, ki naj bi ga v Metliki uresničil še letos. Razstavljali naj bi že uveljavljeni domači umetniki, perspektivni in nadarjeni študentje, bilo pa naj bi tudi nekaj gostovanj. Pri tem računa tudi na pomoč občine, ki naj bi izmed razstavljenih del odkupila stalno zbirko. Na razstavi je na kitaro igral študent Tone Črnogelj. (Foto: T. Jakše)

Prenovljen duh, a duša ohranjena

Novomeška gimnazija se počasi vrača v stare tirnice - Letos vpisani letniki že s pravo eksterno maturo - Tudi športni oddelek in klasična gimnazija?

NOVO MESTO - V novomeški gimnaziji bodo letos prišli do zaključnega izpita zadnji dijaki, ki so se vpisali še v času tolikanj spornega usmerjenega izobraževanja. Po starem programu so se izobraževali še trije četrti letniki v naravoslovno-matematični in trije v pedagoški usmeritvi. Zaključni izpit bo podoben kot lansko leto, pri čemer je treba posebej poudariti, da so ga novomeški gimnazijci lani, z razliko od nekaterih drugih v Sloveniji, opravili zelo uspešno.

Letošnji tretji letniki bodo prihodnje leto še opravljali zaključni izpit, saj novomeška gimnazija ne sodi med 26 eksperimentalnih gimnazij v Sloveniji, ki bodo prihodnje leto v nekaterih oddelkih že opravile poskusno maturo. A bo zaključni izpit le nekoliko drugačen. Obsega slovenski jezik kot prvi obvezni predmet, drugi obvezni predmet pa bo moč izbirati med matematiko in prvim tujim jezikom. K zaključnem izpitu sodita še dva izbirna predmeta, s tem, da je namesto četrtega izbirnega predmeta lahko tudi seminarska naloga. Ta je lahko interna, lahko

pa tudi zunanja, kot so Krkine naloge ali naloge gibanja Znanost mladini in podobne.

Zaključni izpit se bo v nekaterih malenkostih spreminjal še naprej tudi za letošnje druge in prve letnike, kajti pravo eksterno maturo naj bi opravljali šele gimnazijci tistih letnikov, ki se bodo vpisali letos. Letošnji drugi in prvi letniki bodo pravzaprav že opravljali neke vrste eksterno maturo, saj imajo zanjo že predvidene tri obvezne predmete (slovenski jezik, matematika in prvi tuj jezik) ter dva izbirna predmeta izmed splošnoizobraževalnih predmetov, ki

sodijo v redni gimnazijski program. Matura bo že kvalifikacijski izpit za univerzo, dijaki pa bodo imeli še vedno možnost opravljanja tudi le zaključni izpit, ki pa bo le potrdilo o zaključnem srednješkem izobraževanju.

Učenci, ki se bodo vpisali letos in bodo končali študij v četrtem letniku leta 1997, bodo opravljali samo eksterno maturo, in sicer 80 odstotkov v pisni obliki pri vseh predmetih. Vanjo so vključeni slovenski jezik s književnostjo, matematika na istem nivoju, prvi tuj jezik ter dva izbirna predmeta, za katere se bo dijak odločil glede na svoje študijske namere. Ponudba teh predmetov bo objavljena aprila ob razpisu za letošnji vpis, zanje pa velja predpisano število ur v četrtem letniku in minimalno število ur v štirih letih.

In kakšno je bilo na letošnjih informativnih dnevih zanimanje za

vpis na novomeško gimnazijo? Ravnateljica šole Vasja Fujs razlaga: "Zahteve so, naj bi letos omogočili vpis sedmim prvim letnikom namesto dosedanjih šestih, kar pa ni tako preprosto, saj smo prostorsko omejeni, uvedba izmenskega pouka pa bi vnesla težave na gimnazijo, ki hoče delovati z vsemi svojimi izbir-

Vasja Fujs

nostmi: poleg rednega pouka imamo v programu še 56 izbirnih vsebin, v katerih se dijaki izobražujejo po svojih interesih. Te izbirnosti potekajo v glavnem v popoldanskem času in glede na to bi uvedba dvoimenskega pouka pomenila spet velik korak nazaj. Drugi razlog, da že v začetni fazi nismo pristali na sedem oddelkov, je v tem, da preveliko število splošnoizobraževalnih oddelkov ni dobro, saj smo kadrovska šola za univerzo in visoke tehniške šole, zato moramo imeti selekcijo pri vpisu. Ne zdi se mi pošteno, da bi dijaki ostali brez poklica takrat, ko bi se morali vpisati na univerzo."

Je pa še ena možnost, da bi novomeška gimnazija dobila sedmi oddelek. Ta izhaja iz dejstva, da v športnem pogledu že vrsto let sodi v republiški vrh. "Z ministrstvom smo se dogovorili, da se bomo o sedmem oddelku pogovarjali, ko bomo dobili vse prijave. Razmišljanja gredo v prid enega gimnazijskega športnega oddelka. Pripravljamo se na to, če bi do odločitve morda prišlo že letos, zelo resno pa razmišljamo o tem za prihodnost, zlasti ker v tej smeri načrtujejo tudi že na grmiski osnovni šoli. Na informativne dneve je prišlo 215 interesen-

tov, resneje pa se bomo o številu vpisa pogovarjali šele 15. aprila, ko bo zaključen prijavi rok za vpis," pravi Vasja Fujs. "V naši gimnaziji sk ponudbi imamo tri naravoslovne oddelke, en družboslovni, en humanistično-jezikovni in en družboslovno-pedagoški oddelek. Ti se v prvem letniku zelo malo razlikujejo, bistvena razlika je le pri jezikovno-humanističnem oddelku, ki ima tri ure latinskega jezika vsa štiri leta. V njem lahko vidimo zametek klasične gimnazije v Novem mestu, ki ji je zeleno luč prižgala že tudi novomeška občinska skupščina."

Gimnazija še vedno domuje v stavbi, v katero se je vselila leta 1912, še za časa Avstro-Ogrske. Prostori dovoljujejo 20 oddelkov, ima pa jih 24. To nekoliko otežuje delo, vendar pa o selitvi na novomeški gimnaziji ne razmišljajo: "Ta stavba, kljub temu da je stara in za mnoge neugledna, ima dušo. To je nekdanja gimnazija in mi želimo to dušo obdržati. Z njo se istovetijo mnogi rodovi in mi želimo stik z njimi tudi tako ohraniti. Medtem ko spoštujemo tradicijo, pa hkrati spodbujamo svobodnega in ustvarjalnega duha današnje mladine," pravi Vasja Fujs.

T. JAKŠE

POTA IN STRAŽNICA

dežurni poročajo

IZ STANOVANJA ODNESEL TORBICO - Neznani storilec je 11. marca popoldne neopazno stopil v stanovanje na novomeških Mestnih njivah in tam lastnici J. R. zmaknil torbico z dokumenti in denarjem. Škode je za 20.000 tolarjev.

UKRADEL AVTORADIO - 12. marca zvečer je neznanec iz odklenjenega osebnega avtomobila, ki ga je Metličan E. M. pustil v Ulici heroja Starihe v Črnomlju, ukradel 20.000 tolarjev vreden avtoradio.

VLOM V ZIDANICO - V noči na 12. marec je bilo na Stražnem Vrhu vplomljeno v zidanico M. D. Neznanelec je odnesel električno motorno žago, po kuhinjskih omarih pa brskal še za čem vrednejšim. Zagrebška lastnica je prikrasjena za 35.000 tolarjev.

TAT V ŠOLSKEM KABINETU - 10. marca je v kabinet trebanjske osnovne šole stopil neznan nepridiprav in iz ženske torbice ukradel denarnico ter kartico deviznega žiro računa. R. S. iz Sentrupertja je bila ob šest tisočakov.

Ukradeni avto je pri Keborju prepisal nase

Namesto pojasnila direktorju Keborja iz Dobruške vasi

KRŠKO — V odgovoru na pred tedni objavljeni zapis z naslovom »Firme prodajale ukradene avtomobile« je Zdravko Robek, direktor podjetja Kebor iz Dobruške vasi, zapisal tudi naslednje: »Moje podjetje ni kupilo ali prodalo nobenega avtomobila, ampak je samo posredovalo pri prenosu lastništva med prodajalcem in kupcem, ki sta imela ustrezno dokumentacijo. Dokumentacija je bila overjena na občini kot tudi na tehničnih pregledih, skozi katere so šla ukradena vozila. S svojim pisanjem ste škodili tako mojemu podjetju kot meni, zato zahtevam od vas pojasnilo.«

Slednje smo poiskali na krški UNZ, ki je tudi posredovala podatke o uspešni akciji njihovih kriminalistov, s katero se je krepko nargala mreža tatov in preprodajalcev ukradenih avtov in v kateri naj bi imela svoje vidno mesto tudi zasebni firmi Avtohit in Kebor. Namesto pojasnila so nam na krški UNZ v premislek o poslovnosti in zakonitosti dela v Keborju ponudili zadnji primer, s katerim se te dni ukvarjajo njihovi kriminalisti. 24. februarja zjutraj je 30-letni Roman B. iz Krškega svoji prijateljici in soseski, 28-letni Djurdjici S., ukradel osebni avtomobil Jugo Scala, letnik 1989, pri tem pa ji je neopazno zmaknil tudi osebno izkaznico. Z ukradenim avtom in dokumentom se je odpravil v Dobruško vasi v zasebno podjetje Kebor in tam ukradeni avtomobil prepisal nase. Kako?

Iz zapisnika o komisijski prodaji z oznako 82/93 je črno na belem, da je Djurdjica S. prodala Romanu B. osebni avtomobil Jugo Scala. V Keborju jih ni prav nič motilo, da lastnice ni bilo zraven, da je Djurdjico podpisal kar Roman sam, celo to so si privoščili in napisali, da je osebni avtomobil poškodovan, čeprav policijski posnetki in videonovno kažejo, da je vozilo popolnoma celo in nepoškodovano. Na ta način so vozilo seveda zmanjšali vrednost, kar je pomenilo tudi manj dajatev ob prepisu in overitvi kupoprodajne pogodbe. Za to uslugo je Roman B. po ugotovitvah krške UNZ Keborju odštel 12.200 tolarjev.

Krški kriminalisti bodo Romana B. seveda ovadili temeljnemu javnemu tožilstvu, novo pot na sodišče pa si je zaradi pomoči pri tem opraviilu prislužil tudi Kebor. Vprašanje je le, če bo direktor slednjega zadovoljen s takšne vrste pojasnilom.

B. B.

Za eno delo hotel dvojno plačilo

Sponaredki nakaznic je hotel Hamdija Džakulić ogoljufati novomeškega Pionirja — Leto in 8 mesecev zapora — Pripor do sojenja

NOVO MESTO — Vsaj za lani lahko še zapišemo, da je bil 26-letni Hamdija Džakulić, doma iz Cazina v Bosni in Hercegovini, lastnik zidarsko-tesarske firme z imenom »Hamdik« in da je imel z novomeškim Pionirjem sklenjeno kooperantsko pogodbo. Vsaj slednje danes bržkone nima več, kajti mladenič, ki je mesečno zaslužil vsaj 2.000 nemških mark, se je skregal z belim kruhom in hotel še več. Pri tem pa je stopil v svet kriminala.

S svojo skupino gradbenih delavcev je Džakulić opravljal razna dela za novomeškega Pionirja, vendar s plačili očitno ni bil zadovoljen. Lanskega avgusta je vzel v roke fotokopijo splošnega naloga za prenos denarja, s katerim mu je novomeški Pionir že nakazal plačilo za opravljeno delo v znesku 347.000 tolarjev. Hamdija pa je hotel ta znesek vnovčiti še enkrat. Na že omenjenem nalogu, ki ga je tudi potrdila novomeška SDK, je izbrisal datum izdaje 27. maj 1992 in vpisal datum 14. avgust 1992. Tako ponarejeno kopijo je

VETER JE RAZŠIRIL OGENJ

DOL PRI TREBNJEM - V. Z. iz Dola pri Trebnjem je 11. marca na pašniku zažigala suho travo. Veter pa je ogenj bliskovito raznesel celo v bližnji gozd in le hitremu posredovanju gasilcev gre zahvala, da ni prišlo do večje škode.

VLOMILEC V ŠPORTNI TRGOVINI

NOVO MESTO - V noči na 8. marec je neznanec vplomil v športno trgovino Z. L. v Novem mestu in odnesel lok, pušice, samostrel z daljnogledom, pušice za samostrel, moško jakno in ribiški telovnik. Skupne škode je za 120.000 tolarjev.

ZGOREL MED SEŽIGANJEM TRAVE

KLEČET - 57-letni Štefan Hrovat iz Klečeta pri Žužemberku je 10. marca delal v vinogradu blizu svojega doma, vmes pa tudi zažigal suho travo. Zvečer okoli 18. ure pa sta vaščana Klečeta opazila, kako se ogenj nenavadno širi, in odšla do Hrovatovega vinograda, kjer sta imela kaj videti. Na travniku sta namreč našla mrtvega in obžgane Hrovata. Kako je do nesreče prišlo, policisti ta čas še raziskujejo.

Alkohol pobiral voznike

Znova rekordno leto novomeških sodnic za prekrške — Lani rešile prek 10.000 spisov

NOVO MESTO — Kaže, da novomeške sodnice za prekrške ne bodo zlepa iz rok spustile primata, ki ga imajo po uspešnosti in obsegu opravljenega dela v Sloveniji že nekaj let. Tudi lanska zmaga je bila njihova, saj so imele na mizah kar 13.163 različnih spisov, od teh pa so jih rešile natanko 10.310.

Kršitve varnosti cestnega prometa so še zmeraj tiste, ki najbolj vztrajno polnijo sodniške omare. Po besedah Sabine Jazbec — Ahlin je bilo lani kar 828 prekrškov storjenih z vožnjo brez opravljenega voznškega dovoljenja, 820 voznikov je prišlo na zagovor, ker so za volanom sedeli v družbi maliganov, 614 je bilo primerov nepravilnega prehitavanja, 507 je bilo obravnavanih, ker so sedeli v tehnično nebrezhibnih vozilih, več sto je bilo tudi tistih, ki so pedal za plin pritisnili do konca, ne oziraje se na omejitve, prav tako pa so sodnice za prekrške obravnavale še 760 prometnih nezgod z manjšimi ali večjimi posledicami. In ko smo že pri prometu, omenimo še tistih 163 kršitev, storjenih z nepravilnim parkiranjem. Sabina Jazbec — Ahlin je ob tem pripomnila, da so kaznovali le najvztrajnejše kršitelje, kajti enostavno niso mogle mimo tega, da so parkiriščne težave in zgage eden večjih novomeških neurejenih problemov. Zato pa so bile tolikanj strožje kazni za tiste, ki so pred ali med vožnjo pregledovali z kockarje; sodnice so lani izrekle 769 ukrepov prepovedi vožnje motornih vozil. Vse večje število prometnih kršiteljev navzlic strogim kaznim nedvoumno kaže, da prometna varnost ni odvisna le od policistov in sodnikov, pač pa se bo moral v ta krog vključiti še kdo.

Med kršitvami ostalih zakonov omenimo na prvem mestu Zakon o

odnesel v Ljubljansko banko, TDB Novo mesto, tam zatrdil, da so mu v Pionirju na njegov račun nakazali 347.000 tolarjev, v potrdilo temu pa pokazal fotokopijo popravljenega naloga. Bančna uslužbenka mu je nasedla in omenjeno vsoto izplačala.

Opogumljen s tem uspehom, se je lanskega novembra Hamdija lotil podobnega dejanja. Tokrat je v roke vzel fotokopijo splošnega naloga, s katerim mu je Avtohiša Pionir izplačala 100.000 tolarjev, na nalogu, ki ga je potrdila služba družbenega knjigovodstva, pa je ponaredil znesek in datum. Iz sto tisočakov je naredil 2.300.000 tolarjev, namesto 26. maja 1992 pa je vpisal datum 7. november 1992. Takšen ponaredek je nato izročil sodelavcu in mu zabičal, naj bančnikom natveže, da denar nujno potrebuje za izplačilo osebnih dohodkov delavcev. Tokrat prevari v banki niso nasedli, še istega dne so policisti Hamdijo prijeli in ga zadržali za rešetkami vse do sojenja, ki je bilo minule dni.

ČLOVEŠKE LOBANJE IZ CERKVE GROBNICE

TREBNJE - Srhljivo odkritje škatle s človeškimi lobanjami in kostmi v stanovanjskem bloku v Ulici Gubčeve brigade v Trebnjem, o katerem smo na kratko že pisali, ima enostavno in prav nič srhljivo razlago. Prejšnja lastnica stanovanja in kleti K. M. je namreč preiskovalcem po krajšem brskanju po spominu prstodušno povedala, da je bil pred nekaj leti na obisku pri njeni hčeri neki fant, študent medicine iz Nižozemske. Skupaj s hčerjo da sta potem odšla v Gornji Mokronog in tam v kleti cerkve sv. Pavla našla grobnico in iz nje pobrala kup kosti. Nekaj jih je neustrašni nizozemski študent odnesel domov, nekaj pa jih je pustil spravljene v kleti, kjer jih je potem našel Novomeščan A. K., ki se je v ta blok priselil. Takšno je torej ozadje odkritja, ki je polnilo stolpce slovenskega časopisja.

Džakulić je med preiskavo očitane prevare zanimal, trdil je, kako je bil prepričan, da je denar res nakazan, da je nakaznice prejel iz zagrebškega Pionirja, kjer je prav tako opravljal neka dela, itd. Senat mu seveda ni nasedel. Možakar njegovega kova bi pač moral natančno vedeti, kakšna so pravila v banki, koliko denarja mu kdo kje dolguje, pa tudi to, da zagrebški Pionir posluje kot samostojna firma in da izvaja plačila za opravljeno delo zgolj na podlagi kooperantskih pogodb. Za laž se je izkazala tudi njegova trditev, da mu Pionir dolguje enkrat po 300 in drugič 400.000 tolarjev, saj tega ni mogel dokazati z nobeno dokumentacijo, za slednjo je celo trdil, da jo ima spravljeno v zagrebškem stanovanju. In še nečesa ne gre prezreti: za sporne zneske Džakulić Pionirju ni izstavil nobenega računa, kot obrtnik pa bi moral vedeti, da je račun pogoj za izplačilo denarja.

Nobenega dvoma torej ni bilo, da je hotel Hamdija do denarja priti z goljufijo. Senat novomeškega sodišča ga je zagledal obsodil na 1 leto in 8 mesecev zapora, mu v kazen vstrel tudi pripor, v katerem je bil od lanskega 7. novembra od 12.20, hkrati pa mu je izrekel varnostni ukrep izgonja tujca iz Republike Slovenije za dobo petih let. Sodba še ni pravomočna.

B. B.

Častna izjava voznika

V akcijo republiškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu naj bi se vključilo vsaj 20.000 slovenskih voznikov

NOVO MESTO — »Voznik sem in zavedam se tragedij, ki se dogajajo na naših cestah. Preveč ljudi in predvsem preveč otrok zgubi življenje v prometnih nesrečah. Številni so tudi tisti, ki preživijo, a ostajajo trajni invalidi.

Vem, da lahko tudi sam prispevam k temu, da bodo naše ceste varnejše in prijaznejše. Za to sem pripravljen nekaj storiti. Najmanj, kar lahko naredim, je to, da sem vsakokrat, ko sedem za volan, trezen, da si pripnem varnostni pas, prižgem luči in svojo hitrost prilagodim razmeram na cesti. Z drobnimi pozornostmi, ki jih izkažem sodelavcem v prometu, pa lahko prispevam nekaj tudi k boljšemu in varnejšemu počutju nas vseh.

Tudi v okolju, v katerem živim in delam, bom v okviru možnosti, ki mi jih daje moj družbeni položaj, spodbujal aktivnosti za večjo varnost prometa.

S podpisom Častne izjave voznika svojo pripravljenost tudi javno razglasim.«

Takšen je tekst Častne izjave voznika, ki naj bi ga v času med 10. marcem in 7. aprilom, svetovnim dnevom zdravja, podpisalo vsaj 20.000 slovenskih voznikov. Akcija je ob svoji 20-letnici pripravil Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, vodilo pa je bil pretresljiv podatek, da je število mrtvih letos do 10. marca kar za 30 odst. višje kot v enakem lanskem obdobju. Ob predstavitvi akcije in ob jubileju sveta so njegovi člani postregli še z nekaj zaskrbljujočimi podatki. Denimo s tem, da je v zadnjih dvajsetih letih na naših cestah izgubilo življenje 11.531 oseb in da je bilo 180.889 huje poškodovanih; da je Slovenija v zadnjih dveh desetletjih zaradi posledic prometnih nezgod izgubljala letno 20 do 30 milijard tolarjev; da imamo dvakrat več smrtnih žrtev, kot bi jih, oziraje se na evropske izkušnje, smela imeti dvomilijonska država, itd. Da pa vse le ni tako črno, kažejo dosežki zadnjih nekaj let. Spomnimo se časov, ko je imela Slovenija letno 735 žrtev prometnih nezgod, danes smo ta davek zmanjšali na povprečno 460 mrtvih. Pričujoča akcija naj bi nas s to številko popeljala še bližje k razviti Evropi.

In kje je moč častno izjavo podpisati? Znan je podatek za novomeško občino, kjer zbirajo podpise: v prostorih AMD, občinske izpitne komisije, v prostorih občinskega sekretariata za notranje zadeve in v bazi AMZ na Otočcu. V torek so Častno izjavo voznika podpisali tudi člani novomeškega izvršnega sveta.

Dnevno šest kaznovanih voznikov

Navzlic navidezno ugodni lanski beri so posavske ceste najbolj črne v Sloveniji — Tako ali drugače kaznovanih domala 20.000 udeležencev v prometu

KRŠKO — Če je soditi po tem, kar se je zadnjih pet let dogajalo po posavskih cestah, ko so policisti v poprečju našli kar 234 nezgod letno, potem je lanskih 185 pokov vsekakor spodbudna številka. Tako je ocenil tudi Miha Molan, načelnik inšpektorata policije na krški UNZ, ki je temu podatku dodal, da so lanske nezgode terjale 29 življenj in 226 ranjenih. Ne oziraje se na to obetavno številko, pa le velja zapisati, da je takšna varnostna podoba najslabša, kar jih poznajo slovenske ceste; upoštevaje število prebivalcev, bi Posavju po dosedanjih pravilih slovenske črne statistike letno »pripadlo« le 12 smrtnih žrtev.

Pogled pod drobnogled pokaže, da se je lani kar 87 nezgod pripetilo na regionalnih cestah, najmanj jih je bilo, z razliko od let poprej, na magistralnih. Podobno podoba kažejo posledice: 11 mrtvih je bilo na lokalnih cestah, 10 na regionalnih in 7 na magistralnih. Le vzroki ostajajo slej ko prej enaki; na prvem mestu je neprimerna hitrost, ki je pobrala 10 življenj, sedem mrtvih je bilo zavoljo vožnje po levi strani ceste, petkrat je smrt kosila po zaslugi alkohola. Od vseh naštetih je bilo

kar 80 prometnih nezgod na krških cestah, 60 se jih je pripetilo na breziških, ostale pa na sevniških. Zanimivo ob tem je, da so bili traktorji lani udeleženi v trinajstih nezgodah, posledice pa praviloma najhujše. Četrtna, točneje 45 nezgod, je bilo takih, v katerih so bili udeleženi tudi otroci in mladoletniki, eden med njimi je izgubil življenje, 46 je bilo ranjenih. Naj opozorimo, da so otroci lani povzročili kar 21 trkov.

Posavski policisti so zaradi prestopkov voznikov lani napisali 120 kazenskih ovadb tožilem, ob tem pa še 5.500 predlogov za uvedbo postopka sodnikom za prekrške zoper 5.814 kršiteljev. S tem spisak kaznovanih še zdalce ni zaključil; medtem ko je bilo predlani izrečenih 5.700 kazni, so jih posavski možje postavili lani na mestu prekrška izrekli 10.034, od tega kar 4.600 zaradi prevelike hitrosti. Če k temu prištejemo

še 3.030 plačilnih nalogov, 488 odrejenih izrednih tehničnih pregledov in zaradi njih odvzetih 397 prometnih dovoljenj, potem postaja podoba prometne varnosti v Posavju popolnejša. Popolna

● Lani se je 1001 voznik po posavskih cestah prevažal brez voznškega dovoljenja, 635 pa jih je na kolesih z motorjem sedelo brez potrdila o znanju cestno-prometnih predpisov.

pa je s podatkom, da so policisti lani odvzeli nič več in nič manj kot 1333 voznških dovoljenj, domala vsa zaradi vožnje pod vplivom alkohola!

B. B.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● Sezonski kokošereji so v teh toplih dneh napolnili svoje prirčne hleve in to ni ušlo budnim tolovajskim očem. Tako je bilo v noči na 11. marec iz kokošnjaka V. B. v Beli Cerkvi ukradenih trinajst prebivalcev, v noči na 9. marec so iz doma v Ruhnji vasi izginile štiri kokoši, v noči na 13. marec pa je ostal A. B. iz Bele Cerkve brez štirinajstih kokodajsk.

● 12. marca popoldne je v piščančji hlev v Zalogu pri Straži stopil neznanec. Izkoristil je krajšo odstopno tam zaposlenih delavcev KZ Krka, PE Brazda, in iz predprostora zmaknil električno kotoino brusilko, vredno vsaj 20.000 tolarjev. Najbolj veseli takšnega razpleta so bili piščanci.

● Neznani sladkosned je med 12. in 14. marcem vplomil v klet stanovanjskega bloka v Črnomlju. Odnasel je več kozarcev različnih kompotov, njihovo vrednost je F. F. ocenil na nekaj tisočakov. Sedaj čaka na vlomilčeve pripombe o okusu.

● Če zapišemo pravo vrednost umetniških slik in ostalih predmetov, ki jih je imel v svojem avtomobilu Ford Orion v Kristanovi ulici v Novem mestu D. R., potem tisti, ki je v avto pred dnevi vplomil, a sklenil oditi praznih rok, še dolgo ne bo zatislil očesa. Nespečnost mu bomo zato raje prihranili.

DELOVNA NEZGODA V REVOZU

NOVO MESTO - 8. marca ob 16.10 je prišlo v novomeškem Revozu do hude delovne nezgode, v kateri se je poškodoval 30-letni Ljubljčan Jože Prekucpec. Preiskava je pokazala, da so delavci mariborske Hidromontaže v novi delovni hali Revozove lakimice opravljal razna dela. Tako naj bi eden njihovih delavcev s stropne železne konstrukcije odvaril njen del v velikosti 52 krat 18 cm, ki se je zaradi teže odlomil in padel na glavo Prekucpu, ki je hodil po hali. Hudo ranjenega so prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

Vlomilci so plen pretopili v avtomobile

Pojasnenje tudi vlom v menjalnico Publikuma Trebnje

NOVO MESTO — Dva neuspela vlom v bencinski črpalki ter uspešna podobna podviga v menjalnici so na Dolenjskem dvignili kar precej prahu. Za osvežitev spomina povejmo, da sta bila dva vlom v Črnomlju, poskus vlom v bencinsko črpalko ter vlom v menjalnico Publikuma v Trebnjem. Še zlasti slednji je storilec navrgel lep izkupiček, saj so odnesli kar milijon in 600 tisoč tolarjev.

Obsežna in temeljita akcija uslužbencev novomeške in ljubljanske UNZ je obrodila sadove. Za zapahi so se znašli mladoletniki M. V., J. H. in M. Č., vsi doma iz Zagorja ob Savi, ter polnoletna J. V., 37 let, in T. H., 27, oba iz Trbovelj. Dosedanji rezultati preiskave kažejo na to, da je skupina zagrešila še nekaj kaznivih dejanj drugod po Sloveniji, najzanimivejša pa je seveda vprašanje, kje je denar, ki so ga odnesli iz trebanjske menjalnice. Plen so vlomilci že zapravili. Kriminalisti so ugotovili, da so si privoščili nakup kar štirih osebnih avtomobilov, ki pa so jih policisti že zasigli.

B. B.

KRONIKA NESREČ

ZAPELJAL S CESTE IN TRČIL V DREVO - 13. marca nekaj po devetih uri se je 24-letni Mato Brčina iz Črnomlja peljal z osebnim avtomobilom Jugo 45 A po cesti od Metlike proti Črnomlju. Ko je pripeljal na konec vasi Grm, je iz neznanega vzroka zapeljal na desno stran vozišča in naposled zdrknil s ceste. Pri tem

je povozil snežni kol, nato pa drsel po travniku in naposled treščil v drevo. Brčina se je v nezgodi hudo poškodoval in so ga odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, škodo na zvitih pločevini pa so po nestrokovnem pregledu ocenili na 100.000 tolarjev.

Kdo bo ugriznil v posavsko jabolko?

Nekdaj so se sladokuscem iz Budimpešte, Prage, Zagreba, Ljubljane in z Dunaja cedile sline ob posavskem sadju. Menda si je s tukajšnjim sadjem sladkal življenje tudi sam cesarski dvor na Dunaju. Poznana so bila posavska jabolka, še posebej sevniška in raška voščenka, pišeška marelica in prinele, lupljene in izkoščičene posušene slive. Posavsko sadje je tudi danes zaradi klimatskih razmer lepo obarvano in ima odličen okus. Posavski sadjarji vlagajo v pridelavo čedalje več dela in znanja, vendar jim kljub temu grozi kriza. Pridelajo veliko dobrega sadja, ne znajo pa ga prodati.

V Posavju in na Dolenjskem je trenutno kar 25,8 odst. vseh slovenskih intenzivnih nasadov. V občinah Novo mesto, Črnomelj, Metlika in Trebnje jih je 110 ha, v Krškem 501, v Brežicah 318 in v Sevnici 187 ha. V tem okolišju se nahaja dobra četrtina vseh slovenskih nasadov jablan in hrušk, 15 odst. breskev in dobra tretjina ribeza. V dolenjskih nasadih se zadnja leta povečujejo površine zasajene z orehi in lešniki.

Podatki iz katastra govorijo, da je v okolišju še vedno tudi čez 3500 ha starih ekstenzivnih kmečkih sadovnjakov. Približno tretjino naj bi v prihodnje oblikovali v intenzivne nasade. Poleg tega v teh negovanih in neškropjenih sadovnjakih raste sedaj doma in v svetu spet zelo iskano naravno pridelano sadje, iz katerega se da stisniti bio sok, pridelati bio kis, bio suho sadje in še marsikaj, kar se začne z bio.

Učitelji, prvi sodobni sadjarji

V tukajšnjih krajih je ledino sodobnega sadjarstva zoraal župnik Dragotin Ferdinand Ripsl, ki je v času od 1851 do 1887 služboval v Brežicah, Loka pri Zidanem mostu in Vidmu pri Krškem. Njegovo delo je nadaljeval nadučitelj Alojz Račič, najprej na Čatežu in nato v Boštanju, kjer je osnoval sadjarsko podružnico, prirejal razstave, tečaje in vodil šolski sadovnjak. Tudi v Globokem, Cerkljah ob Krki, Artičah, Krškem in Sevnici se je sadjarstvo razvijalo s pomočjo krajevnih učiteljev. V Artičah, kraju, kjer so minule dni zaključili posavske dneve sadjarstva, so imeli šolski sadovnjak že leta 1880.

Jože Vovk iz Kmetijske svetovalne službe v Brežicah v svojem orisu razvoja sadjarstva v Posavju piše, da so leta 1925 domači trgovci s sadjem (Bibič, Lepšina in Verstovšek) izvažali jabolka preko družbe Kanada. "Samo iz področja Artič, Sromelj in Globokega so izvozili 61 vagonov jabolk naravnost v Prago. Najbolj so šle v promet naslednje sorte: kanada, zlata eneta, baumanova reneta in boskopski kosmač. Veliko sadja se je prodalo v Ljubljano, Kranjsko Goro, Zagreb in na Jesenice. Odkupovali so tudi breskve in marelice. Najlepše so bile tiste iz pišeškega in sromeljskega območja. Pišeška marelica je v Sloveniji znana kot najbolj kakovostna avtohtona sorta, ki so jo še konec 50-ih let odkupili do 150 ton na leto."

Na sevniskem koncu je že pred prvo svetovno vojno sadjarstvo vzpodbujal nadučitelj Josip Mešiček. Prispeval je k cenjenosti jabolčne sorte sevniška voščenka, ustanovil zadrugo in vzpodbujal sušenje sadja. Po 1. svetovni vojni so na Bizeljskem sušili lupljene in izkoščičene slive. Tako imenovane prinele so bile zelo iskane v tujini. V 50-ih letih so na zadržnem posestvu v Boštanju letno vzgojili 120 tisoč sadnih sadik.

Prve plantaže v Sloveniji

Prve večje strnjene nasade so v Posavju takoj po drugi vojni začeli saditi primorski sadjarji, ki so okrog leta 1930 pribekali v okolico Brežic, Krškega in Zagreba. Začeli so saditi večje strnjene nasade breskev in

prinesli v te kraje tudi sodobnejšo italijansko tehnologijo plantažnega sadjarstva. Toda to so bili še skromni začetki in do današnjih nasadov, v katerih je posajenih tudi do 6 tisoč sadik na hektar je bilo še daleč.

Intenzivno plantažno sadjarstvo se je začelo na državnih posestih. Najprej so sadili hruške in breskve, pozneje tudi jablane. Pionir gostega sajenja v Posavju je bil Gvido Vesel, Primo-rec iz Trsta. Del 50 hektarskega, za takratne razmere velikega nasada še danes rodi. V začetku 60-ih let so slovenski sadjarji začeli opuščati kmečko travniško sadjarstvo in se odločati za plantaže. V Posavju so takrat

nastali prvi nasadi na generativnih podlagah s 400 do 500 drevesi na hektar. Stroka si je izbojevala širjenje na ravnino, zaradi česar so nastale prve ravninske plantaže v Sevnici in Krškem. Tu je bila načrtovana tudi največja slovenska ravninska plantaža (266 ha), a je bilo zaradi pomanjkanja sredstev zasajenih le 166 ha jablan in hrušk.

Po letu 1971 so se začeli uveljavljati sodobni gosti nasadi na šibkih vegetativnih podlagah z 2000 in več drevesi na hektar. Zdaj so nasadi zaradi hitre rodnosti, velikih pridelkov, boljše kakovosti, lažje oskrbe in dobrega finančnega prinosa postali zanimivi tudi za

zasebne kmete - kooperante. V letu 1974 sta tako kmetijski pospeševalec Jože Vovk in inž. France Lombergar iz Kmetijskega zavoda Maribor zasnovala prve plantaže v zasebnih rokah v okviru Sadjarske skupnosti Artiče. Nekaj let pozneje se je podoben proces začel še v sevniški in krški občini ter z malo zamude tudi na šentjernejškem področju.

Sodobna pridelava, pozabljeno trženje

Posavski sadjarji so bili prvi v Sloveniji, ki so začeli z gostim sajenjem jablan, hrušk in breskev. Te obnove sadovnjakov so kaj kmalu dale rezultate, saj je po letu 1980 Posavje postalo največji pridelovalec zelo dobrega sadja v Sloveniji in tudi eden največjih izvoznikov. Danes na relativno majhnem koščku zemlje v 26 odst. vseh slovenskih sadovnjakov, pridelajo dobro tretjino vsega slovenskega sadja.

V 80-ih letih je v nasade prodrla holandska vzgoja s 3000 do 4500 sadikami na hektar in z nasadi nizkih dreves, ki so v dosegu rok. Večvrstne nasade je v letu 1991 zavrl prehod na integrirani način pridelave. Tehnologija pridelave sadja v svetu se nenehno izboljšuje in posavski sadjarji hitijo za njenimi izsledki. V zadnjem času so začeli načrtovati še gostejše nasade s super vitkim vretenom, s premerom krošnje od pol do enega metra in s 3000 do 6000 dreves na hektar. Samo za minulo jesensko in sedanjo spomladansko sajenje načrtujejo za okrog 100 ha novih nasadov, od katerih bo večina zasnovana po najmodnejših sistemih.

Sadjarji uvajajo tudi nove sorte sadja ter povečujejo skladiščne in hladilne prostore, ki pa so, čeprav predstavljajo tretjino slovenskih zmogljivosti (6800 ton), še vedno premajhne. Odločajo se tudi za gnojilno namakalne in oroševalne sisteme, za mreže za obrambo pred točo in tudi za naravi bolj prijazen način pridelave sadja. Proizvodnja posavskega sadja je že od nekdanj usmerjena v kakovost, ki se je še nedavno prodajala sama po sebi. Sadjarji so se namreč naučili dobro delati, ni pa se jim bilo treba prav veliko ubadati s prodajo. Zdaj, v spremenjenih tržnih razmerah, ta velika in morda najtežja naloga še stoji pred njimi. In kot kaže, bo najbolj varno, če se je lotijo sami.

Organizirati se bo treba

Prvi poskusi predelave in sušenja presežkov sadja v Posavju zdaj še niso dali vidnejših rezultatov. V Posavju ni velikih sadjarjev, kakršne poznajo na Štajerskem. Mali sadjarji se morajo, če želijo obstati, nujno povezovati, saj jih kar 600 obdeluje tisoč ha posavskih nasadov. Morda ravno zaradi razdrobljenosti tu že leta delujejo najuspešnejše sadjarske skupnosti. V regiji že četrto leto mesečno izhaja sadjarsko-vinogradniška revija Sad, od lani pa tudi strokovni tehnik SVV NOVICE za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo. Slednjega izdaja podjetje Siviš, ki je pod vodstvom inž. Franca Kotarja organiziralo tudi prvo zasebno svetovalno službo za sadjarstvo v Sloveniji.

Lani ustanovljeno Sadjarsko društvo Posavja je nedavno pripravilo prve sadjarske dneve Posavja, ki naj bi postali tradicionalni. Že na letošnjih strokovnih predavanjih in razgovorih, ki se jih je udeležilo okrog 500 različnih sadjarjev, so poleg sodobne pridelave sadja in zaščite sadnih dreves govorili tudi o organiziranju in trženju v sadjarstvu. Za zdaj še nimajo izdelane strategije organiziranosti, trženja in skupnega posavskega ali tudi slovenskega nastopanja na tržiščih. Prve ideje pa so vendarle tu. Kmetijska svetovalna služba je zdaj sicer samostojna, vendar pa bi po predlogu Franca Kotarja posavski sadjarji nujno potrebovali še kakšno alternativo. "Ekonomika naj bo vodilo svetovalnih služb. Če se bo nekaterim sadjarjem splačalo poslušati nasvete, se jim bodo hitro pridružili še drugi," je dejal.

Po njegovem mnenju naj bi za začetek ustanovili sadjarski konzorcij Slovenije, ki bi združeval vse sadjarje. Takoj naj bi sprejel slovenski sadjarski program in razpisal natečaj za postavitve delovnih skupin za izobraževanje in informacijske sisteme, za uporabne in znanstvene raziskave, za svetovalne službe, drevničarstvo in uvajanje evropskih tehnologij po sadnih vrstah. Po posameznih območjih naj bi ustanovili tudi pridelovalne skupnosti ali zadruge, poskrbeli za organiziranje trženja, promocije in prodaje ter pospeševali ustanavljanje stanovskih društev.

BREDA DUŠIČ-GORNIK

v poslanski klopi: vida čadonič - špelič

Vida Čadonič-Špelič

Slovenija ima vse pogoje, da uspe

"Pred vas polagam svojih 33 let, svoje znanje in pogum, poštenje in življenjski optimizem," se je pred volitvami lanskega decembra reklamirala novomeška veterinarska inšpektorica Vida Čadonič-Špelič. Dobila je dobrih 18 odstotkov glasov volilcev, kar ni bilo dovolj za neposredno izvolitev v državni zbor slovenskega parlamenta, pred mesecem pa je le postala poslanka namesto svojega strankarskega šefa Lojzeta Peterleta, ko je ta postal minister.

nekako tudi za predstavnico mladih v parlamentu, čeprav nisem več rosn mlada, in upam, da jih ne bomo preveč razočarali," pravi Vida Čadonič-Špelič, magistra veterine (z oddano doktorsko nalogo), Belokranjica, ki pa se je že povsem udomčila v Novem mestu.

Še nedolgo tega politika v življenju Vide Čadonič-Špelič ni igrala praktično nikakršne vloge. Tudi ko je prvak Stranke krščanskih demokratov v novomeški občini Marjan Dvornik povabil k sodelovanju, je bila prepričana, da bo to sodelovanje predvsem strokovno. Všeč ji je bilo zavzemanje SKD za slovenskega kmeta in zdelo se ji je, da bi kot strokovnjak s kmetijskega področja - taki strokovnjaki so bili takrat v glavnem le v ljudski stranki - lahko pomagala z nasveti. To svetovanje je kmalu preraslo v aktivno delo v stranki, saj jo je pritegnil njen program, predvsem pa to, da je v njem človek postavljen na prvo mesto. Ko je bilo treba določiti drugega kandidata stranke za decembrske volitve in ko je padla ideja, naj bi bila to ženska, da bi popravili predvsem zunaj podeželja in med mladino dotlej prevladujoče mnenje o SKD kot staromodni, nazadnjaški stranki, je bilo jasno, da bo to zagnana veterinarska inšpektorica.

Odločitev za stranko ni bila ravno slaba. Bodo lahko tako rekli tudi volilci?

"Ker sem postala poslanka z zamudo, sem že kar drugi dan morala v komisijo in zagovarjati mnenje poslanskega kluba. Vsega skupaj sem se kar malo ustrašila. Potolajilo me je, da je delo v našem poslanskem klubu zelo dobro organizirano in da je vedno nekdo v stranki, na katerega se lahko obrnem in ki se na določeno stvar spozna. Da bi se sama na vse spoznala, je nemogoče. Vsekakor pa je poslansko delo naporno in odgovorno, tako da bo plača, o kateri so se mediji tako razpisali, kar precej zaslužena. Vidim tudi, da bo treba pred glasovanjem večkrat najprej opraviti s svojo vestjo. Zavedam se, da je za mano več kot tri tisoč volilcev, predvsem s podeželja, ki jih ne bi rada razočarala, čeprav je vprašanje, kaj lahko jaz naredim, saj sem le ena od mnogih. Zelo nesrečna sem bila, ko nam ni uspelo znižati prispevne stopnje za zdravstvo za kmete, čeprav smo stopili skupaj s poslanci ljudske stranke. Zelo me veseli, da je (nespametna) strankarska razdeljenost presežena, ko gre v parlamentu za interes slovenskega kmeta. Razumem delavce, vendar mislim, da je kmečki poklic vendarle najtežji. Moja naloga bo, da bom skušala

nekaj narediti za slovenskega kmeta, da bi se kmečko delo cenilo ne le z besedami, ampak tudi z denarjem. V zdajšnjem težkem gospodarskem položaju je kmetijstvo še na slabšem. Vidimo Adrio, Videm, Metalno, nihče pa ne vidi dolenjskega kmeta, ki vsak dan odda toliko in toliko litrov mleka, pa se nima komu pritožiti, ker je tako slabo plačano. Nekaj je treba storiti, zato sem z veseljem pristala na delo v skupščinski komisiji za kmetijstvo, ki mi jo je ponudila moja poslanska skupina," pravi Špeličeva.

Poleg kmetijstva so ji v poslanski skupini SKD zaupali delo v komisiji za znanost, v komisiji za delo in socialno politiko in v komisiji za zdravstvo. Pravi, da so dobro zadeli. Kot kmetijstvo je tudi znanost njeno področje. Zdravstvo ji je človeško blizu, napoveduje pa borbo za izboljšanje delovnih pogojev v Novem mestu, ki so slabi, čeprav ima mesto dobre zdravnike. Najtežje delo pričakuje v komisiji za delo in socialno politiko, saj je trenutno na tem področju v Sloveniji največ problemov, njihovo reševanje pa težko. Pri tem je prepričana, da ljudje še vedno preveč poznajo le pravice, premalo pa dolžnosti, in da je marsikdo premalo pripravljen kaj storiti sam za svoje delovno mesto. "Dolej se ljudi vendarle ni cenilo po znanju in delu, samoiniciativnost in mišljenje s svojo glavo nista bila zaželjena ali vsaj ne spodbujana. To je ljudi uspavalo in to je moja največja zamera prejšnjemu sistemu. Slovenski narod pa je zelo pridn, iznajdljiv, posebno mlade generacije so zelo izobražene in prepričane sem, da moramo uspeti, saj imamo vse pogoje za to. Seveda vem, da je težko, če ljudje nimajo dela, če pravna država ne deluje, kot bi morala, če dobro plačani vodilni delavci in politiki ne vedo za osebno odgovornost itd., ampak vsega tega ni mogoče urediti čez noč," pravi Špeličeva.

Vida Čadonič-Špelič je kandidirala na listi SKD. Zatrjuje pa, da bo (tudi) dolenjska poslanka. Če bi bilo stališče stranke v nasprotju s pokrajinskimi interesi, bi glasovala po vesti. Poslanski klub tako svobodo dopušča. Še bolj kot veterinar pa bo v času poslanske službe pogrešala svoje učence s kmetijske šole. Pri delu z njimi si je vedno znova "napolnila akumulatorje".

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Furman po cest' pelja

Kadarkoli se ozrem tja dol proti vasicam Loška vas, Podhosta, Meniška vas, Sela, Obrh in Podturn pa tja dol do Gač, oživijo spomini na stare čase, ko je tod živel klen rod furmanov. Mnoge sem poznal. Večinoma so že našli svoj mir na pokopališčih okoli vaških cerkvic. Eden od redkih še živečih furmanov je 82-letni Jože Peciga, po domače Čadlov oče iz Obrha.

Potrkam na vrata njegovega doma in poprašam po njem, misleč, da ga bom našel pri topli peči. Ali mož je bil zunaj pri kozolcu in podu pa se razgledoval, če so stvari na svojem mestu. Pozdraviva se. Po nekaj besedah me je spoznal, ko pa sem mu povedal, po kaj sem prišel, se je ves raznežil in me povabil v hišo. V kotu za mizo mi je več kot uro pripovedoval o furmanskih časih, ko je bil voznik s parom konj.

"Kako naj ti to razložim, da bi sedanji rod razumel in doumel tisti čas? Povem pa že takoj na začetku, da so bili to najlepši časi mojega življenja. Pri nas doma in v vseh vaseh so se kmetje pa tudi osobenjki pečali, ker so bile naše družine zelo številne, še s prevozništvom ali 'furen-go', kot smo rekli. To smo za kratek čas prekinili samo v času košnje ali žetve. Ker se je furmanstvo v teh krajih podedovalo iz roda v rod, sem tudi jaz začel furati, in to že kot 13-leten fantič."

Jože Peciga pripoveduje, da so vozniki speljali na železnico in žage vse mogoče, največ lesa iz gozdov, ker takrat še ni bilo avtomobilov za take reči. A furman se je moral, kadar je šel vozit v gozd, zelo potruditi. Konje je moral krmiti že pred 2. uro zjutraj, da je lahko ob prvem

svitu odšel z doma. Vse drugače je bilo takrat, kadar so bili kratki dnevi. Takrat so si svetili s svetilkami na petrolej. Furman je imel še številne druge skrbi, da je v dolino lahko varno pripeljal hlode, tesan les, oglje in podobno. Voz je moral biti kar se da v redu, furman pa ni smel pozabiti vzeti s seboj cepina, sekire, krme in zobanja za konje. Če je bila vožnja zelo daleč, so vzeli s seboj leseno banko za vodo in kruha. Kruh je bil takrat koruzen ali zmesen. Če sta bila zraven še košček slanine in poliček domačega vina, je bilo to že

pravo bogastvo.

Ceste so bile takrat bolj slabe. Ko so hlode vlačili iz gobokih dolin, so si med seboj pomagali. Pravi furman ni šel v gozd nikoli sam, saj je bil "furaž" ali pripraga vedno potreben. Pomoč je bila posebej nujna v primeru nesreče. V roških hostah je veliko spominskih znamenj, kot so Fabrov križ, Cinkarski križ, Pod križem na Primožu, Pogorelske kapelice in še mnoga druga preprosta znamenja, ki spominjajo, da se je tod kdo smrtno ponesrečil. Furman Jože pripoveduje, da je prevozil vse ceste od nekdanje

Furman Jože Peciga s svojim zvestim konjičkom

roške žage, Rampöhe, Rese, Cinka, Pogorelca, Podstenic in drugih krajev. Več konj se mu je v teh letih ponesrečilo. Če si je konj zlomil nogo, je bilo konec z njim. Konji so se mu zelo priljubili in nikoli jih ni pretepal z bičem, bič mu je bil le del furmanske opreme. Z njim je pokal, kadar se je bližal domu, in konji so se na take znake živahno odzivali.

Najbolj se mu zdi nepravilno, ker furmani niso bili nikoli zdravstveno zavarovani. Njihovi delodajalci, lastniki žag in trgovci z lesom, jim tega niso nikoli uredili, čeprav so jim bili nujno potrebni. Furmani so bili velikokrat mokri od dežja in snega pa tudi prezebali so pogosto, ker so tudi pozimi odhajali vozit v gozdove, seveda s sanmi.

"Nekega zimskega dne smo naleteli na medveda; najbrž smo ga prebudili iz zimskega spanja v brlogu, ko smo iskali hlode pod snegom. Na srečo je bil z nami logar s puško," pove Jože.

Z zatonom furmanov je prenehala tudi domača obrt: kovaštvo,

kolarstvo, sedlarstvo in tudi furmanske gostilne, kjer so se vozniki ustavljali, so izginile.

"Zaslugek je bil trd, denarja bolj malo. Zgodilo se je, da je pek prinesel v košu kruh, pa nisem imel dinarja, da bi ga kupil. V roških vaseh je bilo nekdanj nekaj gostiln, kjer smo včasih kaj malega pojedli, da so nam dali vodo za konje, drugače je nismo dobili. Če smo dobro zaslužili, smo pili na veselje, če slabo, pa na žalost," pravi Jože in dodaja: "Tudi konji bodo kmalu izumrli, saj premore vas le po enega, več že ne."

Furman Jože Peciga rad pripoveduje tudi, kako je bilo v internaciji v Italiji in Nemčiji, kako je hrepenel po roških gozdovih, kjer je partizanal od leta 1942. Po gozdovih in njihovih hrepenih še danes. Če mu je hudo, gre v hlev h konjičku, se nasloni nanj in mu izpove vse bridkosti in nadloge starih let. Poboža zvestega prijatelja in pravi: "Nikamor ne boš šel od hiše, dokler bom jaz živ!"

TONE VIRANT

naše korenine

Bežala sem pred ognjem in vojsko

Naslov te zgodbe se zdi glede na trenutna dogajanja na Balkanu zelo aktualen, vendar ne govori o današnjih časih, ampak o življenju učiteljice Irme Metlika iz Šmihela. Zdaj, ko so popoldnevi že daljši in se na sončni legi in zavetrju zemlja že kar lepo ogreje, je šestinosemdesetletna upokojena učiteljica pogosto na zelenjavnem vrtu. Sključena od peze let, a še vedno živahna z motiko in grabljami v rokah je še najbolj podobna pridni mravljici. Pred hišo tik vhoda drve avtomobili, vsenaokrog hrumi mesto, ki je nekoč predmestni Šmihel že zdavnaj požrlo, tu za hišo pa še vlada podeželska idila izpred desetletij in pokrajina se svobodneje širi v daljavo, kjer se z ostanki belih snežnih zaplat v soncu blešče gorjanske košence. Na teh mogočnih gorjanskih plečih se rado ustavi Irmino oko. Ne samo zaradi lepega pogleda, ampak tudi zaradi spominov, ki se prebude ob tem. Svoj čas je namreč Irma tam gori poznala vsako kozjo stezico. A takrat je bila še mlada, poskočna in radovedna življenja ter se nobene gorjanske strmine ni ustrašila.

Dvajset let ji je bilo, ko je prišla v Podgorje za učiteljico. No, razmere je poznala že prej, saj se je rodila v Kandiji, v hišici poleg Stemburjeve gostilne. Njen oče Julij Lavrič je bil tajnik občine Šmihel - Stopiče, katere župan je bil takrat tako znani Žurc. Tajnik pa je takrat pomenilo spoznati se na vse in poznati vse, kar se v okoliših dogaja. Ko je bilo Irmi dve leti, se je mlada družina preselila v Šmihel. Tako je imela blizu do šmihelskega samostana, kjer je obiskovala osnovno in mečansko šolo. Zelela je še naprej na učiteljske, a ji nune, pri katerih ni bila najbolje zapisana, niso hotele dati priporočila. "Bila sem zelo samostojna, nisem se dala kar tako komandirati, prava feministka, to jim pa ni bilo všeč," se ob spominih na tiste čase nasmeje Irma in pravi, da je taka ostala do danes. Na učiteljske pa je takrat vseeno prišla. Ne sicer na ljubljansko, ampak na škofjeloško, in ko ga je 1926. leta končala, se je še isto jesen kot mlada učiteljica zasnala na Dolžu. Tam so nekaj let prej odprli osnovno šolo. Zdaj je morala Irma zares pokazati vso trdno voljo in zagrizenost. Šola in razmere okoli nje so bile namreč prav po podgorsko samosvoje.

"Šola je bila pri Virščku, v polovici kmečke hiše na koncu vasi. Stanovala sem v farovski kašči, leseni, s slamo kriti kolibi s kmečko pečjo, v kateri sem kuhala. Z burkljami sem prilagala lonce k ognju. Znajti sem se morala, sama gospodinjiti in gospodariti," pripoveduje o tistih pionirskih šolskih časih na Dolžu. A ne mislite, da ima zaradi tega Dolž v slabem spominu. Ne! Kajti učiteljevanje je tisto, kar je Irma v svojem življenju najraje počela. "Če bi mi bilo dano živeti še enkrat,

Irma Metlika iz Šmihela

bi bila spet učiteljica," ne dopušča nobenega dvoma o tej odločitvi. Še najlepši pa je bil prosti čas. Takrat je z vrstniki in učenci rada odhajala na izlete. Gorjance je prehodila po dolgem in počez. Ljudje, ki so delali na podgorskih njivah in v vinogradih, so jo prijazno pozdravljali, ko se je vzpenjala proti gozdnemu robu, više v gori je srečevala drvarje pa kosce in grabljice na košenicah. Vsi so jo poznali. Tudi onkraj gore je krenila v Sošice in vse do Radatovičev, in povsod je imela prijatelje.

"Ne vem, kaj sedaj hočejo Hrvatje," pravi Irma, "saj so bili Gorjanci vedno slovenski! Le Slovenci smo hodili tja gor, na delo in na izlete, le slovensko pesem je bilo slišati. Naši ljudje so hodili kosit in pomagat pri spravilu sena tudi na hrvaške košence in so se z ljudmi onkraj gore dobro razumeli. Zdaj pa zahtevajo nekateri Gorjance kar zase."

Enajst let je bila Irma v tem podgorskem raju, ki pravzaprav ni bil raj, ampak za učiteljske pojme pekel, kamor si prišel, če oblasti nisi bil preveč všeč. Iz njega je bila pregnana z ognjem. Na Vidov dan, starojugoslovanski praznik, ko so bili starejši pri maši v Stopičah, drugi pa na polju, so se otroci doma igrali z ognjem. Zagorelo je in pol vasi se je spremenilo v pepel. Tudi Irmino bivališče. S pogorišča je bila premeščena v šolo na Slatniku. A tudi tu ni bilo miru. Kmalu se je pričela vojna. Italijani so šolo zasedli in se vanjo vselili, otroci in učitelji pa so si morali poiskati gostoljubje v zasebnih hišah. S Slatnika jo je potem služba vodila v Birčno vas. Tudi tu je bila šola le pogorišče, pouk pa je bil v stavbi blizu prav tako požganega rupeškega gradu. Irma je od doma v Šmihelu do šole vsak dan pešala. Štiri kilometre tja, štiri nazaj. Vmes pa pouk v kmečkih izbah, prirejenih v učilnice. Delo za človeka, ki ima svoj poklic zares rad, tako, kot ga je imela Irma.

V petdesetih letih je Irma, takrat se je že pisala Metlika, kajti poročila se je in rodila hčerko, dobila učiteljsko mesto v domačem Šmihelu. "Učiteljice se v stari Jugoslaviji nismo smele kar tako poročiti, služba je bila prva, potem pa drugo," pravi Irma, ki je že upokojena vdova in živi sama v hiši ob cesti. "Nič mi ne manjka. Sem pri močeh, sposobna za gospodinjstvo in vrtnarska dela, le bolj počasi gre. Najprej pa moram zjutraj prebrati vse časopise, da zvem, kaj se dogaja doma in po svetu. Nasploh zelo rada berem in delam," pravi Irma in se po pogovoru spet vrne k delu na vrt, da bo do velikonočnih praznikov lepo urejen. Takrat pride na obisk hčerka, ki z družino živi v Nemčiji.

TONE JAKŠE

slovenci po svetu

Daleč od Slovenije, a vedno med Slovenci

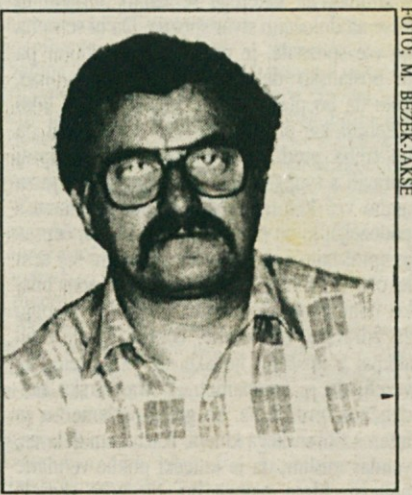
Šest dni po tem, ko je Metličan Franci Majzelj pred natanko dvema desetletjema prišel v kanadski Hamilton, se je že zaposlil, ne da bi znal kaj prida govoriti angleško. A saj se je v okolici Toronta tudi s slovenščino kar dobro znašel: v mnogih trgovinah, gostilnah, obrtnih delavnicah so govorili in še danes govorijo po slovensko.

To sploh ne čudi, ko pa v krogu okrog Toronta s premerom 15 kilometrov - kar je za kanadske razmere majhna razdalja - živi od 15 do 18 tisoč Slovencev. Približno toliko torej, kot šteje prebivalcev črnomaljska občina. Mnogi teh kanadskih Slovencev si močno prizadevajo, da vpliv tujine ne bi izpulil korenin, ki so jih pgnali v Sloveniji, preden so jo zapustili. Še več, želijo si, da bi tudi njihovi otroci, vnuki, pravnuki, čeprav rojeni v Kanadi, vedeli za njihovo domovino. Med tistimi, ki so zraven vedno, ko se med Slovenci v Hamiltonu in okrog njega kaj dogaja, je prav Franci Majzelj.

Slovenci okrog Toronta se združujejo v treh slovenskih župnijah ter številnih društvih. Eno izmed njih je športno in kulturno društvo Slovenski park, katerega blagajnik in predsednik upravnega odbora je Majzelj. "Kulturno poslanstvo tega društva je predvsem v tem, da pripravlja prireditve, medtem ko kulturni skupin nima. Zato pa smo se bolj posvetili športnemu življenju. Naredili smo umetno jezero, ob katerem imamo kamp z 80 prostori, dva plavalna bazena ter številna igrišča za različne športe. V park, ki se preživila s prostovoljnimi delom, članarino ter izkupičkom od prireditev, je včlanjenih 116 družin. Prihodnje leto, ko bo Slovenski park praznoval 30-letnico, bomo izdali tudi spominsko knjigo," pripoveduje Franci.

Večji poudarek dajejo kulturnemu življenju v Kulturnem združenju Slovencev, ki deluje v okviru cerkve sv. Gregorija v Hamiltonu, katere župnik je belokranjski rojak Franc Slobodnik iz Bojanje vasi. Imajo dve folklorni skupini z imenom Soča, mladinski in mešani

pevski zbor, športno društvo Slovenija, mladinsko organizacijo in slovensko šolo za otroke in odrasle. "Ob slovenskem kulturnem prazniku smo začeli s praznovanjem 25. obletnice dela folklorne skupine, zaključek praznovanja pa bo dvotedenska poletna turneja po Sloveniji. Konec julija bo 40 plesalcev tri dni gostovalo tudi v Metliki in Črnomlju. Takrat bosta pokroviteljstvo nad bivanjem prevze" obe belokranjski občini, medtem ko boč gostitelji člani folklorne skupine Ivan Navratil iz Metlike, pri kateri sem tudi sam plesal celo desetletje," z zadovoljstvom pove Franci, saj mu je ob nedavnem obisku v domovini skupaj s Silvestrom Mihelčičem mlajšim uspelo, da obisk kanadskih Slovencev ne bo obšel Bele krajine. Prizna, da so Mihelčiču hvaležni tudi

Franci Majzelj

za vse, kar je storil zanje ob dveh obiskih v Kanadi. Pevski zbor kulturnega združenja je prav z njegovo pomočjo posnel kaseto, prav tako pa so pod njegovim vodstvom postavili na oder glasbeni musical Maček Muri.

"Obisk folkloristov v Sloveniji je za nas velikega pomena. Ne le zato, ker bomo pokazali, kako znamo plesati belokranjske, štajerske, prekmurske in gorenjske ples, ampak tudi zategadelj, ker bomo navezali še tesnejše stike z domovino. Zavedamo se namreč, da je prav kultura za nas najpomembnejša vez s slovenskimi običaji, jezikom. Ne nazadnje bo ta obisk nova priložnost, da se tako plesalci kot plesna učiteljica Toni Horvat in David Antolin naučijo še kaj novega. Želimo namreč, da bi bili naši plesi čim bolj originalni. Imamo srečo, da nas večkrat obiščejo strokovnjaki iz Slovenije, ki nam pomagajo. Folklorna skupina Franca Marolta je ob lanskem gostovanju pripravila kar tečaje za plesalce in učitelje," vzneseno pripoveduje Franci, ki ob množici vsega, kar počno Slovenci, ne pozabi omeniti slovenske radijske postaje v Torontu, ki pripravi vsak torek dveurno oddajo v slovenščini. Pa seveda vestnikov, ki jih slovenske župnije izdajajo vsak teden.

In ko ga mama spomni, kje vse je še zraven tam v daljni Kanadi, Franci le zamahne z roko: "Ah, kaj, saj že sam več ne vem, kaj vse sem že počel med Slovenci v teh dvajsetih letih! Pa saj to sedaj ni več tako pomembno. Pomembnejše je, da tudi moja otroka, 20-letni sin in 15-letna hči, stopata po mojih stopinjah," se nasmehe Majzelj, ki že skoraj od vsega začetka dela v železarni v Hamiltonu. Ta danes še zaposluje 12.000 delavcev, kmalu pa jih bodo odpustili kar 6.000. A Franci se ne boji, da bi bil med slednjimi. "V Kanadi ni pomembno, kdo si, ampak odtehta le, kakšen delavec si. In Slovenci smo pridni. Zagotovo prav nihče ne dela sramote Slovencev. Tudi to je prispevalo k skupnemu življenju in dobremu sodelovanju med Slovenci tisoče kilometrov daleč od domovine," pravi Franci Majzelj.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

NAGRADA V ŠMALČJO VAS
IN ČRNOMELJ

Žreb je izmed reševalcev 9. nagradne križanke izbral BORUTA CEKUTO iz Šmalčje vasi in BOJANA PEČNIKA iz Črnomlja. Cekuti je pripadla denarna nagrada 3.000 tolarjev (sporoči naj nam številko tekočega računa ali bančne knjižice in EMŠO). Pečnik pa bo prejel knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 29. marca na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 11. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 9. NAGRADNE
KRIŽANKE

Pravilna rešitev 9. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: FALUN, ISAR, DEFENZIVA, IKONA, LIJ, AP, NV, IZA, NORDIJSKO, S, ETAV, ERA, SMRTNIAK, PTAH, NUK, ODJAVA, OR, OČE, SASSANDRA, VALAT, EAM, OTS, INJE, TIP, NAT.

prgišče misli

V največjih umetninah ni napak.

J. GARDNER

Marksizem pomeni duhovno dekadenco, fašizem pa socialno.

E. KOCBEK

Umetnost, ki ni v nji nekaj božanskega, večnega, ni umetnost.

M. MAHNIČ

Čim bolj je posameznik prebujen in kritičen do institucije, tem bolj je institucija sovražno razpoložena do subjekta.

P. KOVAČ-PERŠIN

Izkušnja sakralnega je sestavni del načina, kako človek biva v svetu.

C. ELIADE

NAGRADNA KRIŽANKA11

SALOMONOV
UGANKAR

SALOMONOV
UGANKAR

ŽENSKA
KI PASE
ZVINO

SKUPEK
ORGANOV

SKORJE

ENOTA ZA
RITEM
IGRA Z
ZOGO

→

DOLENJSKI
LIST
DOLENJSKI
LIST
DOLENJSKI
LIST

DOLENJSKI
LIST
DOLENJSKI
LIST
DOLENJSKI
LIST

DEKLICA,
KI HODI V
SOLO
KDOR
SLIKA

HRVASKO
PRISTANI-
SCE

AVTOR:
RUFJ

LETKA

NEKDANJI
JUGOSLOV.
NOGOMET-
NI
SELEKTOR

LAGVA,
SOD-
STELNI-
CA

ČEBELJI
SAMCI

ZAHTEVA
PROSNJA

OBOKANO
STEBRISCE

SIMON
GREGO-
CIC

ŽENIN OČE

HRVAŠKI
PETROL

AVSTR.
PESNIK
(RAINER
MARIA)

SLOV.
OBMO-
RSKO
MESTO

DELAVEC
V CEMEN-
TARSTVU

GLAVNO
MESTO
JORDANIJE

SLADKOV.
RIBA

PREPRO-
STO POL-
STRANIŠČE

MAKEDON-
SKI
PESNIK
(KOCO)

TULJ
IVAN
BUNIN

STRICEVA
ZENJA

ČETRTI
RIMSKI
KRALJ

ŽIDOVSKI
DUHOVNIK

NOBELO-
VEC ZA
MEDICINO

NIKELJ
BIZMUT

CRILEV
IVAN

ČETRTI
RIMSKI
KRALJ

LIJUDOŽE-
REC

LEPO
VEDENJE,
OLIKA

SALOMONOV
UGANKAR

OPERA
RICHARDA
STRAUSSA

PERZJSKI
KRALJ

ZNAILNO
DEJSTVO

RIMSKA
SEST

zanimivosti iz sveta

Odkrila sta skrivnost življenja

Štiri desetletja so minila od odkritja zgradbe DNA. Odkritje spada med največja in najpomembnejša v zgodovini znanosti. Izumitelja sta zanj prejela Nobelovo nagrado.

Bil je lep marčevski večer pred 40 leti, ko sta si v gostilni Orel blizu cambriske univerze v Veliki Britaniji 36-letni Francis Crick in 24-letni James Watson nazdravila s kozarcem pijače in z besedami: "Odkrila sta skrivnost življenja." Res sta jo. Tega dne sta namreč končno rešila uganko, s katero so si leta in leta belili glavo znanstveniki, ko so iskali odgovor na vprašanje, kako se prenašajo dedna sporočila iz generacije v generacijo. Raziskovalca sta v univerzitetnem laboratoriju končno staknila skupaj vse nitke in ugotovila, kako je zgrajena gigantska molekula deoksiribonukleinske kisline, na kratko DNA, osnovna opeka v zgradbi vseh živih bitij.

Molekula ima obliko verigaste dvojne vijačnice. Pri višjih živih organizmih se nahaja predvsem v kromosomih v celičnem jedru. DNA je vezana z beljakovino v tako imenovane nukleoproteide, posamezni nukleoproteidi so med seboj povezani v verigo, dve takšni nukleotidni verigi pa sta spojeni v DNA, ki nosi dedni zapis in temelji na različnem zaporedju štirih baz.

Watson-Crickovo odkritje je sprožilo pravi plaz novih pomembnih spoznanj. Raziskovalci so po zaslugi njunega odkritja, ki bi ga lahko primerjali z izumom pisave, vse globlje prodirali v skrivnosti življenja; naučili so se brati naravnost iz knjige življenja. Prebrali so genetični kod, odkrili mnoge skrivnosti dednostnega mehanizma žive celice, identificirali in locirali določene gene in se naučili, kako jih prenašati iz enega organizma v drugega ter tako ustvariti

Koristna atomska bomba

V želji po novih spoznanjih znanstveniki segajo tudi po sredstvih, ki inanjih v očeh javnosti zelo negativno podoba. Tako so ameriški strokovnjaki za potrebe izkoristili poskusno podzemno eksplozijo vodikove bombe na Kitajskem za študijo, ki je dala zanimive rezultate in prinesla nenavadno odkritje. Z analizo udarnih valov in njihovega gibanja v zemeljskih plasteh so namreč odkrili, da že kakih 3200 kilometrov pod zemeljskim površjem med plastjo raztopljenega železa in kamenja leži podzemna "celina", se pravi 320 kilometrov širok in 130 kilometrov visok del gostejše snovi, kot je njeno okolje. Podzemno kopno je najverjetneje prav tako bogato sestavljeno, kot je zemeljsko površje, domnevajo strokovnjaki. Tako je vsaj ena eksplozija atomske bombe bila za nekaj koristna.

žive organizme z novimi, željenimi lastnostmi. Njuno delo je močno spremenilo biologijo, predvsem genetiko, na njegovi osnovi je zrasla nova biotehnična industrija in so nastale nove farmacevtske tehnologije, posredno pa vse močnejše vpliva tudi na drugo industrijo, poljedelstvo, pridelavo hrane in na medicino. Poznavalci ocenjujejo, da bo še posebno v zdravstvu v naslednjih desetih ali petnajstih letih prišlo do prevladujočega vpliva biotehnike, temelječe na genetskem inženiringu. Vsega tega brez osnovnega vedenja, kako je DNA zfrajena, seveda ne bi bilo.

Ključ do nadaljnjega napredka v genetiki in prek nje že omenjenih panog je poseben projekt, ki se je začel leta 1990 in bo tekel še okrog dvanajst let. Projekt so zasnovali na Watsonovo

zdravnikov kotichek

mr.sc.dr. Tatjana Gazdova

OTROKOV JOK

Starši si pogosto želijo, da njihovi otroci sploh ne bi jokali. Toda če otrok ne bi nikoli jokal, tudi ne bi nikoli zagotovo vedeli, ali ste v vsem poskrbeli za njegove potrebe in nikoli se ne bi mogli v miru uvesti in misliti na kaj drugega. Z jokom se dojenček sporazumeva in tudi joče na različne načine, pač glede na to, kaj hoče sporočiti. Dojenček joče, kadar kaj potrebuje. In ker to veste, lahko sklepate, da kadar ne joče, ne potrebuje ničesar. Moral bi biti res hudo bolan, zelo podhlajen ali pa bi se moral dušiti, da bi trpel molče.

Dojenčki nikoli ne jočejo brez vzroka. Nesmisel je govorica, da jočejo zato, da si razširijo pljuča. Pljuča se popolnoma pretelovadijo z dihanjem, jok pa pomeni, da nekaj potrebuje. Ko ugotovite, kaj je to, in ga potešite, bo nehal jokati. Navadno so te potrebe preproste. Ena izmed njih je lakota. Ko otroka nahanite, ne bo več jokal. Pogosto pa otroka ni mogoče zlahka zadovoljiti. Zgodi se, da mu starši ponudijo vse, otrok pa joče in joče. Ob tako neutolažljivem otroku je težko ohraniti mirno kri. Običajno starše čustveno vznemiri. Občutek imajo, da so nekoristni, grabi jih obup in temu sledi jeza, potem se začne staršem dozdevati, da otrok noče nehati jokati. Pozabljajo pa, da dojenček ne more nehati, dokler ga ne bo kdo razumel. Starši postajajo vse bolj napeti in, ker so živčni, ne morejo več mirno ravnati z otrokom in zato ta le še bolj joče. Nekaterih izbruhov joka so krivi prav starši s svojo živčnostjo. To otrok začuti po tem, kako ravnajo z njim, in po glasu.

Zakaj otrok joče in kako ga pomirimo?

Lakota je pri dojenčku najpogostejši vzrok joka in ga je tudi

pobudo (Nobelovec ga je do lani tudi vodil) in zanj namenili 3 milijarde dolarjev. Cilj projekta je izrisati natančen "zemljevid" položajev in povezav vseh sto tisoč človeških genov in zaporedja 3 milijard kemičnih kodov v nizih DNA, ki tvorijo kromosome v jedrih celic človeškega telesa. Dejansko to pomeni izrisavanje genetskega načrta, ki vsebuje prav vse potrebne podatke za zgraditev človeškega bitja, od barve oči, las, velikosti in drugih telesnih značilnosti do inteligence, obnašanijskih vzorcev in nagnjenosti k različnim boleznim.

"Menili smo, da je naša usoda zapisana v zvezdah," pravi Watson, "zdaj pa vemo, da je zapisana v naših genih."

Doslej je bilo identificiranih 6100 človeških genov in samo droben delček zaporedij. To je sicer za tri leta raziskovanj videti malo, vendar pa delo na osnovi že narejenega zdaj napreduje hitreje. Prav v tem času, ko je znanstveni svet slavil 40-letnico odkritja strukture DNA, so iz enega od raziskovalnih laboratorijev sporočili, da so identificirali gen, ki je odgovoren za nekatere oblike neozdravljive živčne bolezni,

amiotrofične skleroze.

Odkrivanje takšnih genov, ki so vpleteni v nastanek posameznih bolezni, je še posebej zanimivo za zdravstvo. Odpirajo se namreč vznemirljive možnosti pravočasnega zdravljenja zdaj neozdravljivih bolezni, odkrivanje novih zdravil ter preprečevanje nastanka bolezni. V ne tako daljni bodočnosti, že čez nekaj desetletij, se bo zdravstvo v temeljih spremenilo, napovedujejo poznavalci. Od zdravljenja že nastalih bolezni se bo odločno usmerilo v preprečevanje. Zdravniki bodo na osnovi genetičnih pregledov ugotavljali, katere bolezni najbolj ogrožajo posameznika, ta pa se bo potem lahko z ustrezno prehrano, načinom življenja, jemanjem zdravil in rednimi pregledi učinkovito ubranil zdaj smrtnih in težko ali sploh neozdravljivih bolezni, kot je denimo rak. Hkrati bo imelo zdravstvo v rokah tudi nove načine genetičnega zdravljenja takih bolezni, kot je denimo aids.

Vsega tega Crick in Watson nista niti slutila, ko sta pred 40 leti v gostilni Orel nazdravila svojemu odkritju.

K
praktični
KRIŽ
A
Ž

Trenčkot

Prav lahko se zgodi, da zadnji topli dnevi še ne napovedujejo slovesa zima in prihoda pomladi, saj se kaj lahko še ohladi, kljub temu pa se bliža čas, ko bomo topla zimska oblačila začeli pospravljati v omare, ven pa vleči lažja. Kaj bo v prehodnih dneh nadomestilo topel zimski plašč, jakno, parko, bundo? Vodično modno oblačilo bo trenčkot. Cenjen bo klasični plašč v stilu Dirka Bogarta z njegovimi žepi, pasom, epoletami in vsem, kar sodi zraven. Pomladni trenčkot bo vseh dolžin. Po želji oz. v skladu s postavo moda daje na izbiro tako kratko jakno kot podaljšan jopič, in kot rečeno plašč a la Bogart. Barvna lestvica je taka kot za druga oblačila. Posebej modna barva je drap, družbo pa ji delajo vsi peskasti toni, veliko je svetlo sive in pastelnih odtenkov, nežno modre, vanilijeve, svetlo zelene.

Čiščenje zlata in platine

Če se boste odpravili čistiti zlato ali platino, je prav, da veste, kako se pravilno lotiti dela. Platina ne potemni in tudi kisline ne vpliva nanjo. Zato jo čistite z raztopino detergenta ali milnico in jo popivajte do suhega. Površin dragocenih zlatih predmetov pa se ne dotikajte, razen kadar z njih rahlo obrišete prah s čisto, suho krpo za brisanje prahu ali krpo iz jelenje kože. V navadnih krpah so lahko ostri delci prahu, ki poškodujejo kovino. Potemnelo zlato z manj karati očistite s sredstvom za čiščenje srebra z dolgotrajnim delovanjem. Kadar predmeta ne potrebujete, ga zavijte v krpo iz jelenje kože ali v mehak papir, ki ne vsebuje kisline. Sicer pa bo najbolj prav, če čiščenje najdragocenejših zlatih predmetov zaupate zlatarju.

Enolončnica iz kitajskega zelja

Za 6 oseb potrebujemo: 750 g govedine, 3 čebule, 250 g korenja, 4 žlice olja, 1/2 l goveje juhe s kocke, 1 glavo kitajskega zelja (1 kg), sol, poper, 2 do 3 žlice paradižnikove meze, 2 žlici kisa, 1 žlico moke, 1 žlico margarine. Meso narežemo na kocke. Čebulo olupimo in sesekljamo. Korenje očistimo, ostrgamo in narežemo na podolgovate pramene. V kozici segrejemo olje in popečemo meso, da porjavi. Dodamo čebulo in korenje, premešamo in prepražimo, da čebula postekleni. Zalijemo z juho in dušimo v pokriti kozici 40 minut. Medtem očistimo kitajsko zelje in ga narežemo na rezance. Po 40 minutah stresemo zelje k mesu in dušimo vse skupaj še 10 minut. Enolončnico začnimo s soljo, poprom in paradižnikovo mezo. Če je prerediti, jo zgostimo s prežganjem: na žlici masloče prepražimo žlico moke, da svetlo zarumeni. Zalijemo z malo juhe, zlijemo v enolončnico in še enkrat prevremo.

Gorenjski nagelj

Dianthus carophyllus gospodinje precej bolj poznajo pod domačim imenom gorenjski nagelj. To je večletna rastlina, ki lepo uspeva na oknih in balkonih in se pobeša tudi do dva metra pod svoje rastišče. Rastlino prezimimo v hladnem in svetlem nekurjenem prostoru, kjer ne zmruzuje, čeprav sicer prenese mraz tudi do minus 8 stopinj. Za rast potrebuje nekoliko težjo ilovnato-peščeno humanizirano prst in svež zrak. Poleti potrebuje tudi mnogo vode. Ker ne prenese daljšega deževnega vremena, jo gojimo raje pod napušči. Če to upoštevamo, jo obvarujemo pred poglavitnima sovražnikoma: rjo in nageljnovo črtno. Preventivno jo škropimo z dithanom, artocidom, zinebom itd.

Preventivni pregledi

Da smo avtomobilski zavarovanci iskani, smo vedeli že prej, šele zadnje čase pa imamo od konkurenčnega boja med različnimi zavarovalniškimi družbami tudi otipljive koristi, zaradi katerih se že spleča premisliti, kje in kako zavarovati svoje jeklene konjičke. Dobro je tudi to, da je konkurenca med zavarovalniškimi hišami pospešila tudi širjenje pravic in bonitet, saj jih, ko se pojavijo pri cni, hitro posnemajo še druge hiše. Pri eni izmed slovenskih zavarovalnic ponujajo ugodnosti tudi v paketu, in če se zavarovanec zanj odloči, zavarovalnica krije tudi stroške tehničnega pregleda vozila ob registraciji ter zagotavlja brezplačen preventivni pregled kadarkoli med trajanjem zavarovanja. To je za lastnika motornega vozila vsekakor prijeten občutek, dolgoročno pa je to dobro tudi za zavarovalnico, saj se izogne plačilu marsikateri škode, ki bi nastala pri vožnji tehnično pomanjkljivih vozil v prometu.

priloga dolenjskega lista 13

KAMNITI VITEZ - Na hodniku frančiškanskega samostana v Novem mestu lahko občudujemo kar tri viteške nagrobnike. Njihovo prvotno mesto je bilo v cerkvi med grobnicami upodobljenih odličnikov, a so jih sredi 19. stol., ko so v cerkvi menjali tlak, prestavili. Najbolje je ohranjen nagrobnik Ivana Lenkoviča, generala Vojne krajine in lastnika vrste gradov od Otočca in Mehovega do Pobrežja. Imena kiparja, ki je okrog leta 1569 izklesal kamnitega viteza, na žalost ne poznamo, znani sta le začetnici njegovega imena G.S., in pa to, da je po vsej verjetnosti deloval v Ljubljani. (Pripravila umetnostna zgodovinarica Marinka Dražumerič)

Iz Irčinovih zapiskov

Potrpežljivost - Dolenjski kmetje so sploh kaj dobrovoljni pijančki, ali umejo tudi brez težav anati se uživanja, če je sila. Ne bodo zato ne godrnjali, ne kleli, ne dolgove delali, ne kradli. Le zgovorni jezik postane jim nekoliko bolj molčeč.

Zoper kolero imeli so 1836. v vsaki hiši melisni duh in komilice, ker se je to s prižnice priporočilo. Glede stranišč so delali razno, zdaj moral se ves gnoj precej sproti spravljati, zdaj zopet razkopavati, da njegov smrad prežene kolero. Gospoda pa so šla v Vragov log in so to bolezen streljala! češ da s tem okuženi zrak pretresajo in očistijo. Zdaj pa možki naj raje imajo brinjevec in glavo česna.

O slovenščini - "To me prav veseli, da so začeli še gospodje spet obratovati našo kranjsko špraho, da ni treba več človeka sram biti, če govori kranjski in če nemški ne zna, kakor je to bilo pred." (67 letna starka iz Mire) "Prav tako sem vesel kakor sv. Simeon, ki je učakal dan da vidi izveličarja, jaz pa sem doživel spet tiste čase, ko se naš jezik spet spoštuje in smo začeli dobivati od gospode slovenske dopise. Samo to me žali, da se ne piše vse po kranjsko, nemščina naj gre nazaj med Nemce, za nas Slovence je prav in po pravici, da se govori in piše vse po slovensko (kmet iz Smarjete).

Lastnosti gospode - Na gospodi rade družijo se tri lastnosti: nemčurija, kurbarija in brezumnja zapravljenost.

Zlahta najbliža čisto pride jemati in krast, ko človek še umira -ostuden egoizem kakor i v drugih rečeh.

Samo zelo redki grobovi so nekoliko bolj bogato opremljeni, arheologi menijo, da se je iz rodu teh oseb kasneje razvil vodilni sloj halštatskih aristokratov-knezov. Iz te kulturne skupine obdobja žarnih grobišč se je v naslednjih generacijah razvila bogata dolenska halštatska kultura starejše železne dobe.

Halštatska doba

V drugi polovico 8.stol. pred n.št. se je na Dolenjskem zgodil radikalen preobrat v čaščenju mrtvih in v načinu pokopavanja: prehod k inhumaciji (pokopavanje nesežganih mrtličev) v velikih gomilah. Tedaj se začel je veliki gospodarski in kulturni vzpon na Dolenjskem kot posledica močno diferencirane družbe prebivalcev, kar spoznamo iz grobnih prilog, tistega časa. Starejša železna doba v Sloveniji, še posebej na Dolenjskem, je v strokovnih krogih znana kot "jugovzhodnoalpska halštatska kultura", ki tudi v mednarodnem merilu zavzema visoko mesto in sodi med vodilne regije halštatske dobe v Evropi. Nosilec te kulture je bila prazgodovinska rodovno-plemenska družba, kateri so načelovali halštatski aristokrati - knezi. To je bilo vojaško plemstvo, katerega družbeni položaj razberemo v grobovih z reprezentativnim orožjem, dragocenimi bronastimi pivskimi posodami in pokopom jezdnega konja. Ti aristokrati so tvorili vodilni sloj v starejši železni dobi v južnem predalpskem prostoru. V okviru te slovenske halštatske kulture se je razvila tudi posebna torevtična umetna obrt, oblikovana v bronasti pločevini, ki jo imenujemo situlska umetnost. Iz prizorov na figuralno okrašenih situlah - vedricah in na pasnih ploščah spoznamo "dvorni" način življenja halštatskih aristokratov pri določenih plemenskih svečanostih,

Tone Knez

②

Arheološko bogastvo Novega mesta

ki so jih spremljala tekmovanja, dvoboji, popivanja, ples in ljubezenske igre. V arheoloških krogih imenujemo te prizore figurativno kot "praznik situ". V Novem mestu smo doslej odkrili že šest figuralno okrašenih situ.

Halštatski prebivalci - popularno jim pravimo Iliri, čeprav za to ni trdnih dokazov - so svoje mrtve pokopavali v velikih zemljenih gomilah. Večina so to družinsko-rodovne gomile z 20 - 40 grobovi, ki so krožno vkopani v

Figuralna bronasta situla iz knežjega groba

Jožica: Teta Pepa

Zelo jo pogrešam. Vedno kadar grem mimo kraja, kjer je živela, zastanem in se je spomnim. Ni več njene hišice, ni več toplote njene sobe, ni več sproščenega nasmeja. Pa ni umrla, še vedno živi teta Pepa, samo odseliti se je morala iz našega kraja, ker je bila preveč dobra.

Bila je invalidka. Težko se je poškodovala, ko je v huji vročici skočila skozi okno. Poslej je bil zanj ves svet okno njene tople sobice. A je bila kljub temu vesela, srečna in živahna. Večkrat sem se spraševala, ali ni morda srečna prav zaradi tega, ker je njen svet tako majhen in v njem ni prostora za velike zvitosti sveta. Čutila pa sem, da je srečna tudi zato, ker ji v srcu

gori plamen dobrote, ki ga ni moglo nič ugasiti.

Pa je neki "dobri" človek ugotovil, da dobi teta Pepa vsak mesec nekaj denarja. Sposojal si ga je od nje tako dolgo, da je bil nazadnje dolg prevelik, da bi ga lahko vrnil. In sklenil je, da denarja ne bo vračal. Potrebno jo je samo malo poplašiti, ustraševati, je sklenil...

Tako je tudi storil in teta Pepa se je odselila na drug konec Slovenije. Ostal pa je "dobri" človek.

Večkrat vprašam zanjo. Slišim, da je srečna in še vedno srčno dobra. Večkrat vprašam tudi po "dobrem" človeku. Čudno - denar ga ni osrečil. Na dnu je. Potrebuje nekaj, česar mu Pepa ne more dati.

Ana:

Ovca

V našem kraju nismo nikoli gojili ovac. Vaščani so bili revni kmetje in vsak je redil le eno kravo, malokateri je imel dve. Pa se je neko spomnil, da bi bilo dobro, če bi začeli z ovčerejo. Skoraj vsaka hiša se je odločila, da bo imela ovce. Tudi mi.

V bližnje mesto so jih pripeljali cel kamion. Medve s sestro sva se napotili po našo ovčko. Ni bilo težko najti kraj, kjer so ovce delili, že od daleč se slišalo blejanje. Okrog kamiona so se drenjali odjemalci. Ob ovcah je bilo tudi nekaj jagenjkov. Ker je bilo vse pomešano, so ubogi jagenjki jokaje iskali svoje mamice, te pa tudi niso bile tiho, saj so pogrešale svoje mladice.

Nama s sestro je bila dodeljena velika ovca. Veselo sva ji nataknili vrv okrog vratu in hoteli čim hitreje zapustiti blejalščice. Toda ovca je bila drugačnih misli. Z vsemi štirimi se je uprla in se ni premaknila. K nji je prišlo jagnje in poiskalo vime. Tako sva ugotovili, da je jagnje najbrž od najine ovce, zato sem ga vzela v naročje, sestra pa je poprijela vrv in nekako sva se izvlekli iz gneče. Sklenili sva, da bova šli po bližnji domov.

Kmalu se je ovca spet uprla. Je bila vrv preveč zategnjena? Ni. Rinem ovco, pa nič. Postavim jagenjka pred njo, a ovca je trmasta. Kaj storiti? Ne pomagajo ne mile prošnje ne grožnje s šibo. S sestro sva odnehali in sedli v senco. Doma nas pričakujejo, medve pa nisva niti na pol poti. Lahko drugim, vsi so odšli po svoje ovce z vozovi ali pa so jih gnali v čredi, medve pa peš s

to neumno ovco, ki je ne ganejo ne lepe besede ne batine.

Ponovno sva začeli vleči vrv, porivati trmasto žival, jo prositi, a nič. Trma trmasta ni hotela niti trave. Morda je žejna? Pila bo, ko bo prišla domov, kar naj uboga! Sonce se nama je veselo smejalo na nebu, nama pa je šlo na jok.

Proti večeru nama je le uspelo ovco pripeljati v hlev. S sestro sva utrujeni odšli spat. Še ponoči se mi je sanjalo o ovcah: blejale so vseprek in jagenjki so se mi motali v naročju. Eno je bilo še posebno uporno in mi kar naprej sililo k obrazu. Po-božala sem ga... in se zbudila. Glej, res sem božala majhno majceno ovčko! Mama jo je držala pred menoj.

Zjutraj, ko je mama šla molst kravo, je poleg naše trmaste ovce ležalo še eno nebogljeno jagnje. V trenutku nam je bilo jasno, zakaj ovca ni mogla hoditi. Še dobro, da sva bili tudi midve s sestro trmasti in sva jo, čeprav s težavo, privlekli domov, sicer bi povrgla kar med potjo. To je bil naš prvi pouk v ovčereji pa tudi zadnji, ker to je bila naša prva in zadnja ovca.

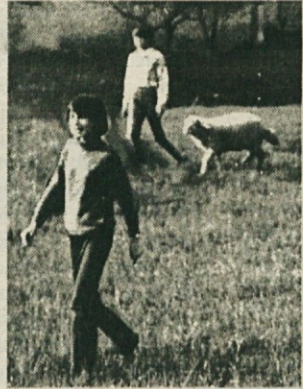

FOTO: M. MARKELJ

Ob srebrni reki

Predvsem po vojni, ko se je veliko naših ljudi z valom politične emigracije izselilo iz matične domovine, je ob slovenski literarni tvornosti v domovini rasla in zorela tudi slovenska

izseljenska literatura, ki je bila posebej močna v Argentini, kjer je tamkajšnja slovenska skupnost še posebno zavzeto delovala za ohranitev in obstoj Slovencev v njihovi po sili novi domovini. Lahko govorimo o pravem kulturnem fenomenu: Slovenci v Argentini so vzpostavili svoj šolski sistem, sistem kulturnih in drugih društev, razvili lastno založniško in časopisno dejavnost ter tako kljubovali popolni asimilaciji. Žal se je o teh prizadevanjih pri nas vse do pred kratkim vedelo zelo malo ali skoraj nič, politični oziri pa so celo preprečevali vsakršne stike med domačo in izseljensko literaturo ter seveda tudi med ustvarjalci. Tako je izseljenska literarna tvornost hodila svojsko pot, odrezana od tokov v domovini. Kakšna pota je ubirala izseljenska kratka proza, lahko okusimo v antologiji OB SREBRNI REKI, ki je pred kratkim izšla pri založbi Mladinska knjiga v knjižni zbirki Nova slovenska knjiga.

Izbor kratke proze argentinskih Slovencev je pripravil argentinski Slovenec drugega rodu Andrej Rot, ki je izboru pripisal tudi spremno besedo, v kateri je nekoliko podrobneje osvetlil kulturne razmere v argentinski slovenski skupnosti in je zato njegov prispevek informativno pomemben. V izbor je uvrstil leposlovna dela 19 pisateljev, ki so pisali in objavljali v zadnjih 40 letih daleč od Slovenije. Nekateri so kot ustvarjalci začeli še v stari domovini, drugi so na pisateljsko pot stopili šele v emigraciji, tretji pa so se v Argentini rodili in tam osebnostno in pisateljsko zrasli, kar se vse pozna v njihovem delu. Od avtorjev, ki se predstavljajo v antologiji, omenimo le tiste, doma z Dolenjske.

To so: Vojko Arko iz Ribnice, Tone Brulc iz Hrušice, Rezi Marinšek iz Kostanjevice, Tone Mizerit iz Sent-rupertu in France Papež iz Kota pri Semiču.

MILAN MARKELJ

Kitajska kuhinja

Pravi sladokusci vedo, da dobra hrana ni le stvar okusa, marveč da mora biti tudi prava paša za oči in razkošje za nos, da se morajo vsi trije čuti ujeti v harmonično celoto, če naj človek s hrano zaužije nekaj več od gole potrebe. In h komu pogledati, kako doseči visoko raven priprave in kuhanja jedi, če ne h Kitajcem, ki se ponašajo z eno najstarejših kultur na svetu. Prastara, kot je kitajska civilizacija, je tudi njihova umetnost kuhanja in pripravljanja jedi. Kitajci so jo tako kot marsikaj drugega zvesto prenašali iz roda v rod skozi tisočletja in stoletja, hkrati pa svojo kuhinjo bogatili z novimi spoznanji in ugotovitvami.

Nič čudnega ni torej, da dandanes povsod po svetu poznajo kitajsko kuhinjo in da njene ljubitelje najdemo v vseh kotičkih sveta. Najbrž jih tudi pri nas na Slovenskem ne manjka. Njim in tistim, ki kitajske kuhinje še ne poznajo, jih pa zanima in so pripravljeni na kulinarčne pustolovščine za popestritev vsakdanjika ali obogatitve praznika, je namenjena knjiga KITAJSKA KUHINJA, ki je pred kratkim izšla pri Mladinski knjigi. Napisala jo je seveda Kitajka, Kuo Huey Jen, in to tako, da niti začetniku ne bo težko narediti prvih korakov v svet kitajske kuhinje. Avtorica najprej predstavi najpomembnejše kuhinjske pripomočke, načine kuhanja, glavne kuharske sestavine in začimbe, nato predstavi nekatera živila, svetuje, kako jesti s paličicami, nato pa slede recepti za posamezne jedi, od predjedi in prigrizkov do juh in sladice. Komur do kuharskih umetnij ni, si bo v knjigi kljub temu lahko napasel in potešil radovednost, saj je izbrano in bogato ilustrirana z barvnimi slikami.

MILAN MARKELJ

predvsem železa, v tržne proizvode je bilo v zadnjem tisočletju pred n. št. odločilnega strateškega in gospodarskega pomena. Domači kremenčev pesek, lesno oglje in pepelika so bile osnovne surovine za produkcijo večbarvne steklene paste, ki so jo uporabljali za sijajno oblikovane nakitne predmete, ki so bili tudi cenjeno izvozno blago. Dežela ima tudi dovolj kvalitetne gline za izdelavo lončenih posod in za uporabo v stavbarstvu. Uvažali pa so grafit za premaze finih lončenih posod, jantar z obal Baltičkega morja za nakitne predmete, jahalne konje od konjerejcev v panonski nižini, kameno sol iz rudnikov v Centralnih Alpah, slikano keramiko iz Apulije in nekatere bronaste izdelke iz severne Italije.

Spomeniki situlske umetnosti, originalno oblikovan nakit, kvalitetne daritvene posode, proizvodnja železnega in bronastega orožja (bronaste čelade kot atribut vojaških aristokratov) in produkcija steklenih bisernih so znatni proizvodi halštatske ustvarjalnosti na Dolenjskem. V 6. in 5. stol. pred n. št. sta bili gospodarska in politična moč halštatskih aristokratov na višku. Pridobivanje železa, predelava kovin in proizvodnja steklenih bisernih so bili viri njihovega bogastva. Lov in živinoreja sta bila pomembna za prehrano in kot dobavitelja nekaterih surovin za nadaljnjo predelavo.

Vsi halštatski pokopi v Novem mestu so skeletni grobovi, čeprav se okostja pokopanih oseb niso ohranila. Vzrok temu je skrajno neugodna sestava tal - težka rdečerjava ilovica z razkrajajočimi oksidi -, zato je ves kostni material propadel. Zaradi te zoprne okoliščine so tudi grobni pridatki močno načeti in poškodovani.

ŽVIŽGIS POLNIH TRIBUN — Kar okoli 2.000 gledalcev se je v nedeljo popoldne zbralo na tribunah stadiona v Portovaldu, žal pa so videli slabo in nezanimivo nogometno predstavo, ki se je za nameček končala še brez zadetkov. Na posnetku vidimo v boju za žogo Vrhovca (progasti dres), na razplet pa čakata Bracovič (11) in Kosič (v ozadju). (Foto: B. B.)

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

nogomet

I. LIGA, 19. KOLO: STUDIO D—AM COZMOS LJUBLJANA 0:0

STUDIO D: Mohor 6, Rozman 6, Kramar 5, Kosič 6, Prelogar 6, Mila-novič 5, Mesojedec 5, Jursič 5, Vrhov-ac 5 (Kostreva /), Oblak 5 (Jakša /), Bracovič 6.

LESTVICA: 1. SCT Olimpija 28, 2. Maribor Branik 25, 3. Kompas Holi-days 24, 4. AM Cosmos Ljubljana 24, 5. Živila Naklo 24, 6. Mura 23, 7. Studio D 22, 8. Koper 20, 9. Zagorje 19 itd.

Pari 20. kola: Koper—Studio D, Ma-ribor Branik—Potrošnik, AM Cos-mos—SCT Olimpija, Slovan Mavri-ca—Kompas Holidays, Steklar—Ži-vila Naklo itd.

II. LIGA, 16. KOLO: AVTO-BUM—KOROTAN 3:0 (0:0)

Strelca: Komočar v 47. in 88. minuti

ter Merdanovič v 85. minuti. AVTOBUM: Magič, Rautar, Muhič, Radivojevič (Rajšl), Stojanovič, Boš-njak, Murn, Merdanovič, Vujčić, Jo-lič, Komočar.

LESTVICA: 1. Primorje 25, 2. Istra-ga Jadran 24, 3. Oria Rudar 23, 4. Jelen Triglav 23, 5. Avtobum 22, 6. Domžale 17 itd.

V nedeljo igrajo: Ilirija—Avtobum, Jelen Triglav—Primorje, Oria Ru-dar—Domžale itd.

odbojka

POLFINALE KONČNICE, 2. tekma: PIONIR—VILEDA 0:3 (-8, -11, -6)

PIONIR: Brulec, Travižan, Černač, Urnaut, Smrke, Kaliberda, Dolyja. V tekmi za 3. mesto igrajo pionirjevci v soboto doma s Kamnikom.

II. DOL, moški, 17. KOLO: LJU-TOMER—PIONIR II 3:0 (4, 10, 12)

LESTVICA: 1. Ljutomer 32... 11. Pionir II 5, 12. Celje 2.

V naslednjem kolu igra Pionir doma s Topolšico.

II. DOL, ženske, 17. KOLO: PIONIR—ŠOK VITAL 3:0 (11, 11, 8)

LESTVICA: 1. Mislinja Steel 32, 2. Pionir 28, 3. Alpin Triglav 26 itd. Pionir potuje v soboto v Mežico.

III. DOL, moški, zahod, 15. KO-LO: PAN KOVINAR—MOKRO-NOG 3:0 (9, 8, 5)

LESTVICA: 1. Pan Kovinar 30... 7. Mokronog 12 itd.

V soboto igrajo Mokronožani doma s Prvačino.

III. DOL, ženske, zahod, 15. KO-LO: LIK TILIA II—JESENICE 3:2 (4, -11, 14, -0, 15)

LESTVICA: 1. Plamen 22... 7. LIK Tilia II 8, 8. Piran 4.

rokomet

I. DRL, moški, 20. KOLO: NOVA OPREMA—KVM RIBNICA 24:23 (15:10)

KVM RIBNICA: Kranjc, F. Lesar, Kahrman, Pajnič 1, Ilc 9, Silc, S. Mi-helič 2, P. Lesar 1, A. Mihelič 2, Puš-nik 6, Fajdiga 2, Gelze.

GORENJE VELENJE—ITALCO DOBOVA 24:20 (10:6)

ITALCO DOBOVA: Marcola, Vo-gljar 3, Levec 8, Avsec, S. Deržič, I. Deržič 3, Glaser 6, Pavkovič, Žibert, Večerič, Kuhar.

LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 39...

9. Presad 17, 10. KVM Ribnica 13, 11. Italco Dobova 9, 12. Pomurka 8.

V naslednjem kolu igrajo: KVM Ribnica—Drava, Italco Dobo-va—Kolinska Slovan itd.

II. DRL, vzhod, moški, 17. KOLO: RADEČE PAPIR—KRŠKO 24:31 (13:16)

LESTVICA: 1. Krško 29, 2. Velika Nedelja 25 itd.

II. DRL, zahod, moški, 17. KOLO: AKRIPOL TREBNJE—ŠEŠIR 14:14, NOVOLINE—NOVA GO-RICA 23:18, IZOLA—GPG GRO-SUPLJE 24:19 itd.

LESTVICA: 1. Kodeljevo 30... 5. Grosuplje 16, 6. Akripol 13, 7. Novo-line 12 itd.

namizni tenis

I. DNTL, moški, 11. KOLO: NO-VOTEHNA—POTROŠNIK 0:7

Horvat—Benkovič 1:2, Hribar—Kus 0:2, Kralj—Unger 0:2, Horvat, Hri-bar—Kus, Unger 1:2, Horvat—Kus 1:2, Hribar—Unger 0:2, Kralj—Benkovič 0:2.

MERKUR—MELAMIN 2:5

Kuntner—Lesar 2:0, Jerasa—Špelič 0:2, A. Smrekar—Murn 1:2, A. Smrekar, Jerasa—Lesar, Murn 0:2, Kuntner—Špelič 1:2, Jerasa—Murn 1:2, A. Smrekar—Lesar 2:0.

LESTVICA: 1. Kovina 20, 2. Arcont 20, ...5. Ilirija 8, 6. Novotehna 6, 7. Merkur 2, 8. Melamin 2.

II. DNTL, moški, 16. KOLO: GORICA—NE KRŠKO 1:6, ŠAM-PIONKA—NE KRŠKO 0:7.

LESTVICA: 1. Vesna 28... 5. NE Krško 20 itd.

košarka

I. LIGA, KONČNICA ZA OB-STANEK, 1. tekma: PODOBČJE—MIK PREBOLD 108:80 (49:42)

PODOBČJE: Vego 14, Lučev 10, Krajcar 22, Leskovar 19, Bordelius 17, Jurečič 2, Hočevar 4, Vavpotič 20.

Povratna tekma je bila odigrana predvčeršnjim.

Še dvanajsti poraz KVM

Dve koli pred koncem rokometnega prvoligaškega prvenstva ni več ugank. Vsaj za dolenjske predstavnike ne, kajti Ribničani so dokončno izpadli iz boja za osmo mesto, ki se vodi v končnico bojev za naslov državnega prvaka. Italco Dobova pa je jeseni zamudila preveč, da bi se lahko spomladl rešila dna lestvice.

Zagotovo je deseto mesto Ribničanov veliko manj, kot so v klubu skupaj s pokroviteljem želeli in obljubljali. Resda jim je športna sreča nekajkrat obrnila hrbet, res pa je tudi, da so bile njihove igre daleč pod pričakovanimi. Za sobotno v Slovenj Gradcu tega ne bi mogli trditi, kajti ekipa KVM je bila na pragu povdiga. Po prepričljivem vodstvu Nove opreme s 15:10 po prvem polčasu so Ribničani v nadaljevanju zaigrali na vse ali nič. Po petnajstih minutah je bil izid izenačen (16:16) in začela se je prava drama, ki so jo odločile zadnje minute tekme. Športna sreča je bila na strani Slovenjgradčanov. Ribničani pa po dvajsetih kolih ostajajo pri vsega petih prvenstvenih zmagah.

Da spomladl igrajo kot prerojeni, so rokometiši Italca Dobove dokazali tudi na sobotni tekmi v Velenju proti ekipi, ki se bori za vrh lestvice. V prvem polčasu so celo povedli, končni poraz z vsega štirimi zadetki razlike pa je za ekipo z dna lestvice vsekakor ugoden. Res škoda, da so se Do-

Spomladanska uspravanka z žvižgi

Nogometaši Studia D in AM Cosmosa ostali veliki dolžniki množici na tribunah — V nedeljo v Koper — Avtobum startal z zmago

Z beró vsege ene točke v dveh uvodnih prvoligaških spomladanskih kolih nogometaši novomeškega Studia D zagotovo ne morejo biti zadovoljni. Zlasti pa ne navijači, ki se jih je v nedeljo popoldne v Portovaldu znova zbralo okoli 2.000, videli pa so eno najslabših letošnjih predstav in to od ekip, ki sodita v slovenski nogometni vrh.

Ljubljancani so v Novo mesto prišli po točko in jo tudi osvojili, po prikazanem pa morajo biti s takšnim razpletom zadovoljni tudi Novomeščani. V devetdesetih minutah niso izpeljali ene same uspešne akcije, priložnost za zadetek domala ni bilo, nagrada za takšno igro pa so bili žvižgi s tribun. Kot da je nesrečen poraz na startu proti Slovanu spodrežal krila radijem, ki jih tokrat ni bilo moč prepoznati. Zlasti je razočaral Robert Oblak. Med tistimi, ki so zadovoljili, velja omeniti le Prelogarja, Bracoviča in delno Kosiča, ki pa je vseeno še daleč od iger, s katerimi je nekajkrat navdušil jeseni. Trener Gugolj ima za takšno igro razlago: »Naš dogovor je bil, da nasprotnike akcije prekinemo že na startu, tekmeu nismo smeli pustiti, da se razigra. Gre navsezadnje za eno najboljših prvoligaških ekip. Enak recept so izbrali tudi Ljubljancani in temu primerna je bila

igra, s katero so bili najbolj prikražani gledalci. Sicer pa nedeljskega rezultata ne štejem za neuspeh, z razliko od tekme s Slovanom, kjer smo Ljubljancanom dobesedno podarili zmago.«

Časa za tarnanje ni, prvenstvo se nadaljuje, Novomeščane pa čaka v nedeljo pot v Koper k ekipi, ki je poleg Živil edina s polnim izkupičkom v uvodnih kolih. Nekje bo izgubo točk potrebno nadoknaditi; ali bo to že v Kopru, je drugo vprašanje. Trenerja Gugolja in Mladenoviča se predobro poznata, da bi lahko presenetila drug drugega, tistim, ki stavijo na športni napovedi, svetujemo tip 0.

V nedeljo pa se je pričelo tudi prvenstvo v II. ligi. Uvodno kolo je prineslo nekaj presenečenj. Na prvem mestu seveda poraz jesenskega prvaka Istragas Jadrana, ki ga je v Dekanih ugnal Oria Rudar, pa tudi

NOVOMEŠKI TRIATLONCI V BRUSLJU

NOVO MESTO - Predstavniki novomeškega Triatlon kluba so bili minul vikend v Bruslju na sedežu evropske triatlonske federacije skupaj z vsemi letošnjimi organizatorji tekmovalj za evropski pokal. Ta se bo začel že maja v Belgiji in končal decembra v Izraelu, ena od prireditev pa bo tudi 1. avgusta v Novem mestu.

Ostaja še boj za tretje mesto

Pionirjevi odbojkarji lahek zalogaj za Viledo — Sedaj s Kamnikom za tretje mesto — Bo novi Pionirjev trener spet prof. Vladimir Jankovič?

NOVO MESTO — Trener odbojkarjev novomeškega Pionirja, Viktor Fedjušin, v sobotni drugi polfinalni tekmi končnice za naslov državnega prvaka med Pionirjem in mariborskimi Viledo, v nasprotju z vrsto letošnjih prvoligaških obračunov gledalcev na tribunah ni razburjal z ponesrečenimi menjavami igralcev. Razlog je enostaven: na voljo je imel le sedem odbojkarjev.

Tako oslabljena novomeška vrsta je bila seveda lahek zalogaj za Mariborčane, ki so igrali toliko, da so zmagali. Pionirjevci so v prvem nizu enkrat samkrat povedli — bilo je 1:0 — vse ostalo je bilo v znamenju gostov. Nekaj je gostiteljem obetal le drugi niz, v katerem so vodili že s 7:3 in celo z 11:8, toda častnega seta jim navzlic temu ni uspelo dobiti. Zadnji niz je bil bolj

STRELCI ZA REGIJSKE NASLOVE

NOVO MESTO - Minulo soboto je bilo v Novem mestu regijsko prvenstvo v streljanju zračno puško. V članski konkurenci je ekipo zmagala semiška Iskra pred Trebnjem in Novim mestom, posamično pa Ivantič (Iskra) 356 krogov, drugi je bil Cugelj (Trebnje) 338, tretji pa Pavlovič (Iskra) 335. V mladinski konkurenci je bil prvi Tisovec (Novo mesto) 288 krogov, med pionirji Bukovec 175 in med pionirkami Žurga (oba Trebnje) 163 krogov. Normo za nastop na državnem prvenstvu sta izpolnila članska vrsta Iskre in pionirska ekipa Trebnjega.

KADETI SO NEPREMAGLJIVI

NOVO MESTO - Kadeti KK Novo mesto so tudi v zaključnem delu tekmovanja najboljših slovenskih ekip za naslov državnega prvaka nepremagljivi. Doma so tokrat ugnali ljubljanske Slovana s 85:62, najučinkovitejša pa sta bila Strašek z 41 in Andrijašič s 16 točkami. Mladinci, ki so tokrat zaigrali kompletni, pa so v končnici bojev izgubili v Ljubljani proti Olimpiji s 54:82. Červ je prispeval 23, Petrov pa 18 košev.

ŠAHOVSKI KOTIČEK

● V Radovljici je bilo minul vikend II. državno prvenstvo za fante in dekleta, na katerem sta uspešno nastopila edina novomeška predstavnika, učenka in učenec OŠ iz Mirne peči, Erika Zupančič in Matej Perpar. Erika je z vsega dvema porazoma in 5,5 točke osvojila dvanajsto mesto, dvakrat jo je premagala le kasnejša zmagovalka Šorljive iz Kranja. Kot zanimivost naj omenimo, da je Zupančičeva v boljšem položaju remizirala z lansko absolutno prvakinjo Maričevco, ki je bila na koncu z vsega točko več druga. Na prvenstvu je nastopilo 38 deklet in 50 fantov.

● 59 osnovnošolk in osnovnošolcev se je v prostorih OŠ Savko Kladnik pred dnevi pomerilo na regijskem prvenstvu Posavja. Med mlajšimi deklicami je zmagala Mojca Grilec (OŠ Savo Kladnik) pred Radejevo (OŠ Blanca) in Jurglovo (OŠ Savo Kladnik); med mlajšimi dečki Gorazd Novak (OŠ Jurij Dalmatin) pred Tomažinom (OŠ Leskovec) in Mlinaričem (OŠ Savo Kladnik); pri starejših dekletih je zmagovalko določil žreb; zmagala je Irena Povh pred Verhovčevco in Hočevarjevo (vse OŠ Savo Kladnik), med fanti pa Robi Volčanšek pred Sebancem in Čelanom (vsi OŠ Jurij Dalmatin).

● Za krške šahiste razveseljeva vest: pred dnevi je sponzorstvo nad ŠK Krško prevzela Zavarovalnica Triglav, kar je temu ustrezno spremenil tudi ime. Triglav se je za ta korak odločil zaradi imenitnih dosežkov krških šahistov; klub se je lani uvrstil tudi v I. državno ligo in je tako ob košarkarjih Podbočja edini posavski prvoligaš.

● ŠK Triglav Krško je pred dnevi pripravil redni turnir, na katerem je nastopilo 13 šahistov, zmagal je mednarodni mojster Meštrovic z 12 točkami, sledijo pa: Božič 9,5, Grilec 9, Levičar 8,5 itd.

šport

Šele v drugem delu zlomili odpor Prebolda

Visoka zmaga Podbočja v prvi tekmi play outa I. DKL

V prvi tekmi končnice za obstanek v rdeči skupini I. državne lige so košarkarji Podbočja v soboto igrali doma z vrsto MIK Prebolda in zabeležili prepričljivo zmago. Prvi polčas pa ni kazal na takšen razplet.

Resda so Podbočjani v prvih minutah povedli, toda nadaljevanje je bilo v znamenju gostov, ki so z agresivno igro v obrambi sredi tega dela priigrali kar enajst točk naskoka. To je gostitelje prebudilo, z nekaj zaporednimi trojki so prvi polčas zaključili s prednostjo sedmih košev, v nadaljevanju pa popolnoma zagospodarili na igrišču. Krajcar, Bordelius in Vavpotič so bili neresljiva uganka za goste. Povratno tekmo so Podbočjani odigrali že predvčeršnjim in veliko presenečenje bi bilo, ako bi morali z ekipo Prebolda še enkrat stopiti na parket telovadnice osnovne šole v Podbočju.

SMUČARSKA SEZONA ŠE TRAJA

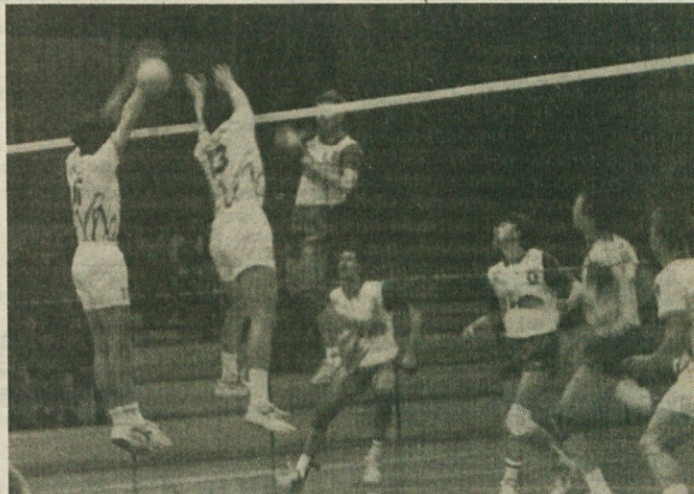
NOVO MESTO - Mladi smučarji in smučarke SD Rog iz Novega mesta so se minule dni udeležili kar nekaj tekem. Tako je bil 14. marca v Cerknem veleslalom za državni pokal cicibanov, kjer je bila Jazbinškova odlična enajsta, Kastelic pa še boljši, enajsti. Po hudi napaki je Sašo Šonc pristal na 31. mestu, Žiga Golob je bil 34. 11. marca je bila v Kranjski gori regijska tekma starejših dečkov v veleslalomu, kjer je bil Marjan Šonc deseti, 14. marca pa v Cerknem veleslalom mlajših pionirjev in pionirk za državni pokal. Andreja Kopač je bila 41., Jani Pleško pa 43. Še pogled v Maribor, kjer je bil 15. marca superveleslalom za državno prvenstvo, na katerem je Vodopivec odstopil, dan kasneje pa je bil v veleslalomu za državne naslove 35.

ali manj formalnost, ki so jo Mariborčani opravili v dvajsetih minutah. Kaj reči o igri Novomeščanov? Preveč nihanj je bilo v njej, edini, ki se je lahko enakovredno kosal z Mariborčani, je bil Ukrajinec Dolyja. Da zna igrati, je nekajkrat potrdil tudi Urnaut, vendar je ob tem napravil ogromno napak. Zlasti ob mreži so Mariborčani nekajkrat kot za šalo ustavili njegove udarce, za nameček pa je napravil še nekaj servisov. Tretja letošnja novomeška okrepitev Kaliberda je bil najslabši mož Pionirja v soboto in bržkone z njim v prihodnji sezoni ne gre resneje računati. Navsezadnje je bila igra Pionirja po vstopu Travižana precej boljša in škoda, da mu trener

Fedjušin ni dal priložnosti že v prvem ali drugem setu.

Tako čaka sedaj Novomeščane boj s Kamnikom Novimi Graniti za tretje mesto. Prvo srečanje bo že v soboto v športni dvorani pod Marofom, povratno pa 27. marca v Kamniku, kjer bo 31. marca še morebitna tretja, odločilna tekma. Zdi pa se, da so v novomeškem taboru z mislijo že v prihodnji sezoni in načrtih zanj. Neuradno, a vendar dokaj zanesljivo je moč zadržati, da bo Pionir v naslednji sezoni znova vodil prof. Vladimir Jankovič, ob njem pa bo bržkone potrebno poskrbeti tudi za kakšno igralško okrepitev.

Vse bližje pa je konec drugoligaškega prvenstva v ženski konkurenci, kjer se Novomeščankam zaenkrat dobro piše. Pionirjevke so namreč na najboljši poti, da dolenjska metropola v prihodnji sezoni dobi še drugega odbojkarskega prvoligaša. B. B.

MARIBORČANI PREMOČNI — Odbojkarji mariborske Vilede so bili premočan nasprotnik novomeški vrsti v polfinalu končnice za naslov državnega prvaka. Blok Novomeščanov je bil neučinkovit, to kaže tudi posnetek, na katerem skušata Dolyja in Brulec zaman ustaviti udarec Mariborčana Terzerja. Še pred nedavnim pa so bili dvobojji Vilede in Pionirja prava odbojkarska poslastica, v kateri zmagovalcev ni bil znan vnaprej kot tokrat. (Foto: B. B.)

Sedem sekund do zlata

Tekači so na DP v krosu osvojili 2 srebrni in dve bronasti medalji

Tudi tekači na srednje in dolge proge imajo pozimi državno prvenstvo. Ne sicer dvoranskega, ker Slovenija atletske dvorane ne premore, zato pa se vsako leto pomerijo v krosu. Letošnje je bilo znova v Kopru.

Tekači AK Novo mesto so 13 medaljam z dvoranskega prvenstva Slovenije, ki so jih osvojili sprinterji in skakalci, dodali še štiri.

Matjaž Ravbar je osvojil srebrno pri pionirjih, Robert Dragan pa pri mlajših članih. Slednji je za zmagovalcem zaostal le za 7 sekund. Za Draganom je na cilj kot tretji prišel Aljoša Počič in za Novomeščane v tej konkurenci osvojil še bronasto medaljo. Na 8. mesto se je uvrstil Borut Retelj, Dragan, Počič in Retelj so bili tudi moštveni zmagovalci teka mlajših članov. Mateja Udovč je pri članicah osvojila bronasto medaljo.

Ostali posamični rezultati: pionirke: 6. mesto Mateja Tomič, 13. mesto Mirjam

Prus; st. mladinke: 7. mesto Urša Korasa; st. mladinci: 12. mesto Igor Kovač.

Na koncu so se dekleta med 13 ekipami, kjer so upoštevali ekipni uspeh v vseh kategorijah, uvrstile na 4. mesto, fantje pa med 16 moštv na peto. Novomeščani so močno pogrešali nastop svojega najboljšega tekača Matjaža Fabjana, ki je prav v času državnega prvenstva preboleval gripo.

J. P.

TENIŠKI KLUB IŠČE OSKRBNIKA

NOVO MESTO - Teniški klub Novo mesto išče oskrbnika za igrišča v Portovaldu. Vsi zainteresirani dobijo podrobnejše informacije pri sekretarju kluba Marku Remsu, telefona 21-712 (dopoldne) in 28-236 (popoldne).

IS Brežice proti ukrepom sklada v Vidmu in Adrii

Pismi predsedniku

Brežiški izvršni svet je v ponedeljek poslal predsedniku slovenske vlade dr. Janezu Drnovšku dve protestni pismi v zvezi s krškim Vidmom in z brežiškim obratom Adrii. Obe pismi, ki jih je podpisal predsednik IS Ciril Kolečnik, povzemamo na kratko.

IS Brežice ostro protestira proti odločitvi republiškega razvojnega sklada in Vidmova upravnega odbora za uvedbo stečajnega postopka v tem podjetju. Stečaj bi močno prizadel tudi upnike Vidma iz brežiške občine, ki bi ob stečaju ostali z neporavnanimi računi, in vplival na povečanje števila brezposelnih. Zahtevajo, da vlada tudi območje posavske regije obravnava enakopravno z ostalimi. Ker menijo, da jestječ enostranska in najbolj enostavna rešitev, zahtevajo, da se težave papirniške industrije rešujejo zakonsko, saj je tudi to dejavnost nacionalnega pomena, tako kot železarstvo ali bančništvo.

IS Brežice podpira napore delavcev, da bi ohranili proizvodnjo in delovna mesta v obratu Adrii Caravan. Podpira tudi zasedbo obrata, s katero želijo delavci preprečiti izgubo nepremičnin in delovnih mest ter se ne strinjati z načrtovano rešitvijo razvojnega sklada. V skrajnem primeru pristaja tudi na prodajo tovarne, a zahteva, da se kupnina v celoti nameni za zagon nove dejavnosti v obratu. Gre namreč za premoženje, ki je bilo ustvarjeno na tem prostoru, zato naj tu tudi ostane. Delavci obrata so prispevali k nemoteni tekoči proizvodnji, poravnavanju obveznosti, k širitvi proizvodnje in vzdrževanju objekta. Zato IS od sklada zahteva, naj pomaga pri iskanju ustreznih razvojnih programov, finančnih sredstev, vzpostavitvi proizvodnje in ohranitvi delovnih mest.

NOV NAJEMNIK DOMA GASILCEV

SODRAŽICA - Pred leti je Gasilska zveza Slovenije v Ljubljani prevzela od Turističnega društva Sodražica v upravljanje in razpolaganje gostinsko-turistično postojanko v tem kraju. Ob sodelovanju gasilskih društev, občinskih gasilskih zvez in ostalih virov je bila stavba temeljito obnovljena in delno urejena okolica. Pričakovanja, da bo postal v tej zgradbi in okolici izobraževalni center za potrebe slovenskega gasilstva, se niso uresničile, po vsej verjetnosti zaradi odročnosti in oddaljenosti ter slabih prometnih zvez. Dom gasilcev na Travnji gori je pred časom dobil novega najemnika, Leopolda Turšiča. Upajmo, da bo ta vložil vse napore, da bo dom privabil več obiskovalcev.

V. D.

Sprenevedanje poslancev v državnem zboru

Upokojenci razočarani

Na skupni seji izvršnih odborov društev upokojencev iz občine Črnomelj in stranke upokojencev so obravnavali spremembe zakona o pokojninah. Podprli so izjave, ki so jih v zvezi s tem sprejela njihova republiška vodstva. Tudi med upokojenci v črnomeljski občini vlada zaradi zamrznitve veliko nezadovoljstvo. Upokojenci so brez zaščite, saj jih stranke, ki so jim pred volitvami obljubljale vse mogoče, ne podpirajo in spreminjajo svoja stališča, poslanci pa, ki so bili izvoljeni glasujejo nasprotno od svojih obljub. Sprejeti zakon je za upokojence krivičen, saj bistveno spreminja obračun pokojnin. Zavračajo izjavo poslanca Zdržene liste M. Potrča, ki je pred sprejemom zakona celo javno izrazil zadovoljstvo. Nerazumljivo jim je tudi, kako morejo visoko šolane in pametne prepeljati čez vodo, kot so izjavljali nekateri poslanci. Pri vsem tem gre očitno za sprenevedanje, saj predlagane spremembe Zdržene liste ne bodo nikoli sprejete. Svoj protest bodo poslali parlamentu, vladi in nekaterim poslane.

O vključevanju upokojencev v sindikate so sprejeli stališče, da se lahko vsak sam odloči, pri društvu pa ne bodo organizirali posebnih aktivov, ker niso potrebni. Svojim članom priporočajo, naj uredijo izplačevanje pokojnin prek bančnih organizacij, ker je to cenejše. O teh in drugih vprašanjih, ki tarejo upokojence, bodo razpravljali na zborih upokojencev, ki potekajo te dni.

J. DRAGOŠ

Kot da se Novo mesto sramuje NOB

Kristanova in Jerebova ulica naj ostaneta, saj nosita imeni izjemnih osebnosti — Nobeno slovensko mesto ne bo izvedlo tako korenitega posega

K Osnutku odloka o ulicah v Novem mestu imam nekaj pripomb in predlogov. Kot dolgoletna Novomeščanka menim, da jih lahko izrečem.

Osnutek navaja kar 47 novoimenovanih ulic. Tako globokega posega ni doslej izvedlo še nobeno mesto v Sloveniji, kjer so bila spremenjena le imena nekaterih ulic in trgov. Od statistično ugotovljenih 128 novomeških ulic naj bi bilo na novo imenovanih kar 47 ulic (Odločajmo 1993/1, str. 13 in 19), torej več kot ena tretjina. To je preveč korenit poseg.

»Odločajmo« na str. 9 ugotavlja, da preimenovanje ulic v prejšnjih letih v Novem mestu ni bilo tako izrazito ideološko-politično obravnavano kot v nekaterih drugih slovenskih mestih. Kljub temu Osnutek prav v taka dosedanja poimenovanja posega mnogo ostreje kot v drugih mestih. V Osnutku med vsemi enajstimi dejansko preimenovanimi ulicami (str. 22) odpade skoro polovica na ulice, poimenovane po borcih NOB. Kot da bi se Novo mesto sramovalo NOB in svoje pomembne vloge v njej.

Predvsem pa se ne morem strinjati s preimenovanjem dveh ulic: Kristanove in Jerebove, ki nosita to ime že 38 let. Tako Kristan kot Jereb sta bila izjemni osebnosti in velika rodoljuba, katerima je Novo mesto veliko dolžno. Oba sta v enem od najusodnejših časov naše zgodovine, to je v letih pred okupacijo in v njenem prvem letu, odločilno posegala v dogajanje v Novem mestu. Usmerjala in vzpodbujala sta novomeško in okoliško prebivalstvo k vse večji narodni enotnosti, narodni samozvesti, pripravljenosti na obrambo domovine in k odporu proti okupatorski zasedbi. In Novo mesto se je uprlo. Med drugim sta imela velik vpliv prav na osebe, po katerih Osnutek predvideva nova poimenovanja (Bogo Komelj, dr. Gros, Josip

Klemenčič, družina Valantič in drugi).

Če bi Bogo Komelj bil še med živimi, nikakor ne bi pristal, da prevzame ime ulice, ki je prej nosila ime Dušana Jereba, s čimer bi se izbrisalo Jerebovo ime. Tudi moj večletni sodelavec in prijatelj dr. Ivo Smrečnik ne bi hotel odvzeti uličnega imena Vinku Kristanu, in to samo zato, ker je v tej ulici stanoval.

Nikakor ne nasprotujem predlogu, da se dvoje ulic v Novem mestu poimenuje po Bogu Komelju in dr. Ivu Smrečniku, samo lokacija teh ulic naj bi bila drugače, kot je predvidena v Osnutku, torej ne na mestu dosedanje Jerebove in Kristanove.

Vinko Kristan je sicer deloval na območju celotne Slovenije in je kot pomembna osebnost vključen v Enci-

klopedijo Slovenije, vendar je njegovo najustvarjalnejše obdobje vezano prav na Novo mesto. Že zgodaj 1942. l. so ga kot petindvajsetletnega mladeniča ustrelili, zato je širši javnosti manj znan. Zavoljo njegovega pomembnega udejstvovanja pišem v dogovoru z Dolenjskim muzejem knjigo o Kristanovem življenju in delu.

Brez Kristanovega in Jerebovega rodoljubnega delovanja se Novo mesto ne bi tako enotno in pogumno uprlo okupatorjem. Brez njiju ne bi bilo Novo mesto na tako častnem mestu v protifašistični borbi, kot ga ima med slovenskimi mesti. Na to morajo biti Novomeščani ponosni in ohraniti Kristanovo ter Jerebovo ulico.

Dipl. inž. VILMA PIRKOVIČ

»MUČENIKI« SE NE DAJO — Tradicionalnega pohoda društva 40 mučeničkov Podgorje iz Stopič se je minulo soboto udeležilo blizu 50 članov. Soočeni z dejstvom, da imajo ženske vse več praznikov, so sklenili, da bodo še bolj potrjevali poslanstvo moškega, tudi z izvrstnimi suhomesnimi in drugimi dobrotami ter pristno podgorsko kapljico. Na sliki: zasliševanje kandidata pred sprejemom v društvo. (Foto: M. Vesel)

Še: Gozd so mi v celoti posekali

Odmev na pismo, objavljeno 18. februarja — Primer je zanimiv tudi za druge lastnike gozdov, da bodo bolj vedeli, kaj so naloge gozdarske službe

Dolenjski list je 18. februarja objavil kratko, toda precej zajedljivo in otožujočo notico gospoda Alojza Lovša iz Brdarc. V njej se pritožuje, da so mu posekali gozd. Sprašuje se, kaj je delal gozdar, komu je odkazoval, zakaj ni preprečil sečnje ter na koga naj se obrne za odškodnino za posekan les. Želi odgovor od Gozdnega gospodarstva ali pa logarja za področje Brdarc.

Vse skupaj je videti tako, kot da sta logar in Gozdno gospodarstvo krivca za nastalo stanje.

Po ogledu gozdnih parcel gospoda Lovša je revirni gozdar ugotovil, da je bilo na teh parcelah sekano že vrsto let, dreve pa ni bilo odkazano. Kdo je sekal

in kam je šel les, ni znano niti revirnemu gozdarju niti Gozdnemu gospodarstvu. Pri vsem tem pa očitno gospod Lavš ne ve, kakšne pravice in dolžnosti ima on kot lastnik gozda niti kakšne naloge ima revirni gozdar-logar. Sicer ne mislim tu podrobno razpravljati o nalogah gozdarja, povem naj le, da so glavne naloge odkazilo, gojenje in varstvo gozdov pa tudi, če hočete, svetovanje lastnikom gozda. Gospod Lavš očitno misli, da je za vsak posek odgovoren gozdar. Sprašujem se, kako naj bi gozdar vedel za vse lastnike in vse parcele v revirju, velikem 2.500 ha in več, pri nekaj tisoč parcelah. Res to bi bil fenomen, poleg tega bi moral biti na terenu 24 ur dnevno in prisoten povsod, kjer se seka les, da bi vedel, kdo, kje in kdaj kaj seka.

Kaj pa pravice in dolžnosti lastnika gozda? Mislim, da mora vsak državljan skrbeti za svojo lastnino in jo tudi primerno zavarovati. Gospod Lavš, vi, ki živite v tujini, ali imate poglaščenega skrbnika za svojo posest? Če ga imate, potem najprej njega vprašajte, kje je vaš les.

Lastnik posestva na Brdarcih ste po lastni izjavi že 26 let. V tem času, kar ste lastnik, ste obnovili tri stavbe, za kar je bil med drugim potreben tudi les. Koliko gozdnih parcel posedujete? Ne veste! Za točne meje parcel ne veste? Zadnje informacije ste mi nedavno sami posredovali.

Sprašujem se, kako in kdo naj bo torej odgovoren za sečnjo v vaših gozdnih parcelah. Za krivce se bo treba ozreti najbrž v bližnjo sosesčino, dvomim, da je prišel sekati kdo iz sosednje občine! Za tatvine, kakršnekolik, pa niso pristojni Gozdno gospodarstvo in njegovi uslužbenici, pač pa policija.

Sicer pa, gospod Lavš, niste edini, ki misli tako, kot ste zapisali, takih je več in celo višje »kotiranih«, kot sva midva.

KONTROLA PA TAKŠNA

Pred kratkim je Bajazid Ahmić skoraj 36 ur strahoval uslužbence mejnega prehoda in okolico ter preko medijev še celo Slovenijo. Vse skupaj je podobno partizanskemu filmu, ko se nekdo z ročno bombjo loti sovražnikovih bunkerjev. Čudno je, kako je »možicelju« uspelo s tolikšnim eksplozivom neopaženo prekorati tri meje in se sprehajati, ne da bi kdo kaj posumil. Zato vprašujem mejno policijo in carino, kako opravljata svojo dolžnost. Sicer pa se ni čuditi, saj so tako na policiji kot na carini celo šefi Ahmićevi sonarodnjaki!

JOŽEF MOLEK

Komisija za preimenovanje tiho in ne dela

Trebnje: kaj čakamo?

V več slovenskih občinah so že izpeljali postopek prevetritve poimenovanja naselij in ulic. Tudi v občini Trebnje so bili na tem področju narejeni prvi koraki. Imenovanja je bila posebna komisija, ki naj bi te zadeve urejala. Kolikor vem, je do sedaj uspelo preimenovanje Vesele gore in Sv. Vrha. V osnovi to ni bilo preimovanje, ampak le vrnitev prvotnih imen, ki nista nikoli izginili iz pogovornega jezika.

Glede poimenovanja ulic v naših največjih krajih (Trebnje, Mirna, Mokronog) pa ni bilo še nič danega v javnost. Samo bežen pogled v telefonski imenik pa pove, da bi bilo tudi tu potrebno kaj storiti. Mnenja sem, da je nujno narediti študijo o poimenovanju ulic in to vprašanje celostno rešiti. Zame je nesprijemljivo, da je toliko imen vezanih na partizanstvo.

Imena ulic naj bi bila kratka, jasna, razumljiva, konkretna in čim manj ideološka. Pojmi iz bližnje preteklosti so zaradi časovno-zgodovinske in ideološke različne vrednosti vedno vprašljivi in podvrženi spreminjanju. Že zaradi tega bi bilo potrebno vsa imena pregledati in oceniti njihove pomenske, spominke in zgodovinske vrednosti ter ohraniti le tista, ki so za vse sprejemljiva in za kraj kaj pomenijo.

V naši občini pa kar čakamo. Komisija je tiho in ne dela, KS niso zainteresirane oz. so proti, občina nima denarja, politične stranke, od katerih bi to pričakovali, ne vedo, kaj začeti, prebivalci pa razdvojen debatirajo in se zanašajo na bližnje občinske volitve, ko bo nova občinska oblast morala narediti odločnejše korake tudi v tej smeri.

L. A.

Še o dimnikarstvu

Sekretariat za prostor in okolje Brežice pojasnjuje zakon

Po zakonu o dimnikarski službi je dimnikarstvo dejavnost posebnega družbenega pomena, zato ima država oz. občina nad njo neposredno kontrolo. Izvršni svet preko pristojnega upravnega organa izda dovoljenje za opravljanje te dejavnosti. Zaradi različnih interesov posameznikov in skupin, žal tudi nekaterih delegatov v občinski skupščini, deloma pa tudi zaradi neobveščeniosti, so se težave z dimnikarstvom spolitizirale.

Sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja občine Brežice kot pristojni upravni organ je za opravljanje dimnikarskih storitev na območju občine Brežice pooblastil obrtnika Jelaničiča, Slomškova 1, Brežice. Zaradi tega smejo in morajo dimnikarske storitve na območju te občine opravljati samo dimnikarji, ki so zaposleni pri tem obrtniku. Občane in pravne osebe prosimo, da dimnikarske storitve zaupajo samo temu obrtniku, oz. da od njega zahtevajo, da jih opravi.

V brežiški občini protipravno (na črno) dimnikarske storitve opravlja tudi Energetski servis, d. o. o., Brežice, ki nima koncesije. Opozarjamo uporabnike dimnikarskih storitev, da so tudi sami odgovorni, če temu podjetju dovoljujejo, da jim opravlja te storitve in tako tudi sami podpirajo protipravnost. Občinski upravni organ je na Medobčinski inšpektorat Krško naslovil zahtevo, da nadzoruje red na področju dimnikarstva in da proti kršiteljem dosledno ukrepa.

Dimnikarska služba je v občini Brežice urejena, kot smo pojasnili. Tako bo toliko časa, dokler izvršni svet in pristojni upravni organ ne odločita drugače.

Predstojnik Sekretariata za urejanje prostora in varstvo okolja

IVAN KAPUŠIN

ZLATI ZNAK ZA GD VAS - FARA

VAS FARA - Za uspešno in prizadevno delo gasilcev v tem kraju je tukajšnje gasilsko društvo prejelo zlati znak civilne zaščite Republike Slovenije. Značilno za delo prostovoljnih gasilcev v društvu je, da vse delo opravlja prostovoljno in nadvse uspešno ne le v gasilstvu temveč na področju zaščite in reševanja. Tesno sodelujejo z ostalimi gasilskimi društvii, tudi iz sosednje Republike Hrvaške. Uvedba državne meje v oktobru 1991 za gasilce ni nobena ovira.

V. D.

KAJ BO S FLEKOVIM MLINOM IN LAHINJO?

Berem v časopisih, gledam na televiziji in tudi sam neprestano opazujem, kaj se dogaja z Lahinjo in Flekovim mlinom ob njej. Kot preprost občan se čudim, da občinska oblast ne pokaže pripravljenosti za rešitev reke in mlina v središču Črnomlja. Zalostno je, da gledamo propadajočo stavbo in njeno okolico, ki dajeta mestu grd videz, ter nemoči ribičev, ki se edini trudijo reševati onesnaženo Lahinjo. Seveda bi morali razmisliti, kakšna bi bila prava rešitev za ta del mesta, a ob tem ne bi smeli pozabiti na pošten odnos do kulturne dediščine. Menim pa, da bi morala problem rešiti občinska vlada. Propadajoči mlin se lahko namreč vsak hip zruši v reko in pokoplje pod seboj stanovalce.

FRANC SEVER

DAVKARJI, PUSTITE MOJO MATER!

Tone Tomšič, rojen 20.7.1942, imam sodno prepisano zemljišče, ki mi ga je po smrti zapustila mati Marija Tomšič. Od njene smrti je minilo že 4 leta in pol, vendar sem nedavno prejel obvestilo o višini katastrskega dohodka za leto 1992, ki je prispelo zame in za mojo mater. Po mojem mnenju ni moja mati, ki že tako dolgo leži v grobu, deležna nobenega dohodka več. Od vodje izpostave Marjete Primic zahtevam, da pusti mojo mater na miru!

STONE TOMŠIČ

Sela pri Dolenjskih Toplicah

Vas—Fara kot prva lastovka

Pohvalna naklonjenost do obnove tamkajšnje osnovne šole — Ko bi še Ljubljana ukrepala tako!

Osnovno šolo Vas—Fara obiskujejo učenci iz zelo obširnega okoliša, ki sega od Banjaloke do Osilnice. Zato ni čudno, da je večina učencev vozačev in mnogi med njimi morajo na pot v zelo zgodnjih jutranjih urah. Zamislimo si prvo- ali drugošolčka, ki je tako od doma celih 8 ur!

Zaradi tega se je vodstvo šole skupaj z občinskimi organi odločilo za odločno akcijo, da se šolski prostori preuredijo in posodobijo. Sledili so razni dopisi in obiski, predvsem Ministrstvu za šolstvo in šport, ki je bilo tem problemom, to moramo posebej poudariti, pripravljeno prisluhniti.

Prejšnji teden so farsko šolo obiskali ga. Valenčičeva, g. Žibret in g. Lah. Po ogledu in razgovoru so sklenili, da je treba šolo dozdani in preurediti, tako da bi vsi učenci imeli pouk na enem mestu. Letos — z deli naj bi začeli junija — naj bi adaptirali staro stavbo in dozdali nove prostore do tretje faze. Toliko je

do sedaj sredstev. Morda pa bo investicija tudi popolnoma zaključena, kajti vsi so obljubili, da se bodo kar se da potrudili.

Omenjeni predstavniki ministrstva so tudi prisluhnili celotni problematiki Kolske doline in razumili vzroke za takšno stanje. Omenili so, da je nujno, da se začnejo tega v republiko zavedati vsi in nuditi pomoč tem krajem. Ki bi vsaj še ostali v republiku misli! Morda pa so pripravljeni na dialog, samo vprašanje je, o čem in s kom naj se v Kostelu pogovarjajo.

Pot jih je peljala po celotni zgornji Kolski dolini. Na tej poti so videli kar sedem šolskih stavb, ki večinoma samemaj in se dvigujejo visoko v zrak kot opomin vsem, ki so do teh krajev imeli mačehovski odnos. Te stavbe, bivše šole, so še vedno dokaj zdrave in pripravljene sprejeti v svoja nedrja vsakogar, ki bi jim bil pripravljen in sposoben vdihniti nekaj novega življenja.

FRANC CIMPRIČ

Slovenska glosa

Občudujem akrobate, ne, ki v cirkusu igrajo, te, ki vodijo nas rajo. Smo zredili akrobate in iz njih moderne tate, ki jih v kraju zakon sili in so vedno se levili v črne rdece in zelene, kot sla oblasti jih žene, v kaj smo sebe zavozili!

Saj naključje ni nemara, da ukrep vsak, ki priškrme, se na ubogo paro vzme, saj to pravljica je stara, kdo naj z upanji se vara. Saj kdor rojen je že v grizi, lahko se brez nje še sfiži, kar naprej naj paberkuje, svoje sline prežvekuje, smo kot v pasti lačne miši.

In ker koža je debela, grešni kozel se ne praska, muha draži ga brez haska, le gorjača, pala scela, morda zelje bi otela. So pri tem veliki križi, kozel je v časteh pri hiši. Kdor za plotom se hudažeš in načrte strašne kuješ, kar povej mi, kdo te sliši.

Pesnikuj in ti slikari, ti po odrli le postopaj, uči, čas mladini ropaj, v belem, revež, le dohtari, kdo ti brani, životari. Če ti vseh ni, onkraj v sili je izhod, a mi smo bili in še bomo, smo izbrani, da smo v plodno prisemani, kdo živi tebe sili?!

V kaj smo sebe zavozili! Smo kot v pasti lačne miši. Kar povej mi, kdo te sliši. Kdo živi tebe sili?!

JANEZ KOLENC

ŠUŠMARJI FRIZERJEM ODŽIRAJO KRUH

KOČEVJE - O povečanem številu šušmarjev v frizerski dejavnosti na območju ribniške in kočevske občine so te dni razpravljali člani sekcije frizerjev. V obeh občinah je registriranih 23 frizerskih obratovalnic. Po oceni bi morali imeti vsi dela dovolj. Vendar ni tako, saj jim šušmarji odvzemajo stalne stranke. V želji, da bi preprečili šušmarstvo, so sporočili svoja stališča organom medobčinskih inšpekcijskih služb in Obrtni zbornici Slovenije v Ljubljani. Sami so že napravili seznam 16 oseb, ki opravljajo to dejavnost brez plačila družbenih obveznosti.

V. D.

OBHOD PO OBKOLPSKI CESTI

FARA - Krajevna skupnost Fara bo v nedeljo, 21. marca, organizirala za predstavnike domače KS ogled obkolpske ceste od Mozla in Predgrada preko Dola in Zage do Fare. Del te obkolpske ceste je bil odprt lani. Predstavniki KS bodo seznanili s tem, kako je cesta grajena in kakšne posledice je gradnja povzročila naravi. Te izkušnje bodo gotovo pomagale pri načrtovanju in gradnji bodočih cest v Obkolpu.

J. P.

ZAHVALA

TREBNJE - Društvo invalidov občine Trebnje se KS Mirni prav lepo zahvaljuje za finančno pomoč.

ZAHVALA

OO RK Kočevje se zahvaljuje območnemu odboru Slovenske ženske zveze in mladim krščanskim demokratom iz Kočevja za denar, namenjen za pomoč socialno ogroženim družinam.

Ali pešca lahko res vsak povozi?

Zlatka in Tone Straham iz Bršljina sta ogorčena, ker je sodišče oprostilo voznika, ki je povozil njuno hčerko na prehodu za pešce

2. oktobra 1992 okoli 18. ure je bila v prometni nesreči pred lekarno v Kandiji najina hčerka težko poškodovana, sodišče pa je voznika oprostilo krivde. Hčerka se je vračala iz lekarne. Pred prehodom za pešce ji je ustavil voznik in ji dal prednost. Pogledala je v nasprotno smer in ker ni bilo nobenega vozila, je stopila čez cesto. V tistem hipu je pridrvel mimo voznik renaulta 5 in povozil hčerko. Po dogodku je policija ugotovila, da je voznik pripeljal s histrostjo, ki tam ni dovoljena, ni pazil na prehod za pešce in na opozorilne znake ter da je vozil pod vplivom alkohola.

Sodišče ga je oprostilo krivde, saj se je izgovoril, da dekleta ni videl. Sprašujeva se, ali lahko vsak voznik povozi pešca na označenem prehodu, se z njemu naklonjeno priči izgovori, da pešca ni videl, sodišče pa ga oprostilo krivde? Ko sva čez nekaj časa preko odvetnika izvedela za sodbo, sva bila zelo ogorčena, da se je sodišče spustilo tako nizko. Kdo bo sedaj verjel sodišču, da dela pošteno? Na sodišču sva se oglasila pri gospodi Breclju in ga povprašala o zadevi. Dejal je, da nimava nobene pravice za pritožbo in da je zanjo že itak prepozno.

K pisanju me je spodbudil članek delegatke skupščine občine Črnomelj Vike Lozar v 9. št. Dolenjskega lista (pisma bralcev), kjer je nekaj neresničnih izjav, npr., da vaščani napadajo žensko, ki je prodala zemljišče občini Črnomelj, in da je ženska stara 75 let ter da bi zemljišče prodal marsikdo od sovaščanov, samo če bi imel možnost. Ker živim v tej vasi, po vsej verjetnosti poznam razmere v njej dosti bolje kot poslanka iz Črnomlja in sem prepričan, da ni tako.

Prvič: nakup zemljišča za tako strogo namensko zadevo, kot so komunalni in industrijski odpadki (slednjih v deponiji ni malo, med njimi pa so tudi velike količine posebnih odpadkov — PCB), ni stvar posameznika in par občinskih mož, ki se tako neodgovorno vedejo do problema ekologije. Ta deponija pomeni za nas, prebivalce Vranovič, grob poseg v naš bivalni prostor. Ob nakupu tega zemljišča pa ni bil s tem seznanjen niti en vaščan. Primernosti zemljišča za te namene strokovne službe niso potrdile, kajti zemljišče je povsem neprimerno za deponijo, ker nima nepropustnega dna. V neposredni bližini je več studenec, ki so sedaj onesnaženi in verjetno neužitni za zmeraj. Kakih 300 m od deponije teče Lahinja. Lanije v njej prišlo do velikega pogina rib. Če gospa Vika misli, da je smetišče urejeno, če okoli njega napeljejo mrežo, pokrijejo skalnata tla deponije z nekaj centimetri zemlje in napeljejo cevovod za odtok vode iz deponije v sosedov stalnik, se moti.

Tudi vsa dokumentacija, ki so jo urejali na občini v zadnjem letu, je samo za mazanje oči in za ščitenje odgovornih

Navijači, ki bodo v ponos, ne v sramoto

Občnemu zboru nogometnemu klubu Studio D na rob

Radio Studio D je v prvih jutranjih poročilih 5. marca javil, da bo ta dan ob 18. uri občni zbor nogometnega kluba Studio D Elan, Novo mesto. Pa sem si rekel: pojdimo, da vidimo in slišimo, kako in kaj je s fanti. V dvorani na stadionu se je zbralo predvsem lepo število nogometašev, žal pa zelo malo navijačev.

Predsednik kluba g. Novak je dal skromno in splošno poročilo. Nismo bili seznanjeni z bistvenimi problemi kluba. Trenerji so bili bolj popolni. Težave so predvsem v rezervnih igriščih in telovadnicah. To nam je znano, saj so vse telovadnice prezasedene. Škoda je, da ni bila zgrajena telovadnica pri srednješolskem centru. Po projektu je bila predvidena velika telovadnica in celo bazen. Pa od tega ni nič. Še ostreje rjavi. Trener Gugolj je bil bolj natančen in je našel vse težave, ki jih ima, predvsem pa je izrazil željo, da bi bili igralci bolj pripravljeni in disciplinirani, predvsem pa borbeni.

Iz poročila blagajnika smo lahko videli, kakšno stanje je na tem področju. Kljub vsej varčnosti se klub bori s finančnimi težavami. Sponzorjev je veliko premalo. Predvsem zmanjkuje denarja za kritje stroškov pri vzgoji podmladka in mladine, ker gre veliko sredstev za tekmovalce članov v državni ligi.

Klub bo moral v bodoče posvetiti več pozornosti vzgoji mladine, urediti odnose med članstvom, pospešiti in okrepiti dejavnost uprave. Nič manj pa ni potrebno posvetiti skrb vzgoji navijačev. Nujno bi bilo ustanoviti klub navijačev, pripadnikov kluba.

Ker je predsednik Borut Novak zaprosil za razrešitev, so za novega predsednika izvolili Boštjana Kovačiča, za prvega podpredsednika pa Sandija Pirša.

Š. D.

Ali pešca lahko res vsak povozi?

Zlatka in Tone Straham iz Bršljina sta ogorčena, ker je sodišče oprostilo voznika, ki je povozil njuno hčerko na prehodu za pešce

Sodišče ga je oprostilo krivde, saj se je izgovoril, da dekleta ni videl. Sprašujeva se, ali lahko vsak voznik povozi pešca na označenem prehodu, se z njemu naklonjeno priči izgovori, da pešca ni videl, sodišče pa ga oprostilo krivde? Ko sva čez nekaj časa preko odvetnika izvedela za sodbo, sva bila zelo ogorčena, da se je sodišče spustilo tako nizko. Kdo bo sedaj verjel sodišču, da dela pošteno? Na sodišču sva se oglasila pri gospodi Breclju in ga povprašala o zadevi. Dejal je, da nimava nobene pravice za pritožbo in da je zanjo že itak prepozno.

na občini in Komunalni Črnomelj. Sicer pa omenjena delegatka ni skrivala navdušenja na občinski seji v januarju, kjer so se nekateri od prisotnih zavzemali za represijo in izolacijo prebivalcev Vranovič, da bi za vsako ceno odstranili zaporo in da se mesto Črnomelj ne bi dušilo v svojih smeteh. To je ustrezalo tudi ostalim delegatom, saj je deponija dovolj oddaljena od njih, ker se nahaja na robu črnomajlske občine. Vetrer pa piha točno proti vasi Vranovič, vse vode tečejo tja, in tudi smetje iz cele občine vozijo na Vranoviče.

Gospa Lozarjeva se ni mogla vzdržati od navdušenja in tudi zaploskala je. Tako neprikrito se je veselila tuje nesreče. Občinarji so nam vsa ta leta obljubljali, da bodo uredili pravo deponijo neke druge, kjer bo primernost za to določila stroka. Vsako leto pa samo menjajo občinske odloke in podaljšujejo našo agonijo. To je verjetno g. Lozarjeva na sejah preslišala ali pa jo je takrat zanimalo kaj drugega. Verjetno je narobe slišala tudi to, da je ženska, ki je samovoljno prodala zemljišče, stara 64 let, in ne 75, kar je bistvena razlika. Pa tudi to je narobe slišala, da to žensko sovaščani napadajo, je pa res, da si s tem dejanjem ni prisluzila spoštovanja.

Sicer pa bomo, dokler bomo imeli tako vladno in takšne delegate, kot je Lozarjeva, še naprej capljali na zadnjem mestu med vsemi občinami v Sloveniji. Gospodarstvo v občini nezadržno propada, brezposelnost narašča, mesto Črnomelj še naprej ne bo imelo čistilne naprave, cel promet se bo gnetel skozi ozko grlo v centru mesta, saj obvoznice ni, cesta v Črnomelj je »zakrpana«, urejene avtobusne postaje ni, tovarne bodo prodali tujcem, domači strokovnjaki naj gredo s trebuhom za kruhom, ker v črnomajlski občini ni prostora zanje.

So tudi za vse te neuspehe krivi prebivalci Vranovič? Ali Vranovčani že 20 let oviramo delo občinarjev kot »parakupina«, kakor nas je označil psiholog Kranjc in nas obtožil, da je to, kar počnemo mi, navadna anarhija? Ali mogoče g. Kranjc ve, da je vsakemu človeku z ustavo zagotovljena pravica do zdravega življenjskega okolja (Ustava str. 30, člen 72, pa Zakon o zdravem življenjskem okolju)? Zato se vprašam, ali g. Kranjc ni mogoče parapsiholog oz. šarlatan?

Mislim, da o svojem bivalnem okolju lahko odločamo mi, ne pa poslanci iz

Še o smetišču

Vranoviči: »Borimo se le za pravice«

Sem kmet in živim samo od te dejavnosti. V neposredni bližini smetišča imam tri parcele, ki so prav nesramno onesnažene. Tudi ostali lastniki zemljišč niso na boljšem. Razne smeti raznašajo Romi in tudi ostali »kulturni« ljudje, ki odvržejo smeti tam, kjer se ustavijo.

Na sodišču je bila razprava o štirih vaščanih, ki niso zakrivali nič več kot ostalih 30 vaščanov, ki smo poslušali razpravo. Po razpravi nam je direktor komunale Košir, ki je tožil vaščane, ponujal, da nam pokaže vse papirje za smetišče. Sprašujem ga, zakaj jih ni pokazal na sodišču ali pa na mestu, kjer bi se lahko pogovorili. Občinski mošje in mošje iz komunale so v primeru smetišča pohodili svoje podpise. Zanje pač dogovori in podpisi ne veljajo, saj jih naša družba štiti in imajo za sabo tudi organe prisile.

Na smetišču so prišli v spremstvu čete policistov, čeprav vaščani Vranovičev nismo želeli nikogar napasti. Borimo se le za svojo pravico do čistega okolja, kar je tudi naša dolžnost. Zato nas še ni treba obravnavati tako kot Srbi Kosovo. Občina Črnomelj je pozabila na nas, od nje ne dobimo skoraj nič, čeprav smo njen del in tudi mi dajemo prispevke iz svojih dohodkov.

ŠTEFAN JAKŠA, Vranoviči 10

Vinice, Starega trga itn.; lahko odločajo le o svojem območju! Poslanci občine Črnomelj pa naj še naprej ploskajo in dajejo podporo občinskim možem, ki v svojem dvajset in večletnem mandatu na občini niso mogli prikazati pozitivnih rezultatov svojega poslanskega dela. Mogoče jih bodo sedaj, pred upokojitvijo?

V. S.

Niso šli v boj proti veri

Iz letne skupščine Zveze združenj borcev Dolenjske Toplice

V nedeljo, 7. marca, so imeli člani ZZB NOV letni občni zbor v mali dvorani zdraviliškega doma. Čeprav je bilo vreme slabo, se je zboru udeležilo kar lepo število članov. Po izčrpnem poročilu, ki ga je dal predsednik Metod Rom, in poročilu člana občinske skupščine ZZB NOV, tovariša Pirca, so ob Zdraviljici razvili svoj prapor.

Po tem se je razvila živahna razprava, saj so v tem letu pomembne obteletne, ki spominjajo, kaj se je dogodilo pred petdesetimi leti; tu je obteletnica prvih slovenskih divizij partizanske vojske in korpusov, pomembna je tudi obteletnica volitev v prvi slovenski parlament, ki je zasedal leta 1943 v Kočevju; na topliškem območju je še sedaj živih nekaj odposlancev, ki so se ga udeležili. V tem letu mineva 50 let od prvega kongresa slovenske protifašistične mladine in žena.

Borci in pripadniki OF, sedaj člani tega zbora, ugotavljajo, da je bil slovenski protifašistični boj najbolj zasramovan od vseh protifašističnih gibanj v Evropi. Veterani ugotavljajo, da niso šli v boj proti veri, saj je bila večina njih verna, ampak so prišli za orožje, da izženejo okupatorja iz naše dežele. Zaskrbljujoče so se člani združenja pogovarjali o vse večji brezposelnosti in ropanju slovenskega premoženja po naših tovarnah.

Vsi prisotni so ponovno izrekli zaupanje staremu odboru, ki je v preteklem obdobju zelo dobro vodil zbor. Spomnili so se tudi umrlih članov in ugotovili, da je povprečna starost članov topliškega združenja čez 70 let. Soglašali so tudi, da nikoli ne bodo podpirali nacionalizma, raje bodo vsakega mu ponudili pomoč.

TONE VIRANT

Ni poražencev, so samo zmagovalci

Nevenka Ravnohrib bo odšla v Schladming

Pokljuka je 10. in 11. marca gostila mlade športnike. V sredo, 10. marca, se je namreč začela 3. specialna zimska olimpiada duševno prizadetih oseb Slovenije, povabili pa so tudi tekmovalce iz Avstrije in Hrvaške. Tako je 21 ekip z več sto tekmovalci pomerilo svoje moči v alpskih in nordijskih disciplinah.

Iz novomeške VDC so se iger udeležili štirje telovadci. Danica Gliha je v teku na 1 kilometer zasedla 4. mesto, v lažjem veleslalomu sta Nevenka Ravnohrib in Franci Komljanec osvojila srebrni medalji, Aleš Prpar pa je v težjem veleslalomu zasedel peto mesto. Za slovenske tekmovalce je bila to zadnja preizkušnja pred 5. specialno zimsko olimpiado v Schladmingu od 21. do 27. marca. Slovenija je od letos polnopravna članica svetovnega specialnega olimpijskega gibanja. S tem se je pridružila univerzalni ideji, ki ne pozna poražencev, temveč le zmagovalce, kajti z voljo, mnogimi treninji, veliko motivacijo premagati okorelo motoriko, posledice cerebralne paralize, epilepsijo in druge težave, zares pomeni biti zmagovalac. Med 1500 športniki iz 58 držav bo 12 tekmovalcev zastopalo tudi barve Slovenije. Z Dolenjske bo odšla v Schladming Nevenka Ravnohrib, varovanka VDC Novo mesto. Številne treninje, ki so za to potrebni, kot tudi udeležbo na tekmovalnih nam je letos uspelo organizirati s pomočjo donatorjev, ki se jim ob tej priliki najlepše zahvaljujemo. Denarno so nas podprli: Občina Novo mesto, Tilia, Dolenjski list, Mercator Standard, Termotehnika, Obrtna zbornica Novo mesto, Gorjanci - Avtobusni promet, Ergo Dvor, Bine Bajc, Tone Furlan, Novotehna. Vsem se iskreno zahvaljujemo.

ALENKA PODKRIŽNIK

Živi z bolniki in zanje

Portret dr. Katice Kvasič, specialiste za medicino dela

Prostor je nekakšno zrcalo človeka. Kdorkoli je že to misel izrekel, je imel prav. Vsaj za dr. Katico Kvasič, ki že dolgo vodi novomeški dispanzer za medicino dela, to drži kot pribito.

Veliko zelenja, slike na steni, nekaj vejic ali cvetov, ki te z njene mize spominjajo, kateri letni čas je, in že izpuhti iz človeka vsaj polovico tesnobe, s katero je stopil čez prag.

No, dr. Katice Kvasič nisem obiskala iz zdravstvenih razlogov, k njej me je privedla poklicna radovednost, kako ji kot specialistki, ženi, materi dveh otrok in tako urejeni ženski uspe domala vse.

Njene korenine so pognale v Gospič, lepo, čisto slovensčino pa ji lahko zavida veliko nas Slovencev.

Moje prepričanje je, da se približaj pacientu samo v njegovem jeziku. Pa to ni edini vzrok, da mi slovenščina leži, kot temu rečemo. Novo mesto s Kapitljem, starim Bregom, zelenim vencem Krke mi je tako prirastlo k srcu, da bi se težko ločila od njega. Zame je to najlepše mesto v Sloveniji. Sploh pa je moje življenje kakor tudi življenje družine vse od končnega študija naprej najtesneje povezano z Dolenjsko in njenimi ljudmi, pravi dr. Kvasičeva.

Leto 1966 ji bo ostalo vedno v spominu. Diplomirala je, opravila staž v novomeški bolnišnici, z dr. Kvasičem sta uzakonila študentsko ljubezen in za uspešen konec natpranega leta se jima je rodil prvorojenec. Dr. Katica se rada spomni njunega začetka v Semiču. Belokranjci so po njenem mnenju ljudje odprtih src. Rada bi ostala tam, ko bi je ne bila premamila želja: naprej! Specializacija, ki si jo je izbrala, je zelo razvejena in zahtevna, toda dr. Katica niti rojstvo hčerke ni spravilo z načrtane poti. Da čas in trud nista

bila zama, dokazuje priznanje dr. Ivana Hribernika za njeno uspešno delo, ki ga je prejela lani v Ankaranu.

Zahteven poklic, gospodinjstvo, ki ga vodi sama, da materinstva sploh ne omenim... Le kako?

Gre, mora. Priznam pa, da mi zmanjkuje časa za stvari, ki so me včasih osrečevale. Delavnik od jutra do večera me za marsikaj prikraja. Včasih bi tako rada prebrala kaj lepega, si ogledala dober film, toda zjutraj moram zgodaj vstati. Delo je prvo, moji pacienti ne čakajo. Skoraj lahko trdim, da ogromen kos življenja živim z njimi in zanje. Veliko je takih, ki sem jih spremljala od zelenih študentskih let do upokojitve. Stari znanci smo, prijatelji. Najhuje mi je, če komu ne morem, ne smem ustreči. Posebno zdaj, ko so časi težki, pride do neljubih zamer. Naj povem čisto vsakdanji primer. Človek se je s težavo prikopal do delovnega mesta. Ko pa ves srečen pride v ordinacijo, atest pokaže, da slabo vidi ali ima drugo pomembno telesno okvaro. V takih trenutkih se počutim tako neobgledna, saj vem, da je vsaka beseda v tolažbo puhal nič. Pa bo vse več, preveč podobnih žalostnih resnic.

JANJA KASTELIC

Z delom premaga bolezen

Darinka Tisu se ne da — Prevzela celo mentorstvo

Darinka Tisu se je rodila 13. julija 1943v Hrastovici pri Mokronogu. Težko bolezen premaga je skrbjo za družino ter s konjički, kot so pletenje, šivanje, spreho, gledanje TV, branje knjig in revij. Zelo rada gre na obiske, kjer z ljudmi ob skodelici kave poklepeta. O boleznih pove zelo malo, več govori o tem, kaj bo še splota. Osnovno šolo je obiskovala v Mokronogu, poklicno kmetsko v Kranju. Zaposlena je bila v Rašici Gameljne vse do poroke z možem Brankom leta 1964.

V Jurčevci 15 v Trebnjem sta si zgradila dom. V zakonu sta se jima rodila dva otroka: hčerka Darinka, ki je poročena in ima tri otroke, in sin Branko, ki študira v Ljubljani strojništvo. Darinka nenehno skrbi za svoje vnučke, radi so pri njej v varstvu, kako tudi ne, saj je prava ljubiteljica otrok, povrh tega pa jim splete oblakla.

Pred petnajstimi leti se je Darinke lotila sklepna revma, zaradi katere je bila invalidsko upokojena kot varuska VVZ Trebnje. Zdravje je iskala po bolnišnicah, zdraviliščih,

čih, pri bioenergetikah. Včlanila se je v društvo invalidov, pa ne samo to, prevzela je mentorstvo pletilskega krožka, v katerem je 12 članic. Zbirajo se enkrat tedensko. S svojo prijaznostjo bodri k večjemu napredu tega krožka. Zanimivo pa je to, da ona, čeprav težko dela, največ splete, in to najbolj zahtevne vzorce iz raznih revij. Darinka pravi: »Nikoli mi ni dolgčas, čeprav je moja neljuba spremljevalka bolečina vedno z menoj in v meni.« Pridružitve se ji lahko ob sredah popoldan.

R. M.

BISERNA POROKA NA ČATEŽU OB SAVI - 28. februarja sta v cerkvi sv. Jurija na Čatežu ob Savi obhajala biserno poroko Franc in Antonija Budič iz Podgračenega. Oba izhajata iz družin, kjer je bilo po deset otrok. Zanimivo je, da ima oče Franc še danes živih kar sedem bratov in eno sestro, ki so se vsi udeležili tega slavlja. V zakonu se jima je rodilo šest otrok, zdaj živijo samo še trije. Med vojno je vsa družina prenašala težo preganstva na Hrvaškem. Bisemoporočenec je pri svojih 87 letih neverjetno čil in zdrav. Še zdaj pogosto zajaha svojo kobilico in gre z njo za več ur po travnikih in skozi vinograde in gozdove tja do Stojdrage. Je namreč veliki prijatelj narave. V roke pa rad vzame tudi časopis in dobro knjigo, ki sta njegova zvesta spremljevalca. Sogovornik v njem takoj spozna načitanega človeka z izrednim poslušanjem za vrednote, ki naj bi bogatila vsakega slovenskega človeka. Mati Antonija je znana po svoji podjetnosti. Še zdaj prideluje na koščku svoje njive razne pridelke, ki jih potem prodaja na brežiški tržnici. Mnogi so poznali njen doma pečeni kruh in zdrave pridelke in jih radi pri njej kupovali. Tako sta oba s svojo pridnostjo in lepim zgledom vplivala na svoje otroke, vnuke in pravnike. Zaželimo jima, naj ju Bog še naprej tako ohrani, jima nakloni lepo starost in mirno življenje. JOŽE PACEK

RAZMIŠLJANJE O KRUHU — Na naši šoli smo letošnji kulturni praznik obeležili malo drugače. V obliki projektnega dela smo razmišljali o kruhu. V naših lončkih je vzkliko zrnje, raziskovali smo zgodovino žit in pekov. Mline nekoč in danes na Radulji in njenih pritokih. Uporabili smo žetev in mlačev nekoč. V program smo vključili tudi ljudska godca in starše, ki so predstavili »pesem cepcev«, ljudske šege in navade ob žetvi in mlačvi ter ljudsko obrt. Ob zaključku smo razstavili posevke, zrnje, različne vrste moke, predstavili smo obrat testenin iz Sranj. Likovniki so izdelali krušno peč, ob katero smo zložili pripomočke za peko kruha.

VZGOJNO-VARSTVENA ORGANIZACIJA NOVO MESTO Ragovska 18 68000 NOVO MESTO

RAZPISUJE
PROSTO DELOVNO MESTO

1. s posebnimi pooblastili in odgovornostmi POMOČNIKA RAVNATELJA

za mandatno obdobje 4 let

Pogoji:

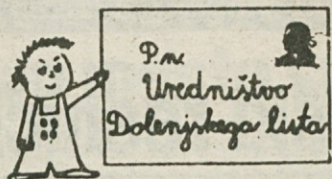
- visoka ali višja izobrazba
- pravnik
- ekonomist
- ali diplomant druge družboslovne fakultete
- najmanj 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj

2. EKONOMSKEGA TEHNIKA z znanjem osnov računalništva

— prednost imajo kandidati z delovnimi izkušnjami

Prošnje z dokazili o izobrazbi in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljite na naš naslov najkasneje do 26. 3. 1993. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po zaključenem roku za zbiranje prijav.

MLADI DOPIŠNIK

PRI MINISTRU ZA SOLSTVO

V petek, 12. marca, smo bili učenci z osmih osnovnih šol na obisku pri ministru za solstvo in šport dr. Slavku Gabru. Srečanje je organiziral urednik revije Čebljanče, revije za mlade. Minister je prisluhlil našim željam in predlogom. Tudi na vprašanja je odgovarjal obsežno. Pogovor je tekkel o napovedanem ocenjevanju, o zgodnejšem poučevanju tujih jezikov, o eksternem preverjanju znanja, o denarnih težavah ob obiskih gledaliških in opernih predstav, ogledih sejmov, pri čemer nam zaenkrat žal ne more pomagati. Ob koncu je vsak učenec dobil knjigo pravljic in pico. Želimo si, da bi se naši predlogi in želje uresničile, četudi šele potem, ko bomo mi že končali šolanje.

URŠKA RATAJC
6. b, OŠ Trebnje

POSAVSKI SADJARJI V ARTIČAH

Pridelovalci sadja imajo vsako leto seminarje. Največkrat jih imajo spomladi. Prejšnja leta je bil seminar v Brezicah, ker pa je v KS Artiče zelo veliko sadjarjev, je bil letos v Artičah. Predaval je več agronomov. Ker je v naši okolici največ jablan, so predavali o boleznih le- teh. Povedali so, katera škropiva morajo uporabljati proti kateri bolezni. Po prvem predavanju je bilo v šoli kosilo, popoldan pa so nadaljevali z delom. Na seminarju je bilo veliko sadjarjev iz celega Posavja. Upamo, da so s seminarja odnesli veliko znanja o pridelavi sadja.

DARJA CERJAK
novin. krožek
OŠ Artiče

GOSPODINJSKI PROJEKT

Osmi razredi smo imeli letos gospodinjstvo v obliki projekta. Razdelili smo se v pet skupin in vsaka je obdelovala svojo temo. Ena skupina je obdelovala kruh, druga stročnice, tretja meso, nato sadje, zelenjavo in nazadnje testenine in žito. Ko je vsaka skupina izdelala svoj plakat, je nastopil najprijetnejši del - kuhanje. Vsaka skupina je skuhala nekaj iz svojega področja. Potem smo seveda svoje neuspele in uspele dobrote tudi poskusili. Na koncu smo o svojem delu poročali v razredu in plakate ter vzorce hrane razstavili v jedilnici.

PETRA MALEŃSEK
Mladi novinar
OŠ Dol. Toplice

VAS GABRIJELE

Na griču nad Krmeljem leži vas Gabrijele. Tukaj živim in to je moja vas. Najstarejši del naselja je v spodnjem delu vasi. Najstarejša hiša v vasi je Jelenčeva. To je mogočna kmečka hiša, saj so bili Jelenčevi nekoč edini svobodni kmetje. Niso dajali graščakom desetine in niso hodili na tlako. Podoba vasi daje cerkev sv. Lenarta. Zgrajena je bila v 17. stoletju. Obnovljena je bila po potresu leta 1895, lansko leto pa je dobila novo fasado.

LEON RIBIČ
3. r., OŠ Krmelj

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 18. III.

SLOVENIJA 1

10.10 - 23.05 TELETEKST
10.25 VIDEO STRANI
10.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.25 TEDENSKI IZBOR
ŽIV IN ZDRAV, angl. film
13.00 POROČILA
13.05 VIDEO STRANI
14.05 FILMSKO POPOLDNE
14.05 BUNT Z BEVERLY HILLSA, ponovitev amer. naniz., 12/13
14.30 ODLETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 13/21
15.20 IZ OČI V OČI, amer. film
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.50 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 LJUBEZENSKA PREIZKUŠNJA, nemška nadalj., 7/7
21.30 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

SLOVENIJA 2

10.15 - 23.40 Teletekst
10.15 Video strani - 10.25 Tedenski izbor: Poljska; Sanjska potovanja (2/12); 10.50 Športna sredi: nogomet Milan:Porto (posnetek); jeep rally, reportaža - 13.00 Poročila - 16.20 Oči kritike (ponovitev) - 17.20 Svet poroča (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 SP v hokeju na ledu: Slovenija:Kazahstan 22.10 Glasbeni utrinek - 22.15 TV jutri - 22.20 Sova: Ona in on (amer. naniz., 2/13); Odletel bom (amer. nadalj., 14/21) - 23.35 Video strani

PETEK, 19. III.

SLOVENIJA 1

11.25 - 23.55 TELETEKST
11.40 VIDEO STRANI
11.50 TEDENSKI IZBOR
OVČAR HOBO, amer. naniz., 2/12
VIDEOŠPON
13.00 POROČILA
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
13.15 VIDEO STRANI
14.05 FILMSKO POPOLDNE
14.45 ONA IN ON, ponovitev amer. naniz., 2/13
15.10 ODLETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 14/21
16.00 VRNITEV NA OTOK ZAKLA-DOV, angl. nadalj., 7/10
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
16.55 EP VIDEO STRANI
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
17.15 HUCKLEBERRY FINN IN PRIJATELJI, angl. nadalj., 2/26
17.40 PRVI USPEHI
17.45 VČASIH TUDI ČARAMO, 3/4
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 OČE, SIN IN LJUBICA, amer. film
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

SLOVENIJA 2

8.25 - 1.30 Teletekst
8.40 Video strani - 8.50 Tedenski izbor: Že veste?: 9.25 Gospodarska oddaja: Evropa 2000

9.55 Svet. pokal v alpskem smučanju: slalom (ž), 1. tek - 10.50 Tedenski izbor: Ljubzenska preizkušnja (nemška nadalj., 7/7) - 11.40 SP v rokometu (m) - 12.55 Slalom (ž), 2. tek - 13.40 Video strani - 14.20 Osmi dan (ponovitev) - 15.10 Mostovi - 15.40 Tok tok (kontaktna oddaja za mladostnike) - 16.25 SP v hokeju, skupina C (prenos) - 18.45 Znanje za znanje: Učite se z nami - 19.00 Euroitem (21. oddaja) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Studio City - 22.10 Glasbeni utrinek - 22.30 TV jutri - 22.35 Sova: Popolna tuja (amer. naniz., 22/28); 23.00 Odletel bom (amer. nadalj., 15/21); 23.45 Tetovirano srce (nemški film) - 1.20 Video strani

SOBOTA, 20. III.

SLOVENIJA 1

9.20 - 1.25 TELETEKST
9.35 VIDEO STRANI
9.45 TEDENSKI IZBOR:
9.45 RADOVEDNI TAČEK
10.00 ERAZEM IN POTEPUH, otroška nadalj., 3/5
10.30 RISANKA
10.45 TOK TOK
11.30 OČE, SIN IN LJUBICA, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 TEDNIK, ponovitev
13.45 VIDEO STRANI
14.20 FILMSKO POPOLDNE
14.20 POPOLNA TUJCA, ponovitev amer. naniz., 22/28
14.50 ODLETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 15/21
15.35 Ciklus filmov F. Čapa: MOŽJE BREZ KRIL, češki film (ČB)
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 POTOVANJE PO ČLOVEŠKEM TELESU, nemška poljudnoznan. serija, 7/8
18.00 REGIONALNI PROGRAMI - LJUBLJANA
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.12 ŽREBANJE 3 x 3
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 UTRIP
20.25 TVARIETE
21.30 NA DNU, brazilska nadalj., 3/5
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

SLOVENIJA 2

8.30 - 1.15 Teletekst
8.45 Video strani - 8.55 Tedenski izbor: Jakec in čarobna lučka (angl. risana serija, 23/26); 9.05 Zgodbe iz školjke - 9.55 Veleslalom (ž), 1. tek - 11.00 Tedenski izbor: Klub klobuk; Denver, poslednji dinosaver (ponovitev amer. naniz., 20/20); 12.55 Veleslalom (ž), 2. tek - 13.45 Operne zgodbe: Ernani (10., zadnja oddaja) - 16.40 Moja knjiga o džungli (23/27) - 17.00 Športna sobota - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Rojstvo Evrope (angl. dok. serija, 7/7) - 21.00 Slovenski magazin - 21.30 Poglej in zadeni - 22.35 Sova: Alo, alo (angl. naniz., 3/18); 23.00 Odletel bom (amer. nadalj., 16/21); 23.45 Rapsodija v rumenem (franc.-švicarski film)

NEDELJA, 21. III.

SLOVENIJA 1

7.50 - 23.35 TELETEKST
8.05 VIDEO STRANI
8.15 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV, ponovitev
KAJ MORA SOVA OPRAVITI SPOM-LADI
HUCKLEBERRY FINN IN PRIJATELJI, ponovitev angl. nadalj., 2/26
10.30 TELEVIZIJSKA KONFERENCA
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 SLOVENSKA LJUDSKA GLASBILA IN GODCI: ŽVEGLA
12.20 AYLLU, glash. oddaja
12.30 DOMAČI ANSAMBEL: ANSAMBEL NIKAJ ZAJCA
13.00 POROČILA
13.05 TVARIETE, ponovitev
14.45 FILMSKO POPOLDNE
14.45 ALO, ALO, ponovitev angl. naniz., 3/18
15.10 ODLETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 16/21
15.55 VELIKA PRIČAKOVANJA, angl. nadalj., 1/6
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 MOJA KNJIGA O DŽUNGLI, 23/27
17.30 KALEJDOSKOP, amer. film
19.05 RISANKA
19.17 LOTO
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ZRCALO TEDNA
20.25 PODARIM - DOBIM
20.55 KRKA, POROČILO O REKI
21.40 ŽIVLJENJE Z DRUGE PLATI: KAKO NAS VIDJO ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 6/6
22.15 DNEVNIK 3, VREME

SLOVENIJA 2

8.45 - 0.30 Teletekst
9.00 Video strani - 9.10 Tedenski izbor: Poglej in zadeni; 10.10 Na dnu (brazilska nadalj., 3/5); 11.00 Mostovi - 11.30 Rolkarji iz Los Angelesa (amer. film) - 13.00 Poročila - 13.25 Športna nedelja - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Zmagoslavje ljubezni (posnetek predstave PDG Nova Gorica) - 21.55 Glasbeni utrinek - 22.00 TV jutri - 22.05 Sova: Hal Roach predstavlja: Ljubi jih in joči (amer. burleska, 2/29); Odletel bom (amer. nadalj., 17/21); Hiša iz kart (finska nadalj., 3/5) - 0.20 Video strani

PONEDELJEK, 22. III.

SLOVENIJA 1

10.40 - 23.15 TELETEKST
10.55 VIDEO STRANI
11.05 TEDENSKI IZBOR
11.05 OVČAR HOBO, amer. naniz., 3/12
11.30 FORUM
11.45 TV MERNIK
12.00 PODARIM - DOBIM
12.30 ANSAMBEL NIKAJ ZAJCA
13.00 POROČILA
13.05 ROJSTVO EVROPE, ponovitev angl. dok. serije, 7/7
14.00 VIDEO STRANI
14.15 FILMSKO POPOLDNE
14.15 LJUBI JIH IN JOČI, ponovitev amer. burleske, 2/29 (ČB)
14.35 ODLETEL BOM, amer. nadalj., 17/21
15.20 KAVBOJ IN DAMA, amer. film (ČB)
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
PET PRIJATELJEV, angl. naniz., 6/13
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.50 BESEDE, BESEDE, BESEDE, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 SEDMA STEZA
20.30 BOBENČEK
21.30 MEDNARODNA OBZORJA: AVSTRIJA
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

TOREK, 23. III.

SLOVENIJA 1

9.10 - 22.50 TELETEKST
9.25 VIDEO STRANI
9.35 TEDENSKI IZBOR
9.35 OVČAR HOBO, amer. naniz., 4/12
10.00 3/4 URE
10.45 SLOVENSKEGA MAGAZIN
11.15 POTOVANJE PO ČLOVEŠKEM TELESU, 7/8
12.00 ZELENA URA
13.00 POROČILA
13.05 MEDNARODNA OBZORJA: AVSTRIJA, ponovitev
13.45 VIDEO STRANI
14.45 FILMSKO POPOLDNE:
14.45 NAJSTRAŠNEJŠI UMOR, ponovitev angl. naniz., 3/6
15.15 ODLETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 18/21
16.00 HOLLYWOOD SE JIH SPO-MINJA, ponovitev amer. dok. serije, 11/14
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
ERAZEM IN POTEPUH, otroška nadalj., 4/5
OSCAR JUNIOR
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 BESEDE, BESEDE, BESEDE, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.35 GLASBA, SHOW IN CIRKUS: LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 NEBESA MORAJO POČAKATI, angl. dok. serija, 3/4
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

SREDA, 24. III.

SLOVENIJA 1

9.55 - 0.30 TELETEKST
10.10 VIDEO STRANI
10.20 TEDENSKI IZBOR
10.20 OVČAR HOBO, amer. naniz., 5/12
10.45 SPREHODI PO STARI LJUBLJANI, 8/9
11.10 MARIE CURIE, franc. nadalj., 5/6
12.00 NOVOSTI ZALOŽB
12.10 OSMI DAN
13.00 POROČILA
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
13.15 ŽIVLJENJE Z DRUGE PLATI: KAKO NAS VIDJO ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 6/6
13.45 VIDEO STRANI
14.05 FILMSKO POPOLDNE:
14.05 V AVTOBUSU, ponovitev 9. epizode angl. naniz.
14.30 ODLETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 19/21
15.15 DETEKTIV, ponovitev franc. filma
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 KLUB KLOBUK
18.50 BESEDE, BESEDE, BESEDE, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.25 FILM TEDNA
EVROPSKA KINEMATOGRAFIJA: EVROPA, danski film
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.48 TV JUTRI
22.50 OBISKI
0.20 VIDEO STRANI

Iščete nov poslovni prostor v Metliki?

Na odlični lokaciji v novem trgovsko-poslovnem centru v Metliki prodamo ali oddamo v najem popolnoma nove poslovne prostore. Primerni so za trgovsko in vse vrste storitvenih dejavnosti.

Izbirate lahko različne velikosti, poleg tega pa poslovne prostore lahko tudi prilagodimo vašim potrebam.

Najmanjša enota je 40m².

Nudimo ugodne prodajne cene - od 800 do 1400 DEM/m² in zelo ugodne kreditne pogoje!

Rok izročitve: julij 1993.

Ogled prostorov predvidoma vsak petek po predhodnem dogovoru.

Za informacije in ogled prostorov se oglasite na:

SKB - Nepremičnine & Leasing d.o.o.
Slovenska 54, 61000 Ljubljana
telefon: 061/313-468, 301-632
telefaks: 061/121-202

SKB-nepremičnine &
leasing d.o.o.

GLASBA JE ŽIVLJENJE

Pomlad je najlepši in najbolj težko pričakovani letni čas in letos bo nastopila v počastitev naše oddaje Glasba je življenje točno v soboto, 20. marca, ob 15. uri in 41 minut. Še najbolj pa smo veseli, da nam jo je najbolj uspešno polepšati Janezu Holsledu iz Petanjcev 51 d pri Tišini. Vas zanima kakaj? Zaključili smo Avtoimpexovo akcijo »Srečna petstotica«, v kateri je bilo 500 kupcev Škodovih avtomobilov kandidatov za še eno »škodo«. Minister za notranje zadeve Ivo Bizjak se je odločil za številko 376 in avto Škoda favorit je tako prišel v roke Janezu Holsledu, ki je avto plačal 10. februarja v Murski Soboti. Želi si avto rdeče barve in še ne ve, kaj bo z njim. Čestitamo!

Prav na pomladni dan imam gosta, ki je najbrž kar precej postoril okrog slovenske pomladi in je sedaj minister za notranje zadeve. Gospod Ivan Bizjak, doma iz Bele pri Predvoru, podpredsednik slovenskih krščanskih demokratov, oče štirih otrok, po izobrazbi matematik. Minister Bizjak ima zelo rad glasbo, predvsem priredbe klasike, evergreene in tudi popevke, če imajo besedilo, ki kaj pove. Ni pa navdušen nad bučno glasbo. Pel je v raznih zborih, tudi skupaj z ministrom za zunanje zadeve Lojzeto

Peterletom. Na vprašanje, če se mu zdi, da deluje državni zbor razglašeno, je odgovoril: »Takih zborov nisem nikoli ocenjeval po uglasnosti. Tak zbor mora delovati malo razglašeno, če hoče odigrati svojo vlogo. Mislim, da ne bi bilo dobro, če bi bili ubrani enoglasno.«

V prejšnji oddaji smo zapisali nagradno igro Eurosong 93. Zanimalo nas je, katera pesem vam je bila najbolj všeč. Lestvica, ki ste jo sestavili vi, dragi poslušalci, se nekoliko razlikuje od uradne. Najbolj vam je bila všeč Darja Švajger s pesmijo Naj vidimo ljudi; na drugo mesto ste postavili ansambel Čudežna polja s pesmijo Nekdo igra klavir, za njimi Regino in Naj ljubezen združi vse ljudi, Helena Blagne s pesmijo Vzemim me nocoj je pristala na četrtem mestu in šele napetem je uradna zmagovalka Tih deževen dan v izvedbi En X banda. Žreb pa je določil takole: 1. nagrado, walkman Avtomotorja iz Celja, prejme Marjeta Campa, Kebetova 3, Kranj; 3 kg prave kave Droga & Man Coffee bomo poslali Klavdiji Stropnik v Braslovce, Rokovlje 3, 3 kasete Moped showa pa Sebastjanu Elsnerju v Dobrunje, pot na Visoko 11 b. Na slišanje v soboto.

Simona H2O

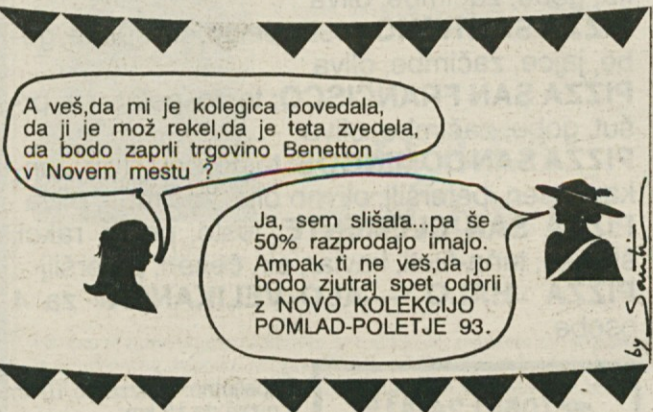

Drage žene, mame

Inplet Sevnica vam ob materinskem dnevu iskreno čestita.

Za darilo vam podarja možnost celodnevne nakupa, in sicer od 18. 3. do 25. 3. 1993 od 7.—18. ure, v soboto, 20. 3. 93, pa od 8. — 12. ure.

Pestra ponudba enobarvnih in potiskanih materialov, ugodne znižane cene in ugodni plačilni pogoji so pripravljeni v Inpletu prav za VAS.

MAKO d.o.o.

Cesta bratov Cerjakov 42,
68250 Brežice
tel. 0608/61-145,

fax. 0608/62-405

Ugodna ponudba kmetijskih strojev in rezervnih delov

BCS 622 benzin — petrolej	347.445,00 SIT
BCS 622 benzin	358.575,00 SIT
BCS 622 diesel	433.545,00 SIT
BCS 602 benzin	194.145,00 SIT
BCS 603 benzin	214.200,00 SIT
BCS KOSA 127 cm	2.354,00 SIT
BCS DUPLEX	229.425,00 SIT
Nahrbna bakrena škroplilnica	7.918,00 SIT
Kawasaki BK	39.987,00 SIT
Aparat za pranje 130 barov	35.765,00 SIT

Cene so brez davka.
Na zalogi imamo vse rezervne dele in zagotovljen servis.

PLAČILO na obroke, za takojšnje plačilo 5% popust ali »Gratis« aparat za pranje s toplo vodo 130 barov.

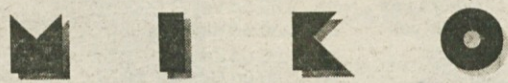
ADRIA CARAVAN d.d.
Novo mesto
Zagrebška 20, Novo mesto

objavlja
JAVNO ZBIRANJE PONUDB

za odprodajo nepremičnin Tovarne prikolic Brežice:

1. Tovarna ima zunanje urejen in ograjen kompleks v skupni izmeri 44.830 m², v katerem je zajeta tudi dovozna asfaltirana cesta, dvorišče in utrjene površine v izmeri 33.435 m² od tega v asfaltni izvedbi cca 6000 m².
2. Skupaj ima 9.185 m² pokritih površin namenjenih za:
 - Proizvodne prostore 7.350 m²
 - Jeklene nadstrešnice 780 m²
 - Upravo sanitarni aneks 600 m²
 - Prostor energetike (brez servisa) 140 m²
 - Skladišče vnetljivih snovi 13 m²
 - Vratarnica s kolesarnico 144 m²
3. Tovarna ima:
 - Lastno trafo postajo moči 630 kW
 - Toplotna postaja z dvema kotloma moči 2 MW in mazutno postajo 80 m³
 - Kompresorska postaja moči 2x6 m³/min tlaka 8atm
 - Telefonija z 20 parnim kablom
 - Kanalizacija, meteorna in fekalna, z lastno čistilno napravo
 - Vodovodno in hidrantno omrežje
 - Kompletno vgrajene instalacije
 - Odkup je možen v celoti ali po delih
 - Prednost pri odkupu bodo imeli tisti ponudniki, ki bodo poleg ostalih pogojev ponudili tudi delno zaposlitev delavcem Tovarne prikolic Brežice
 - Na zbiranju ponudb lahko sodelujejo tako pravne kot fizične osebe

Dodatne informacije lahko dobite po telefonu 068/23-202, int. 320, g. Zorko.
Pisne ponudbe pošljite v roku 15 dni od dneva objave na naslov ADRIA CARAVAN d.d., Zagrebška 20, 68000 Novo mesto, s pripisom »Zbiranje ponudb«

Italijanska in domača keramika, na zalogi 150 različnih tipov;

GOTOVINSKI POPUST na tri (3) čeke brez obresti ali NA OBROČNO ODPLAČEVANJE — minimalne obresti.

Ponujamo tudi pohištvo vseh vrst, **UVOŽENE** usnjene garniture ter program ALEA, TOM in KOT — po tovarniških cenah:

v salonih MIKO:

- CKŽ 100, Krško, tel. 0608/31-302
- Resljeva 2, Novo mesto, tel. 068/28-950
- Partizanska 21, Novo mesto, tel. 068/28-950
- NHM 17, Sevnica, tel. 0608/81-734
- Obrtna cona 55a, Boštanj, tel. 0608/81-530
- Milavčeva 8, Brežice, tel. 0608/61-712

VABLJENI!!!!

FIRST ROTOTEHNIKA

Radegunda 54
SLO-63330 Mozirje
tel.: 063/832-222
tel/fax: 063/831-697

IŠČEMO AKVIZITERJE

za prodajo: regulacijskih avtomatik, motornih ventilov in regulacijskih motorjev za centralno ogrevanje.
Nudimo dober zaslužek!
Pisne prijave pošljite v roku 8 dni ali pokličite po tel. št. 063/831-697, 063/832-222

OD MESECA MARCA DALJE LAHKO PAKETNO AVTOMOBILSKO ZAVAROVANJE SKLENETE TUDI NA SKLEPALNEM MESTU

PIONIR
AVTOHIŠA

IN OPRAVITE REGISTRACIJO VAŠEGA VOZILA.

EKIPA

LESO Črnomelj
Črnomelj
Belokranjska cesta 40
68340 Črnomelj

objavlja

JAVNO ZBIRANJE PONUDB

za odprodajo nepremičnin:

1. Poslovnih in pomožnih prostorov Obrata Mizarstvo Leso Črnomelj, ki leži v industrijskem kompleksu Črnomelj

- a) Pokrite površine 2.468 m² namenjene za:
 - Proizvodne prostore 942 m²
 - Skladišče 603 m²
 - Nadstrešnice 588 m²
 - Upravno sanitarni prostor 335 m²
 - Vgrajene kompletne instalacije
- b) Obrat ima zunanje urejen in ograjen kompleks v skupni izmeri 4.652 m². Dvorišče v kompleksu obrata je utrjeno in asfaltirano v izmeri 1.484 m² in 500 m² v makadamski izvedbi.
- c) Obrat je priključen na javno elektro mrežo z močjo 162 kW
 - Hišna telefonska centrala s 5 linijami
 - Termobloki za ogrevanje moči 175 kW in cisterno kapacitete 8000 l
 - Kompresor 1250 l/min
 - Silos za lesne odpadke kapacitete 30 m³

2. Proizvodnih in poslovnih prostorov obrata Semič

- a) Skupaj ima 1.469 m² pokritih površin:
 - Proizvodne prostore 996 m²
 - Prostor žagalnice 136 m²
 - Zaprti skladiščni prostori 26 m²
 - Nadstrešnice 64 m²
 - Prostor energetike 97 m²
 - pisarniški prostori 30 m²
 - Sanitarije, menza s kuhinjo 120 m²
 - v objektu so vgrajene vse instalacije
 - Energetski objekt s kotlom za lesne odpadke in pre-mog moči 520 kW
 - Trafo postaja instalirane moči 170 kW
- b) Tovarna ima zunanje urejen in ograjen kompleks v skupni izmeri 14.779 m². Dvorišča, parkirišča in cestišča znašajo 2.354 m² od tega 854 m² v asfaltni izvedbi.
 - Odkup je možen v celoti ali po delih.
 - Prednost pri odkupu bodo imeli tisti ponudniki, ki bodo poleg ostalih pogojev ponudili tudi delno zaposlitev delavcem Lesa Črnomelj d.d.
 - Na zbiranju ponudb lahko sodelujejo tako pravne kot fizične osebe.

Dodatne informacije lahko dobite po telefonu 068/23-202, int. 320, inž. Zorko.
Pisne ponudbe pošljite v roku 15 dni od dneva objave na naslov ADRIA CARAVAN Novo mesto, Zagrebška 20, 68000 Novo mesto, s pripisom »Zbiranje ponudb«

DE časopis
slovenskih
delavcev

OPEKARNA
NOVO MESTO d.o.o.

Zalog 21, 68001 Novo mesto, p.p.10
tel.: 068 / 22 - 855, 84 - 644

**Kupite gradbeni material
takrat, ko je najcenejši !**

- modularni blok 33 SIT / kos
- Schiedel dimnik (16 cm) 2850 SIT / m
- Perlit 822 SIT / vreča
- Termon 1018 SIT / vreča
- ploščice Gorenje, Keramix od 450 SIT / m²
- parket klasični - hrast 1782 SIT / m² 1. kl.
- parket panel 2772 SIT / m² 1.kl.
- iverica 1887 SIT / plošča
- lepilo za ploščice 861 SIT / 25 kg
- betonska mreža, 9 / 6, 3410 SIT / kom
- kanalizacijska plastika (110 mm) 499 SIT / m¹
- belton 500 SIT / liter
- lesoton 422 SIT / liter
- pomivalna korita od 4900 do 9800 SIT / kos
- splahovalnik Ciklon 3740 SIT / kom
- talni sifon in koritni sifoni od 500 SIT / kom

Organiziramo dostavo na gradbišče.

RAZPORED CEPLJENJA PSOV V NOVO MESTU

PONEDELJEK, 22. 3. 1993
ob 8.00 uri Drska
ob 8.30 uri Srebrniče
ob 9.00 uri Zalog
ob 9.30 uri Potok
ob 10.00 uri Praproče
ob 10.30 uri Jurka vas
ob 11.00 uri Vavta vas
ob 11.30 uri Drgaja sela
ob 12. uri Rumanja vas

TOREK, 23. 3. 1993
ob 8.00 uri Cegelnica
ob 8.30 uri Češča vas
ob 9.00 uri Prečna
ob 9.30 uri Podgora
ob 10.00 uri Dol. Straža
ob 11. uri Gor. Straža
ob 12.00 uri Gor. Polje

SREDA, 24. 3. 1993
ob 8.00 uri Soteska
ob 9.00 uri Podhosta
ob 10.00 uri Podturn (Štravs)
ob 11. uri K. Poljane
ob 12.00 uri Dol. Toplice
ČETRTEK, 25. 3. 1993
ob 8.00 uri Dol. Kronovo
ob 8.30 uri Prinovec (Črtalič)
ob 9.30 uri Š. Toplice (Udovč)
ob 10.00 uri Brezovica (Hiti)
ob 10.30 uri Šmarjeta
ob 11.30 uri Gorenja vas

SREDA, 31. 3. 1993
ob 8.00 uri Jablan
ob 9.00 uri Goriška vas
ob 10.00 uri Sred. Globodol
ob 11.00 uri Jordan Kal
ob 11.30 uri Biška vas
ob 12.30 uri Jablan — Šranga

PETEK, 2. 4. 1993
ob 8.00 uri Gor. Kamenje
ob 9.00 uri Dol. Karteljevo
ob 10.00 uri Kamen vrh
ob 11.00 uri Dol. Kamence
ob 11.30 uri Gor. Kamence

SOBOTA, 3. 4. 1993
ob 8.00 uri Bajnof
ob 9.00 uri Otočec
ob 10.30 uri Stari Grad
ob 12.00 uri N. mesto — vet. post.

ZAMUDNIKI, 10. 4. 1993
ob 8.00 uri Novo mesto — veterinarski zavod

RAZPORED CEPLJENJA PSOV V ŠKOCJANU

SREDA, 7. 4. 1993
ob 8.00 uri Bela cerkev

PETEK, 26. 3. 1993
ob 8.00 uri Ruperč vrh
ob 8.30 uri Birčna vas
ob 9.00 uri Uršna sela — vas
ob 9.30 uri Laze
ob 10.00 uri Uršna sela — zad. dom
ob 11.00 uri Dobindol
ob 11.30 uri Gor. Sušice
ob 12.00 uri Dol. Sušice

SOBOTA, 27. 3. 1993
ob 8.00 uri Gotna vas
ob 9.00 uri Črmošnjice
ob 9.30 uri Dol. Težka voda
ob 10.30 uri Nova Gora
ob 11.00 uri Vel. Cerovec
ob 11.30 uri Podgrad

PONEDELJEK, 29. 3. 1993
ob 8.00 uri Ratež
ob 9.00 uri Vel. Brusnice
ob 10.00 uri Gor. Suhadol
ob 10.30 uri Dol. Suhadol
ob 11.30 uri Gaberje

TOREK, 30. 3. 1993
ob 8.00 uri Vrhe
ob 8.30 uri Dolž
ob 9.00 uri Zajčji vrh
ob 9.30 uri Vel. Orehek
ob 10.00 uri Stopiče
ob 11.00 uri Stranska vas
ob 12.00 uri Dol. Lakovnice
ČETRTEK, 1. 4. 1993
ob 8.00 uri Mirna peč
ob 9.00 uri Žel. postaja
ob 10.00 uri Dolenja vas
ob 11.00 uri Šentjurje
ob 12.00 uri Potočna vas

PONEDELJEK, 5. 4. 1993
ob 8.00 uri Šmihel
ob 9.00 uri Škrjanče
ob 10.00 uri Vel. Podljuben
ob 10.30 uri Mali Podljuben
ob 11.00 uri Vrh pri Ljubnu
ob 17.00 uri Loka — Novo mesto

TOREK, 6. 4. 1993
ob 8.00 uri Žabja vas
ob 9.00 uri Mali Slatnik
ob 10.00 uri Smolenja vas
ob 11.00 uri Hrušica
ob 11.30 uri Vel. Slatnik

ČETRTEK, 8. 4. 1993
ob 8.00 uri Zbure

ob 8.30 uri Dobrava
ob 9.00 uri Dobruška vas
ob 9.30 uri Tomažja vas
ob 10.00 uri Grmovlje
ob 10.30 uri Stara vas
ob 11.00 uri Zavinek
ob 11.30 uri Škocjan
ob 12.00 uri Hrastulje
ob 12.30 uri Zloganje
ob 13.00 uri Stara Bučka

ZAMUDNIKI, 12. 4. 1993
ob 14.00 uri ambulanta Škocjan

RAZPORED CEPLJENJA PSOV V SUHI KRAJINI

SOBOTA, 20. 3. 1993
ob 7.30 uri Ajdovec
ob 8.00 uri Brezova reber
ob 8.30 uri Vel. Lipovec
ob 9.00 uri Podlipa
ob 9.30 uri Sred. Lipovec
ob 10.00 uri Trebča vas
ob 10.30 uri Sadinja vas

PETEK, 26. 3. 1993
ob 7.30 uri Drašča vas
ob 8.00 uri Klečec
ob 8.30 uri Šmihel
ob 9.00 uri Dešeča vas
ob 9.30 uri Vrhovo
ob 10.00 uri Praproče

PETEK, 2. 4. 1993
ob 8.00 uri Budganja vas
ob 8.30 uri Pleševica
ob 9.00 uri Gradenc
ob 9.30 uri Lopata
ob 10.00 uri Visejc
ob 10.30 uri Sela

RAZPORED CEPLJENJA PSOV V ŠENTJERNEJU

TOREK, 23. 3. 1993
ob 8.00 uri Cerovi log
ob 8.30 uri Orehovica
ob 9.30 uri Pristavica
ob 10.00 uri Dol. Mokro polje
ob 10.30 uri Polhovica
ob 10.45 uri Gor. Gradišče
ob 11.30 uri Dol. Maharovec
ob 12.00 uri Gor. Gomila
ob 13.00 uri Gor. Brezovica
ob 15.30 uri Gor. Maharovec
ob 15.45 uri Loka
ob 16.00 uri Gor. Stara vas
ob 16.30 uri Mihovo

TOREK, 30. 3. 1993
ob 8.00 uri Mihovica
ob 8.30 uri Drama

ob 8.30 uri Male Poljane
ob 9.00 uri Vel. Poljane
ob 9.30 uri Klenovik
ob 10.00 uri Zagrad
ob 10.30 uri Goriška vas
ob 11.00 uri Gor. Dole
ob 11.30 uri Dol. Dole
ob 12.00 uri Jelendol
ob 12.30 uri Osrečje
ob 13.00 uri Vinica
ob 13.30 uri Zalog

SREDA, 24. 3. 1993
ob 7.30 uri Stavča vas
ob 8.00 uri Jama
ob 9.00 uri Dvor

SOBOTA, 27. 3. 1993
ob 8.00 uri Vel. Lipje
ob 8.30 uri Lašče
ob 9.00 uri Hinje
ob 9.30 uri Ratje
ob 10.00 uri Prevole
ob 10.30 uri Žvirče
SOBOTA, 3. 4. 1993
ob 8.00 uri Cvibelj
ob 8.30 uri Reber
ob 9.00 uri Žužemberk (levi b.)
ob 9.30 uri Žužemberk (desni b.)

ZAMUDNIKI, 10. 4. 1993
ob 8.00 uri Dvor
ob 9.00 uri Hinje
ob 10.00 uri Žužemberk

PETEK, 26. 3. 1993
ob 8.00 uri Gor. Vrhpolje
ob 8.30 uri Dol. Vrhpolje
ob 9.00 uri Šmarje
ob 10.00 uri Javorovica
ob 10.15 uri Vel. Ban
ob 10.30 uri Vratno
ob 11.00 uri Dol. Stara vas
ob 12.00 uri Šentjernejski
ob 15.30 uri Groblje
ob 16.30 uri Ostrog
ob 16.45 uri Šentjakob
ob 17.00 uri Zameško

ZAMUDNIKI, 2. 4. 1993
ob 16.00 uri Šentjernejski

“LABOD”, tovarna oblačil, Novo mesto
TOVARNA TEMENICA TREBNJE
Stari trg 50, TREBNJE

r a z p i s u j e

JAVNO LICITACIJO ZA ODPRODAJO OSEBNEGA AVTOMOBILA LADA 1200/C karavan, letnik 1984

Licitacija bo v petek, 19. marca, ob 11. uri na dvorišču tovarne. Ogled vozila, ki ni registrirano, je pa v voznem stanju, bo možen dve uri pred začetkom licitacije. Izklicna cena je 1.200 DEM, plača se v tolaški protivrednosti, po tečaju na dan plačila. Kupec plača davek na promet proizvodov. Kupuje se po sistemu ogledano-plačano. Varščina znaša 15.000 SIT in se vplača pred začetkom licitacije. Predstavniki pravnih oseb predložijo tudi pooblastilo. Rok za plačilo kupljenega in za prevzem je osem dni po dnevu licitacije, sicer varščina zapade. Informacije dobite po telefonu (068) 44-091 ali 44-613.

HALO — ALO PIZZA!

☎ (068) 24-415

PIZZA »HALO — ALO«: testo, pelati, sir, šunka, gobe, začimbe, oliva
PIZZA SAN REMO: testo, pelati, sir, šunka, gobe, jajce, začimbe, oliva
PIZZA SAN FRANCISCO: testo, pelati, sir, pršut, gobe, začimbe, oliva
PIZZA SAN DOMINGOS: testo, pelati, sir, šunka, česen, peteršilj, olivno olje, začimbe, oliva
PIZZA SAN CLEMENTE: testo, pelati, rakci, školjke, tuna-fileti, kaviar, sir, česen, peteršilj
PIZZA »HALO — ALO VELIKANKA« za 4 osebe

☎ (068) 24-415

Pripeljemo: 1 pizzo do 10 km
3 pizze do 15 km
4 ali več pizz nad 15 km

Če pizze ne boste naročili vi, jo verjetno ne bo naročil nihče!

HALO — ALO PIZZA!

☎ (068) 24-415
ZARADI VAS

Podjetje NOVOTEHNA, trgovina na debelo in drobno, p.o., Glavni trg 10, Novo mesto

objavlja prosto delovno mesto

PROGRAMERJA

Razpisni pogoji: srednješolska izobrazba računalniške smeri, 3 leta delovnih izkušenj, poznavanje programskega jezika CLIPPER ali d'BASE.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: Novotehna, trgovina na debelo in drobno, Glavni trg 10, Novo mesto, splošni sektor. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

U G O D N O FINET sistemi - sistemi nove generacije

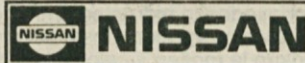
tel.: (063) 701-225 fax: (063) 701-033: strojna oprema, programska oprema, grafika, multimedija, računalniške mreže, komunikacije, svetovanje

TIP RAČUNALNIKA	RAM	40 MB	85 MB	120 MB	170 MB	240 MB	425 MB
386 SX 25	1 MB	97200	105240	115920	122400	149400	
386DX 33/64 KB	2 MB	113880	119880	131880	138000	165360	239760
386DX 40/128 KB	2 MB	116880	122880	134880	141000	168360	242760
486DX 33/256 KB	4 MB		189600	200400	205200	232800	307080
486DX2 50/256 KB	4 MB		208800	220200	225000	252600	326280
486DX2 66/256 KB	4 MB		235200	246000	250800	267840	351600

OSNOVNA KONFIGURACIJA

osnovna plošča, delovni spomin *** MB RAM, AT BUS kontroler, 2 x ser. In 1 x par. Izhod, disketni pogon 1.2 MB, trdl disk QUANTUM (CONNER), VGA gr. kartica TRIDENT 512 KB, VGA MONO monitor 14" PHILIPS, ohlajle mini tower z LED displayem, tipkovnica CHICHONY s SLO znaki

Cene so v tolarjih!

AVTOMEHANIKA ZIERER in NISSAN ADRIA, pooblašteni zastopnik za vozila NISSAN pri nas,
Vam od petka 19.3.1993 dalje nudita kakovostna in varčna vozila NISSAN s triletno garancijo v novem prodajnem salonu v Boštanju pri Sevnici, tel.: (0608) 81 389.
Ob otvoritvi Vam nudimo popust za nakup vozil!

KOKOS

Cesta herojev 4
Novo mesto

Cesta herojev 4
Novo mesto

Iz ponudbe za mladostni videz vam nudimo atraktivne izdelke — italijanske puloverje modnih barv in dizajnov, proizvajalca **MARINA YAHTING**, uvožene original jeans **LEE** in **AMERIKANO** ter šumeče podložene trenirke.

Ob posezonskih popustih vam v marcu odobrimo dodatni 10% popust.

Nasproti zavarovalnice **TILIA**, na Cesti herojev 4, vas vabimo v **KOKOS** tekstil.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše drage žene, mame, stare mame, sestre in tašče

**MARIJE
RAMOVŠ**

iz Kamnja 19 pri Šentrupertu

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Posebna zahvala družinam Hribar, Markovič in Cajnar, osebju Splošne bolnišnice Novo mesto, šentruperškemu pevcem, gospodu župniku za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste jo v velikem številu spremljali na zadnji poti, darovali cvetje in svete maše.

Žalujoči: vsi njeni

HALO — ALO PIZZA!

☎ (068) 24-415
ZARADI VAS

YURENA, šola tujih jezikov
Novo mesto
(vpis v tečaje tujih jezikov)
☎ 23-434

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem, ki so našo teti

MARIJO KUMER

spremlili k večnemu počitku in z nami sočustvovali. Hvala g. Virantu za tople besede in pogrebni obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

V cvetu mladosti nas je za vedno zapustila naša draga hčerka in sestra

**ZLATA
HOČEVAR**

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, znancem za vso pomoč in tolažbo ter g. župniku za opravljen obred. Posebna zahvala kolektivu PTT podjetja Novo mesto, g. Jožetu Kukcu pa za poslovilne besede.

Žalujoči: vsi njeni

Nenadoma nas je v 26. letu starosti zapustila naša draga sodelavka

**ZLATA
HOČEVAR**

finančni knjigovodja

Od nje smo se poslovili v soboto, 13. marca, na pokopališču na Dvoru pri Žužemberku. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

PTT podjetje Novo mesto

ZAHVALA

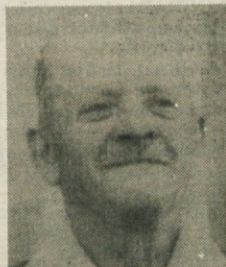
V 64. letu starosti nas je zapustil dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

**MILAN
JENIČ**

iz Stranske vasi 26 pri Novem mestu

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom in znancem za darovano cvetje in vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Hvala gasilcem in sosedom za poslovilne besede, pevskemu zboru Ru-perčvrh, gospodu kaplanu in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Jaz sem vstajenje in življenje, kdor veruje vame, bo živel, tudi če umrje.

V 82. letu starosti nas je zapustil

**PETER
SELAČ**

iz Šentjerneja

Smrt očeta je povezovala sorodnike, vaščane in prijatelje z našo družino v dnevih žalovanja in slovesa. Tolikeri ste nas spremljali s stiskom roke, z molitvijo, s toplo besedo upanja in tolažbe s pomočjo. Vsem iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustila teta in sestra

**JOŽEFA
JAKOPIN**

iz Šentjurja 6

Iskrena zahvala vsem, ki ste našo pokojnico spremlili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebna zahvala sosedom Draganovim, Krivčevim in ostalim vaščanom za pomoč ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

V SPOMIN

Na tvojem grobu cvetje klije, prezgodaj tebe zemlja krije.

18. marca mineva leto, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi

**JOŽE
DAROVEC**

Straža pri Novem mestu

Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Delo je življenje, življenje je trpljenje. Tako si rekla vedno ti, kadar smo obupali. Bolečine in bridkosti si prestala zdaj boš v grobu mirno spala. Doma ostala je praznina, a v srcih naših bolečina.

Ob boleči izgubi naše dobre mame in stare mame

**MARIJE ZORE
MRAVINEC**

iz Sečjega sela 12 pri Vinici

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za sožalja in podarjeno cvetje. Hvala govornici za tople besede slovesa, pevkam iz Otovca in gospodu župniku za opravljen obred. Vsem, ki ste našo mamo pospremili na njeni zadnji poti, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: sin Alojz z ženo Anico ter vnuki Mihael, Alojzij, Martin in Marko

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je tiho zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, tašča in teta

TEREZIJA MLAKAR

Artiče 31

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, delovnim organizacijam in sodelavcem KZ Krka Novo mesto, Agrarie - poslovne storitve Brežice in SO Murska Sobota za izraze sožalja, podarjene sveče, cvetje in denarne prispevke. Hvala zdravnikom Zdravstvenega centra Brežice za lajšanje bolečin, še posebej g. dr. Robiču za dolgoletno zdravljenje. Prisrčna hvala govorniku g. Francu Glogovšku, pevcem iz Artič in Vidma pri Ptuj, gospodu župniku za poslovilni obred in vsem, ki ste našo mamo spremlili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ati, utihnil tvoj je mili glas, obstalo zlato je srce. Le sledi ostale so povsod, od dela tvojih pridnih rok. Rad si delal, rad živel, družino svojo rad imel. Zdaj, ko te več med nami ni, vemo, koliko nam pomenil si.

V 57. letu nas je tragično zapustil naš dragi mož, ati, sin, brat in stric

ŠTEFAN HROVAT

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali za sv. maše, vence, cvetje in pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni Društvu upokojencev za ganljive besede pred domačo hišo, Gasilskemu društvu Šmihel za ganljive besede ob odprtem grobu, pevcem za zapete žalostinke in duhovnikom za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

REPLAY
SHIRTS

BLUE JEANS

Generalni zastopnik za Slovenijo išče ekskluzivnega zastopnika (prodajalna butik) za Novo mesto

**NOVOTEHNA
AUTOMOBIL**

CITROEN

NE ČAKAJTE, DA VAS PODRAŽITEV PREHITI. Že sedaj si zagotovite garantirano ceno in skrajšan dobavni rok za vozila CITROEN.

Nudimo vam varčen in varen nakup s posebnim popustom. Novo mesto 068/28-066, Krško 0608/32-500.

tedenski koledar

Četrtek, 18. marca - Edvard Petek, 19. marca - Jožef Sobota, 20. marca - Igor Nedelja, 21. marca - Benedikt Ponedeljek, 22. marca - Lea Torek, 23. marca - Viktor Sreda, 24. marca - Gabrijel

LUNINE MENE

23. marca ob 8.14 - mlaj

kino

BREŽICE: 18. in 19.3. (ob 20. uri) ter 20. in 21.3. (ob 18. in 20. uri) ameriški ljubezni film Telesni stražar.

ČRNOMELJ: 19. in 20.3. (ob 20. uri) ameriški film Prvinski nagon.

21.3. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Pod krinko.

KRŠKO: 19. in 21.3. (ob 18. uri) ameriški grozljivi film Čarobni kamen.

METLIKA: 19.3. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Pod krinko. 19.3. (ob 20. uri) erotični film Vroče noči J. Munchenbaher. 21.3. (ob 18. uri in 20.15) ameriški film Prvinski nagon.

NOVO MESTO: 18.3. (ob 18. in 20. uri) filmski četrtek - film V postelji s sovražnikom. 19. in 20.3. (ob 22. uri), 21. in 22.3. ter od 24. do 28.3. (ob 16., 18. in 20. uri) film Napihnjete. 23.3. (ob 19.30) PGK Josen: Nora. 24.3. (ob 16. uri) gostuje SLG Celje.

SEVNICA: 19. in 21.3. film Rajsko poletje.

ŠKODO FAVORIT 135 L, letnik 5/91, v zelo dobrem stanju, prevoženih 14.000 km prodam. Cena po dogovoru. Ivan Kregel, Sentjurij 10, Mirna Peč.

AVTO za kampiranje R Trafic prodam. ☎ (0608)21-367, (0608)21-463. 1133

R 5, letnik 1991, registriran celo leto, prodam za 11.900 DEM. ☎ (068)27-501. 1138

126 P, letnik 1988, registriran do 1/94, prodam. ☎ 23-640. 1141

VW 1200, letnik 1971, registriran do 12/93, prodam. Cena 1.100 DEM. ☎ (068)60-602. 1144

126 P, letnik 1987, registriran do septembra 1993, prodam. ☎ 25-501, popoldan. 1147

OPEL KADETT 1.3, letnik 1985, prodam. ☎ 068/51-638

obvestila

NESNICE, mlade jarkice, pasme hix, rjave, stare 4 mesece, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije (kličite od 17. do 22. ure) vsak dan: Jože Zupancič, Otovec 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova, ☎ (0608)67-578, Zdenka Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567, Martina Zelič, Loka 9 pri Zidanem Mostu, ☎ (0601)84-124. 385

POSTANITE uspešen PODJETNIK

Uveljavite se lahko v dejavnosti trgovine s tehničnim blagom, saj vam omogočimo stalno, celovito in prednostno oskrbo vaše prodajalne, kar zagotavlja naša kakovostna blagovna znamka.

Pokličite nas!
Metalka Trgovina, p.o., Ljubljana Dalmatinova 2
tel.: 061/314 135, 314 454
fax: 061/320 581

metalka TRGOVINA
Trgovina za ljudi s posebnimi merili

TELSAT D.O.O., CPB 13, Brestanica. UGODNO! Na zalogi več sistemov stereo satelitskih anten. ☎ (0608)70-465, od 9. do 16. ure. 916

PMC TRGOVINE Nedanovski Robert

PMC TRGOVINA V. Brusnice 13
(1. nadst. center stara šola)

ugodna prodaja:

- kmetijskega repromateriala
- vse za gozdarstvo, vinogradništvo,
- potrošni material za avtomobile,
- kmetijsko in gradbeno mehanizacijo
- instalcijski material
- barve, laki, impregnacijska sredstva
- zaščitna sredstva
- sprejemamo prijave za montažo satelitskih anten; cena od 530 DEM dalje

PE Moj dom
— odkup lesa
— domača zdravila
— tekstil, kozmetika

Odprto od 7. do 17. ure. Se priporočamo!

VALILNICA KUHELJ, Šmarje 9, 68310 Šentjernej tel. (068) 42-524

Sprejemamo naročila za enodnevne bele in rjave piščance, enomesečne bele piščance in šesttedenske jarkice. Se priporočamo!

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING

- finančno-informativni sistem
- materialno poslovanje
- veliko drugih računovodskih programov

ter prodaja, inštalacije in servisiranje računalniške opreme in prodaja programskih paketov svetovnih proizvajalcev

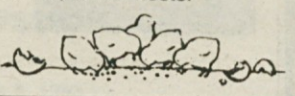
(Podrobne informacije na telefon: (063) 27-217 fax: (063) 28-511 (Zlatko Gruber)

OD 20.3. dalje bom prodajala 6 tednov stare rjave jarkice, cepljene proti maku. Prodaja bo vsak dan od 8. do 18. ure, razen nedelje. Šmarjeta 15, Šmarješke Toplice, ☎ 73-058. 1069

VALILNICA HUMEK

Sprejemamo naročila za enodnevne piščance, bele, težke, rjave nesnice.

Inf. po tel. (068) 24-496 ali na naslov: Valilnica HUMEK, Irča vas 18, Novo mesto.

BELE težke kokoši in rjave nesnice prodajamo na farmi na Gor. Lazah. Humek, ☎ 24-496. 1107

PMC TRGOVINE Nedanovski Robert

PMC TRGOVINA Skocjan 47
(nasproti mesarstva Bobič)

ugodna prodaja:

- kmetijskega repromateriala
- vse za gozdarstvo, vinogradništvo
- barve, laki, impregnacijska sredstva
- potrošni material za avtomobile, kmetijska in gradbena mehanizacija
- instalcijski material
- gradbeni material
- zaščitna sredstva
- sprejemamo prijave za montažo satelitskih anten; cena od 530 DEM dalje

PE Moj dom
— odkup lesa

Odprto od 7. do 17. ure. Se priporočamo!

STRANKE OBVEŠČAMO, da prodajamo kokoši nesnice zelo primerne za nadaljnjo rejo ali zakol. Zdravje, Zalog 17, Novo mesto, ☎ 24-594. 1118

PMC TRGOVINE Nedanovski Robert

Trg gorjanskega b. 2
68310 Šentjernej
tel. (068) 41-199

- * komerciala
- * trgovina na debelo

PRODAJAMO KOKOŠI, ki so sredi nesnosti in so primerne za nadaljnjo rejo. Cena 250 SIT. Jože Pršina, Gregorčeva 5, Dolenjske Toplice, ☎ 65-203. 1119

Električne omarice, zunanje ter notranje, kompletno opremljene ali prazne, ugodno prodam. Dostava do Novega mesta. Izvajamo tudi električne inštalacije. Tel. (061) 752-979.

Servisiramo hladilnike, hladilne skrinje, menjamo izolacijo na skrinjah, ki puščajo vodo ali ledenijo.

Dajemo garancijo in ne zaračunavamo kilometrine. Tel. (061) 551-630

OBRTNIKI POZOR!

Vodim poslovne knjige po konkurenčni ceni! Tel. (068) 25-320 — Horvat

PIŠČANCE, bele, težke 2.5 kg, krmiljene z domačo hrano, in rjave nesnice, stare 11 tednov, ter prašiče, težke 25 kg, prodam. Vrtačič. Pristavica 1, Šentjernej, ☎ 42-575. 1123

MEDIC

Na lazu 36. Novo mesto nasproti avtobusne postaje REVOZA tel / fax 068 25 835

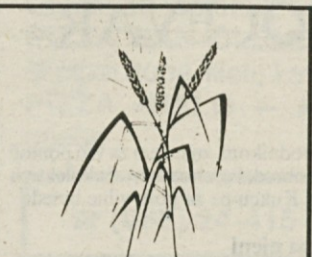
fotokopiranje do formata A0 barvno fotokopiranje

* možnost z diapozitivov in filmov * papirnica

servis - prodaja - najem fotokopirne in birotehnične opreme

Canon

ZAVAROVANCI WIENER STADTISCHE, ki ste prekinili plačevanje, ga lahko sedaj ponovno obnovite. Privatniki, obrtniki, organiziramo posojila v Avstriji brez pologa in garanta! ☎ (061)565-194. 1129

Trgovina KLAS d.o.o.
Biška vas 1, Mirna Peč
tel. (068) 78-098

v sodelovanju z

tehnostroj
MODERNA OPREMA — LJUTOMER d.d.

organizira akcijsko prodajo prikolic:

ETK 453 6,50 X 16 (4) — 249.133,50
ETK 453 8,25 X 15 VZM — 237.006,00
ETK 453 8,25 X 15 VZM — 221.846,60
trosilec TG 42 V S 325,017,00

Popusti za gotovinsko plačilo, ugodni kreditni pogoji!
Cene veljajo do razprodaje zalog.

JARKICE, rjave, stare 6 do 8 tednov, prodajamo vsak dan. Prevolske, Čatež, ☎ (068)48-366. 1139

INTERMARC **BCS**
IMPORT — EXPORT

Trgovina na debelo in drobno
tel./fax. 068-24-663
Zagrebška cesta 21
Novo mesto — Slovenija

BCS kosilnice:

622 diesel	6.920 DEM
622 B/P	5.700 DEM
603 B	3.800 DEM
602 B	3.200 DEM
601 B	2.700 DEM

Vsi rezervni deli za BCS in motorje ACME LOMBARDINI.

Motorji ACME:

ADN 45	2.500 DEM
AL 480	1.500 DEM
ALM 330	1.100 DEM

Okopalniki BENASSI na 3 čeke.

Vinogradniška oprema:

prskalnik, cevi za prskalnike, črpalke za vino, kosilnice, nahrbtni in vrtno, orodje za rezanje.

PRIDELOVALCI KROMPIRJA!

V skladišču krompirja za seme v Ivanči Gorici prodajamo sortno čist krompir sort jaerla in romana po ugodnih cenah. Informacije vsak dan razen sobote od 6. do 14. ure na ☎ (061)783-142. 1145

Izdelujemo vse vrste vzdoljivih štedilnikov iz nerjaveče pločevine — po želji stranke.

Tel. (068) 49-259, Danijel Hočevar, ključavničarstvo in izdelovanje štedilnikov, Puščava 2, 68230 Mokronog

POZOR!

Za vse, ki bi želeli delati, enkratna priložnost. Zasluge v devizah.

Inf. LIBRA d.o.o., p.p. 39, 62310 Slovenska Bistrica

HORTING NOVO MESTO svetuje, oskrbuje in vzdržuje vrtno in zelenice. ☎ 24-433. 1150

Prodajmo rabljeno ravnalo mizo »CAROLINER«, komplet s spodnjim in zgornjim mernim sistemom. Miza je v odličnem stanju. Tel. 063/712481.

YURENA, šola tujih jezikov Novo mesto (vpis v tečaje tujih jezikov) ☎ 23-434

Nova okna v stare okvire po meri in druga mizarska dela po naročilu izvajajo **MONT-LES BOŽIČNIK**, Sevnica. Tel. (0608) 82-945

posest

PARCELO, primerno za gradnjo stanovanjskega objekta, v okolici Krškega, prodam. ☎ (0608)31-553, popoldne. 1039

60 A ZEMLJE, od tega 8 a vinograda, in zidanico prodam. ☎ (064)217-596. 1044

VINOGRAD na lepi sončni legi, star 7 let, s 300 trtami, v Dolu pri Podbočju prodam. ☎ (0608)60-352. 1057

VINOGRAD, star 8 let, na lepi sončni legi, primerno za vikend, dostop z avtomobilom, ugodno prodam. Neža Kuhar, Brezje v Podbočju. 1061

STAREJŠO ZIDANICO z vinogradom nad Semičem, lep razgled, prodam. ☎ 56-402. 1068

MLAJŠI VINOGRAD, 400 trt, blizu železniške postaje Semič prodam. Informacije na ☎ 27-237. 1082

STANOVANJSKI VIKEND z zemljo blizu železniške postaje Semič, z etažno centralno, elektriko in vodo, prodam, za menjaj za stanovanje ali dam v najem. ☎ (068)26-704. 1109

HIŠO na lepi sončni legi v Sevnici, v končni fazi izgradnje, ugodno prodam. Informacije v dopoldanskem času na ☎ (0608)22-150 interna 494. 1111

POČITNIŠKO HIŠO v Stari gori nad Semičem, primerno za stanovanje, prodam. ☎ (068)52-508. 1122

V NOVO MESTU prodam ali za menjaj za stanovanje novo, takoj vseljivo hišo. Cena po dogovoru. ☎ (068)23-915. 1142

VIKEND HIŠO, 6 x 7 m na Vrhu pri Kapelah z vodo, elektriko in telefonom prodam. ☎ (041)415-954. 1146

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

POSREDUJEMO

pri nakupu in prodaji nepremičnin, ocenjujemo, svetujemo

Prodamo:

- v Novem mestu hišo z utečeno pekarijo in prodajalno
- hiše v Novem mestu, Smolenji vasi, Gumberku, Dvoru in Črnomlju
- stanovanja v Novem mestu, Straži in Sevnici
- vikend z vinogradom na Vinjem vrhu
- parcele za gradnjo vikendov v Šmarjeških Toplicah in Jagodniku pri Novem mestu
- stavbno zemljišče v Žužemberku
- kmetijsko zemljišče na Raki in v Rihpovcu pri Trebnjem
- zidanico z vinogradom v Semiču

Kupimo:

- v Novem mestu več enosobnih, enoinpolsobnih in manjših dvosobnih stanovanj

☎ (068) 22-282 od 8. do 19. ure
(061) 714-450 od 16. do 19. ure

prodaj

OBNOVLJENO SEDEŽNO GARNITURO in cirkular, motor 5.5 KW, prodam. ☎ 26-190. 1046

5000 KG sena prodam. ☎ 22-408. 1047

ELEKTRIČNI PISALNI STROJ prodam. ☎ 76-015. 1051

MRVO prodam. Bela Cerkev 8, 73-028. 1052

KROMPIR ZA SEME dezire, kondor prodam. ☎ (064)632-861. 1055

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Zdenka Ludič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge) in Pavel Perc.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 85 tolarjev; naročnina za 1. trimesečje 990 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 1.980 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.400 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 2.800 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.600 tolarjev. Mali oglas do deset besed 900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 90 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 23-606, 24-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 23-610; mali oglasi in zahvale 24-006; telefaks 24-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Časopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p. o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

KVALITETNO SENO in kostonjevo kolje prodam. ☎ 27-710, popoldne. 1056

KROMPIR prodam. Boričevo 7, Novo mesto. 1060

DVE BREJI KRAVI, ena drugič breja dva meseca, druga pa četrtič, prodam. ☎ 40-788, po 20. uri. 1066

SMREKOV HLODOVINO prodam. Jordan, Ruhna vas 8, Škocjan. 1074

BIKCA, starega sedem tednov, kurozo, pšenico in krompir prodam. ☎ 25-215. 1079

KRAVO za zakol prodam. Hrušica 23. 1085

KROMPIR ZA SEME dezire ugodno prodam. Stane Bertoncelj, Virmaše 22, Škofja Loka, ☎ (064)632-877. 1090

KIVI sadike v kontejnerjih in bavarski kivi prodam. ☎ (061)50-028. 1096

PRIPUŠČENE OVCE in ovna prodam. ☎ 50-103. 1098

V CENTRU Novega mesta prodam garažo ter fička, letnik 1984, in trajno žarečo peč, primerno za vikend. ☎ 27-863, dopoldne. 1103

10 m železne balkonske ograje prodam. ☎ (068)26-262. 1104

KOMPLETNO OPREMO za dnevno sobo ugodno prodam. ☎ 25-528. 1105

VEČJO KOLIČINO kvalitetnega sena in hrastova metrska drva prodam. ☎ (068)58-068. 1106

VIDEOREKORDER VRC FUNAI, star eno leto, prodam. Cena 600 DEM. ☎ 25-476, dopoldne. 1124

KROMPIR ZA SEME dezire, lanski uvoz, in polavtomatski sadilec krompirja prodam. Dostava na dom. Eržen, Zg. Bitnje 41, ☎ (064)312-056. 1126

PREŠO za krivljenje pločevine (abkant prešo), 50/2500, prodam. ☎ (0608)

21-367, (0608)21-463. 1137

razno

SAT ANTENE, visoka kakovost, zanesljiv sprejem! Garancija, servis. Nimate toliko denarja, da bi kupovali poceni! Antene Marko Gerden, d.o.o., ☎ 44-129, zjutraj in zvečer. 763

STEKLOPIHAŠKE USLUGE vseh vrst laboratorijskega in kemijskega stekla nudimo. ☎ (068)44-763, 44-679. 974

PRITLIČNE PROSTORE za poslovne prostore ali skladišče, 32 m², v centru Novega mesta oddamo. ☎ (068)22-738, zvečer. 1035

POSLOVNI PROSTOR v centru Novega mesta prodam. ☎ (068)26-635. 1095

STEKLOPIHAŠKE USLUGE vseh vrst laboratorijskega in kemijskega stekla nudimo. ☎ (068)44-763, (068)44-679. 1148

službo dobi

ZAPOSIM FRIZERKO z izkušnjami. ☎ 84-815

IŠČEMO zelo resne agente, za stopstvo svetovno znanega podjetja v Sloveniji. Število agentov je omejeno. Informacije na ☎ (068) 85-392

KMETIJA SPREJME oskrbnika. Obnova, živinoreja, konjereja (konjenstvo), bioproizvodnja, turizem! Šifra: »TREBNJE« 1036

ZA NEPOSREDNO PRODAJO atraktivnega ameriškega proizvoda po-

trebujem sposobne sodelavce. Pokličite na ☎ 24-513, po 18. uri. 1038

DELAVCA za delo na mizarjskih strojih iščemo. ☎ (068)84-633, vsak dan od 7. do 8. ure. 1043

NATAKARICO ali mlado dekle za delo v strežbi takoj zaposlimo. ☎ (064)47-830. 1048

HONORARNO delo na terenu (akviziterstvo na področju Dolenjske) nudim. ☎ (061)783-104. 1080

SLOVENSKA KNJIGA, D.O.O. vabi k sodelovanju določeno število novih zastopnikov na območju Dolenjske in Posavja. Če imate lasten prevoz, ste komunikativni in urejeni, se nam pridružite. Nudimo vam garantirani OD -30.000 SIT in prevozne stroške in stimulacijo. Ponudbe na naslov: Slovenska knjiga, d.o.o., Litjiska 38, Ljubljana, ogledna prodaja, g. Jalšovec. 1081

FRIZERSKO POMOČNICO s prakso sprejem, takoj! ☎ 23-020. 1087

AKVIZITERJE za prodajo tekstila na terenu iščemo. ☎ (0608)75-208. 1102

POTNIKE za prodajo po Novem mestu iščemo. ☎ 28-779. 1108

NATAKARICO v bifeju zaposlim. Vse informacije po ☎ 78-462, zvečer. 1116

V DOPOLDANSKEM ČASU nudim priložnostno delo komunikativnim

osebam z lastnim prevoznim sredstvom (in akviziterstvo). ☎ (068)45-069. 1135

VISOK HONORAR nudim za prodajo iskanih artiklov na terenu. Pogoji lasten prevoz. ☎ 23-640. 1140

2000 DEM mesečno za pridne in komunikativne akviziterje za prodajo na terenu zelo zanimivih in konkurenčnih tekstilnih artiklov. ☎ (0608)64-506. 1149

stanovanja

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu oddam v najem. ☎ 24-387. 1042

V NOVEM MESTU iščemo stanovanje za podjetnika, lahko opremljeno. Možno predplačilo. ☎ 28-150. 1143

STANOVANJE, 70 m², drugo nadstropje, v ulici Slavka Gruma, Novo mesto, prodam. ☎ (068)26-635. 1094

MLADA ZAKONCA brez otrok namajeta garsonjero ali enosobno stanovanje za daljši čas v Trebnjem. ☎ (061)117-244, interna 204, delavniki od 9. do 12. ure. 1110

DRUŽINSKO STANOVANJE v Novem mestu oddam. Šifra: »GRM« 1134

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in tašča

MARIJA VESELIČ
iz Vrhovcev

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, sorodnikom, sosedom, vaščanom, znancem, sodelavcem, zdravniškemu osebju bolnice Novo mesto, gospodu župniku za opravljen obred, Majdi Veselič za poslovilne besede in pevkam iz Adlešič. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Delo, skrb, trpljenje — tvoje bilo je življenje.

Tiho in mirno, kakor je tudi živela, nas je nekaj dni po praznovanju 88. rojstnega dneva za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in sestra

ANA PEZDIRC
iz Gribelj 63

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste pokojno spremili na zadnji poti, ji darovali cvetje in sveče in nam izrekli sožalje. Hvala govornikom za poslovilne besede pred domačo hišo in ob odprtem grobu, pevkam za lepo zapete žalostinke in gospodu župniku za opravljen obred. Posebna hvala dr. Boriču za ves trud.

VSI NJENI

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je zapustila naša ljuba mama, stara mama, prababica, tašča in teta

TEREZIJA ČUČNIK
roj. Blatnik

iz Dol. Stare vasi, stanujoča v Vel. Mraševem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, vaščanom Vel. Mraševca, Dol. Stare vasi, g. duhovniku in cerkvenemu zboru iz Šentjerneja za lepo opravljen obred. Posebna hvala patru Cirilu iz Kartuzije Pleterje za obisk na domu. Hvala vsem, ki ste izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče in dali za sv. maše. Hvala za pogrebne storitve. Posebna zahvala osebju Zdravstvenega doma Kostanjevica na Krki in vsem, ki ste pokojno pospremili k zadnjemu počitku.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Tiho in skromno, kot je živela, nas je v 83. letu zapustila naša mama, babica, prababica, tašča in teta

MARIJA TOMŠIČ
Luža 6, Dobrnič

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, bližnjim in daljnjim sosedom za pomoč, cvetje, sveče in izrečeno sožalje, sodelavcem Slovenskih železnic SVP Novo mesto, PPVS Šiška in KT Ljubljana. Hvala tudi Domu starejših občanov Grosuplje za nego mame, pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred.

VSI NJENI

ZAHVALA

Mama, utihnil Tvoj je mili glas, obstalo zlato je srce. Le sledi ostale so povsod od dela Tvojih pridnih rok.

Kakor je tiho in mirno živela, tako se je od nas v 85. letu starosti poslovila naša draga mama

MARIJA MRAMOR
z Jelševca 8 pri Trebelnem

Iskreno se zahvaljujemo Gasilskemu društvu Velika Strmica, pevcem za lepo zapete žalostinke, gospodu župniku za lepo opravljen obred. Posebej se zahvaljujemo vsem sosedom za izkazano pomoč v težkih trenutkih. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Mama, utihnil tvoj je mili glas, obstalo zlato je srce. Le sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

V 85. letu starosti nas je zapustila draga mama, sestra, teta, babica in prababica

IVANA MIKEC
roj. Gomilar

iz Srednjih Laknic 15 pri Mokronogu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali in sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Anici Berginc-Dolenjšek, Marjanu Dolenjšku za vestransko pomoč in tolažilne besede ob odprtem grobu, kolektivu glavnega orodnega skladišča STS Revov in pevcem za zapete žalostinke.

Žalujoci: sinovi Peter in Jože z družinama, Rafko z družino iz Nemčije, Franci iz ZDA, hčerka Ivanka z družino iz ZDA, sestre Justa, Rozi in Eni iz ZDA ter vnuki in pravnuki

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša draga žena, mati, babica, teta, sestra, svakinja

MARIJA BUČAR
roj. Stariha

iz Litije, Partizanska pot 18

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, nekdanjim in sedanjim prijateljem, znancem za darovano cvetje in izrečeno sožalje ter tako številno spremstvo pokojne na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi gospodoma župnikoma za opravljeni obred, govorniku Binetu Jesensku in vsem, ki ste pokojno imeli radi.

Žalujoci: mož Gusti, hčerka Lidija, sin Dušan, vnukinja Ana, sestra Stanka z družino, brat Tone iz Nove Zelandije ter brat Jože z družino iz Nemčije in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustila naša draga teta

ANA SLAK
s Ceste komandanta Staneta 32 a

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, OORK kakor tudi osebju internega oddelka bolnišnice Novo mesto ter pevskega zboru Šmihel, govorniku g. Vučku in gospodu župniku za opravljen obred. Zahvala vsem, ki ste sočustvovali z nami, pokojni podarili vence in sveče in jo pospremili na njeno zadnje počivališče. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ni več bolečin, ni več trpljenja, vse to je vzela večna zemlja. V domu ozela je praznina, a v naših srcih bolečina.

V 59. letu starosti nas je nenadoma in mnogo prežgodaj zapustila naša draga žena, mati, baka, sestra, teta, svakinja in tašča

VIKTORIJA KOLENAC
rojena Peričak

iz Metlike, Jarčeva 9

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojno v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala ZD Metlika, posebej dr. Mlačku, osebju Splošne bolnišnice Novo mesto, nevrološkemu oddelku, tovarni BETI Metlika - skladišču gotovih izdelkov, Obratu Pletilnica, GD BETI ter župniku iz Kamanja za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Janko, sin Dušan, hčerki Anica in Mira z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Kdor ima ljubezen v svojem srcu ima vedno nekaj, kar lahko da. (sv. Avgustin)

Na 61. rojstni dan smo pokopali našo drago ženo, mamo, teto in sestro

MARIJO ČADONIČ
iz Grdunov 18 v Beli krajini

Iskrena hvala njenim zdravnikom in medicinskemu osebju, ker ste do zadnjega upali z nami in ji lajšali trpljenje. Hvala vsem, ki ste nam pismeno ali ustno izrazili sožalje, ji darovali cvetje, ki ga je tako ljubila, in prinesli sveče na njen prerani grob. Hvala za tople besede ob njeni krsti in za pesmi slovesa. Topla zahvala duhovnikom za opravljen obred, še posebej pa vsem dragim sosedom, sorodnikom in prijateljem od blizu in daleč, ker ste ji stali ob strani v času njene bolezni. Bog vam povrni.

Žalujoci: vsi njeni

portret tega tedna

Mira Ivanovič

Gotovo je že več kot 10 let, a se še danes živo spominjam žalostnega dogodka, ko so takratni črnomaljski oblastniki visokega republiškega funkcionarja pripeljali v Dragatuš, kjer so mu s ponosom pokazali, kaj so naredili s potokom Podturnščico. Ta potok se je do takrat v velikih meandrih vijugal proti bližnji Lahinji. Podturnščica s svojimi lokami je bila tudi varno zatočišče za številne ptice selivke na njihovih stalnih poti. S pomočjo brigadirjev so iz prelestnega potoka naredili raven kanal, meandre zasuli, jelše, vrbe in druga obvodna drevesa pa posekali. Dobro opravljeno delo, so se strinjali vsi. In koristno, koristno! Potem pa so občinski veljaki s prstom pokazali na mladeniča, ki se je na drugem koncu, do koder še ni segel "napredek", s kredo označeval drevesa, ki naj bi jim bilo prizaneseno. "Ta je pa od zavoda. Briga jih za pšenico in napredek, njim je do tega, da bi tu še naprej bilo močvirje!" In funkcionar, sicer tudi nekakšen amaterski pisatelj, je zaničljivo pogledal v tisto smer.

Vsa stvar se je dogajala na robu Krajinskega parka Lahinja, ki ga je črnomaljska občina leta 1988 z odlokom razglasila za naravno znamenitost in s tem seveda tudi primerno zakonsko zaščitila. Jutri bo v Kulturno-informacijskem centru Krizanke v Ljubljani odprta razstava Krajinski park Lahinja, konec meseca pa bo v okviru te razstave okrogla miza o prihodnosti in realnosti naravnih parkov v Sloveniji. Najbrž bo tam tudi Mira Ivanovič, konservatorka za naravno dediščino pri novomeškem Zavodu za varstvo narave in kulturne dediščine. Ivanovičeva je v veliki meri zaslužna, da je Bela krajina dobila svoj prvi krajinski park. Za tako veliko in obsežno delo ni dovolj samo visoka strokovnost in primerna delovna

zavzetost, ampak tudi predanost, če ne že kar zaverovanost v naravo, njene lepote, koristi in zanimivosti ter očaranost od nje. Jasno je tudi, da takega dela Ivanovičeva sama ne bi zmogla in tudi ne kdorkoli drug, to je primer za skupinsko in interdisciplinarno delo, za tesno sodelovanje "narave" in "kulture", kot delijo obe svoji glavni dejavnosti na Zavodu. A kot v veliko drugih stvareh je tudi tu potek in ritem dela ter končni uspeh v veliki meri odvisen od zagnanosti in predanosti enega človeka. V primeru krajinskega parka Lahinja je bila to pač Mira Ivanovič. In to je potrdila tudi slovenska stroka. Ivanovičeva je namreč prejela letošnje Stetelovo priznanje, najvišje priznanje konservatorske stroke.

Na Zavodu je Ivanovičeva, sicer Belokranjka iz Semiča, dobila svojo prvo službo. "Že pri študiju biologije so me močno zanimala ekološka vprašanja, ki so usodna za naravo, zato sem se po 3. letniku odločila za ekološko smer." Študiralna je brez štipendije. Študij si je uredila tako, da je lahko že ob petkih hodila domov v Semič, kjer je delala v domači gostilni, ki je bila po zgodnji očetovi smrti in maminii boleznii napisana nanjo. In tako se je odločno dekle "prikelnarilo" do diplome. "Pri našem delu, varstvu naravne dediščine, žal velikokrat naletimo tudi na nerazumevanje, nespornost, nasprotovanja in na odpor. Mi seveda zagovarjamo varovanje in ohranjanje po naših izhodiščih in merilih, ki so večkrat za uporabnika omejevalni. Zakonodaja pa še ni prilagojena temu, da mora država, ki se je odločila, da je neka naravna znamenitost tako pomembna, da jo bo varovala in zaščitila, uporabniku, ki bo zaradi teh ukrepov prizadet, priznala nadomestilo. Ko bo to urejeno, upamo, da kmalu, bo tudi naše delo lažje."

Skoraj istočasno, kot je Ivanovičeva dobila Stetelovo priznanje, je pri mariborski založbi Obzorja v zbirki Kulturni in naravni spomeniki Slovenije izšla izvrstna in zanimiva knjižica Krajinski park Lahinja avtorjev Marinke Dražumerić, Andreja Hudoklina in Mire Ivanovič; vsi so konservatorji na novomeškem Zavodu za varstvo narave in kulturne dediščine. Ivanovičeva upa, da bo tudi ta knjižica pripomogla, da bo prelepi in sedaj tudi primerno urejeni in zavarovan košček naše domovine spoznal več ljudi.

A. BARTEJ

Slovenski lažnivci - na plan!

Slovenski kljukec 93 1. aprila v Sevnici

SEVNICA - V tem mestu ob Savi bo v četrtek, 1. aprila, javna razglasitev rezultatov natečaja za najboljšo slovensko laž v lanskem letu. Kot prejšnja leta tudi letos organizatorji zbirajo pisne izdelke, ki jih je potrebno poslati do 27. marca na naslov: Slovenski kljukec 93, 68230 Mokronog. Na ta naslov sprejemajo tudi predloge za kljukca leta med slovenskimi javnimi delavci.

Pisci izdelkov (laži) bodo tekmovali v treh kategorijah: 1. laži, ki so poglne na otroških gredicah; 2. laži, ki so zrasle na domačem zeleniku; 3. laži, ki so krasile politični oder. Vabljeni!

TRI NOVINA V PIŠECAH IN DOBOVI

PIŠECE, DOBOVA - Družinski trio Novina priredi to nedeljo v brežiški občini kar dva dobrodelna koncerta "Samo življenje za druge je vredno življenja". Prvi bo ob 11.30 v osnovni šoli v Pišecah, drugi pa ob 17. uri v kulturnem domu v Dobovi. Zbrani denar bodo namenili Pediatrski kliniki v Ljubljani za otroke, ki so oboleli za rakom.

FESTIVAL VURBERK

VURBERK PRI MARIBORU - Turistično društvo Vurberk razpisuje javni natečaj za 2. festival narodnozabavne glasbe Slovenije "Vurberk 1993". Festival bo 25. junija na grajskem dvorišču v Vurberku, sodelujejo pa lahko instrumentalne skupine z diatonično harmoniko in večglasnim petjem iz Slovenije in zamejstva. Prijave zbira do 30. marca.

NA JUGORJU

JUGORJE - V petek, 26. marca, bo v Badovinčevi gostilni na Jugorju tradicionalna salamiada. Do 12. ure tega dne bodo v gostilni zbirali vzorce salam. Ocenjevalna komisija, ki jo bo vodil veterinarski inšpektor Peter Štefanič, bo ob 20. uri razglasila rezultate. Sledilo bo predavanje o načinu izdelovanja in sušenju domačih salam. Glavna sponzorja salamiade bosta Mercator Metlika in Petrol-liqui moly.

HALO — ALO PIZZA!

(068) 24-415 ZARADI VAS

Slabe salame preprosto ni bilo

Na 32. salamiadi v Vrtovškovi gostilni rekordno število odličnih izdelkov: 73 salam in 15 klobas — Zmagal trgovski potnik iz Brežic Karel Rožman

SEVNICA — Navkljub temu, da je po tragični smrti gostilničarja Francija Vrtovška, nad letošnjo prireditvijo v Vrtovškovi gostilni visel velik vprašaj, so se organizatorji vendarle odločili za že 32. pokušnjo domačih salam in klobas.

Organizatorji so menili, da življenje pač teče dalje in da ohranjanje tradicije najstarejšega in najuglednejšega tekmovalja salamarjev v Sloveniji lahko zgolj koristi Juretu Vrtovšku, ki bo po končanem šolanju krenil po stopinjah svojega priljubljenega, mnogo pregodaj preminulega očeta. Toliko v pojasnilo vsem, ki se morebiti še danes čudijo, koliko ima to početje skupnega s picteto. Pred uradno razglasitvijo rezul-

Kot nam je povedal predsednik ocenjevalne komisije, upokojeni medobčinski veterinarski inšpektor dipl. vet. Boris Stariha, so bile letos salame samo

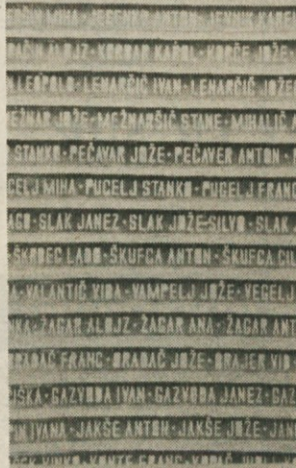
dobro in boljše, slabih preprosto ni bilo. Lani je komisija še izločila 4 vzorce, letos pa nobenega.

P. P.

ZELO TESNI IZIDI — Naključje je hotelo, da je na letošnji salamiadi zmogovalec 51-letni komercialni zastopnik M-Agrokombinata Kleti Kstanjevič-Krško, Karel Rožman iz Brežic (na desni prejema priznanje iz rok predsednika ocenjevalne komisije Borisa Starihe, poleg je predsednik Društva salamarjev, Stane Lipar, ki je povezuje prireditelj na dan 40 mučenec) prejel prvo nagrado ravno od svojega podjetja, glavnega pokrovitelja. Enolog kostanjeviške kleti, inž. Zdravko Mastnak, je lepe nagrade (vinski prvak in druga vina Agrokombinata) pripravil tudi za drugouvršenege, novomeškega kirurga dr. Jožeta Smodeja, ki je zaostal le za 15 stotink točke. Brežičan Branko Jurič, ki se vrsto let uvršča na visoka mesta, ni pa še okusil slasti zmage, je le za 10 stotink točke zaostal za 3. ocenjeno salamo Dragice Cesar, žene novomeškega parketarja. Petouvršeni Novomeščan Miloš Munih, vodja nabave v Krkinih Zeliščih, je le za malenkost premagal Senjerječana Davorina Rangusa. (Foto: P. Perc)

Kaj je na sliki?

3.000 SIT ZA PRAVILEN ODGOVOR — Prejšnji teden smo v nagradni igri objavili sliko Hočevanje mavzoleja v Krškem in bralci s tistega konca so vsi po vrsti na kupone zapisali pravilen odgovor. Upoštevali smo seveda tudi odgovore, kot Hočevanje grobnica ali Hočevanje spomenik. Denarno nagrado bomo po pošti poslali Eri Pir, C. 4. julija 66, p. Krško, ki je imela pri zrebu največ sreče. Sodelujte v naši nagradni igri še naprej, kupon z izpolnjenimi podatki prilepite na dopisnico in pošljite na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, Novo mesto! Za zrebanje bodo prišli v poštev vsi, ki bodo odgovore poslali do ponedeljka, 22. marca.

Kaj je na sliki?
Moj naslov:
Kupone pošljite na dopisnici na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, 68000 Novo mesto

Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado MARJANU MARKLJU iz z Martinj Vrha. Nagrajencu čestitamo!

- Lestvica je ta teden takšna:
- (3) Slovenija naj bo jutri lepša - ANS. LOJZETA SLAKA
 - (1) V gostilni - ANS. VINKA CVRLETA
 - (2) Slovenski vojak - ANS. MIRO KLINC
 - (6) Išcem te - ZASAVCI
 - (4) Pri nas je glasba doma - HMELJARSKI INSTR. KVINTET
 - (8) V parku - ANS. VESNA
 - (5) Kjer doma je veselje - ANS. BORISA RAZPOTNIKA
 - (7) To si ti - FANTJE Z VSEH VETROV
 - (-) Ob rojstnem dnevu - ANS. HENCEK
 - (9) Hudi časi - PRUJSKI INSTR. KVINTET

Predlog za prihodnji teden: Tiha sreča - ANS. NAGELJ

Glasujem za:
Moj naslov:
Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!«

Nezadovoljstvo z zdravniki in slovenščino v bolnišnici — Pasji iztrebki onesnažujejo mesto — Tovarne nekdanje IMV in nogomet novomeške svete krave

NOVO MESTO — Videti je, da spremenjena zdravstvena zakonodaja ni ljudem samo odprla denarnic, prebudila je tudi njihov kritičen odnos do zdravniške službe. Po dežurnem telefonu smo slišali nekaj pritožb, ki jim gre prisluniti, ne pa zaradi njih kuhati zamer.

Brežičan, že precej v letih, kot se je sam označil, in s spomini še na Karadjordjevevo Jugoslavijo se je oglasil v imenu več občanov, ki jih moti, da v brežiški bolnišnici ne poznajo jezikovnih manir. Številni tamkajšnji zdravniki še vedno uporabljajo štampiljko, na kateri piše »Ilečnik«, čeprav je uradni jezik v naši samostojni državi slovenščina.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Ta četrtek vas bo med 18. in 20. uro pri telefonu 23-304 čakala psihologinja Irena Mohorovič.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Priluhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068)23-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

na. Poleg tega se slovensko govoriti potrudil le malokateri zdravnik, ki ni Slovenec po rodu, večina še vedno govori kar srbohrvaško. Sprašuje se, kako da vodstvo bolnišnice to dopušča.

Občan iz Črnomlja pa se je pritožil nad ravnanjem zdravnika iz čnomaljskega zdravstvenega doma. Ko je prišel k njemu v ordinacijo, ga je ta meni nič tebi nič najprej vprašal, če je alkoholik. Občana je to seveda zelo prizadelo. Na dežurni telefon se je oglasil zato, da bi tako javno opozoril na nepravilen in premalo takten odnos zdravnika do pacientov.

Krajanka iz Regrče vasi se je oglasila v imenu več tamkajšnjih občanov in se pritožila zaradi občasnega hrupa iz bližnje tovarne, nekdanje IMV. Protestno pismo krajanov je le malo zaleglo. Misli, da si tovarna ne bi smela dovoliti tako nemarnega odnosa do okolja. Sprašuje se, kdaj bo oblast naredila red tuju tu.

Novomeščanka z Drske je načela vprašanje, ki postaja v mestu vse bolj pereče. Motijo jo številni iztrebki mačk in psov po zelenicah in vrtovih. Gabi se ji, a ne samo to, živali tudi delajo škodo po vrtovih, ker vse prekopljejo in polomijo. Meni, da je v mestu preveč domačih živali. Če ima kdo rad žival, naj jo ima, vendar naj bolj pazi nanjo!

Tudi Novomeščan z Mestnih njiv je opozoril na pasje izrečke po ulicah in zelenicah. Vprašuje, kdaj se bomo te zadeve pri nas lotili tako kot v razvitem svetu, kjer so v mestih postavili pasja stranišča, lastniki psov pa so dolžni iztrebke svojega ljubljence na kraju samem pobrati v vrečko, sicer jih zadene precejšnja kazen. Razume ljubezen do živali, zahteva pa tudi skrb za zdravje ljudi. Na zelenicah se igrajo otroci, zato pasji iztrebki tam nimajo kaj iskati. Lastniki psov naj jih počistijo! Opozarja tudi, da bi morali pse voditi na vr-

vici, saj psi pogosto skačejo na otroke in jih strašijo.

Novomeščanka s Kristanove je ogorčena nad splošnim stanjem v domovini. Med drugim jo moti spreminjanje uličnih imen, saj je prepričana, da se starejši ljudje zaradi tega ne bojo več znašli v mestu. Ni ji prav, da je veliko naših delavcev brez dela, medtem ko ga prišleki imajo. Tudi nad velikim številom beguncev ni navdušena. Sprašuje se, kdaj bo prišla vlada, ki bo vrnila Slovenija Slovincem.

Iz Drame se je oglasil krajan in opozoril na neslednosti gozdarjev, ki obljubljajo zasebnim lastnikom gozdov kazni, če ne bodo pospravili od podlubnikov ogroženega drevja, hkrati pa obljubljajo kazni za neodkazani posek drevja. »Ali naj iščem gozdarja, če v gozdu opazim ogroženo smreko, in ga čakam dneve in dneve, ali naj ogroženo drevo posekam, da odpravim nevarnost? Videti je, da mi kazen v nobenem primeru ne uide,« je povedal Dramčan.

Gregor Čampa iz Novega mesta (edini, ki ga tokrat ni bilo strah v javnosti stopiti s celim imenom) že nekaj časa ugotavlja, da je nogomet v Novem mestu nadvse pomembna stvar. Kadar je nogometna tekma, so pločniki in kolesarske steze v bližini stadiona povsem zaparkirani, kar ogroža varnost kolesarjev in pešcev, med katerimi je veliko otrok, na sicer zelo prometni cesti. Toliko bolj je začuden nad tem, ker so na kraju samem vedno vsaj trije policisti. Mar v času nogometa pravila in red ne veljajo? MiM

ŠVICARSKA PUNCK SKUPINA V ČRNOMLJU

ČRNOMLJ - V Mladinskem klubu Bela krajina bo v soboto, 20. marca, koncert punck skupine Forthead iz Švice. Vabljeni!

RIS SE JE "PRIJEL"

V začetku marca je minilo 20 let, odkar so lovci gojitvenega lovišča "Medved" Kočevje izpustili iz karantene tri pare risov. Po tolikih letih vnovično naselitev te vrste zveri ocenjujejo kot uspešno. V tem času so se risi razširili do bližine Jadranskega morja, Alp in celo do Bosne. Ob naselitvi risov v te gozdove je bilo več pripomb in pomislekov. Vendar sedaj menijo, da je bilo ravnanje pravilno. Naselitev je financiral pokojni lovec, planinec in soustanovitelj fonda za raziskavo Alp, Karl Weber iz Zürich.

JOŽEFOVO V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOLENJSKE TOPLICE - Na jožefovo, v petek, 19. marca, bo v zdraviliški restavraciji v Dolenjskih Toplicah še posebej veselo in slavnostno. Poleg glasbe za vse okuse z ansamblom "Quick-Step" bodo na voljo vse dobrote topliške kuhinje. Vsi Jožeti in Jožice bodo obdarjeni z izvirnimi darili, pričakujejo pa tudi prihod pevcev, ki bodo tako kot nekoč "rampljači" na predvečer godovanja popestrili ta večer. Jožeti in Jožice, lepo vabljeni!

KJER SE PREPIRATA DVA LOVCA

Na ozemlju med SLO in CHRO je počil strel. Po tleh se je znišil zajec.

- Sreča, je rekel SLO lovec.
- Jupii! je zavpil CHRO lovec.
- Zajec je moj, je bil prepričan SLO lovec.
- Pa ni. Zajec je moj, se mu je zopertavil CHRO lovec.
- Kako naj bo tvoj, ko pa sem ga ustrelil na ozemlju SLO? se je čudil SLO lovec.
- Čakaj malo. Po zemljevidu iz leta 1562 je zemlja, na katero je padel zajec, naša. Zajec nikakor ne more biti tvoj, se je petelinil CHRO lovec.
- Tu imam zemljevid iz leta 1612. Gozd, v katerem je padel zajec na dlako, je na SLO strani, je postajal ogrožen SLO lovec.

- Pljuvam na tvoj zemljevid, je tulil CHRO lovec.
- Jaz pa na tvojega, ni hotel zaostajati SLO lovec.
- Mimo je prišel cigan.
- Zakaj in čemu se prepirata?
- Ustrelil sem zajca, je pričel pojasnjevati SLO lovec.
- To je res, toda zajec je CHRO zajec, kajti zemlja, na kateri je SLO lovec pihnil zajca, ni SLO zemlja, ampak je to CHRO zemlja, je hitel govoriti CHRO lovec.
- Dokumenti, ki jih imam v lovski torbi, pričajo o tem, da je padel zajec na SLO zemljo, ni hotel popustiti SLO lovec.
- Zemljevid SLO lovca je mlajši od mojega zemljevida, se je razpištoli CHRO lovec.

- Stvar ni enostavna, je zvito pripomnil cigan.
- Predlagam, da razsodiš, je vtil upanje v spor SLO lovec.
- Cigan je pričel tuhtati. Nekaj časa je gledal SLO lovca, nato CHRO lovca. Najdlje je zadržal pogled na zajcu, ki je bil velik in debel. Sline, ki so se mu pričele nabirati v ustih, so vplivale na možgane.
- Zadeva je dokaj zapletena, je končno izustil. SLO in CHRO lovec sta napela ušesa.
- Zajec ni niti tvoj niti moj, je bleknul cigan. Zajec je enostavno zajkljun.
- Iz ciganske kočje je zvečer prijetno dišalo po zajčji pečenki.

TONI GAŠPERIČ